

HA' SZÓLLJÉK!.

DOMBSZÖGI ÉS BUGACZI
MOKÁNY BERCZI

VISELT DOLGAI MIND A KIENCZ VILÁGRÉSZBEN
ÉS A HOZZÁJUK KAPCSOLT VÁRMEGYÉKBEN -
KALANDOK, ÚTI LEÍRÁSOK, TÁNCZI VIGODALMAK,
TOROK, DUÉLUMOK S EGYÉB PARÁZS MULATSÁGOK

RÁADÁSUL AZ ARANY KÖPÉSEK ÉS SZAFTOS
MONDÁSOK TUDOMÁNYOS LAJSTROMÁVAL, MEG
JANKÓ JÁNOS ÉS GARAY ÁKOS 150 TOLLRAJZÁVAL

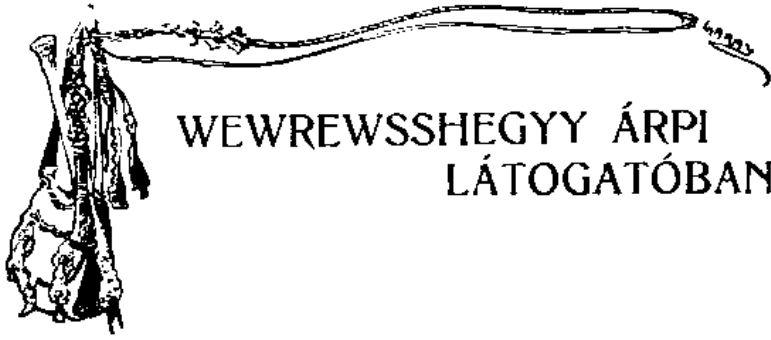
HASZNÁLATI UTASÍTÁSSAL EGYETEMBEN,
SAJÁTKEZŰLEG MAGAM DIKTÁLTAM

CSICSERI BORS
KOMMENCZIÓS ÍRÓDEÁKOM KÖRME ALÁ

II. KÖTET

GYOMA, 1910.
KIADJA KNER IZIDOR KÖNYVNYOMDÁS

WEWREWSHEGY ÁRPI LÁTOGATÓBAN

— Én vagyok a Dávid von Vöröshedjítül a fia, az Árpád. Az én tátim az ismeretes nagyságos oraság. így mutatkozott be nállam a süvölvény jebi.

— Ha attú nem tartanék, hogy a böcsös religiójába taposok bele, aszondanám: disznó na' sszöröncsének tartom a látogatást. No tessén bévül kereskönyyi — mondám néki ősi szittyia vendégszeretetei.— Czimborák, ez a harmadik szomszédom, a Mostgyütt zsidónak a származéka. Má' mink — fordulok magyarázólag a nőmös jakheczhöl — csak így szöllíjjuk az öregöt. Hogy van a Dávid szomszéd? — kérdöm. Ezzel bekísértük a méhelybe.

— Csak tetszik tudni, sok baj van a gazdasággal. Az a sok investition! A tiszték nem értenek jól a dolgát. A rossz időjárás! Az én pápám mindig panaszkodja magát.

— No no! Hát minek is köszönjem eztet a mögtisztelő szöröncsét? — mondám neki s nyájassan lelöktem a kurta kanapéra.

— Azt mondta a papa, mikor megvette harmadik liczitatiónon a bücsáron alul a bőfögi pusztát, hogy: eridjél el és látogassál meg a tekintetes Bézezi von Mokánt, ami most egy szomszéd mihozánk . . .

— Ahó! Tátid a szomszéd, ecsém, nem én. Ősi birtokot lakok, úgy vedd a dógot, jordikám! — mondtám neki kedéllösen és úgy lapiczkán intöttem, hogy lejebb csúszott a féloldala. — Hát osztán mé kűdött nállam, Árpikám?

— Azt mondta a pápá, eridjél oda és fiold auf magadat neki. Mondjál neki: te is vagy egy nemes és lovagoljál által lóháton a Favoriton, amit trenírozta o Tajás ispány a nagyságos húgod alá, aztán kérjél meg, hogy agarázzon veled. „Ledjetek egymással jó barát!“ mondta a pápá.

— Ha csak ez kell! Serrbucz ecsém! — És akkorát csaptam a terenyibe, hogy elsőbbit bele fűjt, csak azután dörgüte a hideg falhol.

— Gyere pajti, igyuk mög a brúdert! —mondá neki Bugaczi Laczi. — Hisz' amillen ékössen tudod rakni a szót, még képviselőnek is beválasztunk. — Amikorára kijitták a fertá literös poharat, Laczi úgy körűnyalta a jordit, hogy alig bírt a kezefejivel kitörüközni.

— Áztat is mondta a pápá, — eresztette ki magábul a vegyes beszédet a jebi — hogy jobban szeretne egy vagy két rókát, mint nyólat, mert köllene a bonda a prémra, mert a pelezet rajta megette a moljok.

— Ha csak róka kő, lösz nemcsak prémnek, de béllésnek való jis! — biztatom a genge zsidót, aminek nagyon megörüt. — Czimborák, allokválom a kom-

pániját, hónap rókára agarászunk. Addig könnyitsetek a külök vendégön, amíg kitekéntök magam; röndölök e'kkis vocsorát, mög elláttatom a lovát, lakna benne.

— Kérem, kérem! — voníjja a mózsifi — sem sok abrakt, sem sok vizt ne adjanak a Favoritnak, mert ha jóllakik, vészit az árából.

— Ne ordíj zápnömös! — mondok neki, jóízüven baraczkolva mög a vörös fürtjeit — tudom én, hogy köll az ien finum döggel eebánni.

— Kérem, kérem! Csak nagyon kevés, de koncentrirozott tiszta takarmányt neki! — ríjja a sarkomba a váltott jebigyerek, mer hogy mán kivel jártam.

— Épp oat kap! — kajáttok vissza neki.

Módba hattam a Marczi kocsist, hogy miképpen ápojja aztat a telipók görheny táltost, osztán röndöttem oan pogány fokhajmás disznótoros lakomát, hogy mind a tizenhét pátriárka egyre böffentötte ki magából a miatyánkját. Árpikának, akit a Danyi *vacsora* véggin mán Kóbinak szólígatott, nem is maradt sok haszna belülié, mer ammint az ottholi ó-testamentombéli ebédnek tetejibe kerút az apostoli vocsora, hát az alája szörút orthodox fővedék nem nyugodott benne, ammeg emezt is ki nem lódította a tabernakulumbul.

11.

Sörczögőre sütt vékony szalonna, malasztos szilvorum, oszt: lúra legínsíg!

A Marczi kocsis még az este otffejltötte a Favorit kobakjában az üres abrakos tarisznyát, ami koncentrált takarmánnak ölig koncentrált takarmány vót, mer jó sűrű zsákdarabbú varrattam. Karcúsú

is vót a telikosz — mondok telivér. Mikó kivezették az istállóbul, ríva fakadt, bele is akart harapni a nád isztorhéjba.

Aszongya Danyi:

— Mán e csak nömös állat! Ollan áppetussa van, hogy az istálló tetejit se útájja.

— Lúra no, mer pórázon az agár! — adom ki a parancsolatot.

Míg a nasságos Árpika a csás ódalrú főhurczkódott a tyúkólban tisztított nyerögbe; addétig a Marczinak ugyancsak bele költött kapaczkonynyi a hajszás kengyeiszijba, mer máskülönbén a finum Favorit aligha alomszómának nem nízte vóna a nyeregkápánál fogvást hegyibéje mászó nasságos kölyök fölpöröst. A konyhabéli grácziják a saráglya mögü vinnyogtak, de ja czimborák is nyilván elnyikkantják magukat, ha közibéjük nem csördítök, hogy: Alómars l

Még jófurmán a zsombékos kóver szélüre se jértünk, mán kinyomtak belülié a Szellő meg a Pille egy vörös viganóst.

— Ucczu te! . . . Hajrá te! . . .

A Danyi ugrat ki előre, utánna mind a többi, durrogatva a czirom korbácsot. Az én Szellőm mindjárt bekorczóta a sleppöst, de jez hátra vicsorogva, akkorákat kaffantott a szöme közzé, hogyha etrafáta vóna az orra czimpáját, nem tóm mikor szimatol véle megest. De jaddig mókázott a Szellőm, hogy odajárt a Hideghas, a Danyinak komondorba ójtott szálkás szőrü agara; a kráglijába kapott a komának, a Szellő mög a seszlijébe, oszt rázták, hempörgették, amég el nem nyújtódzott. Ekközbe én hátra tekéntök, de hijjába nízök, mer az Árpikát sehun se látom. Hová löhetött?

. . . húznám a kezi karmantyúnak a rókát. Vissza-
fordulok — hát ott vörösködik rakáson a kis szomszéd a kóver szélin; de nem lát se eget, se földet, mer a rókavadászatra kötelező köcsög a nyakacsigájába szaladt. Csak makogott, keringött, akár a pákosztos Szellőm, mikor fazékba szorul a feje. Hogy odajérök, épp körösztlbukott a négy karó között, ami

a Favoritnak égnék meredő négy lába vót. Kalimpát a jebi. Mondok neki, ne fáríssa magát, máj kihántom ütet a köcsögbű. A karimájánál fogva föl is rántottam, de biz ez aligha fő nem pördítette a púposra hajlott kos-orrát, mer hogy kiszabadút, röngeteg nagyot trüsszentött; akkorát, hogy még a Favorit is az ódalára feküdt az ijedtségtül.

— Talpra magyar! — intöm ütet lölkössen. —
Ez oszt a hecz, jakhecz!

— Köszönöm a jó akaratját, — szót, ammé a hüvelykujjával kétfelé trombitátatta a prüsszögőjét. — Mondtam úgy-é? Kár volt úgy kiabakolni aztat a paripát. Nem bir a kedvivei, csak a játékon jár az esze!

— Látom, — felelek neki. — Emeld csak Árpika az farkáná fogva, majd én orron rugó m.

Föltámolyodik a paripa, én mög a tetejibe tolom a gazdáját, akinek nem esött nagyobb baja, mint hogy elvesztette az arany gatyamadzagját, akit óraláncznak hasznát, mög a vörös frakk repedt végig a hátán, mömmög a köcsögkalapja horpadt össze, hogy tojástartó se fellött vóna belülié. — Mire a halláli helyére értünk, ott feküdt a kinyujtózott róka.

— No Árpikám, ez a tied! — mondám neki nallelküen. Lupi bácsi egy madzagon föl is kötötte a farkáná fogva a szomszédka nyerge hátújára, oszt nagyot kacéntott felém.

Erre a jordi efelejtötte a kijállott veszödelmet. Örömbibe máj kibútt a repedt frakkjából. Simogatta a rókát — mikor éczörre möffeledkezve nömösi vótáru, csak elbödül a jebi a maga édes mátninyelvin:

— Gatt iber di veit!

A lova mög vesd el magad! — neki a bőfögi pusztának.

— Elejibe legények! . . . Szalad a Bukefalus!

— Halcz'n auf! — jajgat vissza szétrándút pófával az Árpika.

— Aha! Nekimelegszik mán — mondja Danyi bácsi és nyomta nevettyibe a fél ódalát, mijalett mög-

kapta a kantárszáromat, hogy el ne foghassam. — Ne erőködj utánna Bérezi pajtás, — folytatá — hijjába lösz, atnmég csak az a madzag el nem szakad, akire a szédút rókát odakötöttem. Látod, hogy kapkod a föléledt koma az Árpika lába száránhó, meg hogy kaparja a Favorit horpasszát!

Azóta se beszéltem az új szomszéddal. Haza fele fordútnak. A vízi 5 fióres, 10 flóres a zsidó, besszer 20.

HANZEN MAGNETIZÁTOR DOMBSZÖGÖN

Andung!

Mondok, ha mán oan gyatra kévés a mívízet és tudomány eránt való vonzadalom a nagy városokba: mutassa mög Dombszög, hogy a czibilizáczió legelejin lépköd, amikor én dirigállom. Ha tilalmas odafel Budapestön a delejes nyomkodás, hát szabad ide lent, írtam is föl míveltes levelet, akivel meghíloom közibénk aztat a mócsingizátort, mondván:

— Májn herr!

Vi hóre ausz czájtungen, hat viner policzáj zi auf hund-stange hinósz gevorfén, óder, um lichteriger ausz czu drukkén, íren vintermantel hinósz gebrájtet; ében szó vili man nikt erlóben, dasz zi in Budapest ire zisztema bevájzen, vájl policzáj - generál Thaisz núr dasz ájnslófernde Tisza-zisztema duldet. Und vájl zi anderen tájlsz fon magnetise kraft gesvollen, lájkt czerplacczen könnten: hábe bestimmt ínén czu erlóben, dasz báj uncz kommen können, um ire magnetise anzammlung in hízigerferzammlung hinósz czu spricz-

ezen. Czittern zi nikt venn ik rúfe, den hír unter májnem succze stéhensz, hír ik bin policzáj, fakultat, akadémia, und dém mit mír ausvillt lájden, dér in zi vollte fúszfeczeln, denn májn válspruk iszt: fráje forsung im gesioszenen krájze! Ungárn, du muszt hell zéhen, blind iszt dájn fáter!

Mit vasz ik sikké ínén czvanczig gulden auf rájze-auszgébungen. Fáren zi 34e classis, den 4-te iszt slekt gehájezt und stinkt grósz, ví májn svájneminiszter beklágt zik.

Ferblájbe ir protektor

Bartholoináus v. Mokány
édmann und erdbeziczer.

Mögdrótozta a nímet, hogy a letelső vonyattal gyün. Elibéje küdöm a Számi helybeli jordánynak csöngős omnibuszát, a magam lovait bizony sajnátam tülle jebbe a csatak üdőbe.

— Gott hat zi gebrákt! — köszöntóm ütet. Venn szí auk foil zind fon magnetizmus, iszt ír bauk gevisz lé. Vollen erszt gút vónen mit dizem geládenen kraute; áber gében zí akt, dasz zi dasz kalte nikt finde!

Amire ü aszondta, hogy engödelmet instál, de ü nem ért magyarul. Hát nem is nímet ü, ha' dányus, koppenhágná mög a danyebrog! Mögigértem neki, hogy a Misa nótárius gyerökivel iratok a konzertyirüla pesti dagbladetba, aminek nagyon megörüt. Hanem most csülökre, tappre landszoldát! — biztatom. Együtt van a kompánia! Mer ott vótak mán a szalonyomba Lupi bácsi, a zsidó kilórgós mög a takaros felesége; a rabinyus, Istóczy pajtásom, Danyi bácsi, a Bugaczy Laczi, a vályogvető cigányom, a Tüdő Zsiga; továbbad a patikáriusék Treszkája; Konyeváczné, a

tudós bába, a Szellóm mög mind a többi házi népem.

Elsőnek kijugrotta placzra Laczi; hogy aszongya, ű rajta ki nem fog a svindlér. Hanzen mester elibéje áll, mögdöföli a horpaszát, a fülibe fuj . . . hát Laczi mán ott ül a székön merevedten, nagyot csuklik és elnyújtja a lábát. Kérdi a magnetizátor: szeret-é lovagolni? Itt a jelös telivér. Kapja sarkantyúba, oszt vágatasson el vele! — Hát Laczi oan gyalog-nyargalást követett el, hogy csak úgy recsegett bele a székparipa.

A másik még nagyobb kunszt vót; igazi kunszt; mert Lupi bácsi a komisz blattot girigárenak nízte. Danyinak egy cselédliszből süttött fekete brúgót rétesnek akasztott a nyakába. Evvót az igazi Danyibrugó-rend.

Most gyütt a java. A rabinyust, a Menákem Cziczeszbeiszert, úgy elszédítötte, hogy a fokhajmás kalbászt ludmájnak ette.

Asse vót kutya, mikor a Szellóm farkát mög-csavarintva, a nervózus dögé ecczörre csak a hátúsó lábajira ágaskogyik s az első lába közzé nyomott kottábul rémsígesen eeked vonyítani. Azt hitte a boldogtalan, hogy ű a Patti. Koncert után úgy mög vót törve, hogy akar ott a sima pádimentumon is nyulat fogathattam vóna vele.

Istóczy komám, aki csak egyet hisz a világon — aztat, hogy a jordány megeszi a nemzetet — akibe igazza is vagyon, mer egy szöm tetyü sok a let-nagyobb fejnek is — mondom: ez az én Viktor elv-pajtásom mindön egyebekhön Tamás lévén, rájállott a boszorkányságra. Hát azt a csudánál csudább dolgot ejtötte mög rajta a kókler, hogy Istóczy komámmal antisemita létjire a *lúdmáját* etette meg *kolbásznak*,

amitül az én komám sokáig nem tudott magáhol térni, Úgy mögrázkódott, hogy ecczörre csak a vin rabinus kaftánjának a zsebibe szórta bele az utálatját.

Hát még mikor a Zsiga czigánba a Treszkát bolondította bele! Mindétig ezt hajtotta, hogy: „lelkem Berczikém!“ Akivel ez a liba elgöggentötte a bögye édes titkát.

Nagy multságunkra szógát, hogy Hanzen maiszter a gazdasszonyom egyik hízó ludját mögröffintötte, a mangoliczát mög oan gágogásra piszkáta, hogy mind ahányan vótunk, ettül a magnetikus darabtul csak úgy hempörögtünk szanaszét.

Érzelmetössen végezte be a produkzijót a kilörgósné. Külön szobába, csak úgy hat szem közt szerettem véna mögejtetni rajta az igézetöt, de jaz a tanulatlan liktáriumos professor ellenzetté, vetné föl a dinámit!

— Grószártig medium! — tagolta a dányus, hogy kenyegetni kezdte. Nagyon fogékony!

— Bár fogékony vóna! — nyögém. — Ez a médium csak I Kár, hogy nem engödelmes.

Osztán, hogy lecsukódtak a bogár szömeji, elkezdőit deklamérozni Sillérbül, Petőfibül, Hajnébul. Csak úgy zöngött töllük a piros szája, czuppantanám rája a magam bizsergő magnétizmussát. Mögsinlem én még Hanzennek a meresztő tudományát!

Laczi, mög Danyi, hogy eltanuták a koppenhágó professor fogássajit, a házam fehér népit kezdték nyomkenni, akki ellen azonban én tiltakoztam.

Vacsoráhol! A lúd visszaváltozott ludpecsenyévé, a mangolicza mög sonkává. Az interkonfesszionális lakoma vigodalmassan folyt le. Hogy az

íteimaradékok lekerütek az asztali ú, a dombszögi homoki ital masérozott föl zárt sorokba: megeresztettük a hazai dél-éjnek folyó tudományt, akivel úgy elkábitottuk a mócsing-mívészt, hogy tökalsónak nízte a makkhetest. Non timejo dánum, dinom dánum!

Szóllaltattuk is a hipnotikus csöndest magnetikus hajnalig.

BÉCSI KUTYAVÁSÁR

Nyaff!

Nagy a kutyavásár Budán még ma jis. Csakhogy mind kitanút eb a'mmán odafel, aki a hátusú lábára állva, főfele szógál-szaglál, lefele mög ugat, vetne a nyakába jordót a peczér-minister ü Ebczellencziája.

Oda fővinni sajnálnám a három embörségös kutyámot. Milyen kuvaszok! A Fünáncz, a Zsandár, mög a Czupász! Ott is fognák talán ükét pízügyérnek, belügyörnek, minek Szellőd-magukkal. (E' vóna közöttük a prömijé.) Oan kórmányt is csapnának, hogy kutyább vóna a mainál.

Menek véllek Bécsbe. Ott lesz csak nagy böcsületök, mer eb a nímet, kutya nélkül. A Czupászt, mondok, otthun hagyom a Lupi bácsi priváta mulattságára.

Sose tudták a vasúton, a gőzkocsi mit süvít furton-furt Golyvás-Szemmihálytul Pestön át egész Bécsig? Hát a három kutyám süvötött. Nem is vasutvonyaton jártunk mán, ha' vasutvonyításon. Még az országba jártunk, hagyján vót. De hogy a pozsonyi grániczot értük el s meghallották a sok nímet szót,

sirt alattunk a föld, a czugon a sok pasaszér mind bedugdosta a füle tőcsérit gyapottal és szídták az ebeimet. Peig ha ük utaztak volna a 7-ik placczon, nem-e még keservesebben nyiszogtak véna?

A három dögöm mégis csak kibírta a koplalást Bécsig. Segített nekik benne a Csóri Muki, a viczevályogvetőm, akit hundmajszternek neveztem ki melléjük. Mire bécsi határt értünk, szinte vakogott mán az éhességtől. A suszterláblit úgy vagdosta magába, az állataim is úgy habzsolták a meleg tüdőt, hogy máj kidagadt belőlük.

— Hát hun van az a kutyavásár? — kérdöm egy pápaszemes kos-orrú darabonttul. Ez is nyomba kiszimatúta belüliem az urat, mer alázatossan azt hebögte, hogy:

— Drei Schritte weiter!

Alig hogy beteszi az embör a lábát ebbe a jó kutya nímet várasba, mindján drajsritton kezdi.

— Olzú durt in Gartenbö gezelsaft?

— Wie Sie das gleich wissen! Sie, als Fremder! Merkwerdig!

Uczzu te! Hát mán ez is zsidó! Mingyár gyanús is vót előttem a czifferblattja. De mög a kutyáim is állották, hát zikkerre vehettem.

— Szó zind szí ájgentlik Kohnstábler?

— Generalstábler bin ich nix! — veti ü vissza nevetve. — Aztán ezekkel a kutyákkal akar kohnkurrálni? — kérdi.

— Első medáliát akarok! . . . Máskülönbén mögveszejtem az egész expozicziót.

Erre ja drabantelesz a vállát *vonította*; de nem hallatszott.

Mikó möllátja három szál dögejimet, aszongya a kutya-komiszáros, hogy aszongya: meglehet hogy faj-állatok, de nincsennek beklasszifikálva.

— De klaszifékom a tudományát!... Ha Domb-szögrű Bécsig czepekedik vélek az ember, csak érdemösek rá? Még ilyen koncert-darabokat nem pipált, mint ez a három. Zi háben noch nikt gepfeift zolhen hunden.

— Ich pfeife weder Ihren Hunden, noch auf Ihre Hunde, mein Herr. Ich finde nur, dasz Ihre Köter schlecht genährt sind.

— Ausz hund virid nikt spekk! — vágom oda neki nőmössen a magyar példaszóval. Und venn báj uncz ájn beamter zo fii diffikultírt, vi ájre vólgebóren, zo virid auf hundestange hinósz lodírt.

— De uram, mondja megcsappanva a nímét, itt csak választékos példányokat lát . . .

— Hát ez az én három kutyám kutya? . . .

— Ich kann mich in keine Debatte einlassen . . .

— Dejszen, ebatta debattája ... in dízem ógen-blikke iszt für zi gáncz Ungárn nur ájn Hundekomitát, und jéde stadt ist Kukutyin, und jédesz dorf iszt Ebesfalva.

— Uram! . . . kezdte nagy hangon a sváb.

— Eb fél, kutya fél . . . én rám rá nem ijeszt, und venn szi dén hund nők szó szér an dén pfál binden!

Kezdők kimelegönni.

Gyüttek urak, asszonságok, valamennyi egy-egy kutyával.

— Uram, ön követelő! Sehen Sie dórt jenen Herrn? . . . das ist dér Graf Oscar von Ebersheim, und . . .

— *Ajn* hund! Uszkár de Ebesháza csak olyan kutya mint a Fünánczom!... Gerektikkájt vüncse ik ...

— Aber sein Neufundlander ist doch ein edleres Thier, und . . .

— Und, hund, nekem mindegy. Dombszög iszt nikt Nájhundland, zondern Althundland! — harsogtam oda neki, hogy beleszídült s körül a sok kutya-uraság mög szuka-asszonyosság elkezdett szükön! . . .

— Az istenért, dér Commandeur . . .

— Vasz komandör, venn iszt réde fon komondor, vasz gehört czur grószen gyeneráció derKuvasszen!... röcssintem oda neki. Szí könnyen mir ugatten bisz monát, nikt in hund néme ik! . . . Dog iszt mir dög, venn májne nikt bekommen anstellung in ószstellung!...

Imponát az úri haragom. Jó kvártéjja is akadt a kutyámnak. Ép a Szellómmel diskurátam, mikó mög-szusszan mögöttem egy hájas kebelhang.

— Ach, sieh mai! Diese feine Hundspfote! . . .

— Micsa? — mordulok-fordulok vissza. Ver iszt hunczfut? . . . S közben rátaposok egy kormos pofáju kutyának a hátúsú lábára.

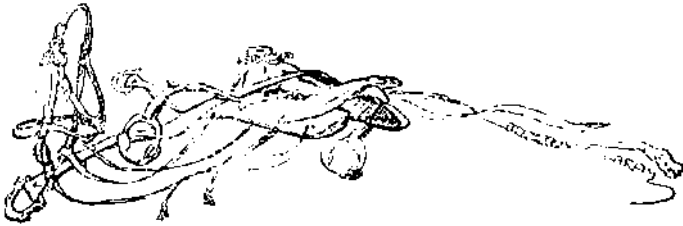
— Jesszász! . . . mein Mops! . . .

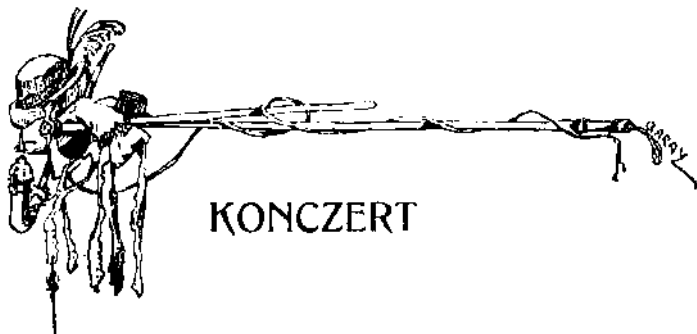
— Ki piramidliz itten? . . . dörgők oda egy viseltes mámira, aki erőssen rángatta magáhol a füstös dögít. Oh, pardon, madám! . . . mondom gavallérossan Beliben filájt raszenkrajczung for czu némen mit majnemhunde, dem Lüfthen? Gebe májne ájnvilligung und zégen.

A Fináncz kutyám nagy szenzációt okozott. Ott is akarták fogni.

— Ik tause nikt ájn vintermantel für Hund. Ez nem közösügy!

Kikerűt a három medália. Na'triumfussal vonútam be jaz ottholi portára; s míg kivel nyahintás-kaffogás hangzott bele az écczakába: mink kutya-gyerekek bévül új kutyavásárig szállaltattuk a szimatos, szagolmányos, andungos csöndest.

KONCZERT

Snasz!

Hébehajba szöke muzsikára rándulok föl abba ja redutba. Mondok: a lapoczkámba állt mán bele a Nyakló Pétör nyavalyás bubánatja, akit azon a kivá-tott siralomfán követ el — hadd nyújtózkodjak ki belülié a szűkre szabott nádszékön, a kiön egy jó kondiczióban levő kan balha is csak gubbaszkodva tunna mögünyi. Hallom hát aztat a szifóniát, akit az czibilizált emberi fajta szomjas lelkibe spricczőnek bele a Mozsárt, Bethóven — fujtanám beléjük Parádot!

Az első numera alatt, akit valami hausznúdli torára sütött ki jaz a boglyas Bethóven — aszongya: „vájhe desz haúzesz.” Ami nem is egyéb, mint ház-avatás. Az első numera alatt még csak ledrukkótam magamba a háborgó állapotot. Hadd fújja ki a bol-dogtalan a köszöntőjét, nem sajnálom tülle jaz vocsorát. De mikor az a Nerugdalj*) hegedűs asz-szonyság nyögte el egy Mendelffy Bartalus Bódog nevezetű kitért jordánynak a kehös darabját — érez-tem, hogy gyülemleni kezd a májam. Mőte szabad

*) Neruda.

egy tilólatlan csepü hajjal, pozdorjás bóbitával disztelenkedő néembernek, azzal a kifogással, hogy muzsikál, egy kivilágított nagyszálában ingerkönni az érdemös közönsíggel?

— Ácsi! — kajátok oda neki 3 flóressel beszszerölt ülésemnek nömös öntudattyában.

— Pszt, pszt I — sziszszenzengetött mellettem három pápaszemes meddő kisasszony.

— Helyes! Pisszegek én is! — mondom; és ahogy kifért a fogamon, .sziszszöngettem vélek.

— Psz, psz! Sie stören ja die himmlische Cantilene! Pszsz! — mondják amazok.

— Venn zi pisszen, ich ók pissze, ob künszterin hájszt Kata Lene oder Kata Rakta, denn dasz iszt mir dráj бүk, oder bliktri, vi zi vollen.

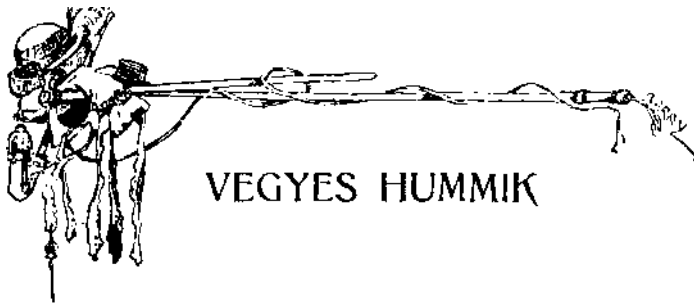
De ez a kedéjjes szóváltás nem zavarta mög Nerugdalj ténsasszonyt, végig reszelte a hegedübéli mondókáját. No, ha jén 3 flőrest rúgok oda Mnkinak: a kézivel hajnalig húzza, a lábával estig dagaszt érte vályog-sarat. Svindlérség diktál emmai világon, hegedülné el az a vín Dávid jordány császár!

Harmadiknak a Dvorzsák naktmuzsikájával táltak be a fülharmónikások. Dvorzsák, Dvorzsák? — mondok tünődvel. Hisz ez a czibaki banda magló mestere, minthogy ü taníjja ükét a koncertos darabokra. Az a, Jézus ucssa! Ott látom a vörös kakaduját a brácsás mellett. Hát oan rosszra fordút a dóga, hogy Pestre szorút? Aszongya a program: fűjtató hangszerek alá van írval ez a csalamádé, vagy szerenádé, va'mminek tisztölik a hejbéliek. Csakugyan rázendítik azt a náthás darabot; mer ha éjjeli zene, oankor csak meghül minden böcsületös béli

embörfia! Bőfög az a disznó fagót, köhög rá a klarinét, hehög a flauta és csörömpöl belé a réztányér, látnám leffögni a Rudi borbéjom officzinája fölött! Áztat a selyp-obojkát maga Dvorzsák szopogatta, de olyan pofával, mintha bagólevest csibukszáron szilt volna.

Mán ekkor dosztig vótam. Kirúgtam magam alul a drága ülést, hogy rézsuntra szaladt a léczhöl csomózott hosszú széksor. Csak úgy pördütek le rúlia a ráülledett tellyes czimü fenekek. Kinyössen lípködtem végig a közbülső mesgyén s úgy csaptam be magam mögött aztat a templomajtót, hogy a nagy dob azt tudta, atya isten lőtt az öregaptya.

VEGYES HUMMIK

Moslék idő!

A szölke ártányom is vaddisznónak kött fel abbul a hig kádbul, akit extra feredőnek túrt ki magának.

Ha jez is tél, akkor a nímet is az isten terem-tíse.' Embör legyík az a hat lú, aki ezen a lőre utón véggighúzza a postás szekeret a csegei töltésön. Mikor még az én szandlóferem is oan nehez benne, akar a parochiabeli vín kolesz, mikor a plébánosné ifiasszony möngyön benne a czibaki vásárra.

Az a kórmány odafel csak nem hallgatja mög a panaszos bajunkat. Pedig a kölyök vasút ügyibe tartottunk mán vagy négy közvacsorát, akibe mindig lölkössen szórakoztunk; hazafias bánatunk csak úgy böffent ki jaz kebelünkből. Az is mögesött, hogy éczörre négyen hajlottak oda az ambitus oszlopáhol és bemárványozták. Mer, aszongya Duhaj Marczy: mi jaz élet, a tudomány, hatalom és dicsőség egy jóllakáshol képpest? Mikor az étéközlet iszologikus folytatása vigött vissza' botlottak a szobába, a Szopki

veterinárus doktor ecczé csak neki támaszkodik az ajtóból és aszongya: „Leginsíg! Vagy mink vagyunk Messinába, vagy Domszögön is földindulás van!“ Látszik ebbü, mien győzős az italban. A minap aztat kérdi a hejbéli óbester ettül a marha-doktortul, megnyit kő neki innya, hogy a pádziensei is észrevegyék? Amire azt felelte, hogy oan nincs.

Se maradás, se tartomány — hamarossan főrucczantok. Mondok: a házamat az agarajim mög a vendégjeim úgy beszellőzték, hogy ki kő szellőzkönöm e'kkis mívíszetbe. Az az én felemás druszám, a „Mukányi“ mien gyerök is hát?

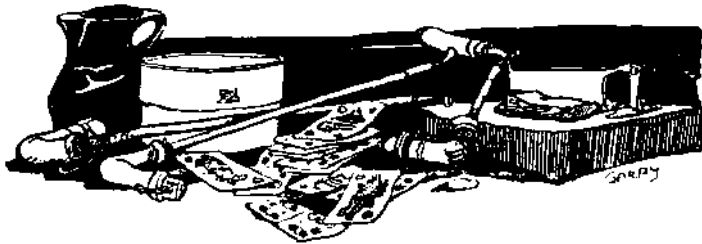
Hogy odapöngök a kasszából, három trógernek a tetemin áll a negyedik, az is térgyepülve imádkozott egy körömnnyi jegyért. Küzdés a bitéiért! Beszíte, hogy három árvája bög otthol, a felesége a negyedikbe készül és addig meg se lesz, ammég a Mukányit nem élvedzi, a cselédgyei peig mán két hét óta nem ettek betevő szindarabot. Mekkora nyomorúság! Oda vágtam neki az ántrittomat és szembe a „Neveletlen vagy véletlen — va'mmi nehéz nyovolya hősökbe“*) vátottam jegyet. Eggyönk-másónk csak nyújtogatta ki a fejit a lapoczkája közzül, de egy sémita külök úgy odatapasztotta magát az ablak elejibe tévőnek, hogy csakis az én mócsingos karom tudta jonnad leszenni. A gallérjánál emeetem föl a fia-jordányt, oszt úgy kihagyintottam a portás lábaszára közt az oszfáltra, hogy belé nyomódott.

Ebbe jaz darabba se vót köszönet. Először a bregyó nem áll kötélnek, oszt beleveszejkedik egy zsidrákba. let higyjön el a hívő ragya, én néköm

* Névtelen hősök.

hasztalan trilláz. Mög az a etnográfikus hibbantás! A cserkeszöket a ballerínák adták; de nem cserkesz, hanem mind egy szálíg csecsencz vót a! Bátor akadt bennük oan, aki csak akadémius értelömben vót vászonycselíd. Pedig én úgy szeretöm a fehér szömélyt, hogy a könyökibe is kődök-lyuk legyík. Nem élek savón, hogy az ien dráma-putrát is bevegym. Csak végbe likad az én nélkülem is, önné mög a belé hintett kóta-szecsckát abraknak, aki komponáta!

Csak azon a bokorugrós Blahánén tudtam mög' vigasztalódni. Oan jól éreztem magam, majd elröfftöttem magam. Ez nem oan nímet kinsztlérné, mert ennek a mívíszetje tulok-zöngís a Lujzácska ínek-lésihöl képpes; nem oan nyújtott flauta, akinek golyva a keble, oszt ott hordja a nyakán, hanem ott gömbölyödik, ahun dukál — hajtaná édes fejit a szerelmes mellyemre.

CSILLAGÁSZAT ADÓ'EGZEKUCZIÓ

Csihaj!

Aszongya Lupi bácsi, hogy esetleg csellagpiszkállónak tán még különb lettem volna, mint urnák; amire én modesztussan aszondtam néki, hogy azt megítélni ő három gulya; még mög is apprehendát érte. Vínül az öreg.

Mer én csak akkor vagyok tudós, ha jakarok. Mára szandlófer, hónap gönczölszekér. Ma lóháton indulok meg valamely földi csillagnak a fölfödözéssire, hónap gyalog ülök a filegóriámban, oszt a gönczölszekérnek a rudszögít, akire azok a taknyos anygalkák a kisafát akasztják, vállasztom vezérfonalamnak.

Igaz, hogy mostanába annyit kacséngattam arra ja finyös patkószögekkel kivert czifra mennyországra, hogy a jobbik szömöm, amellik elibe túbus heött a literös üvegöt akasztottam, e'kkicsit meglódult. De a szömöm férejárását csak akkor vöttem észre, hogy a Végigüres zsidónak a Czili lyánya heött a

Mécsbél felesége mosolgott rám, még peig mind a három fogával — én mög e'ddarabig az elbandzsodott szömömvvel ennek a vín Jezábelnek a ködfótyait is a lyánná ragyogó Vénus-csellagának níztem.

De jazér helyre asztrologyikus vagyok; tudom is a nótát, hogy aszongya:

mög hogy :

Kaszás csellag jár az égön,

Főgyütt mán a fijas tyuk

Fekünnénk le mán aptyuk.

Tovább nem adom fel, mer szikrát hána tülle a könyököm is.

Hogy leszállók a vizsgáló torombul, szétnízök avval a csára szokott hajszás szömömmel, hát ott látok forogni egy csomó hazafit. Azt tudtam, hogy minnyája planétává vá, oszt az ovális pálya heött röviden trapézba kanyarog, akar a kerge birka.

Feléjök szalajtom az Andrisomat.

— Trappoltassa mög aztat a kaszás lábát, öreg! Tudja mög, kik légyenek? Mer ösméretlen előttem az fősső ábrázattyuk.

Éhen gyün is mán vissza az öreg.

— Tekéntetös uram, — lehögi, a'mmind egzekutor! Nem bírnak átalgyünni ja sáron, hát tanakonnak.

— Egzekutorok! Nem vesztek meg! Hásze csak a múlt hétön rugdaltam ki jüket. Má megest mit kereskennek nállam? Segíjjen ke'nekik az átalgyüvetelben; mer odájig nem ér el a csáti botom.

Átczihelődtek s közben támadt egy másik naszszzerű ötletös gondolatom. Mer ha szétütök e közt a kos-fejek közt, sérvést kapnak, ürü lösz belöllük, még peig oan bolond, aki ütöje neki rázza jaz kolopot.

— No csak bévül tessenek kerüni, urajim! — biztatom ükét. Most az éccző kapóra tetszenek gyünni.

Rájösmértem az egyikre, a hosszú úri körmejjel akárhogy fűsülte kétfelé jasztat a fa-iskola szakállát.

A Czeffre Gyurka miskárolónak a'ffija vót. Én neköm köszönhettem az aptya, hogy birka-kacsniozásból kékbélivé lótt. Most Szeszhalmai Aladár m. k. számtisztnek mutatkozott be. Azé gyüttek, mer azt hallották, hogy telük. No, máj telik nektek is.

— Uraim, — mondok — nagy disznóba vagyok, hogy szegény házamnál fogadhatom; antul ikább, mer az kutambul kénes vetődött föl. A letfaintossabb budaji keserű víz, amit csak valaha buggyantott ki magából az a vín Czengöllér. És tetszenek tunni: fakadó víznek több ma ja böcsülettje, mint az ódalán fanyargó bornak. Össze is röffent mán egy akziás kompánia, aki mögcsapója az égisz bensősígemet és üvegökre fejtve kűdözgeti szanaszét országá. Ebbül pízelek majd én és tíz esztendőökkel előre váttom meg magamot az adótul, még e'kkis extra stoppolást se sajnálnék az uraktul. De hogy meggyőződjenek, hogy ez nem hummi svindlérség: tessenek belekóstúni — de jebéd előtt, ha nem vetik mög a Jutkám főztjít.

Dehogy vetették vóna mög, ha faggyus krumpli lótt vóna jis, úgy kikészítette a böndőjüket a nehéz gyaloglás.

— Az első pohárral ráköszöntök arra jaz nömös kórrmányra, aki bölcs zisztemájával bele szoktatta a magyart a dologba, hogy az isten tartsa mög magánál. Vájjék borrhá az a fölsíges víz! Éjjenek az urak vélle, sugám magamba.)

Ölég vót abbul a petrolejumos keserúsós folyadékából egy kupiczával. Én a magamét suttyómba e'kkis paprikás szilvóriummal nejutralizátam, de így is máj hogy ustorrá nem fonódtak bennem a hur-

káim. A jelös társaság, hogy lehajtotta, nagyot bődült, oszt összenízött.

— Keserűnek keserű — mondá a kommentársuk.

— De hatása is lösz annak — nyugtatám mögükét. — Hanem, hogy lögyön mit kotornia, hát csak hamarossan asztalhó!

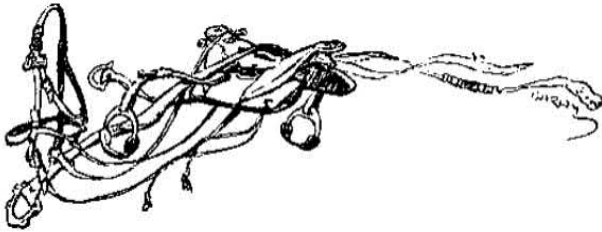

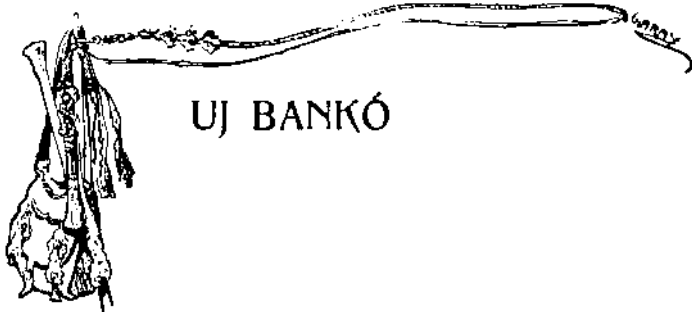
Még a leves se helyezkedett el benne a rördös nivóba, mán ugrátak föl egyenkint. A Szeszhalmai Aladár Szaladárrá lött. Alig tanáta mög az ajtó kilénscsit. Ha vót benne állami titok, aztat is kirottyantotta magábul, a rovátkos könyveinek valamennyi számaival egyetemben.

Hogy egy fertáj múlva ragyogó kíppelel tértek mög az ekspediciójából, nagyon dicsérték az ásványos forrásomat.

Oszt neki az ebídnék! Eresztették magukba az ítélt, mint verem a búzát; az italt mög, mint a keszegi töttís az essőt. Este mán a pugyellárisomba vót három járásnak az adaja.

Mindétig is haszon az, ha szóll a csöndes.

UJ BANKÓ

Csuhaj Magyarország!

Van bank? Ha nincs, adok én.

Hogy kimutassam honyszerelmömet, nem sajnátam möglopni magamot egy ícczakával, lejtütem az asztalból és dógoztam ki különféle bankó-mustrákat.

Egyelőre csak egyecskékkel foglalkoztam és főködtem belülié Széli Kálmánynak kóstolóba.

Nem szoktam dicsekönnyi a mívejimmel; de rajzbéli kifundálásom remek voltát még a kutya se jugathatja el.

Kitelik attul a fűnánicz-minisztertül, hogy mintámra aszongya, fuser munka. Mimet piktura kő neki. Az magyar hőnyi iparkodásnak nincs böcsülete Budán. Mintha mán óvasnám a körmölettyit, akibe sajnálattyát küldi, hogy nem lóhet — Lucám a tudományába!

Pedig öröm ránízni! Mien tagosítás, mien világos bötü. Es magyar. Ölöget nyomtatták mán az nemzet nyakára a bécsi bankót! Mutassuk mög, hogy nyomtatni mink is tudunk. Ez oan nyomás lesz, aki

főszabaditt — ütné meg magamagát a Széli, amikor javába dudál bele a nímet keztyübe.

Ha nem akceptálja, ü lássa! Szörzök én a nőmös magyar bankónak keletet itthol is. Osztán rühelődzhetik bele az a tarjagos bécsi bűdösbankár! Hullajtaná mán az aranyat, mint a komédiabeli szá-márbür, mikor vakarják.

Upretis Depretis!

MASZKONBÁLBAN

Szorri!

Farsang van. Gyerünk föl, nála nízni annak a maszkonbálnak.

Vét szukczzesus. Tyha! Mer kapós az embör, mint a régi huszas!

Máj leszedtek a lábamrul azok a szoknyábul kifelejtett bögyü honlejánykák. Csudákoztak, hogy rájuk ösmértem.

— Már ho'ne, mikor csípőig ér az otrecz-kártyátok! — felelem én.

Oszt mulattunk. A gallérjába fővezető grádics torka alatt legyesködtünk emmással, mán amennyitől csömört nem kapott az illendőség. A kolombénom — mer annak vetkődzött a galambom — jó stimmungba vót. Előbb három porcióval nyakait be jabbul az édes hófagyalékbul, akit flórenesnek svindlérozott föl a nímet czukorbábos.

Óvássá magába, ha szereti. Nyilván a belső tüzit ótogatja vele, akire főlobbant, hogy éngöm möllátott.

A kolombénom aszongya, nem ér ez a híg vacsora semmit.

— Heős a turbékolásod, görliczém, — mondok én — gyerünk oda, ahun a vastagabbját mérik. Kernyel! Váz gut und tájer: roszprádi, böftök und zo vájter! Und sompányer! Abrincs!

Mögértött a föskefark - lebögtető íteles-italos kengyelfutó. Egy teremtésibe mind ott vót. A kolombénom ugyancsak tele szedte jaz bögyit.

— No csak — biztatom ütet. — Ne sajnád magadtul.

Mikor mán a kappanyt is skelétummá maczeráta, mentekezett, hogy kivel van ekkis dolga.

— Csak eridj, szógám. Értelek!

Ekkis vártatva megest mellém ül és azt sipogja, hogy ehés.

— Ehes-é? — mondok. — Ejnye tubiczám kolombénom, eszem a zúzadat, de gyözös vagy! Hanem hát azért gavallér az embör, hogy egy kappany föl-alá oda se neki I Kernyel! Duflán czepeld elő, aki kotyog-szortyog a gőzös konyhádön. Usgye!

A kolombénom evett mint a farkas.

No, tünődök magamba, a Szopkó Filep se kutya, aki úgy szedi magába a fánkot, mint a pirulát; — mög az én Moháczi bátyám se hullajtja maga mellé az falatot; hanem az ien genge teremtísbül ki nem níztem vóna az égyptombéli sovány tehenet, aki mán két bika böftökivel rakodik meg. Odanyulok, nem-e kéredzkedik ki belülié bornyúnak.

Csak lebegőt színya megy ki, aszongya.

— Szaladj is, virágszálam, mert magam is attul tartok, hogy akar micsodácska a neved: oan Leokádia-

bérmállást követsz el magadon is, a szálán is, hogy két sikálló asszony se körösztöli tisztára a pádimentomot egy nap alatt.

Megest előkarikázik a kurta-gatyás galambom.

— Berczikém — hajlik oda a fülemhöl — ehet-nékem van.

No mán erre fölugrottam.

— Tán maga az a népszínházbeli elefánt-kis-asszony? Hadd típem le eztöt a feketebársony flekket az ábrázattyárul, nem-e orrmány van alája csavar-gatva. Kennedy*), i kenne di!

Odakapok . . . hanem élt ám a gyanúpörvel. Ki-

*) Az elefánt nyösténynek volt a neve.

szaladt az ambitusra, Én utánna. A nyovolyás sikított. Aszongya egy tarka bakter, hogy nem szabad hölgyet üldözni, ha nem engedi.

— Nem hogy az, te kajdács — mondok és férelegyintem azt a gyalogmadarat — ha' elefánt!

Ippeg a női kadruhol írek, mikor beillant rajta. Elejbém oda plántálja magát az a szűzörző vasorru bába, hogy tilalmas a bejárás.

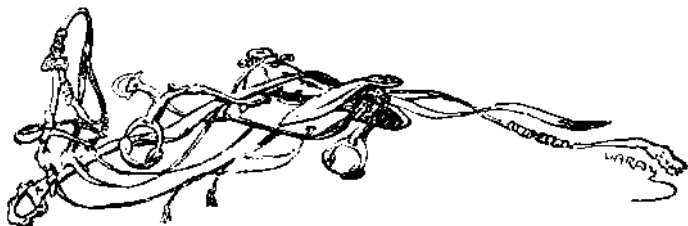
— Tilalmas a czifferblattod, pöndölyrázó Sárája! — kajátok rá s ezt is úgy félre toszintom, hogy tán még most is pörög bele.

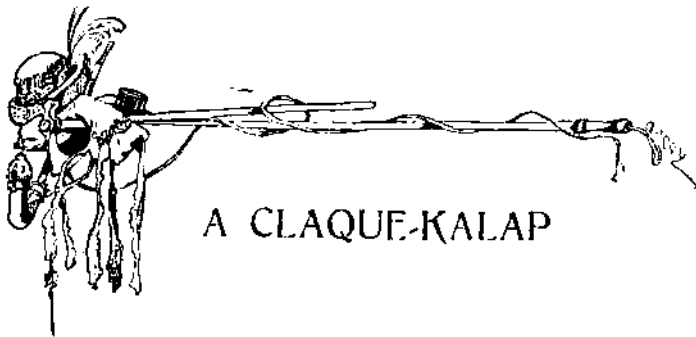
Hát amint benyitok a tilalmasba, ott kaczag egymásnak a három kaczagó galamb, aki folyton cserégette ki a kolombénos mundért, hogy emmásután megvacsoráztassam ükét.

Erre magam is úgy nekiderültem, hogy mind közönségössen ekkis czúlóg-vacsorára híttam meg a bádogbélú tubiczáimot. Akit el is fogadtak.

— No, ha úgy tudtok keresni, mint fogyasztani, kineveztetlek Tiszával erős gyénusnak.

Másnapra magamhol invitáltam ükét a hotélba, ahun koncert-evést fognak elkövetni. Müjértőnek Mohácsi bácit kértem föl.

A CLAQUE-KALAP

Csihaj Aporka!

Vót állapot Köpibe!

Mondok: mulassunk ecczé mán czibilizát módon falun is. Fecskefarkosan, köcsögössen nyitottam bé ja szálába. A fehér nipsíg nem mind a kurmakkerja fehér lajbijára dűtt, hogy möllátott? Oda ja, czuvóggal.

Mer hogy én diktállom a heős tónust nagy e vármegyébe: hoztam hát masina kalapot is.

— Látott-e mán iet urambátyám? — mondok Lajcsi bácsinak.

— Hát mi fekete lepinyez, uram öcsém? — kérdi ü, rámutatva az összecsapott klakkomra.

— Kalap, urambátyám, mondám én.

— He bomolj mán, mondja ü. Hásze oan lapos, hogy madzaggal kék odakötni a fejedből.

— Mán csak kalap ez, Lajcsi bácsi. Még peig mutációs. Kerékre jár. Oszt oan írzikeny a masiné-riája, hogy ha hozzá szagúnak, mingyá fölágaskogyik. Tessen mögpróbányi.

— Hiszi a hívó nyavalya. Hanním hát!

Elejibe tartom, ü meg belebőki az orrát Ecczerre csak puff — puff neki! . . . egy nyomintásomra föl-ugrott a kalap és úgy kípen trafáta az öreget, hogy ha ott nincs mögötte a patikáros, beleesik a ződ kályhába.

Nagy furórét csinyát a klakkom.

Legyezgettem is vele azt a gránátalma, eper száju MócsingTreszkát, a székarendás patyolat lyányát. Hogy is kerüt ki abbul a bőftökbül ez a genge jércze!

— Nassád, mondok, a kotiljónra foglalkozni vagyok vakmerő és a fél lábammal urassan körü czirkalmaztam magamot. Amire ü hajnali pirulással rá jis állt.

No Bérezi, mondok magamhol, glanezossan mullassad ezt a fűrjecskét. Nem hiába jártad a pesti bálakat.

Közbe kikivánkoztam az ambitus végire; mer a kotiljon oan munka, aki hajnalig is eltart. S ha ecczé ben vagyok a hámjába, az aranzsér korhelylevesig ki se fognék belülié. Mögzördül a jeladó taktus. Ucczu siess be! Hamarossan fölkapom a tökfödöt, útközbe telelocssantom a frakkom egy kis otkolon parfémmal, hogy lehazudja rúllam az ambitus végét. És ezzel rohanok be, Stellungba vágom magam a Treszka jelött és aszondom:

— Nassád, ajállom karomat.

Elpirul a szentöm, szígyellősen forgatja azt a beszídes szömit, pirul, mosolyog a boldogságtul.

Jaj, aranyos leányzó, mondok magamba, mien jól illik gyengeábrázatodhol a szemérmétös szerelem!

Látom, a bálnyanya is mosolyog és ömleteg képi-hői emeli a fekkert.

— Sorakozunk nassádkám, biztatom a Treszkát, mer kivel szorulunk a glédából.

A Treszka csak pirul, a bálnyanya is csak mosolyog. Ippeg hozzá akarok hajulni, hogy szembe legyezzem, amint — tyűhű! ... aki világgá gyalúta, hát mi vót a kezemben!

Födő vót biz az is — csak hogy nem fejfödő! Sőtt ellenkezőleg.

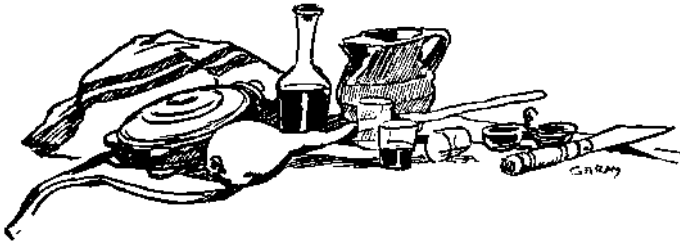
ügy a fődhöl vágtam, hogy még most is egymaga járja a kotiljont. Én meg usgye, be a füstös mulatóba, ott is Lajcsi bácsi széles háta mögé vöttem magam, hogy dunsztba maradjak, íszre ne vögyenek.

Mán hallottam, hogy kezd felém harsogni a nevetis. Éngöm illet a, hogy veszteném el mind egy blatton ahány klakk masina kalap van Európába mög a szomszíd tartományokba.

Fejjel bele a vigasztaló munkába!

Hadd is szólják!

ÁRVIZI KONCZERT

Blatt!

Akkor jár színe a farbának, mikor nem is várád.

Mőte a szotyori cigány műkedvellésbül tízig csapatta fő magát véllem a piarczon, nem vót műjélvezetünk Dombszögön. Hogy tennap a kaszinóba menek, látok a kapuján egy plakátot, hogy aszongya Ebugáti Erzsza*) klavéros koncerttal fog kedveskennyi jaz helybéli mívelt közönsígnék.

Állok elejibe! Mer szeretőm a mutációs czim-balmot, extra meg akkor, amikor nem hummi fejelt pofáju kan nímet, hanem patyolatkezü magyar honleányka cselekszi.

Mingyán vátottam is magamhol egy ánrított bilétát az eeső rendbe 2 flóresér. A többit is főbiztattam, pártoljuk a mívíszetet, nesavanyodjanak emmás nyakára a büjtös unalomtul.

Tele is lett a szála.

Mikor Erzsza k. a. kilépett a dobogóra, akkorát

*) Bigatti Elsa.

tapsontottam elejibe, hogy a fejünk fölött nölglódult a luszter.

Faintossan hajtogatta magát jobbra-balra, felém mosolygott illő szömírmetséggel, oszt lejt.

Fődarabig kavargatta jaz hangokat, fehéret feketít emmásba szűrt, véggig nyargalt tíz fehér ujjával az égisz hangregementen a vastag fliglimantul kezdve, akit úgy mö'bbökött, hogy káromkodott bele — bassuss a teremtése! — egész odájig a víkony frajterig, akit oan küllemetössen főfricskázott hogy szinte tüsszen-tött bele.

Mikor mögvót, leejtette a kézit, ekkicsit mögriszákodott a székin s csak akkor fohászkozott neki.

A prográm eső numerussába Sopéntű vót egy volezer. Takarossan véggig pörgette, de rossz névén vöttem, hogy mé nem hönyi nótával kezdi? Mer mit nekünk az a nyovolyás nímet kergetáncz, mikó ríl az hony!

— Mán most gyúttson rá nassádkám magyar dalra! —mondok, nyájassan pillantva a szömibe. Tán eztet, hogy aszondja: „Véggig sáros ezazutcza!“ — ami igaz is vót, mer a szandlóferem is mocsárfutónak állt be.

De mintha nem is beszítem vóna. Valami rénus-vidíki bognárnak „Lóhéring“ czimezetű operájából kapott ki egy témát, azt motolláta le, hogy úgy kapálózott bele a két karja, mint a széllmalomé.

Mán ha bujt van is, de héringet még ha lúbul került is, nem vészen bé jaz természetem. Meg az hazafias írzenyiségembe is belejütközött, kivátt peig, aki letnagyobb hiba vót, nem vette köteles figyelembe úri gusztusomat.

Addig lovagijas az emberfia, ammégi ki nem fogy belülié. De mán erre az én gyöngéd figyelmem is a hátúsú lábára át. Oda is kajátottam, hogy:

— Ácsi!

Az a klavérpuczováló, koncert muzsikáló bögyöske möffordul, rám níz, és aheött, hogy mívelt hogy létytíre abba háttá véna azt az olvasztékos kalimpálást, még a száját pittyesztette és csak tovább gyömösözte kásává a lóheringet.

Ekkor a hazafiság ágaskodott fő bennem.

— Magyar nótát, a keserves kénszenvedő honyhaza nevébe!

Nem háttá jabba.

Már most beszíj te!

Ezzel a czizmám sarkát ráhibáztam a Szellóm farkára.

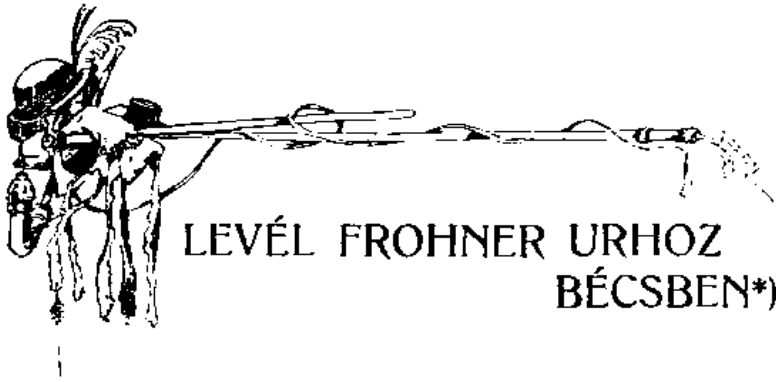
Sok alkalmatosságbul vonyított mán az agarom; de ien tökéletességgel még nem hallottam műkönnyi ütöt. Eleinte piánó, oszt forte. A Szellóm után rákontrázott a Bugaczy Laczi Föcskéje, a Mócsing Dani szelindekje is belemordút — Lupi bácsi mög a trombita nevetisivel högyibe kerüt a terczettnek, amiét se ja Lóhering gazdája, se a Sopén, se ja Betóveny nem faggyúzott, möte nímet cigánynak hullajtották világgá.

Könnyekbe lábbadt a szömöm a nevetistül; nem láthattam a frajla mivé lett. De ha nem futotta vóna is el pilláimot a viz, a nagy pipafüsttül se vöhettem vóna jeszre. Ekkicsit tán meg is sajnátam szeginy bogjas fejit. Hja, eeső törviny a honyszerelöm!

De akár mi ékössen szóll is a klavér, mégse vetekedhetik azzal a másikkal!

Ha' szólljék hát!

LEVÉL FROHNER URHOZ BÉCSBEN*)

Hájjá az úr!

Azt hallom az uságbul, hogy az úr valami félvér dögít az én nőmös nevemre körösztüte el s kijeresztötte a placzra futtatónak. Ha még elsőnek karikázott vóna be jaz a lú a póznából, aszondanám: no, nem hijjába nyúzta mög odafel a lelkenföldi nímetöt, mint a ministereinket. Hanem hogy utúsú sorba nyújtózkodjék: mán az oan, aki ellen a böcsületöm ágas-kogyik.

Avvagy tán az indittásba vót a hiba?

A'mmöglohet. Mer ha jaz én nevemről czimezi magát, nem a *startra*, hanem a *skártra* vigyáz a!

Különben a napokba fölereszkedök az urhol, megszállók az emperiál hotéljába és magam alá kanyarérom aztat az én druszámot. Akkor aztán gyöpre nímet! Ha el nem nyerem a vizit, ha előre ugratva nem sprengülöm széjjel aztat a bécsi csiszár bankot: akar a kutyáját is rám körösztüje az úr. Ha sprengülöm, akkor „Frónyér“ lösz az én Szellóm neve. Vakapád l

Tisztölöm az urat.

Nömös Mokány Bertalany.

*) Frohner bécsi vendéglős egy versenylovának „Mokány Bérezi“ nevet adott.

HUN REJLÖTTEM ÉN KÉT HÓNAPOKIG

Aló mars dragóner!

Így monda ezt neköm csirkeszáju Nyakleves Tóni, a „Gőbolyjárás“ redaktora, hogy nízsek mán nálla annak a muzsulmányoknak, kalmukányoknak én, aki nem élek a más hazugságával, mer hálá istennek, telik még a magam embörsígibül.

Mer a mind szömetlen polyva, akit az a sok pesti betühagyó szór a czifferblattunkba. Magvas hírek köllenek oankor, amikó ég az határ, ropog anyád — mán hogy a haza.

— Pajtásom, Berczikém, te vagy embere ennek, mondá a Tóni redaktor, — te menj oda háboru-nízni. Vigyél magaddal telegrófat, és ha embörtül nem tudsz mög újságot, mögmondja neked a néember, mer a mind döglük utánnad; oszt ha köztük vagy, aki hírt mögtudsz, verd ki és szalajtsad ide. Ha píz köll . . .

— Czurukk, — mondok — azzal a te olvasztékos fináncz tehetséggeddel! Nem széli puffasztja kebelembe az portefélt, ha' flóres! A magam köz-kölsígindulok az pogány lógerba.

Ha lúpatkolásról, ganajszaporításról diktáhattam vezércikküket: nem hibádzhatik a mesterség a csatamezőbe se, mer, aki ártikulussa vagyon, ha jakarom, szuperál még a csizmám sarka is.

Nem dicseködök véle, hogy ippeg a „*Góbolyjárás*” kedvibe akartam vóna gázolni, amikó rágyultam arra jaz andungra, hogy menek drukkónyi a töröknek a maga táborába. Egojista vagyok, a magam jóvóttájér rezkérozom ezt az egy szál irhámot, mer az a hárem-ílet nagyon ragadozza magáhol a lelkes mivoltomat.

Hej, hárem-ílet az gyöngy ílet!
Nem kő oda tudomány,
Csak csibuk, meg szép lyeány l

Kukuszurdóba láttam mög az első fa-rostélyos ablakot. Itt van határa a körösztényi szabad szerelemnek — itt végződik a pruszlik és kezdődik a szelamlík. Szervusz Kata, Panka — üdvözöllek Dolamisz, Csulamisz l

Mintha fekete szem sistörögne felém ott a szűzmentő mögül.

— Hogy hínak kikeletes rózsaszála az keletnek? Szálím a lelkem, vagy hogy szoktak köszönni néked

— szálem alejkum, tátom az ajkúm, eressz rá egy virágtőből metszett, igazhitű puszit, hogy áldjon mög érette az a rözgő szakállu vín prófétád!

Kinyillik erre jaz ablak, — hát egy kantörök üti ki rajta a kobakját, hogy száradna kerítésemen az érő uborka mellett!

— Nem húzod be mingyár azt a glóbusnak szánt tar koponyádot, koránba rekedt istentagadó te! ó— szállítottam nyájassan.

De még szijjra se jeresztettem a karikásom, hogy egy kisség a szeme közzé eresszem a sudarát — hát vagy hat fekete szaraczénus kapaszkodott belém s úgy leszedtek a lábamrul, mintha soha gyalog se jártam vóna.

— No ne! Mit kapdostok vállra, mintha kucuczurdi képviselőtök vónék! — intöm ükét.

— Muszli, gyuszli, gyaur madzsarli l — ordította a fél tuczat subiczkos pofa. Gyüsz a bég elejibe l

És vittek, mint ördög a malacgot s úgy a bég színe elé teremtettek, hogy a májam hetére ugrott a lépem. Akkorát nyekkentem, mint a félbehagyott duda.

— Jaj!

A vén turkus a feneke alá szedve lábát, szilfa jaz csibukját s nehezeket pislántott rám.

No Bérezi, diplomatyizáljunk.

— Tekintetes döglyer bég! — kezdém a mondokát.

— Kuss! — mondá ű energyiával.

— No no, nem úgy gondútam! És kezdem simogatni a vén Mahomed embört.

Erre jakkorát ütött a kezem fejire, hogy menten szoboszalai czipóvá dagadt. Ha úgy hirtelönibe vissza vághattam vóna, vármegyévé fujódik föl a goromba kipe. De így apró farbával játsztam — a tromf az ű markába vót, tojna bele a paradicsommadár.

A bég intett. Egy firhangot fère rándítottak. Azon gyütt be a mufti. Kézibe egy olló. Mögötte padot hoztak.

— Gyaur! — mordult felém a bég, ezzel az ollóval fog téged az én muftim mögöngyilkolni.

Kérőre fogtam a dolgot.

— Nacsságos bég uram, ne tessék bomlanyi. Nem a kudurkuczui határban leltem én rongyos kafftánynak az én nőmös ítetemet, akire remínysíggel tekint az magyar hony, hogy elpotyázzam e'kkis tilalmasba való kacséntásért!

— Kuss! — fújt rám megest a dögbér, — a te neved itt hallgass. Nem is a kacsintásért lakolsz meg, mert hozzám nyögted föl szerelmes káromlásodat, hanem azért halsz meg, mer spion vagy, rácz kutya vagy! Húzzátok le!

— Micsa! Én spion? Én rácz? len képe van az rácznak? Hátha mind egy mozsárba töreted, fölforaltatod, a lelkit kihúzod, azt is mondola-tejjel fölereszted, mög a prófétád szakállával kened föl az ég boltozatjára napnak: ragyog-e úgy, mint amikor én csak pislogva aszmondom: kutykuruty? Hát ha Dusán császárt mögduflázod Milánnal, van-é olyan, mint az elhányt biró-mándlim koszos könyöke, mi? Ide nézz, vín pogány!

És ekkor, nagy hevedelömmel, elibe toltam a pofámat, vakuljon bele!

Impónát néki a kurázsím. Mán-mánkonyáraállott benne az halálos szándík, mikor a mufti mögrázta ja fehér turbánját, hogy az éccző kiszalajtott Ítélet áll, mint az Ája Zsófia.

— Vegyülne bele az Ája Zsófidba az összes muzulmány klérus, dikhecz neki. De én hozzám ne nyúlj!

A hat füstös szaraczénus erre rám vicsorította jaz fogát. Három hozta a halálos derest, három mög a derekamba (akasztotta magát. Sámson pillants! És oat pöndöritettem magamon, hogy ugrott le rúllam

az a másfél pár privadiner, akar Szellőmről a balha, mikor a Czigánytóba jugratom.

Gyüttek rám hatan. Nem hasznát se jerő, se tudomány. Csúffá tesznek, Bérezi! Hát ha az Istennél is többet el akar venni tüllem ez a főtisztelendő mis-károló! A halál, az katona dolog — de a czimerömet nem hagyhatom, nunquam!

És valamint a letnagyobb insígbé közel a segítség — néköm is mentő gondolatom gyütt.

— Szellő kutyám, hüvem! Szorri! . . .

Mögértött a jó dög. Kieresztette magábul, ami bánat gyülemlett mög benne s attul úgy elszídút az egész pogány kompánia, hogy mint a kerge birka hanyatt vágódott mind.

Mijelőtt fölocsútak, nyalábra fogtam ükét, letoszintottam a meddő pinezébe, rájuk eresztettem a vasajtót, káposztaküet hengergöttem a tetejibe — oszt bejállítottam a hárembe. Zulejka, Fatime és Muslicza örömríval potyogtak az ölembe.

Háborúba nem vótam ugyan, de azér vitézkedtem, mint valami tizenkét lófarku basa. Jó dógom is vót köztük, csak a Szellőm fogyott egyre az honvágytul és vonyított föl az félhódra.

A „Góbolyjárásnak“ azért jut ám eredeti tudósítás a csatáim mezejérül. A három donyeszt meg, a'mmég beléjök nem vások, tartogatom.

Pihenő órájimban mög röpítem az blattot — mármint azt a másikat

OROSZ KATONÁK MEGTRAKTÁLTATÁSA

Gyün a muszka! Elsődször csak átutazik rajtunk; azután mög máj csak köröszkül mengyen rajtunk, mer az a dög-szaporéttó, píz-apasztó diplomácziya addig kovácsolja az e'mmás fejit, míg az édes mienk keveredik mög bele, pöndöriteném oda az orrukhol korpaszakajtónak.

Az igazi diplomatyi, a'nnem önti a hótt böttüt, halom eleveny tetteket cselekszik.

Kedvit kő keresnyi az ellensígnek, ez a letelső fogás. Mér csak svékus, danyemárkus beszélje ammi szittyva vendéglátásunkot? Hát a muszka kutya, hogy csak ajtó mögé vessek neki e'kkis könyérhajat?

Régótátu böcsülöm a muszkát. Mer mikor az gyászos forradalomba a belső telkemről mind lelegeték azon zöden a tököt, iborkát — úgy megviaszkóták a földémét, hogy abbul a dohánybul, akit azótátu termesztek benne, ki nem látszanék a pikás kozák, száradna oda az dárdájából.

Főszaladtam hát, hadd traktálom vissza jüket. A vasúton fogtam ki hamarossan vagy három szálat.

— Bratye — így szólítám meg az elsőt, aki ja lóvaggonybul tehenkedett ki — gyűsz véllem. Ki tudja, nem-é te fogsz lenni esztendőre a mi főispányunk! E'kkis vocsorára lögyön szöröncsém.

Oat röffent, hogy mölláttam a beszédjibű: mög-értött!

Betértem vélle a „kétfarku orosz lány“ czimezetű szappanyos korcsimába, akinek az tábláján kivel csakugyan hummi fejelt farkú pudli kutya szórit a körme közt egy darab szappant, a másikba egy funt garasos gyertyát.

— Hogy hílnak, te főszabadított pára? — kérdöm ütet lejereszkedő szívességgel. — Mi jaz neved?

— Mihajlov Mihajlovics.

No hát, Miháj lova, kell e'kkis abrak? Hé szájfenszider, lódujlon le bíledrül a faggyú, hamarossan ide tiz font szögedi szappant ennek a böcsületös vitíznek!

Amintt mö'llátta aztat a márványos szappan-koczkát, akit a gazda dróttal hasított le neki, ugrott egyet, aztán amúgy könyv nélkü kezdte befelé szalajtani a csúszós falatokat.

Már engödelmöt kívánok — ha jigaz az a mon-dás, akit az a nímet doktor kehög a káthedráján, hogy a szappanfogyasztásnál löhet kikövetkeztetnyi valamely náczijó mívelt vótjára: a muszka az első nemzet. Ez a Miháj lova többet pofázott egymaga, mint akivel egy határ zsidó mosakodik mög egy esztendő jalatt.

— Iszol-e brúder? Köll-é e'kkis ital? Tisztétott petróleum. Idei szűrés.

Egyet lódított a fején, akivel aszondta, hogy: ja!

Csak azt kérte, hogy ne raffinérozott lögyék, mer a szaporátlan.

Ivott a kedves.

— Van-e otthol csikód, tinód, malaczod?

A fejit rázta, hogy nincs. Sirt. Azt tudta a gyámoltalan, hogy a gyerőkejit kérdöm. Olthattam. Úgy jólaktam véle, mint ü a szappanyval. Mondok, ez komisz közlegény. Nízzünk mámost egy káplárt. Azt is fogtam. Emmár urassabb vót. Vittem.

— E'kkis parázs faggyugyertyára . . .

Tecczött néki a kínálat.

— Hé! Huszonegy szál görcsös faggyugyertyát, egy itcze spiritust. Lódulj, fordulj! Egy, kettő!

A káplár aszondta, hogy ilyen faggyút nem faggyuzott még, mőte pánszláv eszme mellett ugat; peig mán 45 esztendeje. Rám köszöntött, hogy a czár soha le ne vegye rullam a kézít.

De ne ám! Rá se tegye! Mer akár mien fehir, tüllem svarcczá lesz.

— Mini! Káplár uram. Hát a lajdinánd úr mivel él? Mert azt látom, hogy ki mentül nagyobb sárzsi, antul fáintosabb kosztot, italt szível.

Vittem a lajdinándot is. Már, mondok, ennek csak nem hozathatsz különbet mili-gyertyánál. Smakolt neki. De mivel itassam? Eztet nem kínálhatom petróleummal, próbás spiritussal? De mikor még nem tanáták föl a híg puskaort!

— Panye lajdenánd, miféle itallal kedveskedhetnék az apád lelkinék!

Oh, aszongya, azon ne búsuljak. Van már neki. Csapról szereti — s ezzel föláll, a gázcső egyik végít a szájába kapja, a csapját kinyitja, nagyokat

csuklik, a csapat visszafordítja és vidám ábrázattal leül.

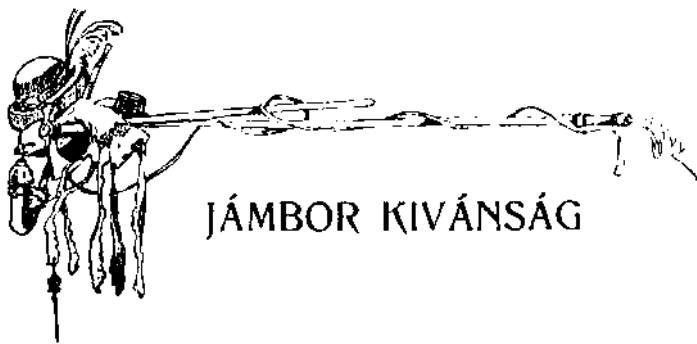
— Hogy hogy nem mézstatik mögpukkannyi ennyi légszesztül, avvagy hogy fő nem tetszik emelkedni a lebegőbe, vagy másképpen széjjel nem kegyökedik vetődni vitízsigödnék? — kérdöm ütet illendőjen.

Azon, aszongya, könnyen segít. Mikor mán nagyon kezd jóllakni, möggyujt egy czindhelczlit, a szájához tartja, egy párszor bele lehel s e'ppár böffenetes explózijó után könnyebben érzi magát mint más, ha csuklóig gyugja is az öt újját a gégájába. S utánna mögöszik vagy két villamos körtét.

Ez oszt a discziplína, a taktika, a haladás! De azé nem kő fittenyi az magyar hazát. Mer akki a magyar játíkot kedvelli — és az muszka kedvelli — az többet használ a nemzetiség föntartásának, mint száz Tisza-kabinét, tolnám beléje az idei polyvámot.

Ennél fogyást hadd is szölljék az a csöndes!

JÁMBOR KIVÁNSÁG

Abczug Jókai!

Abrincs Tisza! Szellőm alejkum!

Má mé ne vóna szabad egypár óvasztékos fáklyát gyújtani mög annak a böcsületös turkusnak a tisztöletty ire?

Hát jobban lát a nyögledt kaurrmány, ha nem világítanak?

Sitítbe akarja összefogdosnyi a rokonyszennyes voksokat?

Vaksi voks az oan! Már annak frecandum puci!

Akkó tögyön le ja diákság a fáklyás muzsikáru, amikó mán mégis telegraférozták Abdul Hamid szultán ő török fölsíginék? Oan nincs!

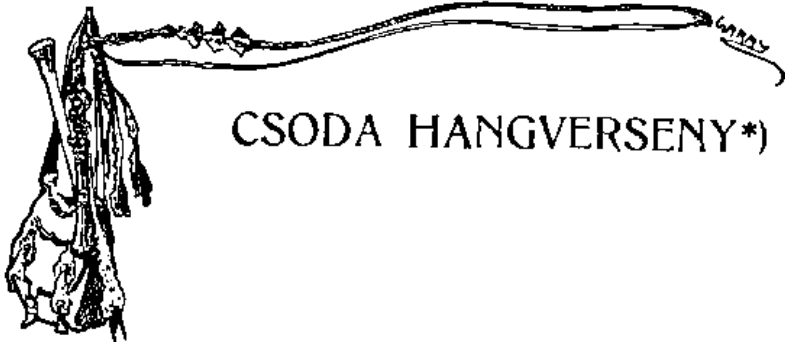
Az a Tisza Kálmány, ha úgy szeret parancsúgatni, mit kunyorál? Ha kunyorog, megest mit parancsúgat? Miniszter-e vagy kódís? — függeszteném föl újig!

Törökország a gyöngy ország! Nem kő oda tudomány, csak lány, mög vágott dohány! Ammög van! Hejh, ha egy amolyan parázs vérvegyítettést lőhetne

elkövetni békés utón a magyar tnöga török fajta közt!
Ha jazokat a sűrű bögyü, dábitos gülbejzet honleány-
kákat a körösztiny szerelóm ölibe hajthatnám! . . .
mömmög aztat a vén Muszli apját téríteném mög a
Zsíros Pista katekizmusára! . . .

Akkor szóna csak Mahomed-igazában az a faintos
napkeleti csöndes!

CSODA HANGVERSENY*)

Ácsi!

Hallom az uságbul, valami híros hang fog kieresztődni odafel, amienhöl foghatót még a rékasi rektor se tud, peig az oat tud, hogy visszafele szalad tülle ja Zagyva. Mi nyovolya hang lehet mán a? Mondok tán a svéd honleánkák? Hásze azokkal itthol Dombszögön muzsikáltattam magamot. Szépen is fújják az ícczakai nótákat arrul a borongós Norvégyiáru, borzongatnám a nyakamba jüket. De se Dudzon, se Szőrenzen, se amazon, se emezen — hanem valami mátrányi hang lösz, akit nem is a szálába szabad haagatnyi, mert ott megvásik tülle a fül — hanem csak úgy grádics aljárul, de még ott is akkorát szólt, hogy a kondignációt fölpóczolják, le ne szakadjon.

Aunyah, mán e valami!

Szaladok be egy kávéházba s hogy beköpnék egy englis bittert, elejibe aczelazni magamot a nagy műjélvezetnek: kérdöm attul a czikória-kavarítottul, more szól hát az a híros hang?

*) Hugó Károly adott ének-koncertet antik-görög jelmezben.

— Ah, a vunderstimm a First von der Boczútul?

— Azt, nyalod, a vunderstimmét keresöm. Hun büfög hát?

— Kírem a balladin udza, a tigrisnél hotelbe.

No, ha ja Tigrisbe, akkó mán értem, mér köll ütet támogatnyi. Rég mögvásta mán annak afundámentumát a lapos fíreg.

— Hogy hullajtják a bilétát? — kérdem a kaszért.

— Három florin cercle. La voix merveille! A csoda hang! Tessek besétálni. Mindjár kezdődik.

— Pártúni kő jaz mívíszetet, biztatom magam, Bérezi, ne smuezigoskodj! Vetettél te mán három flórest a czigánynak.

Bementem, lejütem, a Szellő agaramot mög a szék alá kussoltattam.

Csupa idegöny fölpörös pofonomiák, megtarkitva egy-egy kaczeron pislántó Régyikával. Ippég, hogy rágusztátam volna a balsó szomszédasszonykára, fére rándították a fírhangot és vedlett stiglincz-uniformisba egy öreg embör lépett a pokróczra.

Jézus, hun is láttam mán én ezt a pofografiát? Az isten ugysa ... a czibilizáció pápája, a kóttíszet Mohamedje, az a hőnyi pojéta, aki úgy tud magyarul, mint én arabusul. Hát mi a Mózserveszte nyovolya mászott bele?

Föntszóval tanátam gondúkoznyi, mer az Áron huszárok csitítgattak.

Ecczerre megesikordult az ajtó.

— Megsuroljátok szappanyval aztat az ajtót?
— mondok visszafordúva, mer kilódítottam a sarkábul!

— Kérem, hiszen az nem az ajtó, sipogja a jordán hőgyecske.

— Mi Jehova csodája lehetne más?

— Ez a voix merveille! A cantopantomimique.

— Voja mervely? Kanta panta mimika? De aki sarokvas nyikorgása vagy a kenetlen torkának, nem azér koppintottam én a fenekire három édes flóresemnek, hogy ez nyekeregjen a fülembé.

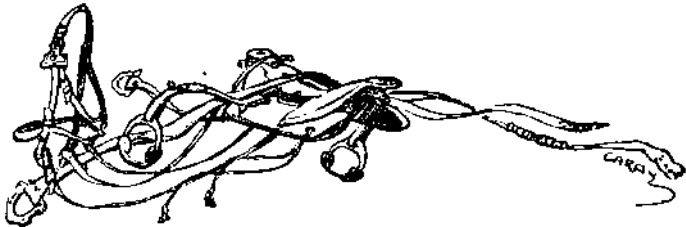
A Szellóm is elkezdett szükönyi; mikor a nyeker-gés osztán oan hangba csapott át, miét a kandúr ereszt, ha ja farka högyire rájesett a pinczeajtó: a kutyám kiszökött a székem alul, hanyatt vágódott s oan szívrepesztő vonyittást követett el, hogy a szála csak úgy harsogott a tapsolástul. Az tudták, a mívísz cselekedte.

— Egy kutya, mondám, a publikumból fordulva.

De mán erre nyerítő nevetís esett, hogy ha mán a csodahangtul nem, de azér magájér hasznos vót fölpóczolni aztat a rozga kondignációt.

Kisün tudtam mög, hogy a Viltné ifiasszony koncertyibe jakartam én gyönyörkönnyi. De mire odajértem a redutba, szakadó sitit vót a föső szálába.

No, hamar erre a csömörré e'kkis orvosságot Hadd szójjék hát az a gikszer nélkül való, sima csöndes.

III JÓTIKONY SZUJARÉN

Közibe!

Oda, jazoknak a karczos menyecskéknek, hamvas leánykáknak közibe! Ha'llögyék mán ecczó igazán vig adó jabban a vigadóban. Mer az a küllemtös jótékonytság, ha jén őszök, oszt a szegín kódis lakik jó belülié.

Hogy betolom az ismeretös ábrázékomat, egy blikkre jeszre vettem a „zöld fáhol“ czimezött csárdát. No, jabba szeretnék én betyár lenni! Zsuzsikám, Pannikám, arany virágszálak, ragyogó tulipántjaim!... hamarossan egy itczével abbul a jótíkonsági potya italbúí, hadd locsolom le jaztat az égő hevedelmet, aki majd szét hagyigálja jaz mellyemet, akar a dinámit.

Seiyem-hozta darócz . . . mán hogy avval az patyolat harmat kezökkel hozták elejibém a daróczy bort. Még cigány is szótt. Zsiga szógám, ne czingozj! Ereszd ki a vonyódat, akaszd az álladnak aztat a zöngő fát, riszád ide jaz bal filembe, hogy:

Hej, nincsen az anyád itt,
Csókolj mög egy parányit!

Csakhogy biz az ott vót. Invitátam ükét toll-fosztásra haza, de jaszondták, nem élnek pihével. Jaj tubiczáim, peig éppen pihés fészekbe valók vonátok! Repülj flóres! Egy pohárért akó árát!

Nini, hajadon postás legények! Mit üzensz gyöngyöm, levélgalambom? írd mög magad. Abba ja mommába kezembe is nyomott egy czédulkát, akin avvót irval hogy: „Légy hű magadhoz!“ Hú! Mitérek én avval ha magamhol vagyok hű! Ha nem magácskáhol lehetek hű! He? Értek ám én a postamester-ségből is, bontogatnám föl a szádon aztat a piros pöcsétet! Ütnék rá billogot a kerek orczádra . . . Repülj flóres! Egy levélért erdő árát!

Oszt gyüttek rám mint a raj. Méhe, lepke, vegyest. A Zirza is ott vót szitakötőnek, meg a Vexelrajterné légynek. Hess légy, ne szállj rám! Groschenfresserné meg föcskének, tán hogy amaszt bekapja. Repülj fecském! Nagyot lapútam s ippeg a sompányeres sátor előtt gyüttem megest föszinre. Pözsgövel itattak, szemmel részegítettek. Repülj flóres! Hörpenetért egy csók árát! . . . Virágot is vegyek? Pedig szénám sincs. No, tűzze jide magát jaz kebelemre. Jöszte Flóra, röpj flóres!... Ez meg itt török kávéház. Rózsaszáju Fatime, bugyogós Mirjam, tötsetek pipát, findzsát. Éjjön a török barátság, éjjön a török szerelem! Csók jassa, csókot addsza; szálem, alejkom, tátom az ajkom! Röppintetem a flórest kettesével, hajh! — de nem háremével! Kompánia is van! Hun is pipálhatnám le jobban, mint itt?

Ha'sszölljék hát az a mohamedánus, paradicsombéli csöndes!

CZIRKUSZ, SZEZONY

Czurukk!

Megest áll oda fel a lú-akademija. Mien pejkója van annak az ánglius lú-profeszornak egy! . . . Az oszt' a tudomány, a judíczejom! Ha Héro császár mögtötte az egyik Wréde herczegit — mondok az egyik lovát főkonzulnak: eztet az Almanzort bátran mögtöhetete vóna minyisternek. Csakhogy biz ez el nem fogadta vóna, mer még több esze van mindannyinál, aki bejállott a nemzet igássának, mikó még az a csekély abrakja se zikker neki.

Van-e olyan segszbűri tragyedia, akibű annyit lehet tanúnyi, mint az heössen dresszérozott lúbul? Hát az a kilenczvenkilencz múzsa, vagy hányán visítanak az olympusbéli donyeszkák, vannak-e öszvesen oan felles kondiczijóba, mint az az egy Sára kisaszszony, akin csak úgy nyög a trikó — ütetne a nyergibe!

Odajáttam a mű-szerű kerittésihöl, ha baja tanál esni, hadd az én mellyem azilumára essön. Az egyik lovász odatartotta elejibe a papiros ráfot, hogy azon szökdelljen körösztü.

— Fűrészpor a bitedbe — mondok annak a daruba ojtott agár legínynek. — Abrincs abroncs!

Állok elejibe magam! — És rászökkel arra ja bástya-sövényre, karikára hajlítottam a két karom, hadd azon libögiön által, ide jaz lajbimra, akinek mindön egyes pitykéje csak úgy rögzött a szivem dobbanásajitul.

Hanem a bögyöske Sára a fejemen szökött átal, lennék az Ábrahámja egy egész gyeneráczión végig.

Hát még az a pojácza! Mit nekem a Joachim, Paganényi, Vijenyavszi, ha szétveti a lábát, mint a sátorfa, hogy fő ne borúljon, oszt az állának akasztja a hegedűjét, úgy vonyított rajta. De egymás búbjára másszon a svindlér, úgy csinálja mög bukfenczet, cigánykereket hányva! Csak nem pusztul ki jaz igazi kinsztlér mégse!

Erössen készülkőnnek odafel farságra. Rácztot fogadták föl, de alighanem muszka húzza majd. Az athleták is neki készülkőnnek a nagy birok-bálnak. Alighanem tagos lesz az a bálbeli ídes anyjuk is.

Mán csak ugrájanak, tánczújanak. Vendégódal, szekéródal! Mégis csak egy marad a letnömössebb mulatság.

Hadd is szójjék hát az a Sárafelejtető, diszmutatványos műugráló csöndes!

A BLAUI KACZBAN

Ójtok!

Mikor a himlő beüt, kész a vesződelöm.

Szaladok a jordány kilörgoshoz, nízzen mög,
hajlok-é erre jaz kutya bajra.

— De nagyon! — monda ü.

— Osztt hunnad szörzi mög a nyirkot? — kér-
döm én.

Azt feleete, hogy a Czili feleségiét csöpögteti
belém, mer azon nagyon mö'ffogamzott.

— Ojtanám vissza! — mondám gavallérossan
és erre kivágtam előtte a karomat. Úgy kijugrott azon
a mócsing, mint a malacz. Még iet nem imfelt, möte
beletaszintottam a városi doktorságba.

— Osztt mi nyovolya ez a himlő?

— Baktérium — feleli ü.

— Fura, hogy ekkora pusztítást követ el és
mégse nyöstériumból származik, — vélekedem elme-
rengve.

* Ennek a nyomán keletkezett a kabarét.

Szöröncsésen mögesött az operácijó. Csak úgy bizsergött bennem a Czili doktorné bakczillája.

A Treszka gazdasszonyomat se szeretném, ha mögverné a ragya, hát azt is elejibe pöndörítöttem.

— No Terka — szóllok oda a nímberömhöl — most bakterka lösz maga és a karján fogja hordozni a kicsi baktériumot Mer hogy a himlő.

Amire a Treszka szörnyen eszigyellötte magát, hogy maradhassak mán a beszédjeimmel.

Hogy így beszekurátam a testömet mindön eshető nyovojátul, bátran főruczczantottam Pestre. Eddig se fogott ki rajtam, de most álljon neki! Mőte tisztölöm mán mög az böcsös jelönlítömmel, még se níztem el oda, ahová a letjáva hazafi eljár — a *blau* *kaczba*. Hogy ott czombtövíg főgyürve мүкөнnek a bögyös múzsák, a vendégek mög mindön tagot külön kiliczi-tának egymás közt.

— No Bérezi, — mondok — ez néköd való eszthetikás szórakozvány.

Ha jaz esztergomi érsek muzsikátatná magát a Kerge Mukival a „Padosában, az nem járna akkora szenzáczijóval, mint amiét én okoztam, hogy benyitottam abba ja müakolba. Fére dütek előttem a gasz-tok, hogy nömössen odalipköttem a hidlás elejibe.

Kapóra gyüttem: a „tengeri fürdő“ czimezetü gajdolettet kezdték. Amint nízöm aztat az uszógatyás tubiczákat és haagatom a nótájikat: valami pörzsöli a kípemet. Se láng nem sütötte, se himlő láz nem égette — válj’ mi löhet?

Hát a *szömérem* tüze izzott rajta!

Az én бүрөm sokat elbír, mer nemcsak a him-lőiül, de mindenféle egyébb ragadós mételyről va-

gyok én biztosítva. De mán bagaria még sincs a pofámon.

— Göndör Panka lögyön ennek a szotykanépnek a direktornéja! — mondom fölhaborodval. — Ha lotyorettet, bregyinát, ringyolettót akarok, tudok magamnak különb kúriát.

Tiszta lebegő is fujdogált felém abban a kedves kis hátulsó szobában, ahun a ferbliberális Curia dogmáját szállattuk csöndes hajnalig.

DOMBSZÖG

Upre, hazám gyeográphiája!

Van két Budapest — egyik a Duna partján,
másik ott valahun Dakota mögött, az oczejánon is
túl, Amerikába.

Ez csak oan majom kolónia; vagy oan, akár a
czibaki Stefánia-ut a pestiből képest. Amott kilencz
leveles ostornyélbül telik a fasor; még a malacz se
bir bele törüköznyi.

Hanem *egy* országba *két Dombszög* — ettül
mán szoboszlai czipóvá dagad ki a mellyem az úri
kevéltségibe.

A kettőnek mög csak *egy* a Mokány Berczije.
Hét vármegyébe vethetem mög a lábam, mint a ro-
dostavi kolosszus, akit a filléres magazinombul raj-
zoltam körösztül gyerök-koromban az ablakon.

Hát azt hallom az ujságbul, hogy a zólyomi
„*Sztoszkó*“ Tiszáhol befolyamodott, hadd váttaná be
a dísztelenül bökődő tót nevit az ékes magyar
Dombszögre.

Kálmány minister leszalajtotta hozzám az ötven
krajczáros kommcenzijóban levő magyarittó bojtárját,

engennék a sztoszkaiak könyörgéseinek, az ősi fénybe ragyogó két szál prédikátumból edgyet ha odajadnék a zatyafiságnak — mer csak így lóhet ükét mö'mmagyarítani füvestül. Hogy nagy missijó níz rám, möghódítani az magyar eszmének aztat a muszka arany-maghintéstül mögkeverődött főssómegeyi kobakokat.

Már ho'ne? Mihánst missijó, hát nekem is jó. Placczon vagyok.

Hogy betoppantottam közibéjük glanczos halinába: az a sok gyűrött kípü, szapora nyakú Györgye, Misu, Janó, mind elejbém borút, mintha én vótam vóna a határbéli kúszentjük.

Rájuk ösmértem. Nene! Hásze ezek járnak le hozzám kaszányi, gyűjteni bugaczi szénát! Arrul ehültek mög rám.

Főkanyarodtam a Janó tarkójába, oszt onnad diktátam le nekik a honyszerelöm parancsolattyait a harminczkétlevelü nyisztorai kodeksbül.

— Tótok — *embörök* vattok!

így kezdtem.

Erre ja konczessijóra oan böggésre fakadtak, hogy a csürhe, aki ippeg akkor vetődött haza a me-zőrül, visszaszaladt.

— Úgy van! — folytatám. Nem csak tik vattok embörök, de még a *kásatok is étel!*

Erre megint nagyot Totyogott bennük a hazafiság.

— Amidón a kaórrmány nevibe ezen főszabadító magyar szózatot harsogtatom felétek, mögvárja túlletek az haza, hogy szögge akasztjátok a tót miatyánkot. De nem csupán szögge — mer onnad még vissza böghetnétek. Ha' Z)o/770szögge!

— Iljem, iljem! — ordították az új magyarok.

— Mer — mondok nagy szuflával — azt tartja a gavalléros példabeszéd, hogy noblesz oblicsek! (Tótosan ejtöttem, hogy jobban bevögyék.) Hogy aki magyar névrül ért, visszahúzódjon az régi uráhol. Mer minden jó kutya a maga gazdája mellett ugat, ha tótul is l

Alyig hogy magyar keblembül kitótam eztet a jelös mondást: röngeteg csaholás hallatszik be jaz utczáru. Kinézek — hát nem az én Szellóm taníjja ott az ronda tót kutyákat magyarul ugatnyi?

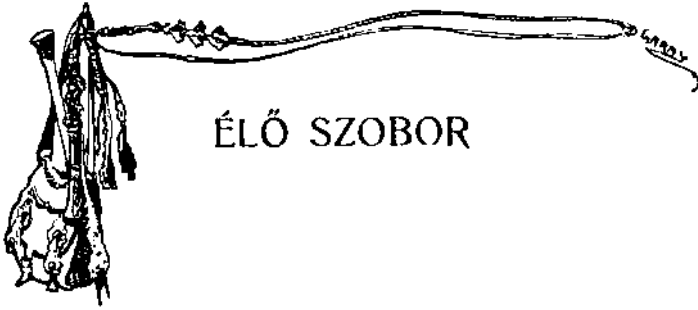
Úgy a! Csiba te dögök! Ide mellém, te sovány agarom!

Most még csak a'vvan hátra, hogy a némberit is elbódijjam-hódijjam, oszt mö'ttaníjjam az igaz magyar isten szerelmire. Hadd is bögyörödjön elejbém az a zabrul magzott fruska — totojóznám mög az édös maga turnúrjét. Fél tüllem, mer hogy erkölcsös, mint hámban a csikó. Lássam csak. Az a l Oh tom-pora, oh móres! Te mög Ondró, fújjadd! Ne hunyán cseleködd, mer igenyösre ütöm aztat a görcsös ujjaidot! Hyomkodd a dudád ódalát, én mög a Maruskáét! Neked a kecske, nekem a menyecske! Ilyen az az igazi magyar virtus, akit szóba drótozva eresztek ki majd a náczi örömiré.*)

Beníztem a paphol is. Hej, a panslovák szent atyussát . . . nem állt a bibliámnak. De hazamenet felém kaszmatolt a szógabiró, a Beke Náczi. A'mmá csöppentött tiszta magyar vót, hát értötte a csöndest.

És így vegyest-begyest megteremtettem Stoszkót Dombszögnek.

*) Példázás a „Virtus“ naptárra

ÉLŐ SZOBOR

Nincsen szöbb az ántiknál, ha fiatal. Szaladok a redutba, leteszem a víg adót, lássam a levegő királynéját, ammint meglódíjja a földi glóbust.

Hogy ott liggott-lóggott az állatkertben fejem fölött az ájerban és váltogatta a formás lábszárait: böggött utánna vágyó szerelmében még a dromedár is, de letjobban a farkas, akit az állapot máj mögveszejtett. A jordány barmok: a Hirsch, Löw, Bár, vonyítottak feléje. De jéngöm is kicsibe mút, hogy fő nem rántott magával, mert úgy belekapaczkodott a szömöm, mint halba a horog. Ahogy egy tentanyaló újságíró inas mondta mellettem: csakugyan elragadóbb vót annál a luftballonynál, aki jelragadta.

Most mög, azt ordíjja a plakát: gyalogjában mutogatja a mithológiát!

Lássam hát!

Élvedztem is — csakhogy szömvel csupán. Hej, mög is irigyelte a karom; folyton ott kalimpált az ódalamon. Mert *Dare Leona* ugyan a neve — de

nem igaz! Niksz däre! Nagy virtus*) szorútt az ü
szép hüvelyibe, váttnám ki jaz magaméval.

Pejig a'mmán a letjavábul való. Oan tartalmaz az
is, hogy máj szét sprengöli a nagy szufla, mint a
Leona k. a. míderit.

*) Példázás a „Virtus“ naptárra.

GONDOLAT-KITANÁLÁS

Upre spiritizmus!

Azúta, hogy azon a késértetős szuharén úgy hátba vágott az apám hótt ökle, hogy alyig bírtam visszazopni a leikömet: a mindön dimenziókba szanaszét serczegő tudomány eránt respektussal viselkedök.

De amöte a görhes tetemít aczelozza benne a paksi jordány, mömmög azúta, hogy a Czapáry főfinánczost, mög a többi rángatag minister! tagokat is bele rángatta: utáltok mindönt, ami a spiritussal atyafiságban vagyon.

Hanem — amikor a magunk éldös kebelibü támad vakonlátó högyike, tapogatós prófétácska, javas mönyecske, bögybül trafáló gyüvendőmondó, kártyaveti kisasszony — e'mmán na'ddolog.

Aszonygya hogy *Dzsenti Lucza*, vagy — mer' svindlérkönni muszáj szeginkének ebbe ja mai svihák világba — *Lucy de Gentry*. „Ráteszi a kézit a hasadra, oszt möggyuvontat“ — magyarázta neköm a Lupi bácsi.

A'kkő neköm csak! Főrucczantok, oszt be igyenöst a szálába.

Mán javába vallatta a nipeköt. A Széchényi Pál közölködési minister szuttyongatta ippeg a szölke rokonkát: tanáná ki jaz ü gondolattját. A kisasz-szonyka ráül a maga Lucza-székire, oda hajol a miniszterből, kongatta, tapogatta — osztán a kerek fehér vállát vonogatva, aszondta szomorúan, hogy: „Ke-gyelmes uram, nem tanálok!”

Utánna az univerzítás valameik professzorjának adta joda magát, hogy egzaminálja mög az a tudós. Tud maszlagot!

Gyüttem én!

Fére kegyelem-egyetem — gyün a begyetem. Mö'ffogtam az aranyhaju jóskának a kerek karját — mingyán kijérezte belüliem, hogy jó médi-médijum vagyok.

— Mi ja gondolatom ebben a perczben, tanálja ki sárga vijolám? — nyögöm oda neki illödelmössen.

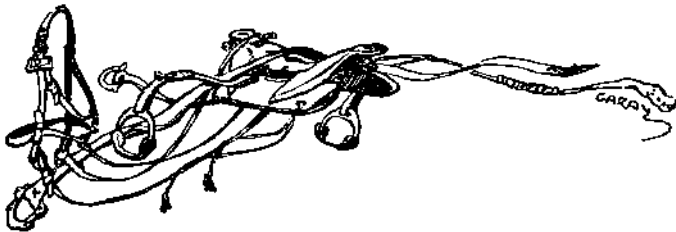
Hozzám hajúit, rám nízett s azt parancsúta: keményen akarjam amit akarok, mereven szögezzem gondulatomat arra ja bizonyos dologra.

Nagyon szivessen mögceleködtem.

No most! . . . Ecczerre szügybe vágja a szölke fejit, leoldja a kendőt a szömirül, oszt' lesüti szömér-metössen s azt susogja nagy pirulással a fülembé:

— Maga malacz!

Fölösmért a hunczut!

KARÁCSONYI ÖRÖM

Mondok!

Fsa'ddolgot mondok.

Zöngő igének mögváttó szózatja harsog keresztül-
kasú jaz országón.

Attande!

Dzsenti nípem, nyissadd ki jaz fülejidet és halljadd
mög az én lölkös kurjantásomat.

Ünnep va'!

Csihaj!

Mer tudjátok mög a nömös haza dücsösségijér
drukkoló kebelpajtásaim, lelki czimboráim és kedély-
brúdereim, hogy a rongyos szöröncse-játik mocskos
árkába taposott „Csöndes“ glanczossan támadt föl s
hogy ezen egyedül üdöveszítő nemzeti színjáték mö-
göst ott ragyog az ország czimerében, mint a czibaki
torom gombgya, möte új bádoggal ragasztotta be ja
Kudlik Pepi!

Végre jaz országunkat piszkos szakácskához
hasonlított köd széjjelfoszlott és alatta mö'ppillanthatjuk
aztat a csellagot, aki letis-letszöbben főst és ragyo-

gásával befuttatja aztat a guggon ülő türelmes hon-
apák ábrázatját.

Mi most bátran örvendhessünk az császárok
tanálkozásának ha négyen lesznek is, mint a négy
szent három kirájok.

Antul jobb, ha fölöttük négy disznó fnyeskedik.

Hát a többi kunczstukk! A girigaré, a besszer,
a rebesszer, a zsidó!

Ez a! A zsidó! *Ez hozta!* Ez a *második* mög-
váltó is az ű nemzetsígibül születött és szent kapóra
*karácsonyra**

Hozsanna! — nem töszöl hozómra!

Hadd is szójjék hát magyar isten igazába csellag-
gyujtó estétül napos rögvéiig az a mögcsemegült,
kuriás csöndes!

* A „Dzsenti“ naptár megjelenése napján.

SVÁJCZI DOLGOK

Püff neki!

Akár a zsöndiczét látnám villámlani, akár eztet a savón puffadt, koplaláson hízott korcsmáros náczijót amott a magyar isten háta mögött, a'mmint íőközmörödik, hogy aszongya: ü svájcz!

Tudom, hogy ott lakik, oszt pizér mutogassa aztat a panorámára fejtett, kivőgyelt, mögbögyözött, menybót-liggató sanyarú országját.

És még ott is forradalom bizserög valahun. Mögpöndörödött a kukacz, hogy aszongya: én is kijó vagyok. Czoki pondró, vissza a sajtodba!

A kit én svájczit ösmérek, a'nnem igen töri magát a szabadság után. A majorságomba a riska — az is csak svájcz; mög az a sok madmazell, akitül én francziássan közleködni tanútam mög, ü beléjük peig én nyomtam bele a magyar bötüt — hát ezek is csak svájcziaik, de sose rühelődztek a szabacsságér. Jó indulatú barmok a riskák is, a Mariskák is, ha Zsülinek vagy Zúzánnak hijják is ükét. Nyilván ü rúlluk szóll az a nóta hogy aszongya:

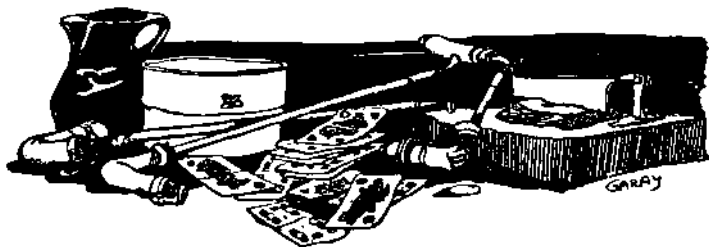
Csöndesen kérődzik, igen jámbor fajta,
Pedig egyik-másik nagyokat dőf rajta.

Haj, nem is ien az igazi svájcki!

Én tudom csak az ű való gyenerációját. Velükkel álmodtam mán ártatlany koromba, most is örökkétig a kebelömbé hurczolom a képüköt. Mindön istenadta áldott röggel mögnízöm a kedves ábrázattyukat, akár éhomra is ájtatoskodjak előttük. Azok vótak csak a vitézek! Még most is, annyi száz esztendők múltán is mien hősi dogokat követnek el! Töszöm azt: kerüljön csak össze a Teli Vilmos Rudenz Ulrikkal, oszt harmadiknak vágjon be Geszler Henrik — csinálnak még ma is ólján miskuláncziát, hogy nagyobb híre van, mint a svájcki lázadásnak. Hines az a kosta, akit vissza no kóstolnék! Hines az a hívás, akit vissza ne vágnék. Ha jez a három vitéz segít: hun az a banda, aki elül mögszalannék? Ha bukók, hát hő-sökkel buktam.

Ezöket vallom én svájcki vitézeknek, nem aztat a glecser-aszaló, sajt-forgató apátul — turó-dagasztó, embörfejő anyátul lótt, karikapíz-kapkodó kernyelhadakot. Ezektü tanútam én mög a szabadságot! Az ű históriájuknak harminczkét levelű márvány lapjaira több vagyon fölirval, mint az égyptombéli piramidli tetejibe, akinek a tüvibe ott ugat a vín sfinksz.

Magy böcsbe is tartom ükét. Alyig várom, hogy kedves képüköt láthassam.

MASKARÁDÉ

Czurukkl

Ne bántsa a magyar dzsentrit az a gubacslétül
mögkeverődött nímet filozófia!

Még aszongya: kifogyott belüliünk az ősi szusz,
akitül mögrökönyödött a hajdani Ejurópa, mikor mink
vótunk az ü jupiteri bikája.

Főforr bennem az úri flegma, hólyagot vet nőmös
mellyembe jaz míreg. Egymagám állok elejibe annak
a nyavalyás czibilizácijónak és möggyőződéssel kur-
jantom oda neki: abfären! Mer száz mázsa gyapjút
elemelni egy genge blatton, egész földbirtokot oda
vágni egy kártyára: oda csak erő kell?

Van is, hálá Istennek! Feszül még a mócsing,
serczeg a jó kedv, szortyan a kedílesség! Fölöttem
szűz dohány, körülöttem szűz lány karikázik, szóll a
pipa, puska, politika; van még czigány hosszinótás,
van még jordány aprópízes — oda se neki!

Lögyik éccző Dombszögön maskara-bál is! De

ne jaz hölgyi cselédek czinczogjanak a fülembé. Halom legyék macskaparádé. Ilet nem szappanyoztak még a pesti redutba se. Összefogattam a portámon ahány négylábú czicza van, — a kétlábú magátul együtt — a fejükre húzattam a maszka pofát, a Muki cigányommal zsákba gyürettem ükét, úgy möntünk el a patyikusékhól.

— Szöröztem nassádkáimnak e'kkis farsángi mulatságot zsákba — és gavallérossan pönögtettem össze a sarkantyúmat. — Zsákban rejlik a meglepetés.

— Mi is az? — sipíjja a Herbatheodolinda lányasszony, a patyikus Ferdi nyakába száradt harminczkét esztendő's tulipán testvirje. — Zsákban macskát árul?

Muki bácsi mügöttem csak sunyított.

— Mán húgom asszony — (mé r.e spricczőjem mög a fonnyadt virágszálat ezzel a harmatos mög-szóllitással?) — mán hugám, aligha e nem trafáta. Afféle mutációs egérfogók — mondok.

Mer úgy is rám vallottak ,a- karmos dögeji a vinnyogásukkal. A Muki se nagyon bírta tovább, mer az egyik czirmos bele jásta vót a karmát a cigányom nyakába.

— Hoczi a zsákot!

Ezzel kijódom.

— Abrnyaú! — mondta az egyik macska és nagyot ugrott.

— Mák — pfffú! — pöfögte a másik, oszt' utána jaz elsőnek.

— Sssmrrryaúcz! — köpkögte a harmadik, átalszökve a két pajtását. Valamennyit mög a Szellöm hajkurászta.

No vót erre ríjadalom! Úgy kaczagtam, most se jérezem az ódalom. Az egyik neki a tömzsi patyikus Treszkának, akinek a szoknyáját nízte mentsvárnak, mer hogy alája bujt. Nem rossz gusztussá vagyon ennek az oktalan állatnak. A Treszka tantikája, a Herbatheodolinda mög fölborútt ijedtibe, pedig nem is vót érdemös a fáradáságra.

Nasszerüven szukczédát az úri tréfa, mégis mögneheztötek érette. Mán csak békéltetöm ükét. Ha szerenádet csapatok nekik, eldunsztol a haragjuk. Hamar azt a cigányokot I Hát a füstösök nem oda vótak Köpibe Ágnyest köszönteni!? Csak a kilenczedik banda maradt itthol, annak is csak a kontrássa, de mög ennek is köszvényes vót a kezefeje. A Rudi bor-

bejt hívtam elő, hogy gitárszó mellett gargarizálja ki az érzelmes dallajit. Próbaképpen ott a pitarba hasba csipőgeti a zengő szerszámját, de ja hidegtül összeragad az ujjja. Ahogy rágyújtana a dalijára, akkorákat tüsszent, mint a gőzkocsi. Belé jütött a nátha, kehös lett, szaladna bele hig korába a patyikus medveczukorja.

— Mi lösz mán Bérczi öcsém? — kérdi Lupi bácsi. — Az asszonyokat hogy kérleled mög?

— Hejehujaréka! — rikkantom el magam a vín Pityagóráss nyomán. — Mö`vvan l

Szaladok át a Rézfenekü zsidó árendásomból. Zörgetök, ütöm sarkammal a kiskaput, hogy odarekedt a fél sarkantyúm. Fölérez a jebi.

— Gevált! Micsede lárment ez éczaka? Rabló, jilkos l — kajátja a jordi.

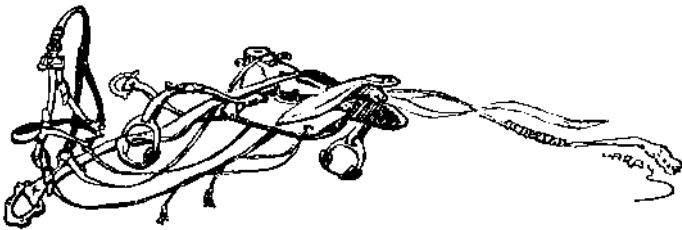
— INe orgonáljon Mendli szomszéd! Szüksígem van a muzsikáló órájára. Hamarossan akassza le, a Sári szógálóval mög küdje ki. De kiküdje ám! Mer bemenek, oszt az asszonytul kérem el a micsodáját, a muzsikáló óráját!

Erre nagyot nyihantott, egy minutával kísőbb mán ölbe hozta ki ja Sári a zöngő bélü masinát, a Muki nyakába kanyaritottam és tiz pörcczenettel utánna ott termöttünk a Ferdiék ablakja alatt. Szípen süött a hódvilág, én mög möghúztam az óra madzagját. Oan gyöngyén Milánóba se szót a Radeczky-mars, mint ahogy elpötyöngette ez a külföldi alkotmány. Én mög hozzástimmölve az én úri füttyömet, oan naktmuzsikát csaptam a patyikuséknak, hogy még a két viseltes hölgy is bele ifjuhodott.

Hát csak ien az igazi dzscentri gyerek. Lovagijas,

muzsikális, élelmes. Kutyabaja az hazának, am még
mink vagyunk a gáton. Agrárkérdés a kórrmányé,
agár-kérdés a mienk. Azt fűjja föl Apponyi, ezt szel-
lőztesse a Szellőm, mer ü se soványabb.

Naktmuzsika és csöndes — hadd is szójja-
nak mindesmindéig, azon is túl két hétig I

ELEKTROMOS KIJÁLLÍTÁS BÉCSBEN

Böf!

Elcsavarodott a puczrom. Mondok: ki kék mán puczováni. Mőte a Bandi brúder a keserő vízzel kivallatta az jordány titkát — czoki a savó tudomány-nak, aki csak gengit, de higítanyi nem tud.

Elsavanyodott az egész természetem, hogy egy fölképeit jordi árnyíkába három mellybe sózott hazafit látok odabukni. Csömör öli az bensömöt, pökhetném van nagyon. Kihányhatnám magambú, mög az országbú, mind, ami mögfekszi, akar törviny, akar minister, akarmi egyéb zsidó tanálmány.

— Menek Marienbáddá, Lupi bácsi! A váltó gazdaságot addig máj csak folytassák Bugaczy Laczi-val regula szörént. Nyílt kapu, vendég-marasztalás. Ami azt jelönti hogy: panaszos vászon cselédet be-segíteni, panaszos jebit kisegitenyi (mán hogy az ajtón). Begyújtani, ahun köll. Kipörküni ahun löhet. Mindent a maga rőndjin. Úgy, hogy a mire mögkerülök az apasztóbul, azonképpen leljem a portámat, a mi-

képpen elhattam; mer nincs kutyább érzés anná, mi'mmikor közeledünk az apaji házhól és doh csapja mög az embör orrát és nála nízvel az anyai tűzhelynek, nem látunk rajta rotyogó fazekat és nem sis-törög az ódalán a magyar nemzeti fűttő csokoládé, szűrnék belülié náchguszt a Dávid szomszédnak.

A cseh forrásnál kivallattam magambul a jó ílet rosszát; a bennem rekedt szüzlány vérit, akit én is hajdani rítus szörént ontogattam, mög ögyéb szaftos falatok bizalmát.

A fenyesek alatt girigargarizátam a gégámat, a slájmos bűneimet kijöblögettem és hamarossan oan jó farbára virút az ábrázatom, hogy sajnátam magamot ettül a Csejországtul.Mondja a doktor: högyet másszak. De mán ezt letjobb szeretöm cselekönnyi az aafödön, mer csak a sík rónán szukczédál a part, mög a többi högyös-bögyös vidék. Mines szebb álpei tájkép, mi'mmikor a laponon látom domborodni csuportba a kapáló fehér cselídsíget.

Csak Bécsbe jállottam mög, hogy mö'ddeputáljam aztat az övegre fejtött ménküeket, akit a próterbe, a nagy rondellába mutogatnak. Ott látok egy apparátusba ólom táblára rezelni egy nímetöt, amely operációt úgy híl a tudomány, hogy aszongya: gvánóplastika.

Mindön elektrumossan möngyön itt ebbe ja na'ssátorba. Egyet fordíjjak azon a barom köszörüküön, hát abba ja minutába mán ki jis csihótam. Czibaki szent cigány asszony! ... mi világra virradunk! Tán még a szandlóferomat is elektrom lódijja mög ezöntul. A Szellóm orra-högyire akasszak egy akkumulátort, mög se kő szalajtanom. Csak rá ütötöm egy hancsikra a dombszögi határba, elprüsszenti

magát és ahun a! . . . a kis-bugaczi tallókon rakásra bukdácsol a nyúl.

Hát még, ha kivágom az elektromos sláger!

Hogy bejöstvéldött, nyomban mö'vviradt. Úgy szikrázott-czikázott körülöttem a villamos világítás, mint ha Bernát naptya lótt vóna. Csak úgy kapkodtam magam is a ménkühöl. Az ánrított előtt mög két akkora világító pózna ágaskogyik, hogy a dömötöri harangláb csutka hozzá képest. Csak azt nem tudtam kifundányi, a lámpás-gyujtogató hogy az elektromos ménkűbe mászhatik hegyibéje, húznám belé!

Letkülönb a fonyográf. Halottam mán madzag véggibe sivittanyi malacgot, de madzag végibe préma-donnát még az hajdani óbesterem se faggyúzott Taliánországba. Oda tartom a fülemhöl, hát úgy belé nyilait az ínekszó, hogy a csöngödi rektor nádvgó kántussa repcze-olaj vót hozzá fogva. Valami ez a zöngö kötél, csavarnám a Blau Kóbi nyakába, hogy muzsika-szóval vinné jel a nehez kamatjaimot annak a vín gründernek, az Áron próféta kebelibe!

Hogy jóllaktam az elektromos muzsikával, arrébb lépögetök a villamos kocsmába, ahun takaros frajlák hordozzák környül a'ssört.

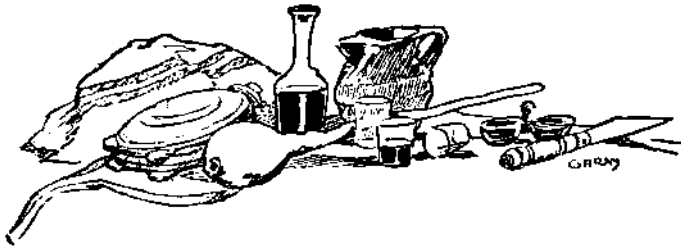
— Ejnye zúzám, szólok oda jaz egyikből, akinek egész battéria sistörgött a szömibe, nem fárisztanám vele, ha e'ppohárkával kérnék?

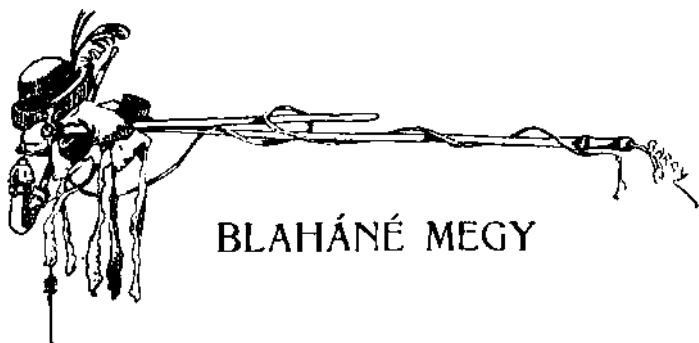
A hotelbeli ágyam fölött lévő utasítás szörént, kétszer akarom mögnyomintani a gombját. Hát biz aztat csak egyszer nyominthattam mög, mer oan elektromossan vágódott a kezefeje a fülem tövihel, hogy még a vak szömöm is szikrát hányt belé. Mán ez osztán csodállatos hatású, igazi villamos ütés vót.

Nem is telefon, de telepofon, őszöm a tövit, ahunnad
rám lövelt.

Mer vérbeli dzsentrinek ez csak dicsősség. Alább
is hagyott, hogy a kéziből a szivibe tereltem az elek-
tromos folyadékot. Máj csak kísőbb szopogassuk.

Addig is egy mellyék pajtába mögeresztöttem az
elektromos csöndest, kivillamos kivirradtig.

BLAHÁNÉ MEGY

Csahó!

Ropog a hó!

Iszik a tisztartó!

Elkehesített hazunnan a nömös vármegye. Nem szeretöm, ha kurjogat, aki göthös. Vagy ország a vármögye, vagy bezirk. Ország nem löhetök, bezirk derogál, halottat támasztgatni mög nem tudok. Erre való jaz öreg Holubekné javas asszony, mög arra, hogy a lapoczkámbul kisimíjja a csömört.

Mer nagyon belejállott mán, dzsirálnám rá ja görcsömet arra ja keszeg főispányunkra.

Jobb néköm távul a politikai nyavalyás testületektől a Dani bácsi portáján, ahun végigköphetök a Vöröshegyi czimerin, akit még a kávára is rásüttetött s akit a jármos ökrei azzal dezavujáltak, hogy lesikálták a tomporukról, oda dörgölődzvén a kis ágashol, akit föl is düntöttek minden köcsögöstül.

Annyit fejet most a jó Tojáss bácsi a majorbeli tehenekbül, mint soha a gazdájuk a dzsenti magyarbul.

Mondok: fejedelöm lösz mán belülied, Danyikám.

Az ám, mondja ü; fúrja is a zsidóm bögyit, ne ragasszon-é a neve elejébe még vagy két prédikátumot: a Vay meg a Thuróczi előneveket. Mért is ne válna tejes urból méltóságos, mikor egy gróf lőtt mostanába tejes úrrá? Nem villámlik mán a zsendicze?

Hogy bekarikázok Pestre, mö'llátom a tejes ekvipázsit. Ott ül az én hajdani Sandri kocsisomtul balra a Jávorné, aki a gazdasszonyom mellett vót konyhai államtitkár, bejadványok mosogatója, hátirogatók borogatója, mócsingjaimnak és a könyérnek dagasztója. Hogy dajkaságra segítette Bugaczi Laczi, főgyütt Pestre s most csakugyan tejesasszony.

Ahogy ott rengeti az elejít a kocsis-ülésön, arra bökök, mondván: tudom mán most, hogy mi jaz a *tejcsarnok!*

Mán a Népszínház mellett lépködök el; befordulok az nappali kasszából bilétért.

— Mit játszik ma ja Blaháné?

— Nem játszik a! — hápogja felém a bilétfajtógető.

— Nem-é?

— Hajh, de nem ám! — adja vissza a szót a színházi kasznár és akkorát sóhajtott, hogy mind möglebegött az árkuson a sok kupon, mint ágon a levél. Megy világgá koncertezni.

— Ejnye, subiczkolnám feketére a piros csizmáját! . . . oszt' itt hagy bennünköt? Hát nem vót neki paradicsom az Évva kertje? Az a kis kapu nem vót neki különb diadal-ív, mint akit a nímet épít neki merev szálfabúl? Áztat a mindön központi tejcsarnoknál aranyosabb „Milimárit“ ne lássam többet? Se ne kíváncsozzak Janónak lenni az ü „Tót lyánya“ mellett? Üvegös tót helyett zsidó *glázer* viszi? Fütty ne Szelló!

Szinte melánkólikába jستم, úgy a mellyemre tehenkedett a bánat. Derülj hát te én rám Sugárút, mi vig nyovolyát mérnek benned!

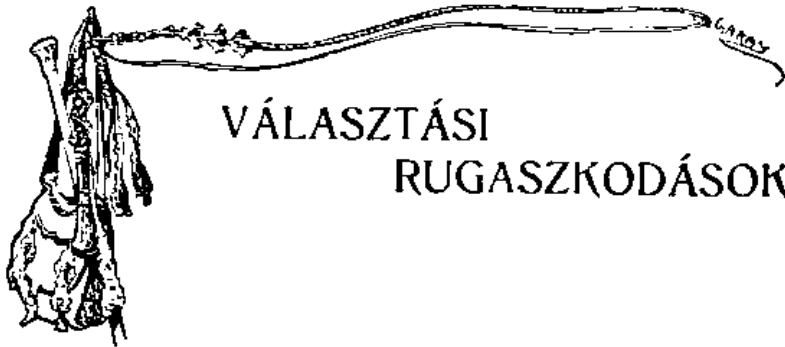
Ahun a Flótejáter! Ha nincs Blaháné, legyen hát Balháné!

Ösmértem mind valamennyi apró mívészt. Közte van-e még a prémadonna, aki ja Daru Nácziival kaczerkodott, mikor a lajbija alá bujt, oszt' ott csipkodka?

Elkezd szükőnyi az agarom. Mi lótt Szellő? Kapar mint a kéncskereső . . . hát ecczörre csak hopsz! . . . kijugrik a bundájából a barna bogár, egyenest oda ja hős szerelmes nyakába! Özvegy bolha lakott a Szellőmbe, most rájősmért az urára. Vót lakodalom! Mőgvátottam a nımet balhaprofesszortul a fogoly mívészt és adtam neki állandó lakást az agarom farka tövibe.

Puffasztotta a mellyemet a jótett érzete, de pugyillárisomat is a sok heverő flóres. Hun is van az a tilalmas? — lépjek bele s hangoztassam gaval-lérossan: hadd is szőlljék!

VÁLASZTÁSI RUGASZKODÁSOK

Gyöpre magyar!

Mán loccsantja habjait a választási rühelődzés. Mondok: föllepök én is, ha'llögyék abba jaz országos pajtába oda fel oan képviselő, amién Majoros bácsi*) jóta nem vót, bátor ez is csak úgy fogta pártját az asszonynak, mint kappany a jérczének.

Én köllök oda.

Mer ha zsidót vissza emanczibálunk, előre lódíjuk a jordanellák ügyit, a vászon cselédekét is mind közönségössen.

Nem a komisz nép — ha' jaz fölsíges fehír nép képviseletjibe menek föl, tiszta magyar anárhikus programmal!

Még ki se köptem ebbéli szándékomat, akkora lelkesedés támadt Dombszögtül Bugaczig, Bugacztul Czibakig, onnad mög visszafele, hogy mondok: földindulás van, mögkehesödött az öreg föld, oszt' köhög. Va'ttán, hogy a Krakatoa gyühetnék ki belülié.

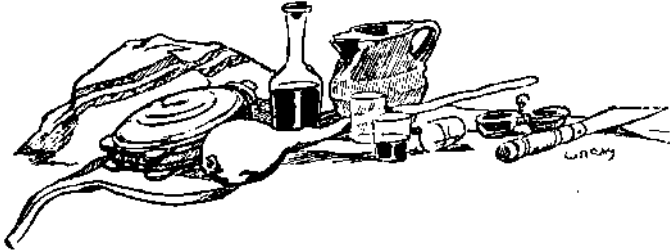
Röptibe mög is szervezkedett a választó bizott-

*) A feminismus első szószólója a magyar országgyűlésen

ság, mög is termött a kortes-nóta, aki messze világgá
bőffenti az programom kimagasló pontjait.

Aszongya hogy:

Kanagár, kanagár,
Kisütött a napsugár
Mokány Bézei ablakára,
Népszabadság bajnokára,
O lesz Domszög és vidéke
Nömös úri követsége.
Él-hal ő a szabad népért —
Azért a szép fehér-népért!
A fehérszabadsága
Az ő szive kívánsága.
Nem köll neki semmi kormány,
Liczitálná ki a jordány 1
Az neki a nép fölsége,
Ha szabad a felesége.
Mihánst a szép lyány anyányi,
Lögyék szabad választmányi,
S szerethesse a nép fia —
Ez a magyar anárkhia!
Mert az alkotmányi bástya:
Asszony, mög a magna kártya:
Ez a helyes, ez a rendes —
Hadd is szójjék hát a csöndes 1

TUDÓS ÖKRÖK

Mmmmbúbánat fojtogatja az drága honyhazát.

Még úgy az a rab peszra se vót fogval, mikor a Savi Jóska szógabiró vallatta, mint ahogy fogva vótam én, hogy a bizodalmuk ehös tarisznyáját akasztották a nyakamba.

Savi Jóska szógálóbiró — mer' bírod ám! — néköd adom az kerületúm, legyen a tized környikestül. Az ászlót pedig, akit belé jakartak ütni, tüzzedd a magadéba. így mögfenekelve a hitvallásodot, kiáhatsz a placzra. Segéljen mög a hazafiság!

Mer szörnyen möhetnéköm van megest. Kerített antiszemita, kanyaritott zsidó — az má neköm mind egy mocsok, mosná jel a kókai zápor. Mötte a Csőri Muki a jobbik kezi mögsántút, nincs kivel huzatnóm az elpusztút honyhaza keservit. A Zsíros Pista bácsi képcsarnokának *emelésére* sincsen ölég svung a kompánijába; a diátristák naivája mög csupa gyermötegségből ikret szült — azúta a kedéllem mögfujta az mívészi élvezetek bugaczi szénáját. Izék lótt abbul.

Hallom az uságbú, hogy tanult akadémikusok az aklukba szarvas tagot választanak most, meg hogy

tudós ökrök tartanak prográmbeszédet az Orfejumba. A Duna partján van-é jaz legelő, vagy a Nagymező utcáján? De csak ikább ökröt nízök, ha tudós is.

Kinyössen lipkődök a kapu fele. A Szellóm meg-
 érezte az istálló-szagot, hát kaffogott.

— Géremlásan, az agárt nem be lehet vini!
 — bödül rám egy kétlábú.

— Némi gyöngéded kussolás nem ártana, —
 mondom neki nömös mértéktudással, a karikásomat
 úgy oda csapval a pulpitussára, hogy a ríz píze is úgy
 röpködött bele, mint a pihe. De mer az árgumentu-
 mok között leterőssebb az árgumentom: a pápa-
 szeme közzé legyintettem egy rádás flórest, kifele
 fordítval a bankó német czifferblattját, ne higyje, hogy
 a Lupi bácsi masinájából való. (Mer a nímet orthogra-
 phiájába bukott bele jaz ü na'kkörösi sokszorosító
 vállalatja.)

Ehun az ökrök.

Csak nincs párgya a szarvas marhának, ha
 nímet is!

A hajszos ingadozott ugyan a hintán, mintha ü
 is progrányos beszédet eresztene. A másik mög jobban
 kérődzött a letkülönb kompilátor akadémikusnál.
 Mégis levőttem a kalapom ekkora tudomány előtt.

Hun kapnék marhasó-bonbonyt, hogy az első
 szerelmesnek kedveskedjek vele? Kiszalajtottam a
 lózsni-nyitogatót a sarki bótoshol. Hozott is egy kalap
 aljával. Oan háladatossan nyalta a négylábú doktor
 úr, hogy szinte tejelt tülle. A riska primadonnának
 hamarossan mög egy széna-bukétát dobtam a szarva
 közzé. Jól nevelt barom létyire mö'kköszönte, a szaru-
 kesztyűs lábával intve felém. Csak a tinó felejtközött

mög magáru, mer elkezdett improvizálni. De szanaszét: ide jis, oda jis. Mekkora trágyilagosság egy ökörfitől.

— No, Oxenstierna, le vagy téve! Oxigenium — különb nálladnál az oxingénium!

Inned vinnék én haza küetet! Hogy képviselő-jelölt legyen, mö'bbillogoznám a tomporát. Ű kijárná, hogy ne csak honvéd-ló jusson a szegíny embörnek, ha' honvéd-ökor mög honvéd-bürge is. Ökröt a szántás-hordás, bürgét a nyírés után visszaszógátatnánk. Ha nincs az kormánynak, van a zsidónak! — vögye el attú!

Ez vóna jaz prográmbeszíd, akit a szájába nyomnék. Elég ökör lesz hozzá, hogy el is bögye. Czímeres is.

Másnap délután, hogy szekeren vitték ükét a váraserdeji menazseriába, indítványba hoztam, fogják ki előliük a lovakot, oszt' triumfucsba hozzák el ükét a Serák komámhol. Nem akadt ebbe ja mögrottyant pesti nipsígbe öleg hevedeiöm, hogy rá buzdút vóna.

Este jaz istálló fala mögé kukkantok. Ott látom fehérteni bürit egy kétlábú üszöcskének. Farhányi sanszonett, huszadfű jószágoicska. Állta a simogatásomat, kezes vót a kis pára, de még e'kkicsit tanulatlan. Herén tartottam, de úgy, hogy hamarossan fő ne fujódjon. Röggere ki vót dresszérozva. Viszem is haza a gazdaságomba.

Hogy büven jusson jótartása, a „Zöd ökörbe“ nekiszalajtottam a takarmányos csöndest.

VIDÉKI DIÁTRUM

Usgye a magasba!

Azt üzeni Gránát Pista komám Ruczahátrul, hogy aszongya: mívísz kompánia rekedt a városukba, akinek elfogyott a szuflája. Mán kenyérporczióra se jádhatnak, az ut mög oan a Csörgettyüs-gáton, hogy bele ragad még a genge postás laptika is, a városbéli jordányok mög úgy járogatnak ki a töttésre kikeresni a leveleiket a kordély fenekirül.

— Jóska, hamar a firer-czugomat a szandlófer elejibe! — kajátok le az ambitusról a hintós kocsi-somnak. Hat-hat ökröt a szekerekbe! Színészeket hozunk be Ruczahátrú!

Behoztuk azokat a szöcskévé aszalt múzsalegínyeket, mög az olimpusi donyeszokat. Úgy lebegtek a tornáczon, akar a beteg pille. Csak egyen közülök nem foghatott ki a keble istene. Akkora vót, mint két kimustrát duda. Szinte kidagadt a pruszlikjából, mint tészta ja szakajtóbul. Ez vót a prémadonna. Ehhöl is ragaszkodtam az első minutátul, mer jólesik így fonnyadáskor, ammikor a természet kinyögi magát, e'kkis fogásos, tenyértöttő rejalitás.

— Meik a vajdátok? — kértem a girhes szerelmest.

Előtermett a hívásomra. Akkó mán a fél pofája nagyobb vót, mint az a czipó, akit belegyűrt. Por-czióba evett. A Juczi lányasszony kedvezett neki. Csak az ehös embört szereti, aszongya.

— No, direktorkám, az a parancsolatom, hogy a kanja a hodályba hurczózkodik; aki mívész hogy, a'mmög a kastéjba marad l Mer ho' nnem tudok leszoknyi a partfogásrul. — Oszt mi lösz a darab, hékás?

— Az „Embör tragédiája“, irta Madács Mártony, — feleli nagy hajultába a Kebezsányi Farkas. (Mer hogy ez a neve neki, magyarítaná ki nímetre!)

A portámon akartam összerovatni a múzsaklot. Mondok, lózsinnak odatolatom a parádés hintómat. De nagyon luftos vót az ájer, hát ikább a nagykorcsma szálájába czihelődtek, ahun a zálogba szorútt tavalyi komédiások után maradt egy cigány-sátorra való.

Mögeredt a darab. Az én keblesöm adta Éva közös ides anyánkot. De jakkora figefalevet nem tanátunk az özvegy Cselepataky grófné meleg ágyába, aki a prémadonnának elegendő lótt vóna takarózni. Hát kiségettük: e'sszál sarnyú dohánylevet akasztott a figefalevél helyibe. Hát nem szimatúta mög ott mingyár a Rubnyik fináncz, hogy aszongya: szűz!

— Szűz a köröszpanyád könyöke, — szóllok oda nőmös méltatlankodással aCzapáry stempli-bojtárjának.

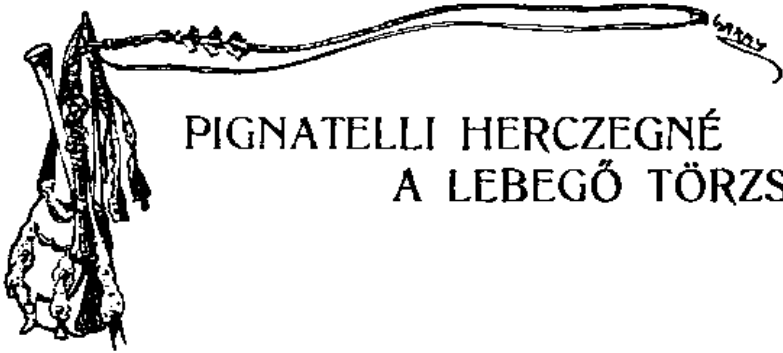
Lózsimba oda invitátam magam mellé a Vlk marhadoktort, a csöngettyüs botost a Szarvas Dávidot, Lupi bácsit és Bugaczy Laczit. Hun a Zsíros

leveleit gusztátuk, hun aztat a másik blattot; hun a görögtüzes zajossat, hun a parázs csöndest.

Mer nagy auktor lóhet az a Madarász Mártony, de jazér színésznél mindétig több a *farbasi*.

Szójjék is hát!

PIGNATELLI HERCZEGNÉ A LEBEGŐ TÖRZS

Hopp arisztokráczia!

Akárhány dallos pacsértát tudok, aki a hangja zöngő lajtorjáján röpút fő jarra a nagy családfára, akinek van *koronája*, a koronájának mög akar tiz ága jis. Hát retúr kucséber! — mé ne száhatna le ja herczegné a szalony vikszos pádimentumárul a színpad deszkájira — ott hagyval az agancsos koronát a férje ura kobakján.

Pignatelli Gaetana az ű biztató neve, aki, ha hiányossabb vóna, tökéletösebb vóna.

— Van-é bévül jordány? — kérdöm a kaczérost; mer ma barátkozhatnékom van erőssen. Úgy eshetik sorja, hogy valami új főssöházi tagval verődnék össze, aki mérgösebben ellenezné ja pógári házasságot, mint az esztergomi főrabbinus.

Még ki se szalajtottam számon a szót, elejibém topog a báró Rimaszombathy Lipót, hogy ne jordányozzak, mer már most nem túri a magyar kevílysíggöt.

— A füled czimpájába akaczkodok, te Rimasábeszy pályinka-mágnás, mer kiharangozlak az illet börzéjérül! — mondok neki úri mérséklettel.

Erre rám emeli a kezét.*

— Eldugd a zsebedbe az öt-águ szemetes villádat, akivel aztat a másik hét ágot kapartad rá a fejedre, te kóser gyapjas vitéz! — intöm ütet jó-akarattal — mer kutyabúrt hasítok a derekadbul, oszt arra írom rá a származásodat.

Az energiámtul a ludtópába szaladt a hevödelme s féreipút elüllem.

A csöngettyüs koncert járta. Csiling-csalang! Kinek a nyáját terelik erre? Vagy lóvasúti fantáziát hallok a híres Colompino-Campaneillitől? Avvagy a Sillér glokkéját vátották apró csöngettyűkre? Mentü jobban tapsótak, antul többen gyüttek ki a hidlásra. Ki mentül kissebb vót, antul nagyobb harangot rázogattott. Mán a szopós csöngettyüt is kihozta a dajkája, az is bongott. Mondok: *még egy* taps — és kigyün a nyanyus és ott bába segédlettel adja élénkbe a letkisebbik kolompettót.

Nyilván erre jaz álpesi hangokra ugrott ki ja három svájci Mimili. Egyike bizony mán akár Flámele₁ is, mert oan tőgyes a drágám, hogy a Cséry majorjába is bejillene prémadonnának. De mán aztat a rúgott bornyút ott hátul kinevelném magamnak, sütném rá a nőmösi billogomat.

Még eztet az álpesi borjadalmat is csak téltul élvedztük, mer mind a herczögnére vótunk ehőssek. Csimbóknak hatták a véggire, hogy ki ne szaladjon a publikum.

Hát gyütt.

No, jez egymaga kitötnéné az góthai almanák mind a hetvenhét kötetjít. Nem híjába a Poczoki gróf a sógorja: nem tagadhatja el az atyafiságot. Apai

ágon alighanem Adiposo-Specchini herczegnőtül származik, az ides anyja mög Bögyizláva muszka grófné vagy lady Dudley ángoly lordné löhetőtt. Ez osztán a főtrág, forgatnám föl a programját fenekestül! A köténye közepin a családi czimere vót kistikkőve, oda erányítottam a szömömet. A hangja víkony; csak úgy fityeg az öblös gégájába, mint zsákvarró tübe a czérnaszál. Ha jobban győzné, vastagabban eresztené. Persze, ha jaz öreganyám karikán járna, hát omnibusz vóna. Az utósó nótájátul röttögtem. Ammán oan vót, mimmikor — pardon grácziya! — a tehenem torkán akadt a tuskés cactus. De ha jó hátba jütik, tán ü is kijadta vóna magából aztat a töviskes áriját.

Hanem amit el akart érni, aztat glanczossan érte jel: csúfot tett az úri famíliáján.

Andungossabb vót a másik expediczijóm a lebegő asszonyi törzsnél. E'mmög épp ott szűnik mög, ahun ennek a czimere kezdődik. Dejszen, törzsökös angyalom, nem repűsz te jaz magad embörségibű! Hübnerre van ennek! A kutyám szimatja jó — az én szimatom se kutya. Alája bújtunk ketten, rá is trafátunk a hübnerire. E'kkicsit elnyikkantotta magát, mikor főfödöztem aztat a nagy lyukat, akin által gyugja takaros magát. Möghiltam vocsorára, de jaszongya: nem szabad önnye, mer nem térne bele abba ja kivágásba.

Ha úgy, tudok én enné jobbat. Oda menek, ahun optikai csalódás nekű is kimutatom a törzsökömet, ahun nincs lebögés, de van csattogás. Nicksz Blutt*) — de blatt!

*) Ez volt a törzsökös csoda-nő neve.

A JÉGÖN

Csihaj Kardszag!

Úgy is száználmas az ílet — szánkózzunk hát végig rajta! Úgy is korcs az világ — korcsolyázzunk hát végig rajta! Úgy is slajfer sors ez a mi sorsunk — slájfoljunk hát végig rajta! Hogy is fújta a szónoki sókontra, a poetas Kondárek?

Világon a jó sors dirigáljon.
Ember jégenn vígan iringáljon.

No hát iringáljunk, sikankózzunk, csúszkáljunk, korcsolyázzunk, slájfoljunk! — mondok és rászabadítottam úri személyömet a jégre.

Diplomatikus tulajdonságajimnál fogva mindétig is ügyessen mozogtam az magossabb politika síkos pádimentomán, valamint hogy jó magam-tartásával mozgok a vikszos palló csúszós koczkájin is.

A bekecsem alatt rejtőzködő andungos érzésekkel lódultam neki a városerdei Czigány-tónak. A füttetlen filagórébül muzsika harsogott le a nípsígre, aki jugy nyüzsgött azon a finyös hideg táblán, akár abroszon a légy. Mint csuka a keszeg, esik, zsidó-potyka, czigány-hal közt: úgy nyilaltam közibe a sok czifra

pikkelyü halacsának. Egyik se futamodott mög tüllem, sőt mellém ragaczkodott. Csak egy arany halacska szöckent mindétig tova. Mán csak az horgomra akasztalak! — mondok. Utánna!

Mihánst eszre vett — zurr! . . . odébb csusszant vagy hat öllel.

Szorri! Ne hadd magad Bézezi!

Egy görhes fűzfa tövibe el is fogtam.

— A szivem jég-czipóvá fagyna bánattyába, ídes nassád, ha föl tanána borúni ... Jó ám bele kapaczkodni az lovagijas férjfiú izmos karjába, — mondám, odanyújtval az magamét.

— Maradhasson az úr! — mondá ű. Hátha meglát az uram!

Fura! Hát ez is ok? Nyáron hattyúk úszkálnak az tavon, de ú'llátszik, hogy télen libák csuszkának rajta, — gondútam magamba, de ki nem böffentöttem, amint nevelt gavallérhoz illik.

— Nyalom aztat a kecsössen domborodó csípejét, nassádkám, sose törődjön az ien aprólékossággal. Ha jaz jégre vitte magácskát, hát ű feleljen rúlla!

Ezzel mán derékon is fogtam a bögyöcske jebuzellát és mondám nekije hogy:

— Erlóben szi dasz zoll ik zájn ír búzen-frajnd, óder venn besszer gefállt: jebúzen-frajnd.

Amire elmosolyodott a kóser fruska.

Csúszkáltunk, diskuráltunk.

— Eszem a térgye kalácsát, mög a válla pereezét, de fáintossan gömbölyíti! — mondok neki nömös bókolasval s mán a horgos inát akartam mögíneköni, mikor ecczörre ajvajveszékelést hallunk a hátunk mögött.

— Szeszília! Warten! Wart á treppele! Czili! Mínyár megálljál, mondom te neked! Standé bé! Meg fogsz állani?

— De mán kérem szomszéd, hogy a veszekedett hét egyiptomi csapásba álljon mög stante pede, mikor ezen a vikszos fagyon még a rög is szalad! — kajátom vissza neki.

— Rögton megálljál! Czili! Schleif nix! Czerschleift sollste werdn!

— Hásze mondom, hogy a rög is szalad! Hogy ána mög rögvest?

Soha jordányba ien butát! — gondolám magamba, de ezt se köptem ki, mer szörmentibe szeretek

bánni az högyek férjivei, ammég nem nagyon akadékoskonnak. Odahajultam a Czilikéhöl, aki mán kezdett nyughatatlankonni és súgtam valamit abba a piros rózsalevél fülecskéjibe. Elmosolyodott, a vín fűzfának egy göröcsös ágába fogóczkodott és bevárta aztat a rabszolga urát.

Alyig hogy eleresztöm magamtul, gyereksíp-hangot hallok.

— En effet! So wahr ich leb' . . . c'est vous, méchant? Das sinten Sie, Herr von Mokáni? Quel Zufall! . . .

Hátra nizek ... az isten Mózsés-ucssa, a Mandelbógen Móriczné.

— Jó napot, mon cher ami, várjon ed sepet l
Quel beau patinage!

Dinamit vetné föl a patinádat, mán itt se nyughatok ettül a korcsolyás csoroszlyátul?

— Hát az ifiasszony az? Bizony meg nem ösmértem ebbe ja hidegbe. Mögtanút csuszkáni, látom.

— Meg, mondá ü, aber ohne Stütze . . . vous savez . . . nyújtsen nekem a karját!

Pompás gondolat iringát köröszkül az eszem finyös tábláján. Csak az én vezetésembe bizakodj, árendásné — úgy lefelejtelek a kezemrül, hogy partig csuszkász, de nem korcsolyán, hanem a magad fenekes alkalmatosságán.

— Tessen hát a könyökömbé csimpajkozni, ifiasszony!

— Charmant, wie gewöhnlich! — csemcsögte a fehér májú jordáma.

Máj megsarmantyúzlak, vélekedém magamban és níztem környül, hun metélli a jeget az én arany

halacskám férje. Nem is vót messze. Minduntalanul 8-ast csinyátt azokkal a lócs-lábajival. Máj kanyarítottok melléd egy nullát! — Ezzel kapom magam, egy pördülettel az ifiasszonyt behagyintom a Kóbi nyócza-sába. Ez oat bukik, hogy a jég megkracholt alatta, a Mandelbógen Móriczné feje mög „baisse“ vót, az ülepe „hausse“. Ezzel odarucczantottam a Czilikéhöl, aki meg se merté látni, mi történik mögötte . . . oszt ki, messzire! ... de hajh, nem annyira, amennyire szerettem vóna! Pedig mán oan jóizüket szaladtunk. Vissza hát a Kóbihol, aki még mindig a térgyeit törűgette a könyökivei.

Elszontyolodtam. Nem is pattogott föl a kedvem csak östve, mikor elibém szórva a blattokat, elkaját-hattam magam:

„Ha' szólljék hát“!

MEGEST OTT

Sűrű világ, víkony píz!
Szegíny hazám! Kínlódsz, mint a káposzta
hús nélkü.

Néköd gyűjtöm, néköd nyújtom az kedvedet,
drága honyom, ha hű fíjadat e'kkis vigas östélybe
részőltetöm . . .

— Mi hir Budán, Pestön? — kérdöm a hotelom
morva kapudán-basáját.

Körme közé kapja az uságot, oszt ott a fagyos
czugba ledarál melegibe vagy huszonöt mulatságot.

— Van kirem Orfeum, Universium, Herkulánium,
Angyal-szalón, Buzalka-szalón, molnár-bál, pósta-bál...

— Ölég, ne kiabálj. Mind slájfer multság a!
Maszka-bál nincs?

— Hogyne? Igenis, természetes, bitt' ergebenst,
Frauenvereins-egyleti álarczos bál az izraelitische
Confessiontul . . .

— Mít kíméled a zsidáját, sógor? Csak zsidó ja,
ha izraelitának körösztólöd is. No, jebbe maradok.

Glanczba jis vágom magam, oda jis hajtatok.

De bár egy mákszemnyi pöcsét se jakadt a lakkos czipellőmön, még is mögsikáltattam azzal a sárleső nimettel. A kerges markába na'llelküven bele csúszszantok e'ppár óvasatlan rézbélü ezüst hatost, högyibe a szivarom drága csutkáját. A Szellőmet, — hogyha maszkos gúnyát tanának váttani, el ne áruljon — oda jadtam az egyik bilétfogdosónak hajnalig való koplálásba. Vonyított a hű dögé, mer nagyon ragaczkodó.

Meleg vót a szálába. A böfögések ambitussába

— én hílom így a sóhajtások folyosóját — a piros bársonyos lóczákon szépen mögvótak a párok. Éppen níznek magamnak valót, mikor a sarkamra tapos egy bugaczi garasváltó, aki egy dominával üzeködött.

— A magad alkalmatosságán járj Szróli, vagy mi Iczignek bicskázott mög a papod, ne az enyémen!

— mondok neki úri elnézéssel.

— Nem rós, so wahr ich leb'l — nyahintja el magát a jebi. Ün engimet nem ösmeri, nem üsmeri, nem ismeri, nem esmeri és meri engemet mexólitani per dü? Hun ittunk mink bruderschaft?

— Inna veled a maglódi kúdusbiró, az is akkor, ha a czigánynak se köll, — te váltott pízváltó!

— Micsede garambaság? . . .

— Ne feletyülj, ne nagyon verögesd össze a papuládat, mer bele tanálod ütni a kobakodat a tenyerembe, — vetem rá szelíden.

— Wie hei . . . hod hód? Én, a Finkelstein Móricz . . .

— Csitt, ha jaszt nem akarja uraságod, mondám főntebb szóval, hogy az angyalbürt kiszabjam rajta. Sokkalta is nagyobb tisztóietvel viselkedök a gémberedött karján lebegő néember eránt, ho'ssem itt

taníjjam Móriczot mőresre. Ki no inned erről a vikszos hidlásrul a keskeny ambitusba! Majd ott úgy lepo-fografálom uraságotat, hogy a miskóczi toromnak nízi a szakajtót!

— Mit? Micsede? Ün akarja nekem adni, ha kimegyek, egy pafanvágás? . . . Tízér se megyek ki.

Vót süker! A maskurás donyeszok körű-körű kabdostak; a kanja mög, aki a tájamon vót, a neve-tístül szúrását kapott a horpaszába.

Mégis röstellem, hogy ígértem, de nem adtam. Nem szokásom. Hogy a tükörbe nízök, látom csak: mé nem ütözött ki rajtam az ősi energyia. Hát a nímet ruha nem eresztett! . . . akasztanám oda a káposztás kertembe végrehajtónak.

Hamarossan ki jis bújtam ebből a gyáva posztóbul. Bele az én magyaros mundéromba. Csak úgy puffant biró-mándlim alatt az keblem, feszült nadrágomban az inam. Körű níztem, hun a legjava, a leg-szebbje? Mert hát Kotormányba, Bugacson, mög a dombszögi, czibaki határba ez a nóta járja most, hogy aszongya:

Mokány Bérezi fene gyerek,
Mert a szeme olyan kerek,
A hányat lát, annyit szeret!

Kapós vótam. Oda jis kancsorogtam egyre, de csak úgy nyalitónak.

— Szép magyar ember, — mondja felém szuszakolva a pucczba ójtott duda-tündér, — egy kis kaviárta volna kedvem.

Véggig nézök a Mangolindán és aszondom:

— Hájjá rózsám, — mondok, — keserű turú nem tenné mög magának?

— Ön nem lovagias, ön elfelejti, hogy a hölgy-hez finom modorral szokás közeledni! — adja föl a szót a hasba-tőgy hogy.

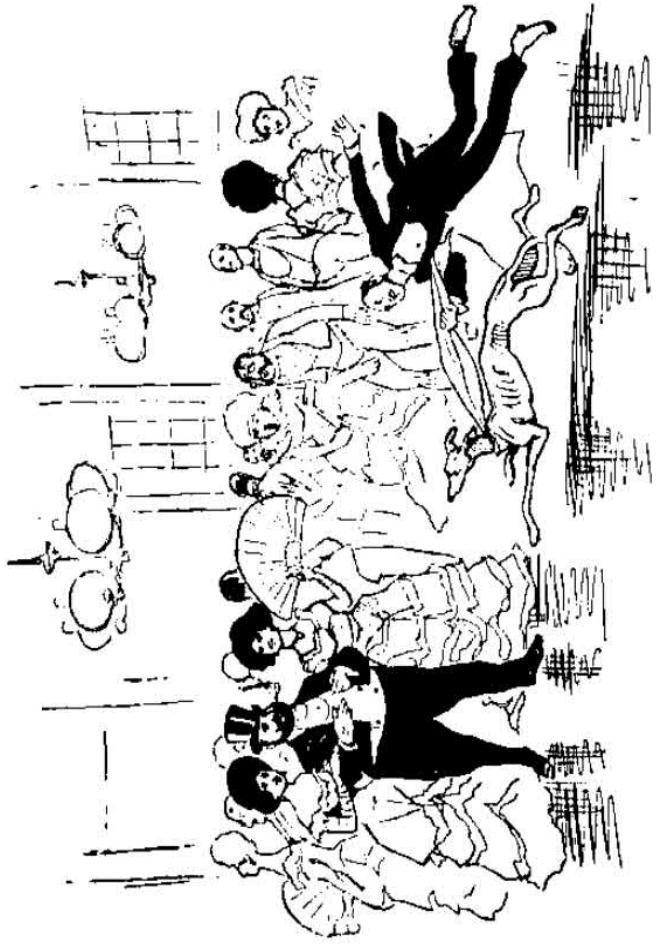
— Ne mérgesíjjen nassád, — mondok előkelő lenízással — nem is közeledek én magáhol, sótt ikább távolodok!

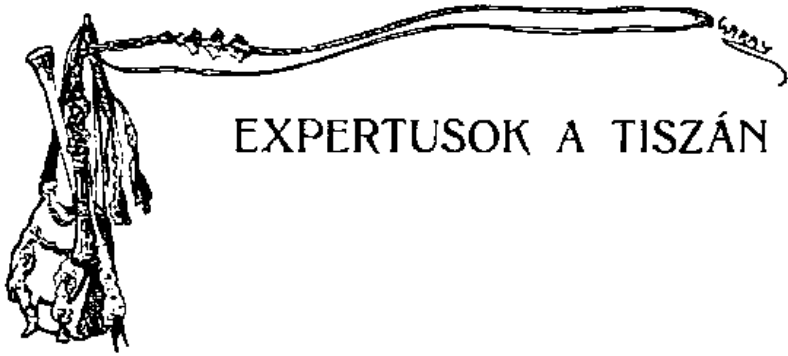
Hogy épp a kövérje döglük értem! Én peig a madárhúsút kedvellöm. Akadt is minden karomra két violaszál. Nem is sajnátam túllük a sompányert.

Nyomatékossan folytattam a társalgást: hun az egyikhöl hajulva, hun a másik gyenge vállára borulva — mikor hirtelen nagy sivalkodás, vonyittás támad . . . mögroppan az ajtó . . . azon be jaz én Szellóm, nyakába a szalvéta, akivel oda vót kötözvel, körösztü a nipsígen, igényöst nekem! A kernyel mög utánna jajgatva. Azt bögi: az agaram megette a kókuszappanyját, kirágta az ünneplő zsíros frakkját, három vacsorára való roszböf-maradékát mög úgy benyalkalta, hogy nyoma se látszik.

Oszolj község, nincs vendégség!

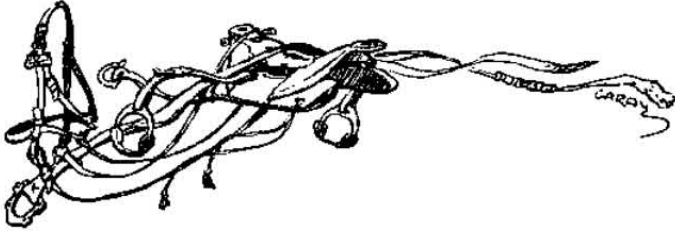

EXPERTUSOK A TISZÁN

(Németül.) Bedanken uncz fiir gúte vincse. Vasz dajcse inzsellér kann, kann jéder ungár ménés. Zi zind auch nikt ajngeláden *ezur* Tisza, szondern *ezum* Tisza. — (Hollandusul.) Hét ferzamling ván de kapitálen verden szehon helpen. — (Ángliusul.) Ze möni ju vili ár giving, end vi vili ár méking e part, betvín Szidzsedájn (Szegedin) end ze Tájsz. Vi vili festivare visz Szegedinomdánom. — (Spanyolul.) Lősz expectoraciones del amigo taliáno e del amigo hispanico bene cadunt nobis. Siarno pauperi, ma vivamo bene. Si avete in Hispánia Alicantem, Malagam: habemus nos musicantem Allagam*) Illic Tibiscus, istie Bibascus. Siamo parentes! Ádosz, pádosz, vakapadosz! — (Taliánul.) Il salami di Debresino é il veró salami italiano. E se il carne é in roconanzia, est etiam il

*) Állaga: ismert zeneköltő.

sangue! Hurca di porco, non é veri? — (Francziául.)
Dónk, zsó prán mon ver. Komm sző vén, kő zsé dán
ma kúp, é lő melyőr, lő toké — vuz osszi, vuz ét lé
melyőr dö votr nászion, e szu sző poén lá vuz ét
toké osszi! Éjjenek! (*Cheer! Hoch! Evviva!*)

ÁRVIZES UT

Tengörre magyar!

Ez most a mottó — úgy hallom az uságbul. Hát én is, hogy segíjék némi-nemüképpen az hazán, közibéjük szivesködtem. Mondok: önnyi, innya, hajókázni, mókázni, makózni, hegedúm', cziterázni mög etczeterázni — aztat csak eltrafálom, ha nem vagyok is kitanút honatya.

A hajó, aki vitt bennünköt, mán czégérössen mutatta, hogy nem tudunk hová lenni a nagy bölcsessigtül, mer hogy a „Minerva”* vót, aki a hátára vett bennünköt. Mán a soroksári ágon kitetszött, hogy máj fölvet a tudomány, mer aszongya az egyik inzselér: hogy nem lőtt vóna szabad elzárni; a másik mög aztat magyarázta: röngeteg szöröncse, hogy ecsukták — fordúnának bele mindaketten a nehez fejükkel.

Még Tiszát értünk, a Dunán sóhajtottunk: ki ja bánattul, ki jaz ítéltül. Olyik mög akkorákat csuklott, mint a beteg orgona. Ebbül mán az ital beszélt kifele.

Mer hogy a Türr Pista gyenyeralis vendégei voltunk, büven fellőtt mindön jóbul. Nagyokat élved-

zött az én Muki komám is, aki a salátát, pecsenyét, spárgát amúgy a szopatlan ujjával kapkodta ki a tálbul. Naturális embör, aki jaz elegáncziárul azt tartja, franczijának való, az is betegnek, törúném a szájából a kadencziáját. Salamon Ferencz, amint a Duna felül balra nítünk, aztat magyarázta, hogy ez a nagy darab föld itt ezelött 150 esztendővel a tengör feneke vót, míg éccző csak előgyüttek a na'sszelek, hogy kiszáríjják.

Ott vót együvé keverve mint húszféle blattokbul összekevert kártyajáték, az összes ellenzék is.

A vezetónk sváb is, jordány is vót egy perszónában. *) Az ü baja, mer az ü kastéjjába hajtottunk be ja csókaji pusztába. Üsmertem aztat az ősi kastélyt hajdanába, még mikor Lupi bácsi vót benne kasznár. A hálósobába parupnyi alatt háltunk. Ámbátor ekhós nyoszójánk vót, csak ránk hullott az őszi esső. Most mög levakarva rúlla a nömös czimer, be jis meszelve, cserép is a földelin, üveg az ablakjába — szóval: egészen kijesött a régi úri formájából. Pusztulunk, veszünk!

Ha mán ez a mi gazdánk, mint az ü Nojé össe, nem párossával emelt bé bennünköt a bárkájába: aztat remíllöttem, hogy mégis csak kijut a nyöstényibül. Elő is fogtam a pitarba egy rangos kis czuczát, hogy mondok: hun teljesödött mög ien gömböjüre? — hát abba a pörcczenetbe a Nojé unokája barátságossan mö'ffogja a nyakamot és aztat az intést lebentí hozzám, hogy a tisztölködést elfogadja a háza körül, de ja szerelmeskedésrül tögyek le, mer amién czifra a gubám, mégis kiterítti.

*) Sváb Károly, főrend.

Mo, szemtelen zsidót láttam ölöget, de bátrat, aki én rám merjen ráijeszteni!... nem vónék gavallér embör, ha nem böcsüném mög eztet a nagy kurázsiját. Mög osztán oan früstökös ebédvacsorához ütetött bennünköt, hogy hirtelönibe azt tudtam, főispányi installácziön vagyok.

Mikor Szögedből értünk közel, ladikon sétáltunk szanaszét. Csatár Zsiga eztet szónokolta, hogy: „Szomorú ez barátim!“ — továbbá mög aztat, hogy: „Barátim, ez szomorú!“ Mindétig is aszondtam én: nincsen szöbb a mő tudománnál, mög az élkes száju-ságnál. Hogy a csónik megbillent alattunk, mögijedt; de nem magájér, ha' jaz éldös hazájér. „Úgy tekintsenek barátim, — mondá jaz ladikásoknak — hogy az én szöméjömben 20,000 csongrádi magyar van képviselve — föl ne borújjon valahogy ez a lílekvesztő.“

Akasztanám a kamrámba puezornak, de jó hazafi I

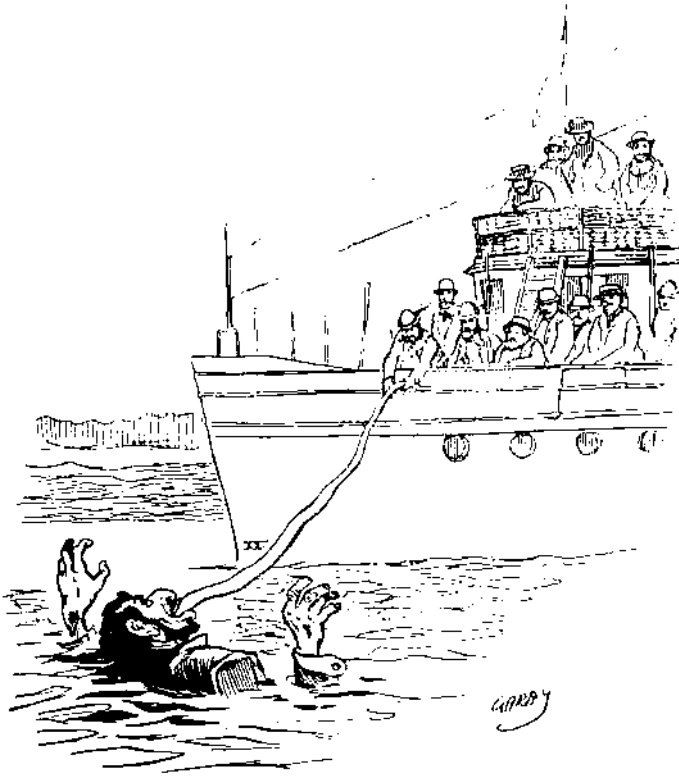
Écczörre csak: jaj, veszödelöm I . . . hát ott ki vivödik az habokban? Valami asszony-fajta. Möntsük mög I Hé legínység! Odjátok le jaz ladikot I — kaja-bálta jaz kapitány. Sose! — mondok én. És ezzel aztat a nagy görög dinnyét, akit a Türr gyenyeralis a minap magáhol vátott és erre jaz alkalmatosságra dezertnek szánt: azon egészen lekapom az asztalait és odadobom a veszendő néembernek, fogóczkodjon bele a csökevény indájába! Akit mög is cseleködött, úgy lubiczkolt el hozzánk. Ki jis húztam, oszt a meleg kabinba mögszárígtam, mint hogy arra való jis vót a dorozsmaji menyecske.

Még jó se laktam a dicsösíggemmel, mikor meggest jajveszéklés hallatszík a vizrül. Nem is jajve-

széklés, de a jvajveszéklés, mer egy vín fölpörös habarta ja Tiszát

— No jebi, — mondok — mög vagy most kö-rösztüve. Elázott a maczesz!

A többség csónikkal akarta kihalászni. De jén, hatalmas minoritás, nem engedtem, hogy a kezembül kivögyék eztet az ártatlany mulatságot. A hajóbéli korcsmárosné kosarábul kirántok egy szál hosszú májas hurkát, azt dobom le a jordinak.

— Kóbi, ezzel a húsos kötéllel kihúzlak, de csak úgy, ha a fogaddal kapaczkodol belé!

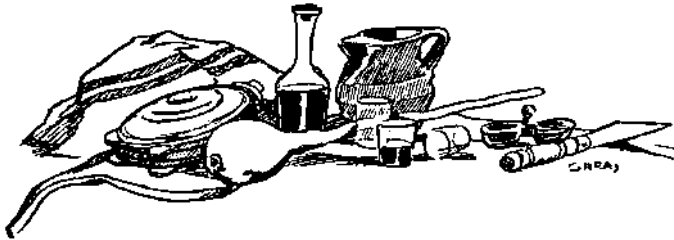
Kínjába eztet is mögcseleködté, akin nagyokat mulattak az útitársak, de csakis a démokrata része, akibe van é'kkis humor.

Csak a Bakaji Ferdinek*) nem tettszött, ámbátor démokrata ü jis. Persze jaz kötél ellen vót kifogása, mér nem az ü méhelyibül szőröztem.

Este, lányáskor, dücső véggit vetvel az nömös és hasznos expeditionak, megnyitottam előttük a „vízi“ utat

Szóllott is a csöndes déli kakasszóig.

*) Híres kötélgyáros Szegeden.

ZÖNGŐ ANGYALOK

Kirelejzom!

Hát mán úgy mögszorútak azok a mennybéli angyalkák, hogy, mint a nímet hornyisták, legyűnnek erre jaz keserves földi glóbusra pízér inekölni?

Va'ttán csak amoan mustra angyalok, akik hibásak, de jakit Szempétör ölég jóknak ítíl arra nizvest, hogy nekünk zsótárt fűjjanak?

Ott lapijja mög ükét az evangyéliom, hadd leböggjenek hát le közibénk, mondok, hogy bilétet váltottam annál a kajszin jegyhullajtónál, aki ja kármentöbül nízi a világot azokval a tálszömejivel.

— Vi ferkófen szi ánrítt czum paradajsz-gärten?
— kérdöm.

— Rendes árak, uram; körszék 1 frt 20 kr. — feleli ü.

— Micsa? Hát az úr magyarul is tud? Miféle magyar színházi kasszéros az, aki nem nímet?

Mán a pítarba kezdődnek az égi csudák, szönné rigmusba a Dánte Alligatóri, mög az a vak Miltony!

Csakugyan angyalok visítottak a kék lebegő ájterban.*) Három közte oan pufók, hogy mosogató Pankának akár meike illene joda akár meik úri konyhába. Csak az egyik vót oan gubernántos víkonyságu szüz-daru, akit nyilván pórázon köllött lehúzni az ég-fődközi stáczióbul, mer onnad már le se jakart nehez-könni.

Mikor dosztig lakott az illuzijóm, a kritika kéredzkedett kifelé belüliem, hogy mondok, miféle masinával lebögtetik ott a fejüket, mikor se jaz derekuk, se jaz lábuk, se jaz többijök nem látszik. Mer hogy könnyű pingáni annak a Ráfajelnek szárnyas fejet. Pamat, föstik ereszti. De hun marad a logyika?

Nem én vónék Mokány Bérezi, hogy az eszöm ki ne segíjjen az kétségembül. E'kkis dufla na'llelküséggel ki jis nyittattam magam előtt az mennyország hátúsú kis kapuját. Ha'llátom hát aztat a Jakab lét-ráját, akin lengedöznek.

Lengedöznek ám mint tehén a hidláson. Kalodába vót biz annak valamennyijének a nyaka fogval. Úgy dugta ki fejit a menyországbul, mint liba a ketreczbül. Hát ez az a hirös paradicsom? — ütelnék bele megösmerés fájának vadómat!

Hogy tökéletes megnyugvást szöröznek a logykámnak, kézbéli vizsgálattal igyeköztem a titok fenekére jutni. Mő'ttapogatom hát az egyik szeráfnak hátúsú szárnyát. Kivel nem tudta a kappelmajszter, mi nyovolya töri a hajszos angyalkát, mer' akkó sikít bele a himnyusba, mikor az ü kottájába múpauza van

*) Panorámás mutatvány. Az égszinre föstött vászonnak kerek nyílásaiból angyaloknak öltözött lányok dugták ki a fürtös fejüket és énekeltek.

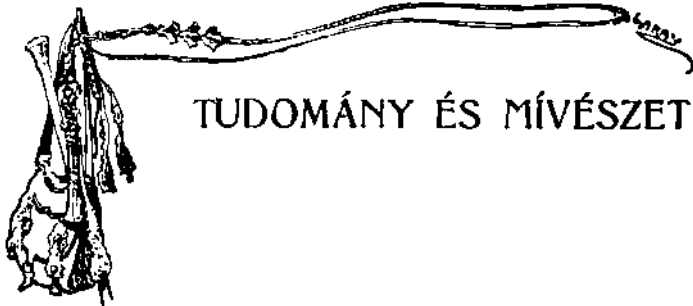

bele diktáva. Valamint ha ja Franczi kántor akkor nyomkonná mög az egyik síp bököntyűjit, mikor főtisztelendő Gazsi páter még csak a serleget törüli ki ja szent szalvétával és szerte nyilai a víkony hang: azonképpen ez a dressézórozott cherubka jis taktus ellen visított bele jaz choráléba.

Felvonyítás után magamhoz húztam le jaz ijjedős szentömet. Alig győztem mögnyugtatni.

Hanem én, aki mög tudom szöllaltatni a csöndest, el is bírom csittétani. Mer mögvan a hozzá való tudományom.

TUDOMÁNY ÉS MIVÉSZET

Vakúlj magyar!

Pártulom én az tanulmányosságot. Beléje is kapaczkodom ahun éröm, le jis huzom-rántom ütet, nehogy ű rántson le jéngöm.

Mondok, csak nálla nizek annak a két milliony-szor nagyító perspektívának, akit a reduttba mér ki a nímét. Aszongya Lupi bácsi, hogy a kostökit akkorának látta benne, mint egy luftballony, a körme feketijit mög 500 hódas primae klasszis fődbirtoknak. Má kötsönt is akart rá szöröznyi, mikor — nyekk! — a nímét kijótotta az elektromagnetikus lámpásbul a kóczbelet és Lupi bácsi csak a körme meddő feketéi it szophatta.

Kezdődött a kurzus.

— Vasz vollen szi czájgen auf írem mikrószkópium? — kérdöm. Denn vennszind virklihevunder, dann zind szi ájn svindlér, vájl vunder nikt gibtl — mondok neki fölvilágosodott lejereszködésvel.

— Oh, mein Herr! Welche beleidijende Zumuthung! Triumfe dér Wissenschaft, Erfolge dér Forschung: Schwindel? . . .

— Na son gutt! Sóén szi nur dasz anfangen, vájl bin begírig. Alzó: auf den rázen, dajcser! Gyöpre nímet!

A nyomtatott czédulán azzal kecsögtetött a professzor, hogy látunk tücsköt, bogarat, balhát, ennek a szölke ángyát, annak tnög aztat a vérszopás szörénti atyjafiát, aki jaz huszárság börzéjin száz lábbal van notérozva.

Mikor aztat a bogarat vetötte falra, aki mágnnyással, jordánnyal e'ffurmán van „per tetü“, elhittem, hogy nem svindlerség. Hát nem vót akkora mint egy fehér elefánt? Az a hajerdöhöl fogható fa-röngeteg, akiben tartózkodik, csak déli Amérikában löhetött honyos.

Oszt következőit az a másik — ütné meg a lapos — aki nem a *fössó* Bakonyban, de jaz *alsó* Vértesbe szeret tanyázni; csakhogy ammég az a fösső zsirbul él, az az alsó zsirtul döglük.

— Varum fersvájgen szi zájne érlihe námen?
— interpellálom a dagadt szömü prófeszort.

— Aber mein Herr, die Wohlanständigkeit jebietet mir ...

— Niksz! Hir nur publikum gebíttet. Venn kófe ik nikt kacz in zakk, néme auk nikt fich óné námen!

Mán össze jakartam raganni a dögvesztő tudóssal, mikor a karika bínére écczöre csak kijugrik az én bóha komám. Czibaki vásárokon akár mikor mehetne el bivaly-számba. Csak azon tűnödtem költői ábrándékossággal, hogy ha jez a balha balhának ekkora, mekkora lehet az a fehír, sima, keminy hemiszféra, akin tanyázni szokott? Főpaprikázott fántázijám a földgömb glóbussának a felit ien terjedelműnek tak-sálta ippeg.

Hogy az elektromagnyétikus mécs fütteni kezdett a mamut bogár alá: kinyába strucz-tojásokat kezdett hullajtani; amire oan brávo keletkezött, hogy röntgött bele ja szála. De jaz koncertba tojó balha nem hajtogatta meg magát, mint igazi kinsztlérhöl illik, hanem kapta magát, hanyatt fordút és mö'ddöglött.

így mestörségössen ölnyi, ehhöl csak az tudomány ért, menne vakon a földbe! Otthol körmön szokta szétroppintani a Vonyecz Jutka, mikor nálla szorulok.

De jazér ikább multság ez a tudomány, mer ettül csak a légy döglük. Antul tanulmányossabb azonba jaz csöndes.

Mer nömössebb dolog az, ha elefánt mutatkozik apró firögnek, mi'mmikor bogár adja a nagy marhát.

ÚJ TANÁLMÁNY ÉS ORSZÁGOS BÚCSU

Czuruk nímet!

Mer ha na'ddolog a, mikor jordánybú vállik futó betyár — antul nagyobb, ha magyarból vállik majom.

Oat tapasztaltam odafel az város erdejibe, ahun az gyérmán mívíszet szellős pajtájába a kotormányi borbéj, a Fábían Muki kóklerkedik. Mán otthol is csombékra tudta kötnyi a nyakát. Valami tálentomos ifjú vót az a Muki teljes élettyibe. Akkorát bírt fordítani magán, hogy a fősső ábrázattyával rá tudott fekünni az alsóra; akar csókolódzhatott is vóna maga magával, amién hajlós gerincze és komisz gusz-tussá vót.

Honne níztem vóna nálla, mikor hazámbéli, húz-nám köröszkül a tú fokán kangilisztának!

Nagy künsztlér lett belülié. Predestináczió is vezette. Hásze a *Fábían Muki* könnyen is vátozik *Pávián Maki-vá*. — szakanna rá a gumi-fa, mikor letjavába lóggintja le rúlla jasztat a szőrös tetemit.

Jó dógozott a gyerök. Elsőbbet egymaga vert el klavéron négykézre szolgáló szalony-darabot. Máj mög

az első lábajival rakta a brazíliai kergető-csárdást. No Kotormány, nem halsz mög a histórijába, hogy ijjent szütlél, lönne nyöstény orángutang a kerületi bábád!

Letkülönb vót az drámaji rész. Nem tudom mi őserdeji Sekszpér róttá egybe, vagy tán holmi röngetegbéli Majmonides cselekedte a darabot — de jaz hatásátul máj főfordútam. Csurugli szerecsöny császárnak a Mugli lyányát szökteti jel Kugli az afrikánus Bakonybélbe.

A füstös lajbgárda utánna.

— Száz Csuruglidór a jutalma, aki eleventen hozza vissza a lyányomat! — ordíjja bánatjába a vin császár. De ja szerelmetös Muki-Maki ölje kapja, elragadja, kezejibül ki se adja és szalad föl vélle egy murokrépa-pálmára — azaz hogy szaladt vóna. Mer ahogy neki melegödtem a való játiktul, kijugrottam a placczra és akkorát tapodtam a sleppjére, hogy menten leszakadt. Má'most boldogújon a princeszkájával farok nekü ha tud!

Csak a publikum tapsára ocsúdtam föl az őserdeji tragédia kábító mámorjából, hogy hát az csak afféle komédia. De mö'llátszik belülié a Fábían Muki mívizzettye. Vetöttem is neki vagy három flórest, fejeltesse mög a farkát. Futja tán ennyibül, mert ennek a portékának még van ára az áfrikai börzén.

**
*

Öserdöbül kiléptem a váras-erdejibe. Hallottam az uságbul, hogy labirintus nevü útvesztőt raktak ide valamöre.

Ippeg arra tartott egy magányos hógyecske. No, ha ja Lupi bácsi szóló Dámája fogásra van dresszé-

rozva, én tnög a szóló dáma fogására palléroztam ki
nömös tehetségömet.

Észrevehette a gondolattyaimat, mer frissen pör-
dült be ja Semirámis tekervínyes kertjibe. Hun vattok
Czili, Régi, Páni, Sári, vagy minek csillagozott mög
bennötöket az ó-budaji zsidó kardinális? — ordítom
véggig a kacsARINGÓS alkotmányt.

Se szó, se szufla. Keresöm, keresöm, de sehun
mög nem lelöm.

Hogy lehütsem a hevedelmömet, a frissítőket vesz-
tegető mohamedánus falján bódéjában köppintetem be
egy darabka krumpli-fagylaltot. Amire belső fölindu-
lásom akkora lótt, hogy muzsikán! kezdőit bennem
mindön porczika, mer így nyár szakán roncsoló torok-
lob gyógymódos orvos doktor Bogor Mór sincs oan
hason szenvész, mint én. Egymagámban jártam a
csikarj mártogatóst. Se be, se ki. Különösen se ki!
De már most zaccz! Se maradás, se tartomány. Az
útvesztő nem íletvesztő, labirintus nem labirint has!
Nyílj meg tömkeleg!

Amint tehermentössen lípködök kifele, gondúván:
hová bútt a kóserka, tréfilném mög! — hát előttem áll.

— Egy tapottat se, ifiasszonyka! . . . mer erre-
fele nem találja mög se Nikápolyt, se Nápolyt, se
Konstantinápolyt, se Drinápolyt, se Kerkápolyt, hanem
csak Sardanápolyt! . . .

Sikerút kivezetnem innen jebuzinkát abba ja
másik útvesztőbe, akinek a szélin jószagú virágai
nyíllanak az gyöngéd szerelömmnek.

* *

*

Mán ha oan közel toszintott a vasút ahhol a

Fehérvárból, mondok: mé ne tüntetném ki böcsös jelenlitemvel ezt a kurta világkijállítást?

Nem hijjába lovas nemzet vagyunk: ló után boldogulunk is. Ha jaz oláh a templomába köti be ja borját: istállóbul mé ne lóhetne palota? — mondja a Zichy gróf, a fehérvári göröncsér gyenyerális. Én nem tudom, mi nyovoja töri ükét most avval a magyar iparral! Hát nem öleg Álbarégyiának a fehérvári bicska, mög hogy ott hótt mög szén László kirá? Még oda

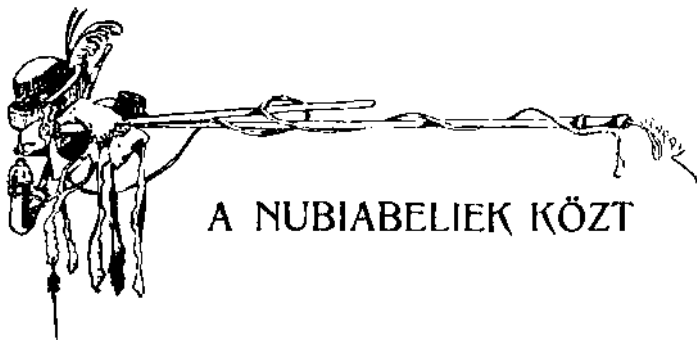
abajgatja a magyart, hogy vasaljon kocsit, öntsön rezet. (Még ezt csak mögcselekszi a szittya, ha megszorul.) De ibriket pingáni? Palaczkot köszörüni? . . . Hát öveges tót vagyunk mi? Szóni, fonni, óvasztani, fagyasztani? Hát nőmös büszke magyar-é jaz a nemzet, vagy garas-hajszoló ánglius, beteg nímet, va'mmi? A magyar: urnák születőit; ütet szógája, ütet uralja, aki sok esztergájos, bádogos, agyaggyuró nácziója vagyon ennek a gyatra világnak. Ha ja kazlamot fogyasztja is az adósság, a földémét fináncz, zsidó túrja ki aluliam: mindétig urabb úr vagyok én hummi csokoládé csurgatónál, ha jötven kímínye köpi is föl a füstjit Szenpétör alá fölhő-trónyusnak!

Még oat is követ el, hogy — a trónyusról jut eszembe — arra vesztőget pulitért, kemény diófát, akit náliunk a Marcsa szógáló szokott megsikányi a ház véggibe. Hogy beníztem ebbe jaz árnyékszékes-fehérvármegyébe: hát az egyik fülkébe a Blau Kóbi felesége terpeszkedett el, mer hogy el vót fáradval. No Lencsi, amién hízott vagy: úgy főrepüsz arrul az ekhós ülísrül, mint a riadt lúd!

Ezzel odasettönködök, a trónyusnak vizeresztő gombjához véletlenül oda támaczkodok . . . bruhú!. . . az izlámi vagy izlándi, va'mmi ja beteg országbéli gájzerja se lükött vóna rajta akkorát, mint ez! Úgy fölocssantotta jaz plafondra, hogy a kótai föstött Lencsibül kókai mosott lense lött.

Csak egy magyar iparág érdemöl dücső szózatot: — a blattos indusztria, a Zsíros gyártmánya.

Szóllaltattuk is harmadik csöngetésig.

A NUBIABELIEK KÖZT

Mekkora melegük! Csak úgy bugyburékol bennem a vér — vagy, mint a természet-tudósok dédukálják: forrspoton van.

Csak is ien rotytató melegbe hígulhatott rá a szerencsenők agyveleje, hogy aszongyák: mönjünk el fekete Kánikulisztánbul magyar Ebisztánba, mer ott még jobb üdő jár, sülné bele az a Fogvájó vagy Csetevájó, vagy mi a kirakatvájó nevezettye vagyon nékie!

Egy nagy karámba van felütvel a sátor, alatta mög a szerecsöny madámka.

Egy virslérnek fölbökve a gyalog konyháját, mög vagy három pugrist ódalba igazítva, átlípöm a kerítettét.

— Verbothener Eingang! — nyehögi felém a karámbasa, hummi brémaji nímet.

— Kőimen szí ferbítén in íré fecczige dajcse fatterland, áber nikt bei uncz, vo vir szind fráje magyáren! — felelek neki, büszkén nyommintva mög az alkotmányunkot, sodorintatnám össze Bakaji Férőivel, oszt istrángnak vetném a Tisza nyakába.

Impónátam a szerecsöny-hajtó doktornak, mö'ttánétottam úri tndoromval arra, hogy mien is az a magyar gavallér! szesz.

— Vó iszt mórenfatter? — kérdöm.

— Seine Majestát Snadrapubszi dér XI-te befindet sich auf dero Leibteppich — feleli tartozó aláztatossággal a doktor.

— Majesztét? Zajt ván iszt czigelsupfer kajzer?

Pedig csakugyan királyi familiából akadt szöröncsim. Hát mán ez is pretendens? — nyomnám bele ja Zellerin bádogos szagmentes trónyussába!

Ott ült a füstös fősig, nagyokat pöfékelve.

— Salamadra, kötőfék a nyakadba! — üdvözlöm ü fősigit.

— Chrapp! — válaszolá a jelös kirá' nagyot köpve.

— Értöm, — mondok — tudok én ezön a nyelvön is . . . slupsz! ... és heös válaszom odalocszan a sárga papucssáhol. — Köpömiglen, köpödiglen, churvana, avalacha! — felelem.

— Chachája, macharachája!

— Alázatos szolgája! Nem mutatna be fősigöd a tisztótt familijának? Tiszta szándokajim vágynak.

A fősig erre ünnepiessen fére legyintette a hamvast, aki mögött ott ült guggon a két fekete fehér-cseléd.

Ejnye, síkátatnám fehérre aztat a kormos Jézuskátokat no! Oda jültem elejibük, mer éppen a tojalettával vótak elfoglalval. Az öregebbik, a vemhös, oan gyöngyén pöndörgette apró csigába a kisebbiknek a feje búbját, hogy a Marczy kondásom fejibe is oda-jillett vóna báránybúr sövegnek.

— Hát aztat a hosszú léczforgácsot mé kegyös-
kedik fölsíged a kontyába dugni?

— Áj? Tütütü! Tütütü!

— Ahán! . . . tetütü! Vakaródzni szíveskedik
vélle fölsíged? — értem. Könnyebben is elhozhatta
királyasszonysága jaztat a karaványt a kecses fejibe,
mint ahogy el tetszettek származni közibénk teve-
háton.

— Uhnyi, muhnyi, muh!

— Az, az, kedves! De hogy mán szóvá töttük
a sivatag hajóját — nem ejtenénk mög a hátán e'kkis
tevegölést.

Főmásztam melléje; kiterítette a gyékény-plédet,

oszt a sátor alatt böffengettünk az ü füstölt nyelvin szerelemről.

Ucczudárom, madárom!
De jó dromedárháton!

Hogy mögindútunk, alyig bírtam mö'bbirkózni a tengőri nyavalyával, aki fölkaavarta bennem a fölöstökömöt. Szerelómre magyaráztam.

Hogy az anyja kínjára tanígnám, — mer füstös létyüre két kanállal idősebbre taksátam — a szépségös Mungulu elnyihantja magát, az a mahomed púpos birka mög egy kifli előtt, akit valaki a princzeszkának ajándékképpen behagyintott, letérbetyül (azt tudta, hogy félhold) — a sátor tüled-hozzád, mintha két ódalt fújt vóna bele a Sámum, écczörre csak nyekk! . . . fére zöttyen az égisz alkotmány, én mög kilódulva, nagyot koppanok a gyöpre. Sebj! Gyöpre magyar! Na'sszöröncse, hogy a vak ábrázatomval ütköztem bele jaz anyafődbe. Harsogó nevetis keletkezőit s mán fenyttem is a tenyeröm, hogy odatorülöm vagy 170 pofonómiához, mikor ebbe ja pörzenetbe mögered a harzi játék.

A boglyas legínység kijáll a placzra, közbül a rabinyusuk e'kezdi dűnnyögtetni a harzi tamburát, a kecske-falka mekeg, a vádli-tagadó zulu honvídsíg a piszkafával eljárja a krampusz-tánczot és egyre azt ordíjja, hogy: „Aj kama na kik!“

Szünetközbe környös-körül nízögettem a publikumot és tapasztalhattam, akad-é kezemre való tompor.

— A gazemberek! — kiáltja egy simára tarolt, kerek képű magyar kaffer — hunczutság van a dolokban! Nézd csak, Zsuzsi, a tenyerük fehér! Ki vannak subiczkolva a nyársraivalók!

— Má hogy? Má mé? — kérdöm. — Oszt' maga jezt hunnad tudja?

— Honnan? Uram, nekem azt tudni kell, mert én színész vagyok!

— Tán csak amoan kocsiszínész — vetöm oda.

* *

*

Nömössen lipköttem odébb. Egy fekete gyufatartó (eleveny) ott őrzötte az apja nílusi csikajit. Biz' én, amién kövérkék vótak, nílusi prépostoknak níztem ükét. Akkorákat nyöfögtek, mint háromszáz mangu-licza. Hát ez a bojtárgyerök is prima vót. Adtam neki egy szivarcsutkát prezentbe. Megcsókolta érte ja kezem. Az apja mellém somfordáit, hátha akanna nálam egy szál egész? Ide adja érette a Snadabumszti-ordót.

— Hát Pózner*) vagyok én, vagy Barcsaji?“) — kajáttom oda neki nömös fölgerjedéssel. — Még csak akadémikus diskusszióba se jereszködök fősiggel, ha mind neköm adja is aztat az ugar országát, högyibe azzal a jól kiszívott királykisasszonnyal. De hogy mö'mmutassam: nem smuczigoskodok — itt, fogja fősiggel! . . . ezzel a markába szórtam neki ja szivartárczám égisz foglalattyát. Úgy kapott utánna, mint Szellöm a légy után, mikor ott hüsel az ámbituson otthol.

Apropó Szellő! Kutya szöröncséje van neki. Akadt egy núbijai nyöstiny agárra, akinek jobban tudott a nyelvin, mint én a princzeszkájén. Máj mögvállik, mi fajzat keletközik az ismeretsígbül!

*) Régi hires iparos. “) A legördösabb magyar képviselő.— Akkortájt a legrendjelebb két ember a magyar hazában.

Közbe az egyik nórimbergai doktor magyarázta az állatjait

— Ez itt a kajmán! Fejtül farkhegyig négy méter, farktól fejig öt méter — mert hogy partnak mengyen.

A gazdám, akit magamval hoztam Kőbányára a hizómér, odalopódkodott és nízte, nízte az elefántbornyút. E'kkis gyerök czukrot vet neki.

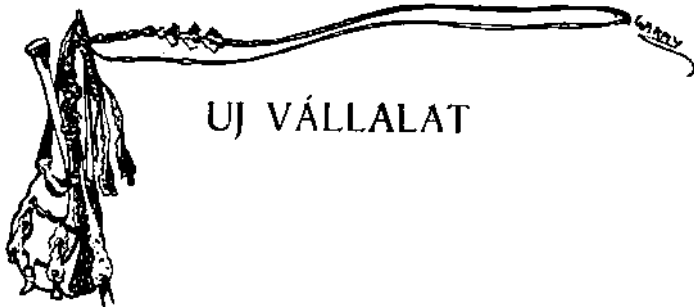
— jézussá ne lögyék, — mond az öreg — soha ien barmot! A farkával a fenekibe dugja bele jaz falatot!

A fűbe vágódtam a nevetüstül. Onnad níztem, mikor az egyik kafferfi átalhág a kerítésön. Vigyáztam, hová igyeközik. Hát amikor fát ér, legubbaczkodik a tövihöl és odatelepit e'kkis zulu vármögyét. A vászon nípzig mind elkapdosta a fejit — de jén kedves mögölégödéssel szemléltém az természet fijának eztet az ártatlany szömérmötlenségit.

Megest beléptem a karámba. Közbe mögfött a kecske gödölye. Invitátek is a nagy bográcshol, onnad kapdostuk ki a ködmön-izű núbiai pecsenyét.

Ebéd után lehúztam a gyűrűt az ujjamrul, hirtelen odajakasztottam a Muglu tömpe orrába, hogy csak úgy fröcssentött bele. A két elefántbornyu diadalívbe hajtotta az orrmányát, a széles fülejikkel hüsset légy intóitek felénk, röffintettek egy öserdei himnyust, én mög büszkén lipködtem el a porta trijumfális alatt a sátorba.

Kisübbed oszt az öreg kirát fère szólintottam s el is emeltem tüié két töretlen provinczijájának az árát. Sírt bele, de jén na'llelküen odacsaptam neki a tiz flóressét, mögguberátam még egygyel és oda mentem, ahun szöll a fehér-ország béli csöndes.

ÚJ VÁLLALAT

Azt nyögi az pojéta, hogy aszongya:

Mútaba nincs öröm,
Gyüvödbe nincs remény.

Hogy az gyüvödbe nincs remény, arrú mán töttek a fűnáncz-kinczlérid, külső bőrügyeidnek professzorai, belső nyavalyás-ügyeidnek doktorjai, mög a többi gyenyeralis-rangon levő állam-felcsereid.

De hogy mútaba se vóna öröm, aztat én ke-reken tagadom; oan kereken, mint ahogy az én mivol-tombúl csak tellik.

Má mé ne vóna örömöd az mútaba, ha elgon-dolod, mien boldog sora vót akkor a szittyá ma-gyarnak.

Aki paraszt, cigány, mög jordány vót az orszá-gunkba, a'mmind uralta az ü kegyös gazdáját, ha néha szélességből az orra mellé törüte jis oda a keze-fejit, vagy az alsó popográfijából röndöt is mög vagy huszonöt lenyomatot.

Hej, azok az ösi vármögyei restorációk! Azok a csatányi verekedések!

Sahaj, hogy ebbe jaz új alkotmányos rabszógaságba semmit sem menthettünk bele! Aki jazelőtt jogunk vót, a'mmost kutyakötelesség lőtt.

Csak még egy van, ami az hajdani sűrű dicsőségöt nem bírta még möghigitanyi — a kortes ílet! Lőhet nímet ennek az országnak a magyar istene is; lőhet jordány az első hazai nőmös; lőhet czigányba ojtott üvegös tót az palatínussá, méter a rófe, liter az itczéje — de jaz korteskodást a véle járó bunkós kapacitácijóval, csimbókos árgumentummal, vasvellás ékesszóllással, harczos logyikával, faggyús taktikával és csiger stratégiával ki nem szoríhatta még ebbül az honyhazából.

Rég főfordút akkorájig mindön hírös hadfírernek a rézbálvány monumentoma — és Duhaj Marczi kortesünk nagy hadi míveletjeit még mindétig fogja emlögetni, nem a Klijó vaslapja, köpné be ja'llégy — ha' jaz ellenfél lapja. Oda bé vagyon vésvel a könyérmezeji dijadal, a kolompéri győzedelöm, mög a lőrei dücsösség — mer főleg ez döntött.

És Nyustyák böllé né rég az ótvaros kalbászait takargattya mán bele jaz Vörös Marczi, Kispetőfia Sándor, mög a többi kádencziátul kehös, rigmusöntő pojétának a sanyarú válogatott munkájiba — mikor a Duhaj Marczi nótáját még furtonfurt fogják zöngedezni az imádott hazának mindön szerény lebuaj hajlékában, ahun a tiszta érzésnek csak igaz böffeneete kívánkozik kifele az teli bensőből — szórnek elejibe hamut.

Azér is aszondtam Marczinak, hogy úri portámba hajtotta be jütet az ínséges szüret, hogy mit nem áll ü is közibe annak a sok mihaszna könyvedző

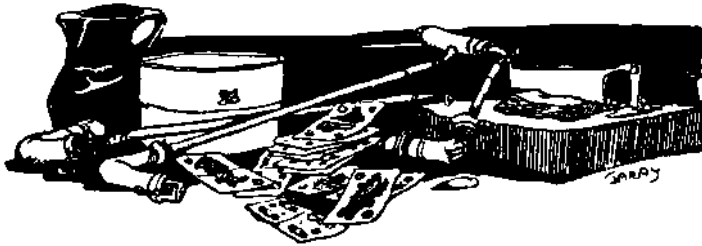
literátoroknak, mikó hát mindönki jazzá lösz, ha valami böcsületös mestörségöt nem tanút — és bökje ki jaz piarczra jaz tudományját!

Fogta hát Duhaj Marczy a pihenő vasvelláját, emlékezettyinek istállójából kikapargatta aki még vót benne alom — ha'llögyék irodalom és hordja öszvel egy szép trágya-jasztagba, érleltesse is e'kkicsit, tapossa is ki jóizüven, vagdossa takaros koczkákba és a Küfferle csokoládé-táblák mellé lódíjja ki jaz fórumra! Vagy peig csak úgy nagyjából rakogassa bele jaz kasba, úgy is elkél az a többi keserü magyar literatúrával.

Itt az gyűjtemény — a gyüvöhétön szalajtom neki a dicsössígnék, csapván ki jütet az halhatatlanság mezejire. Ahun éröd, ott a java — és olvass beüille magadba annyit, hogy új erő dagassza a mellyedet mög a mócsingjaidat, mikor újabb választáskor megest szerteharsog a szép szózat, hogy aszongya:

— Gyöpre magyar!*)

*) Vonatkozás M. B. kortesdalaira.

ARROGÁNYOS NAPOK

Attande!

Ez az ország csak, ez a mienk!

Körülkéregeti Eujorópát és a szomszédos *vármegyéket*, hogy aszongya: kárt vallott a letkedvesebbik gyeröke, a Szöged, ne sajnájjanak tülle e'ppár garaskát lisztecskére, zsirocskára. Hát alyihogy bekerült az alamizsna: kapja magát, nagy szujarét csap, oat, hogy a Margit-szigettye világossabb vót éjjel, mint nappal. Hogy aszongya a Türr Pista, a fődközibe valahol ott az oczejános Atlantis vörös tengeribe belejesött é'lladik, annak a vizbefültjait kő íltre segittyeni a'ppeig máskép nem löhet, mint hogy harangos búcsút, elektryonos vásárt, lampijónos czéczót hirdetünk.

A Maszlagenet*) muzsikájától ki jis tellik a hóttak főtámasztása. Akkora csöngés-bongást, harsogást követött el aí a 300 cseh trombitás, hogy mondok, tán

*) Masquenet hires francia zeneköltő indulót szerzett az „Arrogante“ jótékony ünnep alkalmatosságára, mely ünnepet Türr tábornok rendezte.

ük azok a csellők, akik lefújták Andrásyt a küsső miniszterijom foteljébül a terebesi gyöpre.

Hát ammijjen az országja, oan a kórmánnya. Abbul kerül, ami nincs; annak ad, akinek van. Nem is hiszöm, hogy valami nagy baja esött vóna jannak az öt szál francia matrónnak. Csak óbégat ü is, mint sebös kódís a búcsúba — kutya baja.

Hanem, ha magátul nem teröm, mondvá csi-nyájják az inségöt, hogy a szívre mög ne siketűjön az embör. Gyakorlatba kő jaszt tartani, mint a lovat: hadd szaladjon, ha nincs is more.

Sose nizzük hát aztat a gyomos flórest. Oda jadom, ha úgy könyörög utánna, jannak a császárságról szakadt republikánus franczijának. Letalább ha'llassa mög a magyar na'llelküségöt. Nem is annak az ínek-szavalmányos koncertnak a kedvijér menek én közibétök — de nömössebb okbul. Deklamérozás, gége-nyitogatás, a'mmind csak pipafüst; píz az fundámentom.

Mö'mmög csak akad ennyi vászoncseléd közt e'kkis selyembaba jis.

Épp hogy illögetném-kölletném magam egy karcsú donyeszka jelótt: hallok mögöttem francia szót.

— Par ici, par ici, messieurs! Erre, erre! Ott a tramvay mellett vannak központosítva az ethnografikus különlegességek.

Micsa? Ethnografikus különlegességek? Oda nizzök: hát látok egy pár gubás atyafit hátúrú. Körüfogta a sok francia, mö'bbámúták a kivarrott tulipánt, édgyik mög a szűrnek a bekötött ujjában is koto-rászott.

— Quel chic! Quel pli original!

Mö'kkerülöm az atyafiakat — hát nem ráisme-
rek mingyá a kerepesuti fa-magyarokra?

Oda pöngök vendégeink elibe és aszondom:

— Szó nő szón pa dö vré magyar dö villázs,
szölmán dé szájtatór szúr lö színpad. Szi vu vulé
voár ön magyar teuche-gyökereux, pürszáng: rögardé
moja! Zsó szvi! Hogy mit nízik eztet az ólvasztékos
talmi magyarokat? Engöm nízzenek!

Ezzel kidüllyesztettem nekik a mellyemet és így
folytattam:

— Szi vótr vessző Arrogante avét ü ön pánczél
komm szett poátrin — és itt akkorát ütöttem a vál-
tamra, hogy csak úgy dongott — vu nő szörié pá
vönü sé nu colduler dé piczules. Ha, mondok, olyan
vértje löttvóna az ü hajójuknak, mint az én menyem-
nek, nem koledáltak vóna minálunk.

Szörnyen tetsöttem nekik. Körüfogtak, mö'tta-
pogattak, nem-é való vagyok vasbul. A venyige-
magyarok, hogy eztet az effektust látták, kezdtek
zúgni.

— Én néköm ne zúgj, aki ja Jánkli hitelsörin
lögybölsz, girhes l — mondom nekik úri mérséklettel,
mer úgy emmásra düntelek, hogy összekeverödtök
mint bab a kölessel.

Amire nevettek.

Ekkor mán a 40-ik grádusig rotyyant föl bennem
az epe. Edgyet pördültem és a könyökömmel úgy
beléjük akadtam, hogy nem is keverödhettek össze,
mer annyira elhullottak emmástul, mint ide Kartal.
A nagy lükéstül mög leptogyogott ábrázattyukról a
ragasztott bajusz is.

De hát Gallus vagyok én most magam is. Nízök

valahun genge jérczét. Hiszen már sitit van, ienkor legkezősebb.

Hogy szabadjára vót eresztvel a gyöp, köröszkülkasul szaladt rajta a sok csiriske, libuska. Majd, mondok, ott a romok közt. Regényös is, praktikus is.

Akit kiníztem magamnak, ábrándos sipogással hajlott a vállamra és a nevemen szólított.

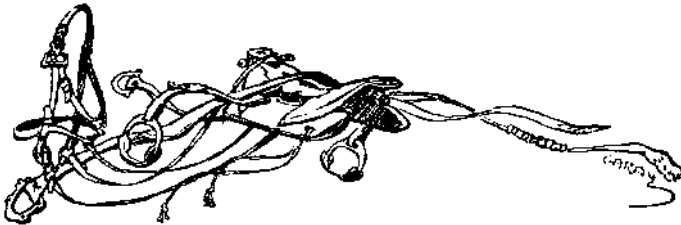
— Hát esmérsz? — köhintém feléje.

— Igen, oh igen — nyögé ü. — Már rég imádom.

Ez oszt jól rakja a szót, mondok. Viszöm a törmelék falak közzé, ahun legsititebb. Hadd ösmérök rá teljesen.

Ott nyalakodtunk-falakodtunk. Finom tapintás esött rajta. Minnyá látszik, ki jaz úri vér, ki ja paraszt. Éppeg azt akartam mö'tunni tülle, more segijjem hazafele — mikor écczörre nagy csattogás-villogás . . . oda süt ránk egy kéve elektryos sugár és ... tyüh! ... aki möglendítött nádszál Kotlibellája vagyony!... romot szorongattam a romok közt.

Szaladtam is igényest neki a Dunának. Szöröncse, hogy hajó vót rajta, aki elvitt kedvesebb lapos vidékre, ahun kárpótláskép virradatig szállaltattuk a csöndest.

CZIRKUSI DOLGOK

Hipp hopp!

Legyik vasárnapya ennek a czirkusznak, hét-köznap is. Mögtsztölöm magamval.

Csak a lúba van maság igazi embörség. Különb a ministernél; mer csak a'ttud a kormányzásból, aki túri a zabolát; különb a tudósnál, mer nem számár.

Hogy a placczomra jereszkezők, javában cselekedte a Tomporeila, a grácia-tánczosné. Kitoltam rá a gukkeromat; oan közel csavargattam magamhol, hogy nem a tulipántos gyúródeszkán, ha'jaz én orromon ugrát mán. A neveletlen vín simli örömbibe hullajtotta a czitronyt. Ezt el nem nízhettem. Látok egy mondulatejes házalót.

— Hé, gyalog-Kugler! — kajáitok oda az árpa-czukros nímetnek. — Ide ahány pomeráncsod van.

Oszt marokra fogva vagy tizet, dobátam oda a czitronyok közzé. A pojáczák mind fölkapdosták és odajadták a lebegő tündérnek. Egyet ott fogott a főlovász. Akkor látta csak, hogy a czitronyba tanát beleharapni.

Nagy tapsolás kerekedett a mű-szértübe gavaléros tempóm fölött, akit én nőmös kalapbillentéssel köszöntem mög.

Czepelnek bé pádimentomnak hummi viaszkos vásznat, akinek a szagát mán azért sé szeretóm, mer mindég a beteg riskámra emléköztet. Menek ki jikább a manézsba, a mívísz hógýikének bemutatkozók, hogy én vagyok Flokány Bertalany de Dombszög et Bugacz.

— Charmée, monsieur, de votre gentillesse.

— Oh, égő plü sarmé dü vu! Vóter dász szúr szó vén dög, été púr moá lö kombi dö la bokorugrás — flautázom neki hizelkedőjen, mögsimogatván a táltosa derekát, mijalatt a madmazelnak a csípőjére esett le ja kezem feje, akit ü nagyon szivessen is fogadott, mer oat vágott a körmömre, hogy akkor is bekapom, ha nem pomeráncsot, de czitronyot hagyigálok neki vele. — Purkóá nő vulé vú pa anbandulare avek moja?

— M'sieur? — sipíjja ú. Nyilván nem fogta jól föl a beszídemet, mert csattogó kaczagást kezd, mint a gilicze.

— Purkoá pá, beli tulipánt de mon ám ámuróz? — szorittám a kis hamist. — Zsö szvi svalié hongroá e poszesször dö 940 lune dö terr — mármint holdat értöttem rajta.

Még jobban nevetött és ragyogtatta a csikófogajit, mijalatt a szügye csakúgy ugrát a kaczagástul. Ezzel odafordult a Dolfíhol, aki egy petrencze-bukétot, mög egy köpöládányi bonboniért nyújtott át neki.

Hát nem ölég, hogy a földjeinket kapdossátok el, ti ozsorai Kamathlábyak? . . . dohogok magamban,

de nem szóllaltattam mög a terenyömet a pofulattyán, mer ippeg az elektrikus harang nyihantott végig a lószalonyon.

A Nibelungokat fordította át Rencz és Vágner Rikárd muzsikájából lónyelvre. A lóprimadonna el is nyerítette mán az antré áriját. Mimet lovagjáték. No amién vitézek vótak ott a Szigfrid mög a Votán, a fél kezemvel három kassal hagyintok föl a levegőbe ien kompaktor legínyekbe ojtott ritteröket. Az edgyik aszongya: ájjak fère!

Ugyis oan kedvem vót, mint az eczetfának. Méreggévát vóna bennem a zsendicze jis. De csak türtőztettem magam.

— Hallod-é te ögyébke! — Ha bé nem fogod aztat a szakajtó szadat, úgy rád hágok, hogy a lágyikodból mög a fejelt koponyádbul écczörre gyün ki a hirn mit nirn!

— Ohó! — vélte ü.

— Ne vássadd aztat a fótos cigányfujtatót, akit tudónek akasztott beléd a valhallabéli fő istenöd, mert hozzád vágom a Rencz istállóját!

— Da mecht' i pitten!

Torkig vótam, de csak nem hagytam úri vérömet felfortyanni ettül a fidibusz rittertül.

— Nímet, sugám neki fujtott hangon. Mögnu-merizáltad-e a csontjaidat? Mer egy ütíssel úgy szét-hagyigáalom ükét, hogy össze nem keresed még a világon vagy; össze nem ró, akárhány pesti kilórgos van és felemás tagokkal sántítasz bele abba ja nímet paradicsomba a Rrimhilda lába jalá, te klajderstokk!

Erre mögijedt. Úgy fère jugrott, mintha magam

szivesködtem vóna fenébbe segíteni. Csak szép a férfiyas energyia!

Közbe mán rakta a tánczot a sok lobogós hajú szölke tánczosné. Edgyike úgy hozzám hajúit mosolygó ábrázatával, hogy elibéje tártam az karomat és kínáltam tejszinhabos bonbonnyal.

— Szí schenieren mi já in mein Ballabüll! Gengen's mid tóni mid eanere fádi Zuckerln? — mondá bécsi ánglius nyelvön a fürtös angyal.

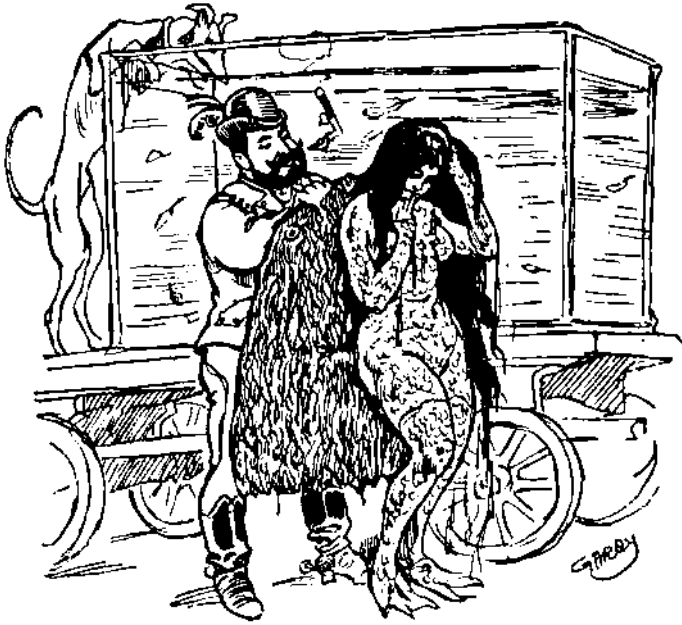
— Nikt hájsz ik Tóni, szondern Bézezi. Vidme inén májn hercz, szí ezukersterez! — zöngém neki, hogy szerelmes kebelemből ajkaimra böffent föl az érzelem rimes szózattya. Venn hábe ik auch grób gevézen mit dummem kéri: szi visszen ja, dasz slekte ménésén unter dén stír ájn kalbl légen. Snell, gelípte elfe, gében szi mir randevú auf czvelfe! — sugám neki.

Erre elkacczintotta magát és biztatóan hunyorított a kék szömejivel.

— Virklik, frájla, ire augen s^zind ájn blauesz vunder! — rebögém a rózsapiros fülibe. Amely bókra máj kijesött a taktusbul. No Bézezi, e' mmögragadt!

Következött a Lurlia kisasszony vízi művelettye.

No, valamelyest én is csak értöm a „vízi“ műveletet, de mán itt hapták ország, megállj világ! Azt lehöli a kóttó, hogy aszongya: sokat bir mög az hógyi kebel. De hát még a tüdeje! Lebukás előtt úgy szedi magába a levegőt, mint kacsa a bogarat. Oszt leje-reszködik az üveg kád fenekire és bugyborékolatja föl magából a szuszt apró hólyagokban, fűzném igaz gyöngyöknek abba jaz kerek fehir nyakába! Mer nem víkony keszeg ám ü, hanem kerek ponty, rántanám ki édes magannak.

Hogy kiszállott a vizből, azon csepegőn a melylyemhől szerettem volna szorítani. A nyakambul lekanyarítottam a gubámot és gálántossan az üvébe (akasztottam, akit a publikum megest szörnyen mögtapsót, maga mög nyájassan köszönt mög. Oh Lurlinka, mér nem vagyok én az a levegő, akit magadba szilsz! Ide jaz karjaimba! Forró szerelmemtül elmúlik a lucskosságod!

Sóhajtásomnak bánatos ökröndözései között zökentem a helyemre s búsan kavargattam elmémben a fájós gondolatot, mér hogy be nem ütött a repczém! Persze, most én se tehetem, hogy vízi nimfát fogdossak. Már csak a szárazföldivel köll kitelelnem.

SZÜRET

Mondok, meghagyom a tőkéjin a gohéromat, kadarkámot, ha'cssipja mög a dér. Mer úgy édösebb, akar a férfi csolkja, mikor a szakálla mögszurkálja a hogy genge orczáján aztat a hamvas bürt.

Nízök, keresók szüretőlőköt. Elejibém karikázik a Ponori Böske, akinek az urát még most is ott trenérozzák a boszniai Vranja-Lukába, lögyön aki mellénk civilizálja a bosnyákat. Helyre czucza.

— Böske szentöm, hónap szüret!

— Az jó a teins urnák, veti felém.

— De vélléd szeretném leszakajtani tövirül az áldást, tulipántom.

— Nem fog ott az én kezem, ahun a másé. Özvegy vagyok.

— Hásze él az urad!

— Él ám, de mivel!

— Máj küdjünk neki új bort, te aranyos hűség.

— Hogyne vónék hozzá hűségös? Peig mikor a mundérjába gombolt, még akkor is aszondták, hogy . . . oah!

Mö'vvigasztaltam, hogy rossz a világ, jár a szája.

Kisség le jis enyhűtt a keserve, de tejjes megnyugvása csak a préházba lészen, ahun bővebben fogom elmagyarázni neki az emberi gonoszságot, oah! . . .

Szaporán a szüretelő kezűket! Halomra is gyűröttem fél óra alatt egy kasra való virágszálat.

Menek végig a czibaki utcán, ott hajul ki az ablakon a Kádár Bora.

— Jaj Boriskám, de szeretném eztet a házat ráma nekü!

— ügy nem eladó, neveti.

— Mernék csak mögházasodni! . . .

— Mér is tartogatja magát oan soká a teins úr? — kérdi. Mögzápul az álfástul.

— Sose, virágszálom! Oan vagyok én akar a bor; mentül vénebb, antul tüzessebb.

— Ha meg nem törik, — mondá a gyalázatos.

— No Bórá, szót ne túzzünk szóhol: szödés lösz hónap, kidobolta mán a Zsiga cigány a terminust. Elgyere! Én ó-bor, te új-bor, — hiszen Bora a neved is — oszt összeszürődünk e'kkicsit.

— Karczos vagyok ám én, — neveti.

— Máj föleresztlek a szerelem czukorkájával, csak gyere!

Hát gyütt. így kő bánni evvel a kinyös vászony nipsíggel! Hej de tudok is a nyelvin, fognám ott valamennyit, oszt hullajtánám ki belülié a hitvánnyát.

Röggel, hogy a nap köttit várom, akkorákat csattog kivel az esső, mintha ezör úri tenyér vágódna oda tiz ezör cigány pofáhol. Haj szöllöm, haj szüretöm! Böske, Borcsa, Tera, Vera, Panka, Juczi, hun vattok? Nem szöllőszemmel bajlódott a, ha kukoricaszömmel.

Mi lösz mán?

Hamar azt a sok füstös rajkót, zsidrák külköt l

Urajim, gézzengúzok, nyirkos orrú komisz fajzat,
kedves öcséjím! Ingyér szöllő jólakásig, azontúl is egy
hamvassal! Aló mars!

Visítva szaladtak ki jakar a csürhe. Hát szaporán
is szedték, de csak magukba. Oda feküdtek a tőkék

alá, gyúrték befele a termisömet, hogy mindegyiknek
főszaladt tülle a böndője.

Mikor ez a filokszéra fajzat legyütt a högyrú,
magam is púposra kaczagtam a hasamot.

A filozófus kedíjjön nem fog ki az áház sors
mírge, böfögi a kóttó. Oda se jaz kárnak! Odább
akkor se, ammikor kedveskenni is vélek a genge
nem szomjas bögyinek . . . ejnye no! Ezt ékössen
tanátam kiröffinteni.

A köjkejimmel minynyájának kúdtém egy kosárra
való — *mustot!*

Kár, veszteség, deficizit — baj is a! Hálá isten-
nek, nem vagyok én ország, hanem úri nömös magányzó.

BERLINI UT A KEREPESI BAZÁRBAN

Azt hallom az ujságbul, hogy eleven tatár bástya mozog Pestön egy sziporkányi feleséggel, kit a lajbija zsebibe hord, oszt el nem szabadúhatok inned ettül a csatak hótul, aki elfűtta a határunkot. Mán ez az állapot kilódijja békés természettyibül még az ien szolid, csöndes magyar urat is, amién én vagyok.

Se Czibaknak, se Bugacznak, se Arok-Szent-llésnek semmi ut se viszen, szántaná föl a Blau Kóbi azzal a tátrányi orrával!

Nem sajnátam vóna magamtul a hat Ökrös szerkeret, de akkó mikor érek föl? Lóháton tudok jární, de a tavasszal nyúzta mög Muki cigány a paripámot, dögbürön egymagán pedig nem nyargal még maga a Renz öreg aptya se, pedig tudja mi ja lú, mer zsidó kupecz külöknek hullajtottá világgá az ides anyja. Mondok: luftbalonyon mögcselekönném, de mikor nincs. Ha felfújom se jérek vélle egy pirulányit se, mert azon, amit én fűjok, nem messze halad az embör.

Hogy ide Dombszögre nem tudott még atyafivasutat krampácsótatni az a sógorkomás kórrmány!

Bugaczi szénát, czibaki liktáriumot hunnad exportáltatna, ha nem túllünk? Elmének lánynízöbe a közlekedő ministerhöl; tán ha betösz vejinek, esztendőre nem rekedünk sárba, ha tudni jillik a stációhol kifele jis mögcsinyáltatja az utat.

Ha jannak a gyalázatos árendásnak az Aranykövi Nóricznak nem szorzóm mög aztat a gyönyörüsíget, hogy az ü kocsijárá kapaczkodok föl: ma sem látom mög Berlint, Berlinben a mozgó kínai tormot, se a Csám-Csám szentömet, a felesígit.

Hatvantul Berlinig mög se játam, még csak ki se köptem az ablakon, mer hideg vót.

A berlini grániczon a röndér dokumentumot kért tüllem. Elibéje átam.

— Hungarus sum cívis. Bartholomáum Mocanum vocant, natus de gyenere Bugacz! Documentum hic habeo, mondom és kivágom.

— Wen suchen Sie Mánneken? — kérdi a nímet granicsár.

Mánnekent mondott a boldogtalan? Ez az a hires burkus alaposság?Ennél többet a bogárháti rektor is tud.

— Ik suzhe den grószen Kinézer mit zajnesz lébensz pár. Hátte son frúher getán, bin ik áber nídergeblíben fon ájzenvég czu Bugacz, — mondám neki értelmessen.

— Ach, Sie suchen Ihren Landsmann? Hu siehste woll! Mang passírt!

Tudtam hogy leteremtem szittyá fortélyommal eztet a nímetet. Nem níztem se jaz vas Frigyes kirát, se nem kerestem husbul szörkesztött unokáját, a Vilhelmus császárt, hanem szaladtam a czirkusba.

Alig hogy mö'llátam a malomporos fővenyön

aztat a mozgó Himaláját, duflán sajnátam, hogy Pestön nem vót hozzám szöröncséje. Hiszen ez akkora móles, hogyha meghüti a lábát, két hét múlva kap csak tülle náthát. Oszt ráníztem a Csám-Csám felesigire . . . oszt kezdtem összehasonlitgatni a tetemeiket.. . oszt. . . oah! Az löhetetlen!

A test-konzert után, hogy a dolgozó szobájába ledült egy padra, — akkora vót mint az ország útja — ajánlottam neki, hogy engedje át a feleségit. Mög-fizetök érte, mer nem csak az apró szömu kását, de

az apró szömü asszonyt is szeretöm — vagy emeljük hát el!

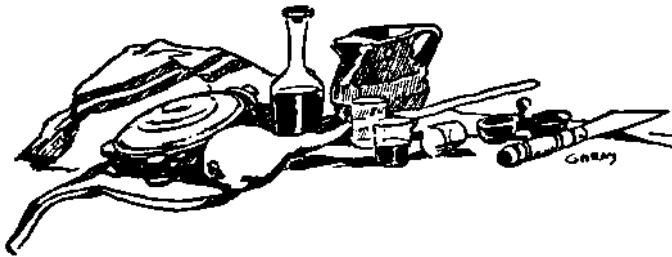
Erre oat röhögött mint az ágyú.

— Dimm-dumm-rind-fi! — monda a maga nyelvén.

De hát to'k én kinézerül is. Fölfortyant bennem összejim nőmös szaftja, vérszemet kaptam és akkorát löktem azon a Mahomed Konfucsén, hogy amikor eldöntöttem, a feje kijesött Brandenburg vármegyébül. Tán még most is támogatják, mint a csomári tormot. Én mög ez alatt most szerzőtt Csám-Csám kéncsömmel, letettem a hotelba egy fotélba és mentem — mer szörnyen siratta az otthon maradt gyerökit (az utón jutott eszibe), — a kerepesi-bazárba, mondván csám-csám-csogó angyalomnak, hogy ha hörtelen bába köll, azt is szörzők neki.

Kettecskén ott éldegélünk a Griffben, mer eztet a vendégfogadót szeretem én letjobban. Mindenben a griff: gitáron, szerelemben, kártyában,

Hadd is szölljék hát mind a három a tatai mennyország kinyiltáig!

TÉLI MULATSÁGOK

Czupász!

Ma reggel békarikázik hozzám a Zsuzsánna, az én gazdasszonykám, akit a balsó kezemből fűzött a csabajdi lelki strázsamester, hogy aszongya: fucs az elemozsina; láda, bődön mind ehös.

Benizök a spajzba magam is, hát látom, hogy egyik zsíros vendöly csordultig üres, a másik fenékig van lebegő ájerral. No, mondok, itt besszeróni, beszorozni köll, mer gusztusom ellen van, ha nyeléskor nyikorog bárzsingomban a csusza.

Kijadom a dispozicijót, mint osztrák gyenyerális a száraz csatán, hogy aztat a három jorksíri poczákat segíjjék bele ja sörtvések paradicsomába.

A hirire mingyár ott is termöttek Lupi bácsi, Bugaczy Laczi, Csömör Danyi, Kócz Menyus, mög a többi hüvek. Fére toszintom a závárt — hát az az éhön maradt disznó nem mind ugorvást ugrik ki

belülié? Akar a Szellő jagaramot tartottam vóna vagy két hónapig vad körtén.

— Elejbeh! . . . Fülit kapd el! . . . Farkát fogd mög! . . .

Körösztü bukdácsolunk emmáson, hempergődzünk a tiszta hóba, hogy merő csatak lettünk. Mire főkeczmerögünk, hát a nömösi porta deszkakerítése tetején az utósó poczának csak a kunkorodott farka látszik, a másik három mán átal is röpüt.

Hogy is, hogy oan könnyen ugrottak át hizó léttyükre? . . . Monyom sorsát látom benne. Mert aztat is mentű többet tömködik a drága jadóval, antul soványabb, és antul ehössebben áhíjja a szabadságot.

Puskára mindön legíny I . . . mer u'llátom, sport nekü nem harapunk kóbászt. Töttünk rájuk oan lövöldözést, hogy majd féreverték bele a gyaiogtoromba a szent kolompot.

Hogy össze puffangattuk ükét, fél-fél téglával támigattuk, raknék ien piedesztált a kórmányfiak alá, a tetejükbe szómát, oszt gyútsad mög Laczi!

Amint az egyiknek püspökfalatját kezdi sütögetni ja tűz, akkorát suffantott, mint a meglőtt luftbalony. Fölugrik és ucczu l — azon égő szómáson elszaladt. No, jennek a májjá után se nyaljuk mög a szánkot.

Eriszteni kő l . . . hadd mönjön! . . . Jusson másnak is disznótor. A másik hármat: mán azokattakrossan elláttuk.

Danyi komám vót a főböllér, ü jintézte jaz tudományossabb részit. Hogy vacsorakor bontogatom az egyik hurka-szálat nem tanáлом ízön, mer koppantó jesik ki belülié; a cselédünknek való puczorbul mög

kihúdom a Panka ünneplő hajbafonattyát; rájösmérem a nemzeti szineiről. Hát a Danyi cselekedte bele tóttéskor, mikor a hosszú hüvelyekbe trombitáta bele jaz vagdalékot. Szaftos humorja vagy a gyeröknek.

Möggkistünk e'kkicsit, ennél fogvást a székvens szálakat gyertyavilágná tőtögettük nagy szorgalmatossan. Eccző valahogy kijátszik a gyertya. Ki köletött masinájér mönni ja konyhába. Mikó möggyujtom, beviszöm — hát máj hogy fő nem vetött neveltömbbe jaz kórság.

Danyinak is, Lupi bácsinak is oan csapok lógtak le jaz bajuszaikról, mint a tengeri kutya fősső agyara, de jaludt vérből.

— Mi a veszeködött fránya guszustok van, hogy a hurkába valót nyersen kortyogatjátok? — mondom, mijalatt a gyertyatartó csak úgy remögött a kezembe ja hahotátul.

Lupi bácsi a sitítbe a boros czepe heött a véres fazekat tanáta főhajtani, oszt Danyi komának is a kezibe nyomta.

Mögreperáltattam véllek a tévedist, mer hajnal fele nem vércsap vót mán a bajuczok, ha borcsap. Marczi kocsisom haza furbiczóta jüket. A lovak csöngője mellé sallangnak kohászokat akasztattam, ha' ttudják mög, hogy úri vacsorára gyünnek. A kasbú csak úgy lógták ki ja fejüket az én nömös barátjaim.

— Hiba ne jessön a kobakba, — szóllok oda Marczinak; oszt a szánkóru odagyüvet langyos vízzel tisztogassad le a ráfagyott rókabűrt! Mer sallangnak mögjárja a fokhajmás kóbász, egész hosszába, de japróra rágva nem díszös. Oszt puczovád körü a két hasas

örlös kanczát, mer délután mosogatás végeztivel farsangolás leszön.

Hire szaladt a házná jaz intézkedésnek. Zsuzsánna asszony, mög a Bora, mö'mmög a Vera, Panka — mer az én portámon négyen vannak a három gráczióják — örömükbe nagyokat csapkodtak tenyerükkel az vastag húsukra. Tán még a bőrükből is kibújtak vóna, ha jalkalmatos nyiladékot tanának rajta a kihurczolkodásra; de ien nem akadván, nem is vedlöttek mög; sött ikább, ami vasalóval simára egyöngetött gunyácskájuk van, aztat mind magukra szödték, hogy a melegebb részeikből hozzá ne férhessön a hideg ájer.

Möghattam Marczinak, hogy errül szó ne jessönl Kacséntva vágott felém a jobbik szömvivel:

— Értöm! . . .

Ösmérem az esze járását, mer magam dedáztam a kezemhöl.

Még jó oda vót karácsony szombattya, de dél-elött 11 órára mán kisütötték az én dámájim az innepi kalácsot, dijos patkót, mákossat, mit. Magam ebéd után kiböffentve magambú ja belém szörüt ködökfeszittő atmoszférát, kipönögtem a csellogó, sziporkás hóra, együttem ide ja kaszinóba, hogy megeresszek veletek e'kkis csöndest sánta nekű.

Ki vót adval Marczinak az parancsolat, hogy aki csilingelő, csöngöbögő szerszámot csak össze-szőhet, aztat mind a lovakra aggassa, a rúd véggire mög a mínesrű hazakerüt vödörnyi vaskolomp lögyön odakötvel.

A szánkómnak összejérő, főkunkorodott két topa közibe egy testszínre kiföstött szűz nimfa vagyon oda

srófolva. Honne vóna szűz, mikor csak derékig van kiformáva vadkörte-fábú! Az előre kinyújtott két karja közzé oda köttem egy csonttá fagyott kinszenvedett kanmacskát

Ha parádé, mondok, lögyön parádé I Ez az én úri jelvem.

Egy háromszor elpászolt czukasszát húzok be három heczére a fiskus bácsi harminczegyje ellen, mikor messzirű fölösmérem az én kilimp-kolomp szerszámjaim zöngedelmit.

— No ácsi e'kkicsit! — mondom. Hagyjunk el e'ffordulót. Amién goromba hideg van kivel, oan vilámlást mutatok nektek.

A grádicson lefele lípködünk s kapuszinbül nizzük a slajfer multságot. Arra hajt el a Marczi. A félszömömmel odakacsajtok neki, ű mög vissza. Felénk vinnyantottak mind a négyen. Zsuzsánna aszszony, Bora, Vera mög a Panka. A bekecsöm kék matériája savózin vót ahhol a kékhöl fogva, aki jennek a vászony nípeknak a képit borította.

— Fordúj mán hazafele, Marczi! — szólok. Mer sok lösz. El tanának vetélni l

Marczi a szömöm telegráfos intésire hirtelön mö'ffordút, a szánkó nagyot lódul, mögfarol és a csás tópávai úgy vágódik bele a fagyos rögekbe, hogy mind kitálalta elejibénk a ginge foglalattyát, ők se különben a konyhába a csuzpájzt. Aszondom a czimboráknak, amint a törvénytelen ódalbordák visitozva hömpörögnek a havon:

— No, ha vót a mút hétön menydörgés Czi-bakon: Dombszögön most — oda nizzetök! — akkorákot villámlik, mint a förgeteg.

CARRUT

len meteorologyikus koncertot csinyájjon az a
 nímet fölleg-fejő, mög az a párisi csillagcsósz. Bizony
 szikrát is hányt a szömünk ettül a luftos tüne-
 ménytül.

uszt bemöntünk. De úgy elvötte a hó tetejin
 látott villámlás a fiskus bácsi szöme-fényit, hogy nem
 tudta mögkülönböztetni ja tök-alsót a vörös-petáktul.

Osszuk no a sántátlan csöndest! Majzli a vizi!

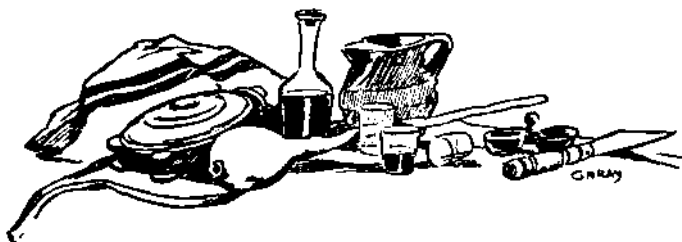

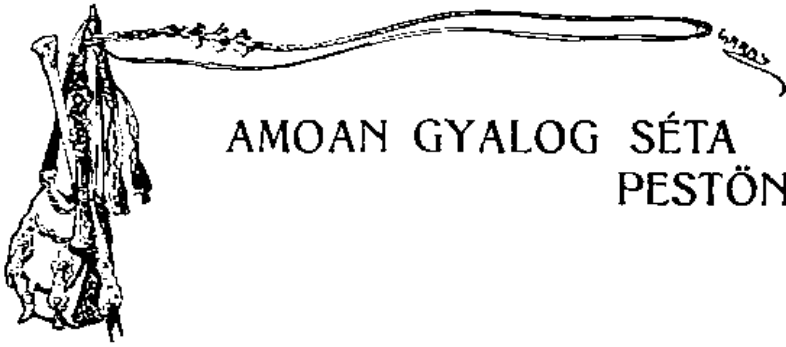
AZ ÓRIÁS KISASSZONYNÁL

— LEVÉL —

Nassád leiköm! Nem bírok Pestre gyünni, bátor Nassád hat ökör erejivel magából csábit. Fúttottem magamba, hogy ha bár bagóhitre is, de mögfeleségesödök, mer szükségem van egy jókora fekvősígre. Nassád, úgy beszélík, nagy birtokos. Ha úgy akarja mint magam, löhetünk egy pár, és a kérésemnek csak aztat a törvényes kérdést szalajtom elejibe, hogy aztat mondaná mög, voltaképen hány ides aptya is vót a lányasszonynak?

Tisztötletvel
M. B.

AMOAN GYALOG SÉTA PESTÖN

Czo ne!

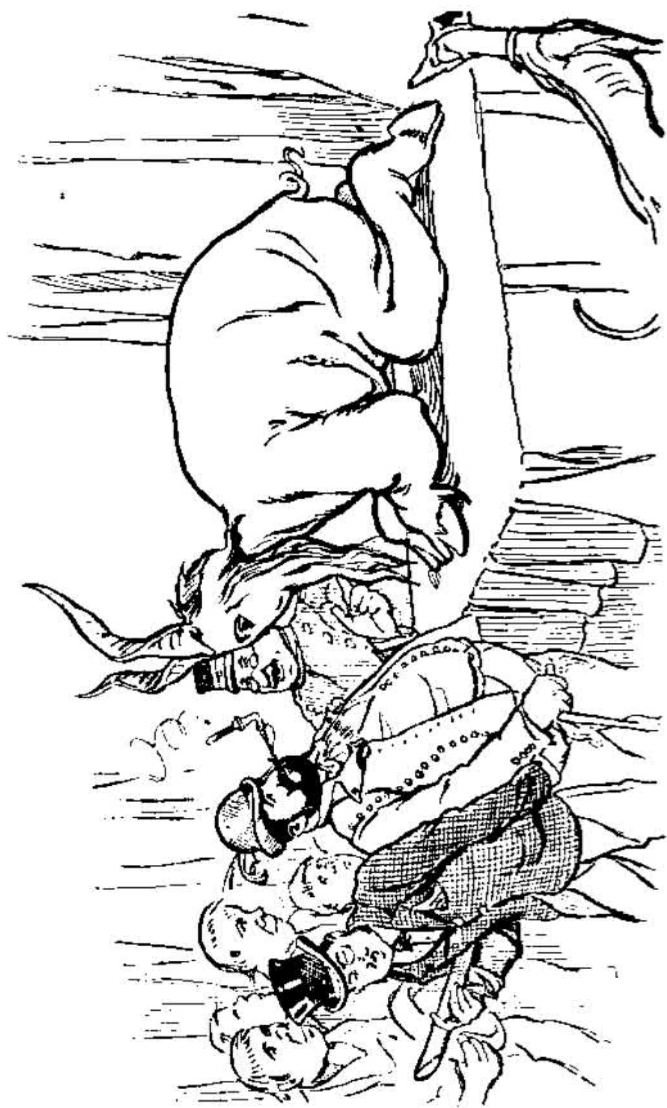
Idáiiig rőfög el hozzám az a mangalicza dicsőség, akit egy berlini szalonna-professzor hizlalt akkorára, mint a Bizsmark kutyája. Főhizlaata pedig magyar magon. Nem az első német disznón esik mög ez a szőröncse.

Mán esmértem abbul a poczagráfiából, akit az az öt ágra vergődött izrahelita zsidó küdött a Danyi komámnak. Sokat töttem föl én a nőmös állatjárul, mán hogy arrul a nígy lábúrul. De hogy mö'lláttam: ebőffentötte magát bennem a bámiszkodás. Na'sszerü jaz a maga úri zsirgyába. Mindétig is tisztótem a sunkáját, hurkáját. Szerettem ha bennem is vót. De ez mán akkora, hogy én szeretnék benne lönnyi.

Oda fordulok a gazdájából, alamizsnaképp rá is eresztve egy kegyös pellantásomat.

— Bin ik són lángé ungariser feldherr und kenne svajn innen und őszen; áber ájngestéhe gerne, dasz zolhe spekkhaufen hábe zelten gefaggyúzott.

Amire a gebbencs szalonna-tudós majd elejtötte

a pápaszömit az örömtül, a doktornéja mög a két eeső fogát a mosolygástul. Ragyogott is az a plombos két vendég lapátja! Mondok neki gavallérossan:

— Madáme, madáme zind gráde zó, vi morgenstunde.

— Ach, wie reizend und vornehm! — sipíjja a Krimhild asszonyság, dobogtatva azt a félbe maradt keblit.

— Ja, folytatom, zind zi vi morgenstunde, denn beliben czu háben gold im maule!

Amire eltántorodott, mint faltul a lécz.

— Szervusz zauhalter! — köpöm oda a spekk-majszternek, oszt odább lipködök e'ssátorral.

Köhögi odébb egy másik csoda-mérő:

— Tesik besedallni, urasák, natysák, (csupa tót napszamos, taknyos zebi kölyök, mög faczér dajka ácsorog előtte) mosd geszdedi az eleállidás a gecskedisznódull. Tesik, tesik!

Kecske-lábu disznó? Oan furmának gondútam, mimmikor a Mizli szabóba ojtanám bele jaz Garagó böllért. A firhang előtt az Abszi gyerökkel tanákozok. E'kkicsit az én nevelisem, hát húzok a gyerekből. U maga mög, csak hogy a kezemet mög nem csókolta.

Nizzük-nízegetjük eztet a másik koncert-dögöt. Alyighogy egyet mekken: elsáppad az Abszi, rángatja a gubámot és kivontat a bódébul.

— Mi lelt, te apád fia? — mondok neki szimpátiával. Tán agyadba hágott az a bak-szag? Hja ecsém, mög köll aztat szokni, mint az abszenciát.

— Nem az, Bézezi bátyám, adja vissza. Valami kóklerség van a dologban! Az a bakkecske senki se más, mint a Ponyolák szabóm. Három esztendeje,

hogy elvástam az utolsó varratát. Annyit hitelezett a kompániának, hogy most a kecskeségből kell megélnie.

— Szabó, ember, kecske! Mit beszélsz? — intem ütet apajilag. Hát a szarvát hogy magyarázod ki?

— Hogy ne volna neki? — szűköl a jogácz, mikor hát elszerettük a feleségit! Három éve, hogy a legnagyobb misanthropiával, t. i. emberkerüléssel blicczölök el a botja előtt. De most aligha rám nem ösmert.

Bévuőről csakugyan kihallatszik a veszedelöm:

— Me—e—e—egvagy, gazember!

— He félj, gyerek, a meddétig az én árnyikomba cigarettliző! — biztatom. Rájakasztottam a gubámot, fejembe nyomtam a kalapját; — szorított: alyig ha ki van fizetve! ez is! — oszt benyomtam a King-Fu palotájába. A snájder vót csakugyan. Körünízött s hogy Abszit meg nem látta, egytet rántott magán, kettőt buggyantott az aszfaltra s visszajugrott a rezidenciájába.

Az indus csudát egy klárinétbül dudává hízott cseh muzsikus mutogatta. Hogy higyenek neki, hát kötsön kirte a Hermány Ottó tudományos sörényit. Invitált, hogy a játékbül válogassunk ki ennihány blattot. A King-Fu máj fölirgya, mi van a kezünkbe. Hát a fűrfangos géptye nem fölirta e'sszálig: makk főső, vörös kirá, zöd disznó? Föl a'!*)

— No, mondok, vélted se szeretnik csöndes multságba keverennyi! Ha'llátok a hasadba, te gyanús alkotmány!

Ezzel rugók rajta egytet — hát ki bújlik ki

. *) King-Fu, sátorba mutogatott automata gép-alak.

alulla?...a nemzet bárója! (Bizay.) Mán így nincsen csoda a tanulmányodba! Miska bácsi mindétig s hős vót arru, hogy hat ölrű mögszimatúja, mi kerüt az embör kezibe.

Mán ha nála níztem az eleveny disznóbúrnek, lássam könyves táblának is kidógozva. Láttam disznó-biirbe foglalt zsidó könyvet is. Tyüh, aki ántiszémíta glóriával környülmélet szegése vagyon a gazdádnek! — hát ennyire vagyunk? Snasz gyűjtemény! Mer ammeikbe ez van, oszt nincsen benne se jaz nemzeti biblia, se jaz adókönyveske: tökéletlen az!

Nyavalyás vigasság mind valamennyi! Csak egy az igazi! Hadd is szójjék hát hajnali kilencz óráig!

VÉRVÁD ÉS EGYÉB SZAMÁRSÁGOK — SZAMOJÉD ATYAFIAK

Nem püf — de pök neki!

Nem röp — de köpiratot szórnék oda jaz nípnek, ha'ttunná mög, hun keresse az igazságot. Hogy mögtisztóném vele jasztat a sémita gyávaság bicskájával környülmetélt szivü jebi fajt, hogy afféle vérszerénti embörsakterolásba mondja bünösnek! Nem a! Nem megy az túl a libán. Ha jökröt metsz, mán akkó elfordíjja a fejit.

Májig is bámiszkodok rajta, hogy a Móricz gye-rök ki mert állni a placzra az Istóczy Viki komám elejibe, mert azt hallom az uságbul, hogy magja is vót a püstölyének. Pedig ez a Vármány még csak nem is ritter, hogy lovagijas elígtítelt adhatna.*)

Nem úgy szedi másbul a vért a jordi, hogy bicskáz, vagy golyóbist szalajt bele ja magyar embör mócsingjába. Mögcsapolja az a vért kés nélkül.

A hány uságeresztő görhencz van, mind a fene-

*) Vonatkozás az Istóczy és Wahrmann között D.-Ercsiben lefolyt párbajra.

kire hányatnám a beszédjét! Mit bolondíj ja a népet?
Mit teszi meg Hozster Fülöpnek*) a Kóbit?

Mö'llátszik az ország sorján, hogy rég nem kaparászok benne. Mőte nem bizgatom, a fülire feküdt rá az egész vármőgye. Peig, ha rėsön nem állok, beszakad a muszka Izrajel a grániczon. De hogy az elsőt nyakon níztem a bükkös szömőmmel, vissza fordította a parupnyi hegyit, oszt vágatott haza a mostoha szülő-fődjire, hogy csattogásnak is bejillett a kantussának a lebegise. Csak háromnak roppint-hattam mög a srófos fűrtjét, akit emlékül szivessen a kezem közt hattak. Jó lősz sudárnak a béres-ostor véggibe. Akkorát is fog az csördíteni, hogy möghal-latszík máj azon a hajma koszt, akin neveekődött.

A bukovinai csángó atyafiságot lesőm mán, őmlene be — letalább ócsóbb lősz a napszám! Addétig is nála nízek az első hazaji telepnek ott a pesti város erdejibe. Ha ja színházba elefántot mutogat, rőndjin való dolog, hogy az állatkertbe 'mög embőrt mutogasson az Ádám, mán hogy az az én kimustrált vályogvető cigányom, akit mint tapasztalt patkányirtót ajállottam be ja Serák Kari“) komámnak.

Hun van hát az a szamojéd família, akiről aszongya Húnfalkay János, hogy egy tőbűl fakadtunk velle? Ahun a! Ott gubbaszt a sátor előtt! A jegősmedve bundájuk barnamedve-bundává czibilizálódott az eju-rópai mocsokban. Úgy vissza szílja az a nap melegít, hogy fáznak benne. Hüvest tart a kifordétott bekecs. Ez is magyarán van.

— Hé te kis rokony, mondok annak a fiók szamojédnak, te vagy az apád fia?

*) Sokszoros rablőgyilkos. **) A régi Állatkert igazgatója.

— Cselele háuk mauk sneprobepp.

— Az a szógám, hogy az északi fény világíjjon a rézsuntosan hasított szemecskéjünek. Evvel hozzám szalad nagy röhintve s rámutat a Szellőmre. Hát a beste agárfija azt tudta az apróságrul, hogy pincsi kutya és megszagúta, ami ünálluk nagy tisztölet.

— No te kis rokony, hun az anyád?

Hátra bökte az első kezit a sátor fele. Itt kérődzött a dáma-tehén. (Mán hogy az a nígylábu.) Mivel nem kapott rőndös takarmányul izlándi mohát, Károly komám az elült kanapéjából Ádámmal kifejtette az ócska tengőri hínárt, akit lőszürnek gyűrt bele ja tapaczéros: azt vetötte joda neki, akit jóizüven is falt, mer hogy kövér neki a hazaji széna. Ott állt a jámbor pára, ebbül a fakó világbul a magas íczakába kívánkozó árktikus ünő, bánattyába elhullajtvá a bundája szőrit, hogy olyan ragyás lött bele, mint az alvégi mónárom ábrázatja. És ott ült mellette a kis nyanya. Mikor a czirógató körmömmel lekapartam a kípírül az íczakai szélesség 39-ik foka jalatt odafagyott rozsmárpörkölt maradékot, somolygott. Nízem apró szőmejit.

— Csakugyan mongol fajta! — kajátottam el magam. Sött mongolicza, hizelkődök neki. Hát nassádkám mit mível? Mőg van-é elégedve! az almával? (Mán hogy aztat az almot értettem, akit maga alá szőrzött.)

— Pimpi snurzi, lidum ládom, moksza moksza, biribi! — mondja ü, ami azt jelenti szamojédül: hogy mög!

— Őszöm aztat a halzsiron fővirult szentjét nassádnak, de hosszan nyomja ki a kurtát!

— Slü!

Ami pedig aztat jelenti magyarul, hogy: jaj,

drága szarvasbikám, (a szamojéd góthai almanák szerint: méltóságos uram!) fura ország ez a maguké, ahun estefelé megy le a nap s ha főikéi, az embörök elejibe feszítenek egy selyem tetőt és a húst elrontják a tűzön és az asszonyok a czethalnak csak a csontját szeretik! Azt se ja hasuknak, de a kebelüknek szánják midernek. Szörnyen mehetnékem van haza!

— jaj, nyalom a szive búbját, nassádkám, de kurtán tolja ki a hosszit! Ha jén magácskát mögföröszténém, magácskából szobalyánt nevelhetnék. A jószágos végzettül akár magam mellé is rëndöltetném újig. Az ien hirtelen fekvősig beszerzése nem árt. No mög osztán: a familiában marad. Fogja ezt, kéncsöm.

Oda csúsztatok a markába kókus-szappanybul való szép piros almát, — mondok, máj hasznát vöszí, oszt kéreg nekü mutatkozik be nállam. Az urát egy kiló szegedivel lekönyszerzem, mán hogy leszappanyozom, högyibe mög a Török patikájából hordátok neki három puttonyos csukamájolajat. Ilyet nem ivott még az ú főkakiráiya se, I. Rozmárius ú felsíge.

Hasznát is vötte a szappanynak Piripanka ü nagysága — fogta magát, beleharapott — mög is ötté 1 Szógáljon böcsös egészsígire!

— Kösz, kösz!

Nini, mán ez e'kkicsit híz a magyar szóhol! De különben is oan fura néköm ez a tanálkozás. Az imént, hogy közelebb hajultam hozzá, nagyon bánthatta az a barna kis gavallér. Úgy elcsípte, hogy öröm vót nízni.

— Hát maguknál is akad? — kérdöm.

Intött a tutyis fejivel, hogy büven.

— Mibe ötzködik a'mmaguknál? Mer ott ször-

nyen hideg lőhet. Mailünk is üldözik szegényt De jaz itteni klímához mán hozzá törődött. Edzett kis legíny az: télen, nyáron egy ingben ugrál!

Elröhintötte magát. Hej, ha a gyanúm . . .

— Csem, esem! Csele esem esem!

Ki csemcsög itt? Mö'ffordulok — hát az öreg mutogatja magát előttem: a szamojéd főnök.

— Szervusz atyus! Hát kend mit tud?

A bácsi nagy kinsztlér. Koncertöt eszik nyers-halbul és trillázik a halzsiros bütykösön. Ennek is a Török-patika a kocsmája.

Hízom, nízöm ezt a vedlött pofát. . . hát, zsidó lögyék az apám, czigányasszony az anyám, ha nem az öreg palóczom, a Vaskó Andris, a bakteri Időjósló hivatalt vállalt a faluba. Legínykorába egy verködésbe a Csóri czigányom leharapta a hüvelykujját; hát ü azúta mögérzi az üdőt; mer aszongya: oankor hasgatódzik az a csutak. Télen mög káposztát taposott, vagy a tollfosztóknak tamburázott.

— Andris! Kend az? Úgy-é hogy kend az?

— Má mi tagadás benne, tekeéntetős uram, a'vvaonék biz eén.

Most tudom mán, azt a szamojéd hőgyet is mé níztem én a Vaskó Örsinek, az Egyébke Misa felesíGINEK. Tyüh! ... azt a palócz miatyánkodat, te!... mingyán szétmorzsollak! Oszt oat kaczagtam, hogy ijedtibbe egy dáma-boczi keresztül ugrott a kármentő-hálón.

— Hun fogták el ketöket?

— Hát egy sugaárutyi zsegyó, hogy a saátraát elhordtaák alúlla, ide szerzett bé bennünket a tekeéntetes úri barmok közé. Mer azóta, hogy nagyot leép-

tem le a pallaásrul, kitört a lábam is. De nem kaár ierte, mer úgyis köszveényes vaót szegeény! Kereset meg nem vaót, káposztát feél lábbal nem taposhattam, hát beálltunk míveész csalárdnak.

— Az a! Csalárdnak, vén hunczut!

Az egyébké is az egész idő jalatt a ponyva mögött settenködött, nem mert szömre gyünni. Előparancsútam és bár sitit vót mán, a lábammal úgy hátba köszöntöttem, hogy a bornyúja után röpút. Ez a művelet, ha nem is északsarki, de csizmasarki expediczió vót. Örzi-Piripankát, a szamojéd palócz menyecskét mög jó kimosdattam amúgy négyszem közt. Tisztára is szidtam egészen.

De jazér nem mulasztottam el rangomhol illően befejezni a napot. Az árktikus vidík behajnalodott az úri muriba és szólt a szamojéd atyafiságos csön-des északi fény mellett, hogy blind ahhol képpest a Zippernovszky elektryonos faggyugyertyája!

ESZLÁR UTÁN

Mikor mán cigány is üti a jordányt, de még annál is alacsonyabb: az úságitó — akkó néköm se maradás, se tartomány! Mőhetnéköm van!

Mer ameddétig úri passzióval kobakon legyintek egy-egy mózsit: ne vőgye vérit az ártatlan körösz-tény kislánynak, de jazzal édesítöm mög az ajvaj-veszékelésit, hogy fère bóditom tülle a törvényes jebuzelláját: addétig sportos a multság. De mögnyuzni* — ez pőczérnek való multság. Oszt a lehántott irháját arra se hasznáhatom, hogy — mondok — cserzők belülié taplónak való zsidóbürt, möggyujtani vélle egy jordánytalan világ békepipáját — *ezt* nem cselekenni, élhettlenség.

Én dezavujállom az egész hecczöt, nem magyarnak való jaz!

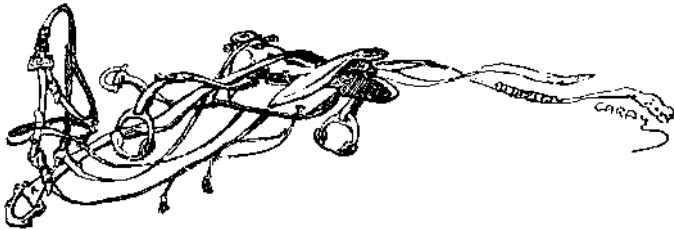
Köp az ien velágra! Menek!

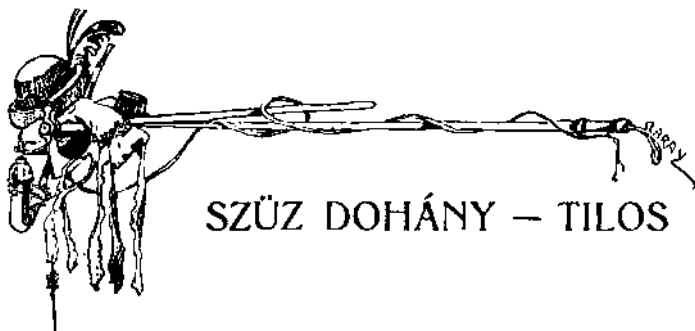
A vérön szorzott ősi fődbül az a kilencszáz-negyven holdacska kihányta a zsírját. A Magatolja Dávid lejóvasta az árát a markomba. Úgy mögbőcsütem, hogy a küszöbig eresztöttem, ott átül is vettem tülle az apró pízit és aszondtam neki:

— Hajja-é Dávid? Csak annyit mondok én magának: ha visszagyüvök, oszt még elő nem teremtette az Esztert, akkor én a maga Zálját úgy eitüntetöm, hogy a Lócsing zsidó 100.000 flórest fog a fejemre kitűzni.

Elfanyalodott rá a szája és oan betegön mosojgott véle, hogy őszi sírásnak is bejillett vóna.

Má most neki jaz ejurópai czibilizácziójnak! A bajor határszélig mög se jállottam. Hallom hát én is aztat a Betóventül elrugaskodott Párfifált! Inekűnek-é benne, még nem is oan bizonyos. Csak az az egy bizonyos, hogy nem csöndes a muzsikája. Mer csak az a kóta, aki az *én* blattomon van!

SZÜZ DOHÁNY – TILOS

Püff neki!

Mö'ddöglött a múlt hétön a „Fünáncz“, peig jó kutya vót,

Fünáncz-járás van má mögöst a hazába; oan erőt vett ez a lagymatag trafikvilág ezön a girhes országón, hogy mán Tisza Kálmány is csak a finánczoktú várgya a mögváttást, tenném ki jüket favellára tűzve varnyú-ijjesztónek a tanyai kutam gémjének a högyibe.

Annyi igaz, hogy az a honvesztögető hazajáruló Tisza Kálmány még úgy sose beszít a szájjam ize szörént, mint a minapába,' hogy heössen aztat köpi a tisztótt ház elejibe, hogy aszongya: „meg vagyok győződve, miszerint sem a tisztelt képviselő úr, sem a kassai püspök úr Öméltósága nem áll be fináncznak“.

Mer aki igaz magyar embör, még ha kefén csúszo vásári kódís is — fünáncznak be nem szegődik; ikább fűrészporbú süti a könyerit. Köhöghetik én tüllem, hogy így amúgy, nömös mestörsig az or-

szág érdekeit mögvédelmezni: azér a fűnánccz csak spiczli marad holtig és az éldös haza, ha mán ezör esztendők úta elkinlódott, máj csak elél ezután is; arra jaz e'ppár kötél elkezelt szűzdohányra nem szőrűit rá — verné ki ja bagó a főkormányzójának a térdje kalácsát!

Hogy onnad Pestrű, ahun mindön kinkeserves nap 10 flórest legelész le jaz honyhaza fosztott virányairul a sok éhös paragrafus-dakter — hogy onnad kerül ki jaz, aki pártújja a fűnáncczot! Még dicsőség jár rá a Szlebacek Czirillre, a dombszögi fűnáncczstácziój előcsahossára is — terittené joda a Trézsi gazdasszonyom ászokfának a mángollója alá!

Hogy ez a szűz fűstöt szimatoló nímetbe ójtott cseh a mútkor kivetődött a portámra, nagyba jágaszkodott, hogy ük több tisztöletöt érdemünének, mer hogy ük a haza javára dógoznak. Hát ki is jutott neki úri asztalomnál a tisztöletbü annyi, hogy mikor az asztalból akart letelepönnyi, jobb kézrű előbb a Szellómét, bó felü mög a Strázsza vizslámot kommandéroztam a székre, csak azután úhetött le a fűnánccz.

Mer úri embörhöl ikább való kutya-czimboraság, mint a fűnáncczé.

Vocsora-közbe rátértünk a fűnánccz-politikára. Lupi bácsi elbeszíte, hogyan csalta be zsákba a fűnáncczot; Dani bácsi is dicseködött. Mikor a zódjin kaszát sarnyu szénája melegönni kezdőit, oszt drágállotta a szillyel hányatást, bésugatta fűnáncczéknak, hogy a kazlába 3 mázsa szűz dohány van berakval, amért osztán a fűnáncczok ingyen hányták szillyel, hogy a nyári melegben akkorát izzadtak bele, mint a belső ablak tülön.

De mind izék az ahhol képpest, akit ezután követünk el. A'vvót csak a virtus!

Úgy esött, hogy Andráskor a Vlk Podjebrád marhadoktor vonul be jaz úri portámra Csetlik izrahelitával. Blau Jakabnak van ugyan bevezetve! a mámele-khünvbe: de jén a rám származott úri hatalomból képpest a Csetlik predikátumot adományoztam neki a taksák elengedéssivel — mer a jobbrul-bóra kanyaradó anyakönyvved úgy is csak fujtásnak való a kissebb káliberü Mánliher puskába. Azé gyütt, hogy a gyüvendő gyapjú termisemre e'kkis pízmagot hozzon előlegbe.

Az előleg dufláját kebeleztem el tülle. Még a bürgéim is jó kedvre derültek, mer a karámbul behalatszott a vigodalmas béggetésük, hogy má nem ingyenbe szödi le rúlluk a téli katufrékot a jordi.

De jezzel se jértem be. Esztrát a Kóbinak!

Nagy titkolódzással a kufferjibül fehér acskót húzott ki, hogy abba három kilogramm hosszúra metélt szűz dohány van bele gyömöszüve; mög hogy viszi fő Pestre. Viszöd ám a Sára szépanyád ködmönit! Ippeg, hogy keletnek fordúval a bünös mellyit döngette, intök a parádés kocsisomnak.

— Jóska te, szaladj le jaz istállóba, oszt hozzál vagy hat szöm szikkadt lóczitromot. No, mit tátogatod aztat a bagó-hombárt? . . . Aló mars!

Míg ott pöröl a Kóbi azzal a vín Jehovájával; az acskóbul hamarossan kifordítom a szüzet és oda-gyömöszlöm helyibe a két pejkom hátrahagyott művejit. Hogy szét morzsolódtak a kezejim közt, oan vót a morzsalékjuk, akár a letaranyabb török vágottas.

Alyig, hogy a baromprofeszorral főczihelődtek a

kocsira, beszéltem a bugaczi telegráncsos kisasz-
szonyhol és ezt verettem ki a rózsás ujjacskáival az
elektronys klavérján, hogy aszondja:

Finánczbaktérium a soroksári
akczizos pajtába buda-pestön.

Bugacz-Dombszögrül Blau Jakob
gyün Vlk Podjebrád járási marha-
doktorral. Az izralita urnák-
szemócs van az orrán, három máj-
fót a balsó tomporán. Ugyanannyi

kiló hosszira vágott szűz ma-
gyar dohány a kufferjába. A
marha doktort ne tessembántanyi!

Mögáll a szekér a sorompó jelőtt.

— Ön Blau Jakab? — kérdi a fűnáncz.

— Igenis, enyim a szerencse. Honnan tetszik
üsmerni?

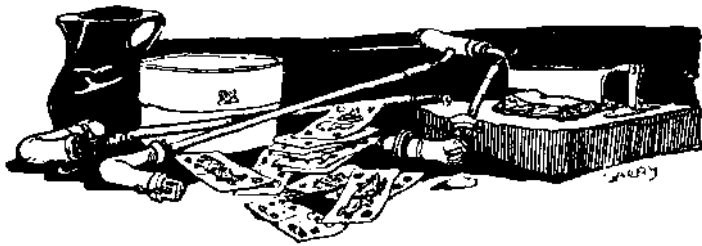
— Ön Dombszögről jön?

— Éppen onnan.

— Az ön kufferjába 3 kiló hosszúra vágott. . .

A Kóbit környékezi a megszopotámijai kilencz
ágú orthodox istennyila. Magát lejemelték, a kufferját
kinyitották, az acskót mohón kibontották, oszt bele a
közepibe . . . ahunnad elkámpityorodott m. k. pofával
kapták vissza az éhös markukat . . . megszagúták ...
hát *csakugyan!*

Így mulat, aki rangos gyerök még ebbe ja fejt
világba is.

Bököd!

Nem országos kijállítás ez, ha' zsidó!

Ahová nízök: jordány név, jebi ipar, jakhecz földmivelés. Ű, mög az állam a fő kijállító. Ű fölsíge titulussaiból csak most értöm, mit jelönt az, hogy „Jérusálemi király“. Sehun nyoma a dzsentrinek I A búzáját lábán mögvötte a Lábán. Gyári Áron is csak a magáét vesztögeti. Aki pár kehös mágnás kitalalta a gazdatisztjei tudományját, mög nem átallotta kipónálni a hason csúszó tótjainak bányabeli kormányait: azok a csekély grófok is mögirdeműnék, hogy az ócssó bárók közzé hagyigálja ükét Tisza Kálmány — czenzussuk ne legyen!

De mán csak mutatok példát az atyafiságnak I Az én állattenyisztísem se kutya, mer hogy a I Szellő ne! Mö'sszoktad pákosztos korodbul, mikor még a tejes köcsögbe szorútt a fejed, hogy az első lábad között ott lábatlankodjon az ellenző fa. Ami jaltat

jelönti, hogy rátermettéi a medáliára! Bele duglak a
a ketreczbe, oszt kijállitalak. Lotty!

Jártak is a csudájára. A zsúri mög, hogy mö'llátta,
mő'ttapéntotta: nyomban kihirdette, hogy ennél ku-
tyább agarat nem szalajtott még maga után nyulfi.
Ha nem győzünk az agrárban, dijjadalmaskodunk az
agárban!

SZÉPSÉGVERSENY ITTHON NÉMET TENGERI FÜRDŐN

Fére görhencs!

Csak ti hempörögjétek az hőnyi mocsarakban, moslékoljatok hazai koszton, a puczoválás végett ajtó elibe tett csizmátokat patkóig ögyék föl a tanyai kutyáim, a kórságjaitokat öblögessétek magyar fürdőn, feszítétek ki házfödélnek ágyatok fölibe a parupnyit s mindezökért pocseköljatok el három hét alatt egy fia-örökséget — én menek!

Épp akkor-nap tolom be a fotografiámot a fővárasba, mikor baraczkra arany ómát osztogattak díjképpen vagy tán ikább foglalóképpen. Főispány az alispánnyal még csak össze se veztek rajta, sótt együtt partfogdosták a nőmös versöngést. A szépségi kisbíró mög, hogy az öveg félszömmivel mögnyalogatta a gyalog Vényusokat, de még se látta mög jól: a kezeivel pislangatott végig a miderükön, len szépségversenyt fosztáskor a fészter alatt szoktam én mcgeresztenyi ingyér.

Aszongya Kossuth apánk „Tengerre magyar !“

Mán ha pízön kő váttanom hazafiságot: különb nácijót tudnék én magamnak annál a taljának felejtett krobót kucsébernél, aki jött Fijuméba ordíja a magyar szalámit, oszt macskába ójtott nyúl farkát árul. Valameddig le nem csapójjuk az Adriját a Kárpátok alá, nem lösz addéig magyar tengör. De nem is kő joda sok, csak elejibe egy tudományosan mögyszerkesztött kistiszai gátot — úgy ide lódul az a sok viz, mintha eredet óta se tött vóna egyebet.

Nem országos, ha' birodalmi önrázkódtatásra van szükségem. Oda epefakasztó nímét kő, hogy radikálisan mö'gyógyóújjak — hogy füvestül szabadíjjam ki magambul az émelyt.

Közibe hajtok hát a gróosztájcsnak, ahun let-sűrűbb. Az osztzé-hering nyomán eluszok a keleti tengör partjára Héringsszordfba. A nevit is tán onnad szörözte, mert annyian nyüzsögnek ott, mint a héring. Ha keleti tengör: minket illet a, nyomnám ki belülié a gazdáját. A kikötőbeli szélmutató pózna tetejébe oda tűzöm az én nemzeti-szin, vitézkötéses uszógyatyámot, még peig a rózsának arra jaz ágára, akin az *O* betű gömbölyödik.

Kérdöm a hotelom ajtajában ácsorgó portást, more is van a feredő? Engödelmet hápog tülem, hogy aszongya: ü a szvinya-minden vicze-admirális! Ejnye, aztat a vasladikot dirigálló szvinya mindenödetl . . . mit affektálad a paszomántos tányérsipkással a kapusi dignitást, mikor ott a *malacz-torkolatban* vagy te a magad helyén l

Bokájig érő mundliszt fővenyben gázolok az úszó pajta fele — akárcsak a bugaczi majoromba igyeköztem vóna; csakhogy arra e'kkicsit korpásabb

a homok-liszt, mert nem pitlizi aztat oan szél, mint aminő itt fujdogál az ágaskodó 7Y felül.

Mő'próbálom, mő-e igazán ez a viz. Kezdőm hasigatni. Csak úgy oszlott előttem, hajladozott alattam. A tarajossára úgy kaptam rá, mint a sörényes fehér paripára. Aki mög búbos hullámnak gyütt elibém, azt úgy vágtam pofon, hogy szerte porlott el a partig, ahunnad báméskodval nézték tengeri rugaszkodásaimat. Mikor mög högyös árkusba spricczótem ki magambul aztat a hideg lebbencsleves-izü sós vizet: azt tudták, czethal közeledik. Szegínyek máj kiejtették a fejükből a szömüket; a majoritássá persze ezeknek is jordány, akik száraz lőcslábbal ott remögtek a fehér porondon. Körütekéntök: nem-é a Vörös tengörbe vetődtem véletlenül?

Itt nem vegyest fürdik a két nembéli publikum, mint más czivilizált tengörbe, mög az én Pióczásomba. Annyira vagyunk itt e'mmástul, hogy a hölgyi népességnek a tagossá összezsugorodik, a keblesse mögnyulik, az apraja mög összeverődik, mint a vízi balha. Hogy nagy árkusban elibéjük úszók, jókorákat csapkodva! a mócsingos karjaimmal: oan rivalkodást támasztottak, hogy mondok, tán möggyült a tengör! Csak egyedül magam lobogtam benne óthatatlan gerjödélömmel, akinek jó a nímet koszt is, ha nincs különb. A vizidirektor egy dereglyén matrózokat küdött elejbém nagy evező lapátokkal, terelnének el onnad.

— Ejnye, aztat a héringen koplaló, hinárbélü imádságtokat! — szóllok nekik férjfiás fölénnyel — fére jaz utambul! — Formára ehültem, kerek vonalokra szomjastam mög.

— Vissza! — parancsolja a kendörkócz sza-

kálin csónak-gyenyeralis. Embereim eztet az erkölcs-
telen közeledést nem fogják túrni!

— Micsa? Emberek? Hát az ien szopott ábrá-
zékú tanált pofa embörszámba möngyön errefele?
Hásze csak azért futkosnak a parton, hogy mö'sspó-
rolják a temetési kótsíget! — felelém nömös maga-
tartással. Ezzel neki düllyeszködök a bü vállammal,
oszt akkorát pöndörítettök a ladikjukon, hogy mind
rüpülő heringnek szabadútak ki belülié és fejjel gá-
zúták a vizet.

A nímet szógabiró lejelvasott előttem vagy ne-
gyedfél rőf paragrafust, aki mind azon végződött,
hogy aszongya: „Geldstrófe“. Ha csak ez a bajotok,
ehesek! — evvel a fél markomba belecsapok egy
száz markost és úgy vágom oda a paragráncsos asz-
talra, hogy meghajlott bele a szógabiró pápaszeme,
a nímet hármás corpus juris mög lebukott a tudo-
mányos póczrul. Ha nem láttak még, lássanak ma-
gyar gavallért, aki mindétig szöme jelött tartja, ami-
kor idegönybe van, az haza méltóságát.

Ezalatt a promenádén a Szellőm bomlott a többi
nímet kutyával, mer ő se bánja az egynapos meza-
liánczot, ha hosszan büjtöl. (Hát a hajón nem méltat-
lankodott az árbócczal?) Kutya-termíszet szőrút a
gazdájába is, mer a parton melléje nehezkedtem egy
kebles hölgynek és a jó reménység promontórijumára
sandalogva, kiejtettem a szót.

— Sőne gégend dizesz land! — adom föl a szót.

— Ach ja — sóhajtotta ü.

— Zind vir hir in Pommeránia, gnádige Frau?

— Fräulein — igazijja ki czimzésemet szetnér-
metössen a sósvizi lilium..

— Umzó nők besser — mosolygóm vissza. —
Alzó frájlain, wir zind in Pommeránia?

— In Vorderpommern — folytatá ü. Ganz recht.

— Musz ja *gans* zájn, venn Pommern.

— Wie das, mein Herr? ·

— Na, fonvégen pommerische *gansbruszt*, vasz finde zer són entvikkelt — mondám, lapos peslantással a magasztalt domborulatra. — Und vi bemerke — vetem oda elegányosan, az ellenkező oldalon biztató kerekdedségre czélozva — iszt Hinterpommern auk sőne gégend. Gnédigesz frájlain, ik bette zi an. (Dufla példálódzás.)

— Kennen Sie's? — muzsikálja finom hangon és ártatlanul.

— Lajder, nur zér óberfleklik — felelőm nehezeket sóhajtval.

— Da müssen Sie mai hinmachen, — fodorodott ki szájából a szives beszéd, nem is gyanítval, mekkora sebüket üt véle a vágó szivembe.

— Venn betrakte dize málerise búzenmeer.. .folytatám, ábrándékosan kifele hunyorgatva a nagy vízre.

— Sie meinen wohl Meerbusen? — igazit helyre a pommeránka mosolyogva.

— Gancz vi belibt. Sáde, dasz Munkácsy Miska kájne lancsaft bemált. Vi prektig vürde er bájde Pommern ferévigt háben!

— Ach, Munkattzy! Ihr Landsmann?

— Lanczmann und frájndbúzen fon mír.

— So? Dér herrliche Künstler Ihr Busenfreund?

— Olzó hájszt vider búzenfrájnd? Merkvürdig

— felelem neki nyomatékai — dasz báj inén búzen iszt bald hinten, bald forne.

Erre nagyot pirult az aranyos, bögybe vágta a fejét és szó nekü ott hagyott. Mien nevelés is az oan, akit e'kkis legyösködis kikotor a nyugodalmából! A dobogó jelőtt várta ütet az erénycsösz ídesanyja s azontúl nagyokat kerűt, ha mö'llátott. De ja mamuska mindétig nevetőit, valahányszor közelébb gyűtt.

* *
*

Ha jeccző valamiké le jakarom magamrul faragni az bűnjeimet, nagyböjtkor nímét tábledót röndözök a görémbe és ott hordatom körül álló három órájig az ebédet. Mer ho'nincs az a koplalás, aki jerőssebb vezeklés vóna ja nímét társas ebédnél.

— Dóért zér lángé, bisz mittagmál dér ménes herunter geekelt! — sűgom a félbemaradt jobbik hűgyi szomszédomból. A nyöstiny daruja kétszer szödött mindenik tálbul. Láttam a hosszi nyakán, amint szalad le rajta a falat. Mőg is hidegödhetött, mire a röndöltetési helyére érkezőit. De magát a röndöltetési helyet nem bírtam rajta mögtalányi. Hát hogy az asztal alá nízök, főfödöztem. A lába fejibe ment. Akkora vót, mint egy fia-csónyik. Hogy elandalodok a czipellőjén, eszömbe jut: mien derék fregát lehetne belülié, vagy ha az nem, letalább deröglye. Evező lapát mög telne a fogábul. Hímet tengőri hatalom, kezdelek böcsüni.

Ecczörre jalattunk nagy vonyítást kezd a Szellóm.

— Fene fészkes párája nem kussóhatsz? — intöm ütet apajilag.

De hogy is ne vonyított vóna, mikor oda dörzsölődött a kisasszony lábaszaráhol. (Nem bir a vérivel az a dög!) Brigitta ü nagysága réműlve ugrott

föl a helyibül, a kernyelek szalvétával vették üzöbe az én pákosztos agaramot, a kisasszony mög, kezibe egy fél kacsával, hadonászott a szömérmetlen ostrom ellen.

— Áber az ebadta frajláin Fregattá — óder vili zágen: Brigitta — iszt ja nur hund unsuldige!

Erre lelohadt ü nagysága és a többiek is mind letehenkedtek az asztal mellé, mer a papjuk hármat csöngetött késsel a poharán, hogy aszondja: szóhat-nékja vagyon. Körü nízök — csupa fekete-fehér ászló a fejem fölött, akiön szétterpeczködött szárnyakkal röpdösött a fél fejű sas. Csonka állat az oan orosz-lán, akinek nem két ágú a farka — nyavalyás madár az oan sas, akinek csak egy a feje, tojné le a nímet dicsősíget deszertkor.

Mert hogy azt ülték: a nímet győzedelöm fordulóját, aki mindéig szeptember másodikára hajbókol elő a kalendárijombul. De, hogy oda sziveskődök figyelmezni, hallom, hogy egyre emlegeti a „Seetang“-ot. Hogy így, amúgy, ez a „Seetang“ fnyös dijadal naptya! Mit hajtogatja ez a tarolt ábrázat a *tengöri hinárt?* — csavarodna a nyelve köré! — hásze az a „Seetang*¹. Oh, a fagyos! . . . hát a „Sedan“ napját emlögette, burkus-franczijávuł ejtve a szót.

Nem azé löttünk hű szövetségessel a nímetnek, hogy erre ja tojasztra ki ne rúggyam magam alul a széköt. Kezembe ragadom a poharat, harsogván ekképen:

— Májn herr, májn herr, pásztor májn herr! — ik flíge auf ínén!

Összeníztek a bejamterek.

— Wohin er woll fliejen mag? — tünödöztek e'mmás közt.

— Zollten ájer ferérligkájt bedenken, dasz mérbád iszt internacionáler placz, vohin nikt gehört politika. Zind hír aúk zolhe, dí nikt szedánfájerlikkájt, zondern seetangwasserligkájt zúken. (Ohól) Zolhe, di smerczlik berúrt, venn erinnert verden an dize begébenhájt. Bezondersz zi, herr pásztor, zollten aisz grósztrafikant fon zélenrúhe, bezikrúktígen: dasz bádegasztgemüeter nikt allé zind hízige. Und zollten ni fergessen, dasz habén zí jéne klájne hájlige szalvéta darum bájm hálsz herósz hengen, dámit zí zik politis nímalsz beprédígen!

Lótt erre zavajgás.

— Hinaus! — ordították. Látom felém evezni az aransapkás tengernagyot.

— Herr Admirál, dekken zi mik főr übermakt I

— Was Admichal! . . . röfögi ja paszomántos. Ik bin dér Portjéh von's Hótel, und werde Sie an die Luft setzen, mein Jutester. Man vorwärts, oiler Rüppel!

Tessen az oan országba igazságot keresnyi, ahun admirális a portás, a portás mög a szvinyamindi admirális.

Lerántom az asztralú az abroszt, kötélnek csavarintom, oszt úgy vagdosok vele magam körű, hogy mind fére szédűtek elüilem. Hanem a geldstróf e nem maradt.

Kifűjni a mérgömet lementem a partra. Ott ült mán a hosszi kisasszony, a Fregattá és kiengeszte-lődve kapdosott felém a fehir szömivel.

— Wie herlich die Seel fSicht wahr, Herr von Mokáni?

— Hábe immer gedenkt, iszt *di zé vájblik* und nikt herrlik, vetöm oda fölényes tudással.

— Ach, Sie kalauern, machen Wortspiele?

— Anderesz könnte zonczt mit ínén zóvizó nikt spílen.

— Seh'n se mai, wie jroszachtig sich die Wellen brechen.

— Vi zollten zi aúk nikt báj Írem anblikke, frajláin.

Ezzel ott hattam. Mos' se tudja szegény, mire vélje a dufla értelmű mondásomat. Eleinte gondútam: vizsöm haza. Evönni el nem vönném a nímet császári kvindupla koronájér se, mer oan vín, hogy mingyár onokákat szülne. De jó lösz otthol főhúzni a toromórát, könnyen föléri. Szeretni máj csak rátákba fogom leszeretni. De mégse! Minek csufijjam el a határt ezzel a vendégoldalbordával? . . . Maradgyon itthol árbocznak.

A Szellőm is neki búsult s egy tengőri kutyával kezdött vóna mán barátkozni, de a főka nímetül még csak ugatnyi se tudott. Én mög, hogy ne jegész hijjába jártam légyön itt, ott keresködtem a parton; mondok: hát ha valami szömrevaló muczussal esne biztató tanálkozásom! Épp felém matematizált a greifswaldei doktor Regenpfeiffer:

— Zúhe mérsaúm czu fajfe, áber feszten; denn dízer hír czerrinnet. Venn können zi maken czígel aúsz komprimirter luft, können fillajkt czu dízem czvekke mérvasszer ferdikten?

Amire úgy kijózdódott a szája, mi'mmikor a dohányos a zsacskJát húzza széjjel — hogy aszongya: nímet tudomány pozitivitássá bebizonyítja, hogy a tengőri tajték nem mérsaúm, de doppelkólENZAÚRE kalkérde, — színá barnára benne a szabadságát.

Kezdöm sürülleni jeztet a grószdájcs átmosz-
fériát. Hátha jakanna mégis, aki segittene e'kkicsit
ritkássá tenni.

— Háben zi karten? — kérdöm a héring szemü
botost a promonádé sarkán.

— Jewisz, mein Herr.

— Ungárise karten?

— Da! — mondá és elibém nyomja imádott
hazámnak mappáját mind az ötvenkilencz vármegyével
egyetemben.

— Dasz können zi aufrauchern! — zúgom el-
keseredve!. Verde nikt báj ínén zúken faterland. Zúke
spílkarten. Díze mappa iszt spíl für Bizsmark, áber
nikt für mik. Denn ik übe dasz *stillé*.

— Síe wünschen also Whist?

De még ha mög is értött vóna a nyomott czifferblatt, mit érek vélle ebbe ja skátba rekedt intelligencsös vad országba?

Csak mégis jobb neköm otthol, ahun a szemöldököm egy rángássábul is mögértik, mire kívánczok; a kisujjam libegetésibü kijóvasnak egy egész prográncsot; a köhintésöm parancsolat számba möngyön, a tenyerömet vármegyének tisztelik a cselédgyeim; a köpésöm mög annyi mint a kötés, ha ja Deicheszem vörös füle mellett elnyilaltatom. Készülködgetek hát: Lupi bácsi, Bugaczy Laczi, Duhaj Narczi! Te jis Danyi komám, maga jis Illés komám, mög te jis Bukovaji gyerök, Salamony házi jordányom — szóval mind az egész frekvencia. Oan napos naptárt kanyaríjjunk a nömös náncziójának, hogy 365 piros pünkösdje löngyön, amire végig úszott rajta.*)

Mer zajoghat mind a tizenkilencz tengör, harsoghat háború, bőföghet vérösset a Krakatoa, bőghet az hónyi deficit — túl zajogja, túl harsogja, túl bőfögi, túl bőgi ükét az egy igaz csöndes.

Szójjék is hát, amíg újból mögborjadzik ez a vemhes vín idő, de még azontúl is: honszerző kétezredik esztendeiig!

*) Czélzás a „Tilos“ naptárra.

TRIESTI EXPEDICZIÓ

Attande!

Én is itt vagyok még, hogy annak a drótosnak szánt macskabőr-fejtő vízi taliánnak a fejről leszedjem a körösztvizet, ha annyi volna is mint az Adrija.

Ott vótam én is azon a kües parton, hordatnám haza országuinak, akin makaróni-szálla ereszti az öregaptyáruul rászármazott kukoricza-ganczát.

Ott vótam én is, hogy szerbuszt mondjak a gyerekeknek, akik Ábdul-Kérem-Tessék basának prezentbe vitték el a mondva csinyát ősi fringyiát.

— Vigyétek a kardot legínyek! — mondám nekik; vigyétek el annak a hasas basának, akasszátok a nyakába, hadd szaladgyon bele abbul a hősi vasbul a magyar vitézség! Tengerre magyar! Ha muszka czápát láttok, eresztek le rája hazai rókát! Indulj!

len hazafias dikczijóval bocsájtottam ükét Konferenczinápollyá — mikor écczörre sivitás a hátam mögött, a kalapomat mög valami penész bekecsbe ötötzetött pomeránc lódíjja le ja fejembül.

Mö'ffordulok — hát ott látom az olasz Janókat, a Petrárka nyelvin vonyittó kaszásokat, öreg Jézus-

támogató nyaklevánczi talyigásokat, akiket itt úgy szidnak hogy: fakínó!

— No faki, aki fakénja vagyon annak a bodza-bélü ángyodnak — éngöm hagyigálsz te mög pome-ráncssal? Máj felelek én néköd magyar nemzeti czitronnyal!

Ezzel lehajulok és nem sajnálva tülle a keztyűmöt, főkapok két marékkai abbul a ganajóczi almábul, úgy oda trafálok vélle kinek az ábrázattyáhol, kinek a tarkójából, hogy nyilván még most is vakargatja le magáruul késsel, engeszteli meleg vízzel. Aki mög a cziifferblattyával fordult felém, annak a Szellőm indút neki, ragadna a nadrágjába. Ahogy én ösmérem a természettyit, ikább patkányba vágta vóna a fogát, mint ebbe ja szardella-szopogató kucséber fajtába.

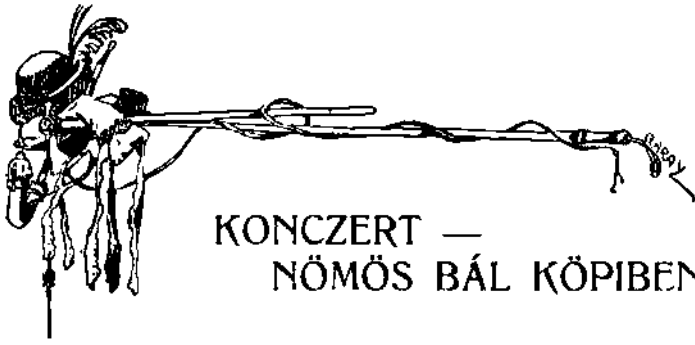
— Abasso gli barbari! — ugassa vissza jaz édgyik.

— Basso ám az a Karszton kopogó, fügefán vérttyogó isztriánus boszorka ides anyád! — mondom tartozó mérsékletvei.

Nem akartam a keztyűmre tapadt piszkot be-
• szennyezni — máskülönbén a pofografiájáhol törülöm, hogy a védszentje se jimádkozta vóna le rulla nagybotig.

Gondútam, benne maradok vagy egy guberálásnyi icczakát ebben a tótolasz városban. De ne mondja, hogy múlattam benne.

Elcsaplak magamtul Trijest,
Beléd vágyok, oh Budapest!
Ottan szólaltatom mög én
Áztat az ős szittyia csöndest!

KONCZERT — NÖMÖS BÁL KÖPIBEN

Akkord!

Én is hallottam hát aztat a vín klavérost, aki jaz haza bódogságát a mutációs czimbalmon veri ki. Hogy véggig galuppérozott az ujjjaival azon a vigyorgó fogakon! Szinte bekaptam a szám szélit, mer ahogy ott kotorászott közöttük, tán még a magam ídes fogának is nekiment véna.

Elsőbbet az Jolkai Móricz úr versit pönögtette jel, akkihöl az Jolkainé ű nassága deklavérozott is valamit az hótt kőttő álmábul, akit alyighanem kár vót kizavarni a pihenésibül.

Az Jolkai úr akkó hozta be ű nasságát, mán mikor rekedésig vót a szála.

Hogy átestünk a hótt kőttő álmán, aki mindétig beleköttyogott a főklavérmajszter muzsikájába, az öreg maga út a szerszámja elejibe. Akar a czirkuszbeli muszjő Lejonárd, aki kantár, gyeplüszár nekü, csak amúgy a szőrin üli mög a vén simlit: a vín táltos is csak a szőrin zongorázott keresztül-kasul a klavérvján. Újat toltak elejibe, mint bricska elibe a forspontot,

mer az egyik fogat mán kidút alatta. Hogy odanizek, látom, hogy az nem is annyira lú-klavér, mint ikább *agár-zongora*.

Tessen megnízni, nem-é szakasztott a Szellóm formája-e? Alighanem valami kinszenvedött agárnak a csontjaiból alkották össze, mer vonyított. A Zichy volczerját vágta el rajta, akit a méltósága a félkezihe szoktatott. Nagyra vótak vele, hogy a fő-tisztölendő úr két kézre fogta. Az igaz: hogy úgy hagyigálta szanaszét, hogy a született ides apja, aki jött ágoskodott föl szerínyen, se jismert rája.

Első dógom a'vvót, hogy otthol a Szellómön próbáljam ki a klavérozást. Ha lóhet zongorából agár, mé ne lóhetne agárbul zongora?

De biz' a nem szokhatta mög a mívíszet sanyaruságát. Csak parasztossan vonyított. Pedig, mondám neki, csak az öreg majszter kapaczkodott vóna belíd, az úri giz-gaz-dúrt is kijadtad vóna magadbul, ha nem a szádon is.

**
*

Öste átszaladtam a szomszédba tánczúnyi. Mer mögöst bál vót Köpibe. Nömös bál, akit a könyves granárium tisztölettyire röndözött a patyikus, a Stefí, a Taksánszky Stefí, aki bizony ikább Tultaksánszky — de hát bánja a feki, ha drágán méri is. Kerül is ott segítség mindön nyovolyáru. De jén nem ílek a főztjivel.

— Hékas, mondok, csak nömössen! Dámák közt akarok mulatnyi. Jordánnak czurukk! Jebuzeát nem bánom ha hoztok. Áztat a kis rabinát, a zsidó papnét meg külön magamnak. Spajczédula hazafias, hon-

leányos legyék: Röppents öntve, (máhoggy zsidóperecz), szuszogó, cigánykávét öflöggal. Korpa-czibere se hibádzon; mög hogy a nemzetiségöket kibékíjjük, ott füstölögjön a tót miatyánk is. Bor dosztig, muzsika röggelig, játék östvélig, mög azután is.

Fain mulatság vót. Kár, hogy a kis rabina nem akart az ura nekü hozzánk merészkönni. Áztat is kivívtam, hogy ammeg a czéczó tart: ajtó-rísön, ablakon be szabad nízni a többi jordányoknak is, hogy mulat nőmössen az szabadelvü magyar. Míg a lajdinánt kavargatta az vászon hölgyeket, Stefivel, Droppa Lajcsival, Lupi bácsival, Bugaczy Laczival, mög néhány tilolatlan adeptussal morzsolgattuk a csöndest. De mert az egy szál lajdinánt csak mind meg nem pörgethette a nőmös dámákat, egy volczerba csak ketten hoppútak; mer bizony tölünk nem telhetöit, akik a könyves granárijom alaptyának a növelésire munkákodtunk, mer első dolog a míveltség. Ütöttük malasztos hajnalig, mijalatt az fehér nípek a falhoz düve és emmás fehér vállára hajúva, lutriszámokról ámodtak. Vót is szép gyüvedelöm: 4 frt 57 kr. Nallelküen megguberátam 43 krajczárral, ha' legyík tökéletös az 5 flóres, akiért még az nap hozattunk három pakli — mondok három kötet novella-könyvet.

Hadd is szöjjék az műveltség terjesztésire mindétig az a fölvilágosodott csöndes!

TUDOMÁNY ÉS ADÓ

Püf neki!

Nagyra vannak vélle, hogy hutnmi körösztvizbe mozsdatlan betünyögő főfödözte a jordány mitthológiaiát. De hallja maga Goldeczihér, vagy mi fekete pöcsétnék hullajtották erre jaz magyar glóbusra; még akkor czeller vót maga a veteményes kertbe, az aptya még fokhajmával mulasztotta ki jaz torkábul a vöröshajma szagot, mikora kocsi-saraglyába ebédült: mán én melegibe fődözgettem fő ja zsidó mitthológiaiát — szaporittanám a fajtáját anyai ágon. Vót is a blikkem alatt annyi mezsopotámiai Vényus, sémita Júnó, mög ögyébb olympusi kóser libamelly, hogy ha köröm-agyig, a Messiásod mö'gygyüttéig egyre kop-tatnád is aztat a sípra hajló ujjaidot, még a szoknyája szélit se érnéd annak, akit én nem csak hogy főfödöztem, de le jis borítottam mán ebben a keserűségekkel vegyest forgó ídes velágon!

De jazé, ha a mitthológikus bötükaparasodért mögtösznek akademiának, bánja a Szellóm.

Ad vóczem kutya! Azt hallom az uságbul, hogy megest kivetettek ránk ekkis ebadót, hogy a belső

kutyátul többet fűzetünk mint a kűsőtűl. Hasze csak tesszen kivetnyi a kaórrmánynak az ű adaját — kutya aki fűzeti. Mintha eddig is nem vót vóna mindön adó kutya-adó, még peig duflán. Egy aki fűzeti, egy aki-nek fűzetik. A „Fűnáncz“ meg a „Zsandár“ kuvasz-kutyám mellé harmadikat elletők magamnak. Annak a neve „főórrmány“ lösz, a külkié mög „Adó“. Szinte hallom a saját ámbitusomon a saját harsány szavamat, mikó elkajáttom magam, hogy „Kóórrmány, ne! Csiba te, Adó!“

Csak kibabádzik én belüliem mindenféle jó gondulat. De oan egy sincs, mint aki csöndesben nyilai mög. Hadd is szólljék hát hajnali kutya-szóig!

E'KKIS HUSVÉTI ÖNTÖZKÖDÉS

Gyűh no!

Bennem is főtámadt a körösztyín. Mondok, nem lesz alávaló dolog, ha a rézfenekű zsidó, a Czvórach Kóbi Czilikáját möglocsolom egy kisség a husvét alkalmatosságából.

Mentem is a pirula-méhelybe. Maszlaghy Dani javába sodorígatta a liktáriumos tészta-csíkot a rovátkos deszkán, hogy beköptem hozzá.

— Szerbucz Danikám! Mibe szakácskodol, hékás? Szaporán abbul az ákácvirágbul szűrt rózsavizedből vagy egy verdukkal valami heverő otkolonyos üvegbe. Szitának mög ezt a tilángle rongyot kössed a szájára! — mondám, és ezzel a szipka-száromrul lefejtettem a bagó-fogót.

Így kikészülődve rangossan lípködtem véggig a piarczon, igenyöst a Kóbi házába. Szörnyű nagy tiszteletnek vötték, hogy bejereszködtem hozzájuk.

— Laskamorzsás jó röggelt kívánok Kóbi szomszéd — mondom a rűfszalajtnak.

A Kóbi ippeg éllel állt hozzám. Az orra csak úgy iramodott világgá. Ha zsidóé nem vóna, kiarendánám a bugaczi templomra toromnak.

— Ejnye Kóbi, — legyösködök vélle, — az is

hunczut, aki aszongya magának, hogy pisze. Hun a Czilike ifijasszony?

A Kóbi máj hogy vakszömön nem ütött azzal a fióktemplom orrával, hogy a nyájas beszídemre mö'ffordút.

— Ő Czili? Ő felesígem? Oz még olszik.

— Antul jobb, szomszéd, ha jött éróm a maga melegibe. — És ezzel menek át a pitaron a másik házba.

Eljebém ugrik a Dávid-huszár és aszongya, hogy ne tovább I

— Tekintetes úr, az nem illi magát!

— Micsinája magát, te löcsbe ojtott kajdács? — mondok néki szelíden és úgy fère hagyintottam, hogy a póczrul mind leszóllította a fényes mozsarakot, réz tepsit, gyertyatartót, mit.

A beszélgetésünkre kigyugta borzas fejét a Czilike. Mőg vót a'mmán frizérozva, mert a bóbitája bogjason rözgött kifelé, maga mög oan aligossan vót fölvetkezve, hogy akar mingyán bálba möhetött vóna.

— Isten a világ felett! Micsoda lármentot csinálnak? — sipogá a szép jebuza.

— Savanyittatlan kenyérbélü, rózsavizes jó reggelt magácskának, nassádkám, mondók neki elegányosan — és ebbe a szempillantásba a váltammal mán ki jis feszítettem az ajtót. Czurukkolt a jordánka s ippeg, hogy a másik ajtónak hátrálva, ki jakar röpüni, úgy a fekete szeme közzé spriccöztem, hogy hirtelönyibe azt tanáta mondani:

— Jézsus Mária és Mózsus!

Erre én hamarossan még egy köpetnyit fröcssentve abba ja fehér bögyibe, így kajátottam föl:

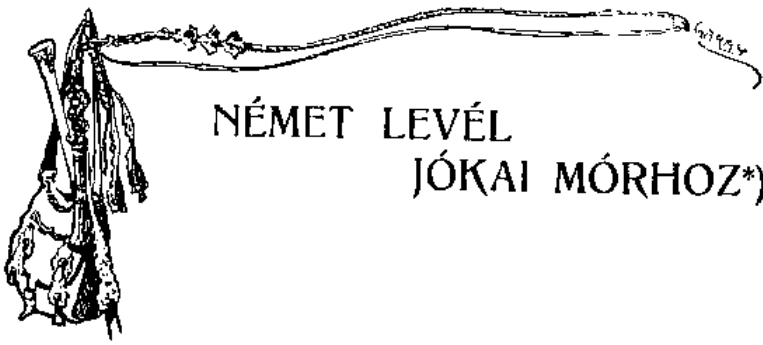

— Mög van körösztüve ifjasszonyka! Nem a Kóbijé mán magácska, ha' jaz enyém!

A Kóbi erre akkorákat ordított, mintha imádkozott vóna.

— Csak a szent háromság nevibe adott hármás puszival válthatja vissza magát a Sára kebelibe! — mondám mögnyugtatólag. Mer mér okozzak kölletlen gyarapodást az anyaszentegyháznak?

Hogy a lölkit mö'mmöntse, úgy a nyakamba lódította magát, hogy rátántorodtam a Kóbira és csupa izrahelita kegyössígbül lecsókútatta magáru a körösztvizet.

NÉMET LEVÉL JÓKAI MÓRHOZ*)

Püf ínén!

Dasz habén zi gut deputírt mit íré svábise srájbung im lojde desz Pesztesz, mökten szí befagygyúzen íren patriotizmus.

Können zi son fon mir binden hund an pflok und spukken in íré handflákhe: verde ik ájre vólgebóren nikt mér glaúben, ven zi aúk zó hók zik verfen, vi híher di glukkhenne.

Nikt genuk, dasz herr fon Tisza mit svábise vorte unterspikt szájne sprekhung, ja zogár herr fon Német — um szájnem námen czu antvorten — ébenfallsz mit dajcsesz vort lébt: in ínén falit aúk hinájn di germánise kukacz, und müszen zi in sprákhe fon Götthe, Sillér, Hájne und Börne beczvingen dasz fötterland, dasz deszto mér ungar iszt man, beszer deszto iszt man dajcs — mökten zi aufstószzen ire viszensaft!

Pedig várén íré czájtungen, vasz grószte óvé

*) Midón egyik regényét első ízben a „P. L.“ közölte.

gesrijen und gesríben háben, váj! fraú fon Bulyovszkyné iszt czum dajcsen farbenspíl gegangen úber.

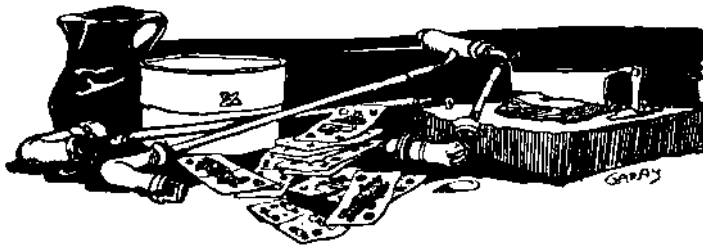
Majne frajnde in Húgelvinkel háben íré gancze pijetas für zi ferlóren. Ládiszlausz fon Bugacz srájt, dasz iszt íré benémigung kájne verholcz vért Alterer brúder Wolfgang in Czvibakhauze brülltt bisz tágábend, dasz zoll hinájñ slagén himmelstájñ in íré kalamáris. Zogár „Vindel“ (májné agárhund), hat gevonyított, vi man hat ím fórgelézen íré dajcse srájbung.

Áber darum braúken zi nikt glájk hinájñfallen in czvajfel. Venn ik gégén zi srajbe, iszt dasz nur zó ájne fogás fór májne kompánia, dí núr srájt vasz úbrige czájtungen hajlen. Áber ik fange ire partáj gégén gancze landstimmung, und lassze in placz allesz vasz zi tún. Denn kann koczka zó fallen, dasz fon hírfon dórt víder dajcs iszt óben, aúf vasz fórziktige patriot ferfertigt szájñ musz.

Dárum hábe ájngeczájgt májne féderhaltbárkajt (tollfoghátóságomat) in dajcse czunge.

Vi sön vird máién venn verde ik in czúkunft srájen:

— Zoli kiingen jéne stíllel

OTHELLO – LÁTOGATÁS SZALVININÉL

Abczug Sekszpér!

Gyün egy cigány vajda és magába veszejt egy minyisteri tanácsos lányát. Köhintök én az ien logyikára! A Göndör Panka se ment volna jel hozzá, peig e'mmán csak nem válogatós. És mivel szédítette jel a Dezsdemonyát? Avval, hogy csinyál neki egy rájzebesrájbungot. Látott oan náncziót, aki ja hónya alatt hordja a fejit, mint nímet a kalapját, mikor penzijót kódul. Ebanya, vakapja! A vín Brabanczi össze is szidja Othellót, aki még akkor se tunna el-pirúni, ha ja pörkölt pofográfijára kiszalanna a vir, akinél nőmössebb a Kukacz Ádám vályogvető primá-somé jis, mer letalább annak az anyját magánál felejtette hajdan az öregapám.

Gyün a füstösnek a jágerja és bemondja neki, hogy a mönyecske után máj mögveszökedik valami Sárgarigó vagy Barbarigó nevezetű süvölvény, mög hogy Dezsdi nassám a beléje náthásodott Kaszijó lajdinándnak odajadta a zsebbevalóját.

— Hun a zsebbevalóm te asszony? — bögi ja mór.

— A zsebbevalóm? . . . nyögi jaz asszonyka. Tán a mosásba jadtam. Vagy elhattam valahun.

— Eihattad? Áztat a zsebbevalót, akit édes szülemtől kaptam prezentbe? Nesze a magamé!

És ezzel az öt körmit úgy hozzá törüli a Dezsudemonya képiből, hogy szikrát hány bele szeginkinek a szép szöme. És ez a za szikra, aki ja vajda bendőjibe levő puskaporba beléjesik. Erre puff! — kapja a feleségit és nyekk! — beléje fujtja a szuszt.

A komisz I

Hogy a besúgó jágert, akit én csak pofon nyaltam vóna, leszúrja: ez is csak aztat bizonyítja, hogy Otthelló gyenyeralis silány vitiz. Végezetül oszt' magát is lejöli. Tötte vóna mög mingyá az első fővonyásba, az egész darabra nem lótt vóna szükség.

Abczug Sekszpír!

* *

*

Azzal a Szálvinyivel is de nagyra vannak! Hogyan tud möghalni az élhetetlen! Hát ez is kunszt? Háromszor cselekedje mög e'mmásután, mint a Hajnalfi Taksony Dögösön, aki Hunyadi Lászlóba, ahányszor kitapsútuk, annyiszor nyiszálta el a gégáját. Még a vér is csak úgy bugyogott ki belülié, mint a malaczbul.

Vagy akár a Szellóm kommandóra nem mögtöszzi? Menek is vélla a taljánhol.

— Szinyóre Szálvinyi, o l'onóre di prezentárimi. Szóno il cselébre komposszesszore Berzio Moccagni, domicsile Segó di Dombo. Ekko il mio káno „Ventillo“ ke o dreszáto ut potest sacastato koszi fölforduláré komé dominatio vestra. Crepazione naturalissima!

— Aspetto l'azione, mondja mosolyogva a veronai

Szolamini. Sono molto soproso di veder, che la lingua taliana non é straniera in Ungheria. Hogy aszongya mög van lepödve, hogy az olasz nyelv nem idegöny minállunk.

— Oh, mondok, kapiskámsz tattí kvánti italiánó. Mandzsámo marróni arrosztíti, makkaróni kon kézo, szalámi duri, etcaetera graeca. Orbitámo dolcse, adádzsió, allegro, piju mosszó, pijáno-forte, ma non fizetámo dzsamái il konto korrente. Hungária fára dá sze.

— Bravo, bravissimo. E dunque? . . . mondja a komédiás. És most?

Erre magam mellé szóllitom az agaram.

— Szellő! Vonyíts!

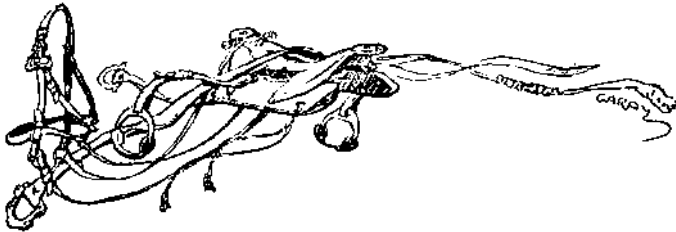
Nizött a tálján. Aszondtam neki vigasztalásul, hogy ü is kutyagyerek. Nagyon mögvigasztalódott rajta.

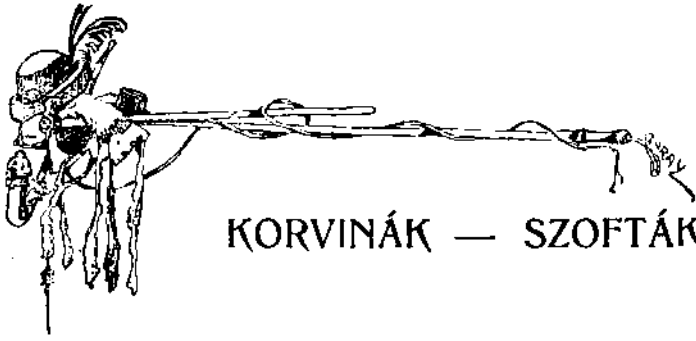
Beszéltem neki a magyar nemzeti színjátékrul is, akit még ü nem üsmert.

— Mi sento molto la voglia di conoscere l'arte nazionale. Hogy nagyon óhajtja mögismerni a magyar nemzeti színjátíkot.

No ha csak e köll:

— Lasciáte szólláre questo csöndes!

KORVINÁK — SZOFTÁK

Bököd magyarom!

Muszkávu! vagyunk mán!

Hanem azé nem menünk neki a küsső minyiserünknek! Úgy fittjük üt, hogy mö'ggörbül a hajaszálla. Peig a frizérje félnap ögyöbet se tösz, mint hogy csigába pöndöríti ja sörényit, mennék neki a magam sütővasával!

Ha ien a küssönk, a belsönk még oanabb. Ammég ien zszindelyszög-hullajtó kórmányelnöke lösz ennek az hazának, addég dikhecz a magyarnak! Ha jéngöm tönnének mög czólmajszternak, akkorka füzetést rezolvánék neki, hogy vattának se tellene ja fülibe.

Hogy elszaladt az a Tahér bég!*) —bégneutánna a vezér-kosom! Mö'zzavarodott a turkus, hogy mö'llátta az magyar ifjúrakat. Mer a Konstánczinápolisban járt ifjúsági nagyvezir után aztat hitte a jámbor, hogy a magyar mind pisze. Mikor oszt mö'llátta a második

*) Tahír bej hozta a szultán ajándékát: a Corvina könyvtárából való 3 kötetet.

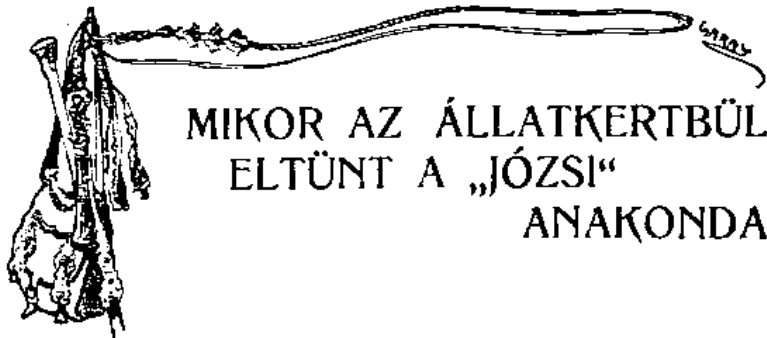
küldöttség kolomposának a kaszakövet, mán hogy a Pulszky feje-nyelit: oat ordított, hogy a luszter mög-tánczolt fölötte.

Korvinya kórmánya!

De gyűnnek a szofták! Állok elibéjük a szűz legínyeknek magam is. Rátérittem ükét a koránrul a magyar bibliára.

Majd is szóll azután a korán kezdő, napkeletig tartó, igazhitű, muzulmányos csöndes I

MIKOR AZ ÁLLATKERTBÜL ELTÜNT A „JÓZSI“ ANAKONDA

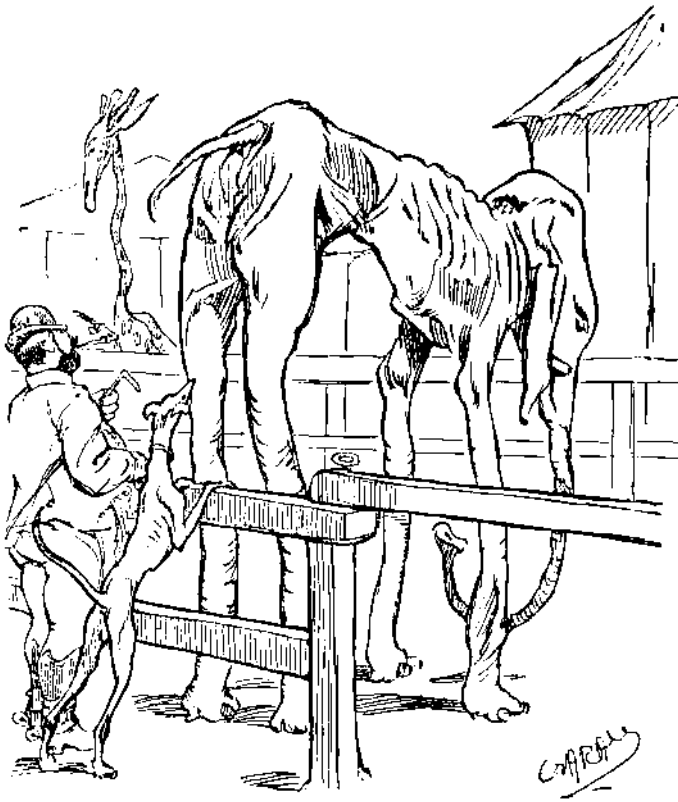
Hopp Éva anyánk!

Addig kajabáltak kiót-békát a fülibe, a'mmég visszamászott a fészkebe. Hálá szent Dárvinyusnak, van megest boja-konduktor, húznám körösztil a direktoron. Mekkora óbégatás, hogy elszármazott ez az utállatos fireg, mer ebbül magyarázták, hogy az a városerdeji menazseria paradicsom.

Rabot tartunk tíezret; vadállatot ezret; minisztert nyóczat. Ez a haza állapotja!

Aki nőmös úri állat vót abba jaz állatvesztőbe, az oroslán: azt is kihalasztották onnad. A kusza zsidó kecske pedig, az mögél. Ez a magyar világ.

Az elefántus úgy lefogyott, hogy a Szellő agaram mán mögsgagúta. Az a tövig-nyak zsiráf is addig koplalt, még kivallatták a páráját, akit az ósaptya a Dalai-Láma három hónap óta motollálgat föl mad-

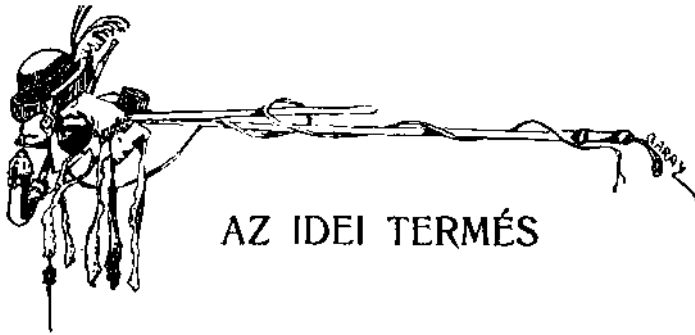
zagnak. Mer akkorára nyúlt mög a Serák Pista ab-
rakján. Halom kapott Ikervárbul két oan tigris, hogy
ijedtjibe fináncznak nízte, mer hogy szakasztott oan
a foga, körme. Mikor a birkahúst ötették véllé, a
magyar sorsa gyütt bánatos eszembe.

Tennap mög egy pörkölt kávészin mokaí arabus
légátus két párduczot is hozott ajándékba a nemzet-
nek. Majd jó lösz a büre plédnek valami új magyar

jordány báró vállába. Az szokott hordani dögbúrt, akitül osztán párduczos ősmagyar származéknak tudja magát.

A bőre mináját rég ősmérem. Ott van az ki-pötytyözve a blatt hátulján, török félholdtul környülvéve. Most tudom mán, mér szeretőm annyira a muzsulmányokat. Ha jez a kis magyar-török biblia nem vóna, állatkerti takarmányt se jérne ez a beteg világ.

AZ IDEI TERMÉS

Csihaj Kardszag!

Oan a búzám, hogy nekidüntöm a kereket, mög se hajlik bele. A kalásszá akkora, mint az izsáki rabinus szakálla. A szöme úgy dagad kifele, mintha pofon vágtam volna. A rozsombul ki nem látszana, a czibaki torom, ha több esze nem vóna neki ott viréttani, ahun nem dijakul óvasták rá jaz áldást. Csakhogy nem ordít az a vetés!

Ma jirattam át a Kerge zsidó fijával ánglius levelet a Böködfel minyisternek Londonyba: hogy mérik aztat a nagy Britanniát, mer én mögvöszöm. Úgyis csak na'llelküsigbül váttanám magamhol aztat a krétás országot, ha'llögyék éccző jó dóga neki jis. A Bóhás tanyámot akar ki jis meszeltessem, ha jazt tudom, hogy mögvizitel a Viktórija kiráné. Mer böftököt, puddingot öhetik ott Vindzórba, Ozbornyúba, vagy Bálmorálba — de oan lebbencs-levest, paprikás bürgét, tarhonyás csibét a hetedik öregapja se haudujudúzott, mint amiét én rakatnék elibéje ü búbos föl-séginek. Hallom, helyre asszony még a kiráné komám-asszony. Ha mö'llátja, mien kondiczijóba vagyok, hogy

keserves élete van rajtam lajbinak, nadrágnak: tagbaszakadt voltomon még ott felejtí az özvegyi szömejit s úgy mö'ttösz princzkonzortnak, hogy arrul kóduł mostoha fíjam, a válesi herczeg, ütném le kezírül aztat a szölke menyemet. Beszíhetne ott a lord Zsidraéli, mög a lord Ködmön,*) mög a márkvi of Suliguli,“) csak aszondanám nekik, hogy „abrinch!“ Hátrább azokkal a disznósörü ánglius agarakkal, mer úgy hozzátok tanáлом törüni a reform bilit, hogy Vesztmínszternek nézitek a Tompusz kastélyát! Akkor oszt mindegy mán, akar Albiony, akar Felbiony. Abiony!

De hová nyargal véltem a vérmesség! Még lábán a termísem, én mán országot vöszök. Még dogozik a borona s mán is köll a korona. Még válogatok a magaméba s mán is ráfanyalodom a máséra.

Ha el se vöszöm a háromegey királyasszonyt, mégis csak úr maradok én. Még peig antul különb, amér van most miön elterpeszkennyi nőmös magamnak. Mán annyibul is haszon a bú termís, mer van mibü eltagannyi az adót. Most eressze jide Széli Kajmakám a pízfogó darabontjait! Kijárendáлом a vármegey mindön kapafogható embörit és úgy elszármaztatom ükét inned, hogy a kerepes-uti Vörösökörig mögse jállnak. Torpédó-palántával környül ütetöm a földemöt, dinamétot vetök bele. Ha jött akar aratni, a'llösz csak a *vetés*.

Ha valaha, most szóllhat igazába jaz az egy magrul kelt, bukros, százkilenczven szömös tiszta csöndes I

*) Cobden **) Salisbury.

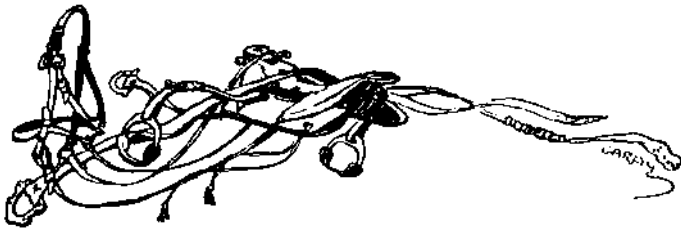
TANYAI KEDV

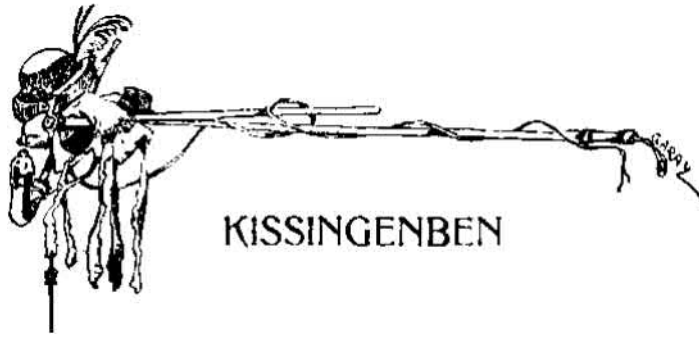
Ahun a!

Nyomakodik előre jaz muszka! A nehéz medvetópával rátehenkedett mán a Tuladunára. Csak aztat a próféta-bugyogóját jó mö'ílobogtassák, mer Jézus Mohamed ucssa, kozákul löszünk.

Az a ganaj oláj is beszakad a grániczon trágyának, hányogatnám vissza vasvillával abba ja szemet országjába! Az edgyik falca pihenni gyün ide, a másik csorda mög fosztogatni. Oláj hírit kőttik a magyar betyárnak.

Még a gondolattya is kifakasztotta az epémet. Menek Párádra. A szagátul ott is eszömbé lösz a magyar politika.

KISSINGENBEN

Frecandum puci!

Kopik a legíny! Akit ebbe jaz esztendőbe dógoztam, félkézzel végezhetne vóna egy beteg tót. Csomósodik a derekam, a mócsing is máj kiböki magát a bürömön.

Osztán nincs mán oan szeretnéköm se. Tennap is úgy a kezem ügyibe felejkezt a rühédi árendásom, de még csak a kis ujjam se viszketett utánna. Mondok, mit üssem a nyovolyást, mikor magam nyögök bele?

Menek a doktorból. Móte a jordány kilörgostul engödelmet kívántam magamnak: kilörgosbul doktor-ságra avanséroztattam; söt akad oan czibilizációs napom, hogy aszondom neki: „barátom!“ De ienkor nagyon gengének érzem magamot.

Nyilván a csömör átt belém. Mögkenyetném magam, ha ja kilörgosné az ő puha kezejivel gyömösölné a hátamot. Mer ha felesíge az urának, hát segíjje is a praxisában. Javallatba is hoztam magamot,

hogy az ablakán luhátrul beköszöntöttem; de még csak felepanaszon se vótam, amint a takaros jebuzea úgy becsapta a zsalugátert, hogy kilódult a sarkából. Mán ebbül Bérezi, böffentem el magamot nehézbúsan, nem ösző ebbe jaz íletbe. Peig francziávuľ köszöntem neki, hogy: „bon szujár!”

Aszongya a doktor: dagadt a májam, a gyomrom tágul, az epém sűrű. Sokat ülök, büven lakozok. Beszéltem néki a hazafi bánatomat. Ülök, mer az ien kórmányt csak nem áhatom? Büven öszök, mer ki tudja, az abroszomrul nem-é adóba szedik el az utósó libámot? Dagad a májam az epétül, az epém sűrűsödik a májamtul. Czirkulus biliózus. Csak azért sajnállom, hogy be nem kaphatom ezt az egész magyar guberniumot, mer eezörre ki nem adhatom magambul, locschantanám oda köpnek a muzeum faláhol, hadd nézné hareztéri mappának az a Prücskihajcski muszka gyenyeralis.

Menjek Kissingenbe, ajálja az Aeskulápelesz. Igyák Rákóczit.

Mér a kis ingembe zarándokoljak, nem tóm. Kinyöttem én mán abbú, de Rákóczit nem iszok. Van mán bennem hősi vér elégedendő. Hová jis lönnék annyi vitízisgtül? Nem győznék utánnam kijállítani a sok visum repertumot.

— Hát osztán more is van az a Risüngöm-vármögye? Bajorországban? Ahun híg sör fakad a hegyek hasából, hurka teröm a fán, mög bokor tövibe a gombóc? Urnák való vidík a? No, a kedves egíssigemért fölládozom magamot. Egy ien erőt, mint a nömös magamé, mög köll tartanyi a honynak. Záp Cseviczés, sárló Szliács, lucskos Füred, szerbusz

nektek! Se szag, se randevú, se jordány-mönyecskés früstök-pajta! Se zajos ebéd, se csöndes mulatság, se naktmuzsika, se Duhaj Pista, se Bugaczy Laczi, se Lupi bácsi! Abrincs! Gyű bele a nímet malasztba!

Münchenné nem menek. Az oan világ, ahun nappal mutogatják azt a thékát, akit mink otthol sitíttel szoktunk mö'ttapasztalni, nem urnák, ha' kucsebernek való. Csak egy tanál benne: az, hogy amott is pingált pofákat, mög mezetleny tagokat mutogatnak.

Hát az a lompos erdő ott a Kisingem? — hagynám benne nímet szabadságnak ami a májjamat főfűjja. Ide járt hát fogyni Rákóczi, amikor még vót mibül?

Egy gangos előhasi honleánykával esett érzelmes tanálkozásom a magyar forrás előtt. Egy szakajtónyi rózsabukétába fellőtt, am még szóba jállt vélem. Spanyol vót a szógám.

— Baso los manos, nassádos. Quomodo vales? L'aqua amera multo forte? Uzovalete la fontana di Cid hungaro Racozio?

Somolygott a hamis donyeszka. Aszondta, hogy nagyon condendata a virkunggal.

— Hiszem, szenyóra, szíete carchua*) quam la pálma. Persze, persze, la potrida fa fetta el baucho!“)

Nagyot nevetött. Hogy, aszongya, a gauchó“**) sohasem szokott möghiznya.

— Mercedés é forsano di Szevilya? Nosco el barbiere della vuestra patria. Possedate, opticum maximum. Unó béres lopato una veca búza; habeo ilium nominado Lopez de Vega. Noscate?

*) karcú. **) Olla potrida: spanyol fokhagymás étel, hizlalja a hast. **) Gauchó: bojtárféle

— Ho, sipogja vissza, sono madrilena.

— Hahh! Madrilena, El öle, Cachucha, Pepita, Gonzalvo, Alfonzo, Rio santo, Emerigo, Barbarigo, Sárgarigó, Torre d'Ayllon, Manzanárez, Tájó, Májo, Abájo, Guadalquivir, spanyol fal, spanyol viaszka, — io amo la vuestra zúza!

A kis madrilena erre ja kráteri erupczijómra le-sütötte a szömit. Akkora pilla vót rajta, mint egy fekker. Ezzel is legyezte a kimelegedett keblit. Az érzélem úgy föl kavarta teljes bensömöt, hogy nyilalni kezdett. Körül níztem, akad-e közel valami enyhlede, amint Biczó Rudi a körösi barbiere körösztüte jel a sedes umbrosát. De nem láttam. Pedig csak úgy igyeközött vóna ki belüliem a vallo-más. Váltogattam is a lábam a nagy szerelemtül.

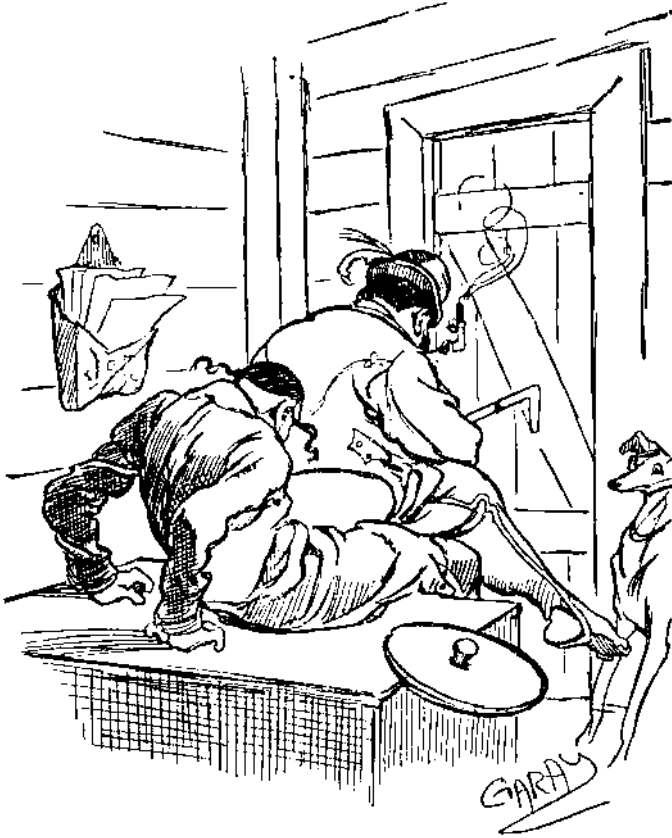
— Szenyóra, a magyarok istenére, per Diós madjarezs, magácska tudja ittend a járást. Hun van itt a *buen retiro*?

Erre félrevágta a fejit, a legyezős szömire mög úgy odatapasztotta a fekkert, hogy csak azokkal a hunczutkás kunkorokkal garnérozott homlokát láttam, lehelnék rája.

A Szellóm szimatjába bizakodva, usgye! — igényöst neki annak a spanyolviaszkos buen retirónak.

Százhetvenhárom ajtó nyitott volna bele, ha mind be nem lett vóna csukval. Mindön öffnung erre fele, csak az *itt* nincs kinyitva!. A hátammal neki fordulva az egyik fesztungnak, akkorát ütöttem rá a sarkantyúmmal, hogy zöngött bele az egész tornác, a lábam meg ott rekedt. Micsinyájak? Lerúgom a lábamrul a csizmámat, félcsizmáson nyargalok le-föl

amig végtére mögnyikordult az edgyik ajtó sarok-vasa. Egy fürtös lengyel jakhecz vágott elibém és hogy jobban bírja a futást, a kaftánját ölbe kapta. Én se hattam magam. Félreböktem; de jaz az emán-czipálatlan koszpallagos úgy neki bátorodott kínjába, hogy visszalökött, egy pördülettel bévül termött, *én mög az ölibe.*

Panaszra mönt vóna a mocskos, ha öt bajor flórest a pofájáhol nem nyomok törülközőnek.

Nagy böcsületbe is tartottak a lovagijasságomér mind a bajor bojárok és bájos bajorkák, s gyűttek hozzám a pólyák zsidrákok, parancsoljak vélek: maguk közzé fogannak ük, ha köll egészen; a flóreseket mög, ha papirosba szánom rájok, oda kenyhetöm ahová urimagamnak tetszik, ha peig ezüstbe rezolvánám nekik, odavagdoshatom ahun letjobban fáj. Csak úr az magyar mindenütt.

Mondták is, hogy Bizsmark óta nem járt itt akkora, mint nömös magam; s nincs is egyéb különbség köztünk, mint az, hogy itt *én* lüttem.*)

Az esti promenádén mán csak én környülem forgott a finom világ. Hamarost mög is ösmérkedtem egy régenspurgi pék leányával. Első nímet vászoncselid, akinek adott a könyörületes herrgott ekkis bögyöt. Mondok, tűzők is bele egy bukétát, akit a vizigóthok vízi unokája oan örömmel fogadott, hogy majd elszidút a szöröncsítül.

— Sónesz frájlán fon Dajcsland! Erlóben szi dasz mit ájnem rózenstingel ik besmükke íré rajczende bruszt. Ik vili szájn ír fráindbúzen.

— Ach, Sie wollen sagen: Meerbusen? — kaczag a Grethen.

— Májnetvégen meerbúzen, ven ók iszt furcsusz furcsa furcsum, dasz in Dajcsland búzen iszt bald forne, bald hinten.

A frajla úgy pirult bele, mint karón a paradicsom óma.

*) Vonatkozás a Kissingenben Bismark ellen intézett merényletre.

Ezzel osztán kapom magam, a búzenjába avatott kézzel beletűzöm a rózsaszálat. Hogy a gombostűvel odaszögezőm, valami víkony süvitést hallok és az kebel fél ódala kezd lapúni.

Nem fellőtt bele egy minuta, az a hancsikos fél kebel oan lőtt mint a páderborni hármás határ. Nem vót azon se domb, se halom, csak eppár kinszeredett ránczbarázda, vetne bele magot a Zsiga czigányom.

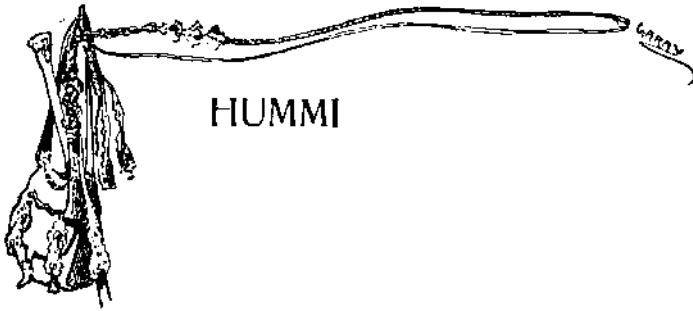
A frajla mög máj fölfordút.

— Úgy-é, jeczt vere gut mehr búzen, oder búzen mehr? vetóm oda negédössen annak a Rajthoffer kegyelmibül asszonyrak hazudott lécznek.

Ezzel kényössen möffordútam és odább pönögtem.

Úgy estenden, jó sitítel ennyihány sógort hódigattam magamhol, de csökélyke szukczesszussal. Rrajczárba jádzik az a milijárdos, siegerkranczos grajzler náció. Lazséroztam nekik, hadd kapjanak rá az ízire. Hónap máj csak különben szóll az a fölvilágosító szittyá csöndes.

HUMMI

Bököd!

Mögúnja a könyerit az a Tijersz. Aszongya, hogy möghal, oszt még Czibakon is harangoznak neki! Peig oan csöpp embörke vót, hogy mikor a bab csuzpajz után mö'ffeledkezött magáru, porzott alatta jaz ut; mö'mmög mikor trüszszentött, belejütötte az orrát a földbe, a kabátja zsebibül még a kacsá is kiszöhetette jaz kiflit.

Hát ien a nagy embör abba a Franczországba? — hullajtanám rá akadémijai diplomának a Százcáncz Ribék foszla szoknyáját! Halom azé möggyászúta a magyar országgyűlés is. Egy magábul kifutamodott Kufstein zsinorra fűzött egy bödönyre való szaftos kvárglit és a magyar nemzet nevibe odapónáta a sírjára — ennek a náthás koszorúnak a csorgása hadd példázza jaz magyarság könyvedzésit. Andrássy mög melegibe kinevezte eztet a Kufsteint Bryndza lovagnak és akasztott a nyakába ordónak egy dufla kötőfiken hordható osztyepkát. Ez hát a magyar siralom? Görbanyja ködmöne!

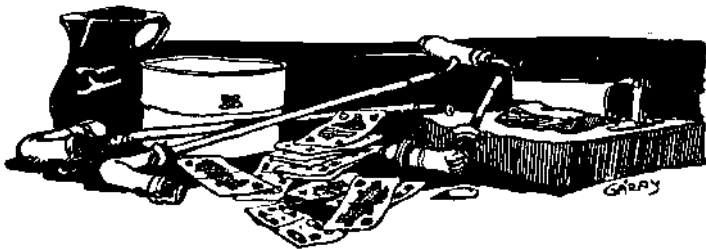
Hijjába! Befe, kifele csak meddő jez a magyar politika, búggnám föl Bizsmarkkal.

Mer az oan országba, akibe nímet parancsol, csak ott eshetik mög az is, hogy a kakas tojik.

Mer tojik ám, tönném melléje bábának Grubiczyt!*) E'Ilösz még az állapot! Ha nem szukczédál a fűnáncozeráczióm, tejure eresztöm magam, oszt menek dajkának Zarszkoje-Szellőbe. Nevelek ott magannak külbö muszka magyart, mint az egész szabad-elveész párt. Vagy kapom magam, a Széli Kálmány cigaráóival kimének Nímötországba, ahun méhfujtónak árulom ükét. Mán kaptam is levelet egy lipcseji pógártul; azt irgya: vihetöm neki, darabjáért mögadja a tiz márkot. Hogy a mustrát mö'llátta, azt irta, hogy fűstőjem föl a tanálmányomat, nem kő neki. De jaki fölmagasztalt egysíges nímet dicsősíge van a homokos országodnak, mögfeleltem neki magyarán! „Venn háben szi gesriben unter, müsszen szi auk czáien be!“

Erre jaz tromfra mi lösz a válasz, még nem tóm. De csak túrtóztetöm magam. Addég is ha'sszójjék az a baráti szövetséges csöndes!

*) Ismeretes tyukász.

TÖRÖK GYŐZEDELMI ÜNNEP

Csők jasa — basa hasa!

Mögtöttük Ozmány basát az dombszögi kaszinó
tiszteletbéli tagjának, el is küdtük nekije Pelyvába*)
vagy mi az ángya térgyibe, jaz telegráncsot, ha'llö-
gyék éccző igazán jó napja az Allahjadtának.

A'vvót oszt a telegráncs! Én diktátam a Czafat
Lenczi kaszinói jegyző kalamussába. ügy ki vót az
görbanyázva szóbeli tulipánttal, szolnoki sallanggal,
hogy kitellött vóna belülié egy csabaji szűr; még
ködmönnek való jis maradt vóna.

Aszongya hogy:

Ozmány basának, plevnyai vitiznek
perBolgárország Jantra vármegyibe.

Midőn exellenczijádot a
muszkan elkövetőit náspángolás
hasznos tettyiért a dombszögi
nömösi kaszinó összverakott

*) Plevnába.

harsány szavazattyaianak cserko-
szorujával mögtisztelni szives-
kennénk: azon óhajtás böffen föl
kebelejink fenekibül mennyor-
szággá a mindnyájunk mindenható
öreg istenihöl, hogy adódjon al-
kalmatosság excellenczijádnak
még számos ien kitüntetésekre,
kévánván egyébbaránt, hogy se
gojóbisba ne méltóztasson bele
koczkodni, se kozák rést ne nyis-
son excellenczijádnak tiszte-
letre méltó bürin.

— Má most legínyek, illuminácijót! — mondok
a kaszinónak. Ki jaz ablakba azzal a petrolejumbul
csapolt miligyertyával, hadd sistörögjön! Kődök Tó-
mnak pedig mögüzenjétök, hogy mossa le ja karmairól
a válykot, oszt hatodmagával usgyé ki ja placzra!
Ott szakadtig csak eztet riszája, hogy aszongya:

Esik eső karikába
Ozsmány basa kalapjára!

Czúgossan vonyúttunk át a városon. Én az elejin
glanezos díszben, kijeresztött karikással, akivel akko-
rákat csörditettem, hogy ki se hallatszott tüle jaz
kardal. A Szellóm, aki más libája, tyúkja vót az
utczán, úgy mögkergette, mint a muszkát; a szájában
hozván dijadalmi bokrétát, akit a geggenő, hápogó,
vértfogó baromfiak farokjából tépögetött ki magának.
Még a delet se húzta el a Czirok Palya torom-

béli bakter, mán ott brillérozott mindön ablakba ja sok gyertya.

Az ien kivilágittást mö'ffagyúzhatta vóna a szögedi szappanyos ezéh is. Még a vakablakba is jutott.

Transzparencs csak egy vót. Az én kastéjomon. Nem sajnátam a kőttsiget, kivájattam egy magra érő tőköt, rávésettem, hogy „Csök jasa!” — a hasába gyertyatönköt ragasztottam, oszt ballonyos lampijonak lekasztottam a kis kapu fölé. Ragyogott is az a tők, hogy a Salamonyé se különben.

Amellik ablakba nem igött az örömtúz — abba zsupsz! — beleszalajtottunk akkora röögöt, hogy nímet vármögyének elég lött vóna. A jordányét mög azér vertük be, mer igött benne. Mit meri ü ünneponi a török győzedelmöt?

Mikó körjárat után megest összegyüleköztünk a kaszinóba — föláll Jani bácsi és aztat beszélli, hogy mán most tógyünk össze e'kkis píz- mög buzamagot, hüvejes vetemínyt, téppést, mit — mer e'kkó nagyon a töröknek.

— Czurukk! — mondok hadvezér! méltósággal a bilijárdra ugorval. A hazára is lögyön gondunk l Szónakótunk, illuminátunk, környül gyalogótuk a várast, peig muszáj se vótunk vele. De ne felejtközzünk mög magunkrul. Téppésnek, mondok na'llelkúven, odavetök ennyihány vásott gatyaszárat.

A JÁRADÉK-KÖLCSÖN

Bella gyerant Alii, tu féliksz Hunnia pízelj!

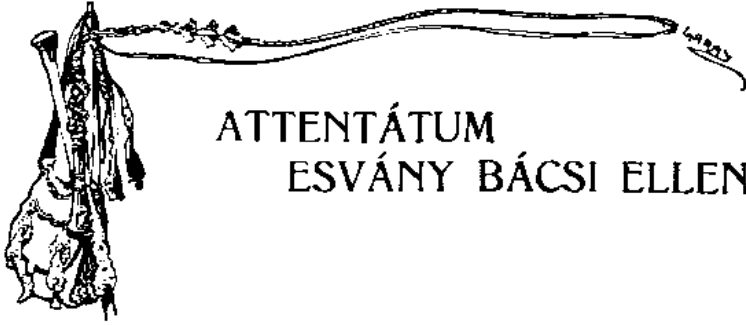
No honyhazám, most gyüttél csak igazi árvaságra! Mikó mán mindönütt aszongyák a bicskával köröszttűt főpörös bankárok hogy: nikszt! — akkó folyamodsz ides magadból és magadtul kúduusz.

Ien a járadék-kötsönöd, fűjné föl Széli Kálmány magyar hitelnek! Csak belenyerünk ebbe jis! Naczzerü operácziój! Eltrafáta a pízügyminister. Ráhibáduzott, mint vak mónár szekerczéje a süldőre.

Peig csak egy jó papiros van ebbe jaz hordáros, gyatra honyhazába—az, akinek szelvényeit én váttom be.

Hadd is szójjék az a dombszögi járadék-csöndes!

ATTENTÁTUM ESVÁNY BÁCSI ELLEN

Püf neki! Bum!

Hát lútték magának Pista bácsi?*)

Zikker a kaormánynak valameik hófrátja cselekedte, amér Pista bácsit nem foghatja ott dél-ebíd alatt abban a gyászos törvínny-akolban, gyulna ki magátul!

Ez a haszna a nyugodalmas visszavonyulásnak. mikor az úri embör, bíkessigös természettyihöl kíppest, az ablakbul kihajolva nömös filozófijával pökdös le ennek a kóczos világnak a fejire.

Jordán apátul származott nímet csajvadék lögyek, ha nem azzal gyanusétották Pista bácsit, hogy köze van a pucshol.

Pucshol ám, de papucsból.

Ösmérem én asszonyménit, csolkolom kegyes kezejit. Nem ereszti jaz Pista bácsit arra jaz moslékos oláj vízre. Hásze öleg munkája van, hogy a török vírtül fogdossa el a bácsit.

*) Patay István orsz. képviselő.

Nagy ekkhót kötött kebeleinkben a Pista bácsi ellen kilőtt golyóbis. Vágynak ugyan, akik félhivatalosan aztat ugassák, hogy az a puffanatos szóllomány nem vót ögyéb, mint egy szifony lövőménye. Halom eb hiszi, kutya vallja! Tisza Kálmány süppöngő eszítú tellött a — csavarintanám ki ja balsó lábászárát parupnyi-nyélnek, oszt húznám rá piros matérijának a druszája virágzó búrit.

Nem írdemöli mög ez a füledt kabinet aztat a lüet puskaport, hogy rádurrintsunk. Nem is puf — se püff — csak poff neki!

De hogy a magam úri szömejivel mö'llássam, esött-é kár benne: lerucczintok Debreczeny várassába, mondok, mögvan-e még Pista bácsi?

Hasznos tanálkozás lösz a, ha kártyán is.

Ne is puska szólljék akkor, ha' ja csöndes!

KONSTAN CZINÁPOLYBAN

Allah-hajlah-ihajla!

Azt hallom az uságbul, hogy esztendőre Párizsba szép vászoncelédekből kijállítást csinýának. Emmán gondolat! Mán oda elnízök. Vót marha-kijállítás, mű-kijállítás, kövér-gyerek-kijállítás, régiség-kijállítás, bor-kijállítás, kalarábé-kijállítás, de a szíp némbörök expositiója letromfolja. Hogy műjértő bírónak nállamnál különb nem lösz, arra belladonnát szedhet Ejurópa.

Mondok, ennek az én vályokvető Tyutyu trágyataposó cigányom füstös magzattyát, aztat a bársonyszömü Tyutyu Katyit is kiküdöm mint a saját nevelisömet. Mer varrhassa jaz csizmát a leginy, mégis csak majszter kapja az medáliát. Azonképpen vethet gyerököt, válykot a cigány: mégis csak az én firmám adja mög neki a kellő pedigrét.

Hogy az udvaromba parancsolnám, hát aszongya ja Trézsi gazdasszonyom, hogy Kati nincs. Elmúlt, odalett. Az apja azt vallja, hogy mikor tennap hajnalba a boglyas fejit kihúzta a szómával kitapaczérozott verembül, a Kati mán nem vót mellette.

Úri színem elé hurczoltatom az öregöt. Hogy

jobban az eszibe juttassa, mikép történt az az elröpülés: a dádét biztatáskép nyakon törütem vagy hatszor. Hasztalan vót mindön jóakaró ügyöközetöm. A feje is hátra lódult bele, úgy hogy az egész leszortyant illetyire is vissza emléközhetett — de a Kati hogyan származott el mellőle, az csak nem jutott az eszibe. Se látója, se hallója.

Hogy a csöngettyüs-bót mellett lípködtem el bussan a mijatt az édös czigány kölyök mijatt, reminyködve, hogy hókonyatkor máj csak kivakarózik valahogy ez a mó titok: a Nyakigláb udvari zsidóm felém rázogattya a Pester Lloydot: tudom-e mi van az uságban?

— Tudja az a tudós libatöpörtyün neki futamodott lopótök feje magának, enyelgők vélle bánatosan; már hogy tunnám? — mikor a tizedik öregapám se tudott zsidóvul. Rókázza ki hát ami bötü fekszi meg aztat a nyavalyás libabúr puczrát, mit vonyit az a nímet légyvesztő?

— Trifla ójság, nagyságos úr! — feleli. — A Mokány Bérezi nadjon tetszi az Abdol-Hamed szoltánnak, mondja ed correspondent. A másik aztat, hojd fogják kapni rengyelt az ojságíró madjar oreságok; a harmadik, hojd a zoltáni hárembo van ed madjar lán, ed valami Kádi vagy Kádiné.

Andung! A jordány felé barátságos kussot legyintve nehéz gondolatokba jereszködtem. Hogy böcsös szömíjjömet ösméri, szereti Abdál-Hamit zultány ő felsíge, termiszetösnek tanáлом. Hogy ordóval akarja kitulipántozni a mellyünköt: cselekedje, ha telik benne nagy úri kedve. A mándlimon ott fityöghet a bukorra kötött nemzeti pántlika mellett, nem fog

rá irigykönni. De jaz a harmadik hír mögkötötte a gondolatjaim kerekét. Kádi, Kádiné, Kati ... az isten Mohamed Jézus Fáraó ucse! . . a Kati I Ez a vikony sejtelöm alyig bökte mög az elmémet, kezdett bennem bizonyossággá hízni. Te vagy a Kati, emel-nélek az térgyeimre, te háládatlan, szárnyatlan amore, aki mégis el tudtál röpüni szerelmes ódalam mellől 1 Jaj te 1 Hát te vagy?

— Misa fogj be, a stáczijóra vigyél 1 Menek ige-nyöst Katinápolyba.

Hogy kerütem ide szárazon-vizen, aztat hama-rossan elhazunni bele nem térne egy hombárba. Csakis a fejit mondom el, tőgyit-farkát máj nyugod-tabb pörczenettyejimbe.

Messziről elejbém ásitozott mán a finyös kapu. Persze hogy magas kapus is állt ott előtte. A bunkó-jával utamat állta.

— Csengeri rabinusnak szánt vín Ibrahim vagy minek tisztőjelek: én vagyok Mokány Bérezi.

Erre a szóra annak a váltott zsidó papnak vonyássait nyájasra keverte a barátságos mosolygás.

— Allah kerim, te-sék-bef-elé!

Vizitkártyának beküldtem a „Borsszem Jankót.¹¹ Egybe ki jis nyillott előttem a selöm hamvas és ott állottam a mindön igazhivő krisztustagadók ura jelőtt, akinek az árnyékát nyújtsa meg Allah akkorára, mint ide Dombszög.

— Szálem alejkum, Bérezi ben Mokány! Ide mellém, derék madzsarli, a török díványra 1 Hát te vagy az az emberséges szittyá effendi, aki annyi jó órát szereztél nekem ebben a gyászos háborús világ-ban? Hát az ott kicsoda melletted?

— Az én Szellő kutyám, nímötbe se tesszen
vönnyi fősigödnek. Nem harap.

— Már most: gyújts rá és beszélj nekem, te
kedves gyaúr.

Beszéltem neki. Akkorákat lökött koronás hasán
a vidámság, hogy a csibuk is kiröpűt a szájából.
Ha jött nincs az a félbemaradt apró szerecsőny, ki-
fordút vóna belülié a sirászi dohány pörjéje arra jaz
hires szönyegre, akin ez idő szörént a keleti kérdés
forog, daganna bele a muszkába!

Mikor magáhol tért ő felsíge, aszondta, kérjek
tülle grácziáját.

Möffogtalak török! — mondom magamba, de
osztán eressz is!

— Hát, fölsíges uram, csöpörögjön rád anticzi-
pándó a hetedik menyország szerelmetös boldogságá-
nak szinmézes fazoka I — a gráciádot akképpen
gyakorold erányomba, hogy engedj bekukkantanom
az háremödbe.

A zultány erre lapossat pislánt felém.

— Egy kis ordó nem teszi? — kérdi a fezeje alá
szödve jaz homlokát.

— Tartozó tisztólettel vagyok az összes rend-
jeleiből, de nem vagyok rá érdemös. Éngöm a tudo-
mány hajt ide. A korvinyákat szeretném mögtekénteni!

— Hiszen mind elküldöttem már őket Pulszky
bejnek!

— Nem a szattyánbúrbe kötött példányokat
értöm, fölsíg, ha jaz eleveny harmatbúrben izegő
exemplárisok mögtekintésére szomjadzván aláza-
tossan.

A zultány kicsit visszakupja a fejét, rám níz,

oszt oán nevetve fakadt, hogy a Szellóm is bele-
szűkölt.

— No mert hogy te vagy az a Béreziben
Mokány: Allah neki facsillag — hoczi az atramentu-
mot l — kajátott rá a magjába rekedt szerecsönykére.

Odatartották elibéje a papiroost és az álladalmi
pávatollal olyan fermányos szabadság-levelet kanya-
rított rá, hogy akárhun egyebütt macskakaparásnak —
de mán itt, merő tisztöletbül, oroszlánkarmolásnak
tekintöttem.

A hárem! marha-pakszussal kibéllelve, neki a
tilalmasnak!

Egy ragyabunkós hárem-bakter állta az utamot.

Hát ien az a hírós eúnyuk? — tünődtem ma-
gamba. No, ha férfinak tökéletlen is, de strázsának
heős.

— Ha rem! — böggi rám a pókhasu bőrőr.
Nem szabad!

— Térj ki a köpöm elül, ribancz, — mondok
neki férjfiás önézetvei, mer úgy rugók oda a csiz-
mám högyivel a kigyomlált lágyéködba, hogy min-
gyár tökké dagadsz magad! Ösméröd eztet? — és
odanyomintom elejibe a fermányt.

Vót hatása. Egyszeribe oat köszöntött, hogy a
fezje bojttjával söpörte a pallót, a kardja hajsza, a
két lába cselőre hajolt.

Kidüllyesztve jaz mellyömet, kevélyen pönögtem
el mellette, be jaz császári bibliotéka kellős közepibe.

Még ien riadalom nem röngette mög annak a
vín Dolmány-Bakkancs*) palotának zöd márvány-
bul esztergályozott oszlopjait, mint az vót, akit a

*) Dolma-Bagdse, a zultáni palota.

zultány ő fölsége mönyeckéi követtek el akkor, hogy közibük léptem.

Aki hozzám nem firkózhetött, legalább a Szellőmnek kedvezett. Kötötte is a bögyöt mindenik, mer azt tudták; én vagyok az új zultány. (Hozzá törődtek már szegénykék a sűrű trónváltózáshol.) De egyikből se dobtam oda jaz zsebbevalómat. Az igaz, hogy eppár mustra özvegy is akadt közte. De jaz többi, hja az többi! . . . Fére gerjödelmek! . . . A zultánnak megígértem, hogy mögnízem, de el nem olvasom a biblotékáját s ami fölvégatlan példány van

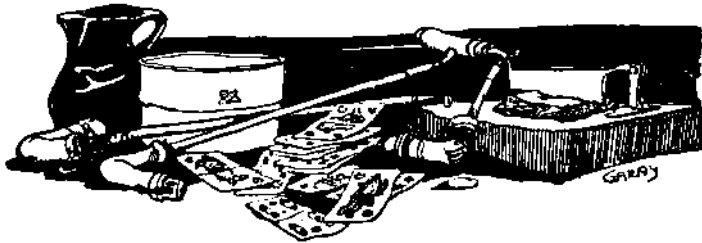
benne, nem bontom-bántom csak rátanáljak arra jaz egyre, aki jután a szerelmes gyanakodás hozott el idájig.

— Meik itt köztetek, patyolat nassádkáim, az a magyar származású, török leánykának elszegődött Kadiné?

Erre mögöst nagy libavásár, akire félre rándul egy bársony firhang és . . . Allah ill Allah ihajla! . . . ott állott a Katicza, igézetes legújabb divatu habos vetkezményben. Czigánylány korában is alig vöt rajta kevesebb, mi'mmost.

— Hát te sárpogácsán neveködött, füstön felkoplalt hütelen gyevla, he? . . . És mán játíkot engedtem a karikásomnak, hogy oldódzon le rúlla ja fonatos — amikor eszembe jut, hogy: hahó Bérezi, hátrább az agaraddal! Mer itt zultána előtt lóhatsz, még peig oan előtt, aki egy csöppet sem invalida, sőt inkább nagyon is Valida Zultánné, mer a jó ilettül csak úgy jádzott az alatt a puha barna meleg bőre jalatt az eleveny hús.

Oszt a firhang mögött elmesélte a szöröncséjit. De csak szépen mesélte! Szinte oan gyöngyén szót, mint a csöndes!

UJ VIVMÁNYOK

Micsa?

Hogy troppó jaz akasztófa? Giljótinnal éjjünk
mán ezután?

Protestálok! Az akasztófa ősi intézmény, a ma-
gyar pedig szeretettel függ az ő régi intézményein.

Nem engedünk! Csemögi uram, va'mmi ja neve
jannak a törvínyszabónak, a kaórmányjának állíjon
nyaktilót. Ráfér.

Mögesne, hogy aztán az hőnyi ídes nyelvünkre
új fótot rakjunk rá, hogy aszongya: giljotinvirág! Oan
nincs! Mert nem az a természet sorja, hogy előbb
kötül, oszt tiló — halom mö'ffordítval: előbb tilóják a
kendört, úgy sodoríjják kötülnek, akasztanám fő velle
jaztat a nyaka-bicskás tudományjukat!

Mindétig csak haladunk! Eztötaz új módi halódást
is annak körösztolik.

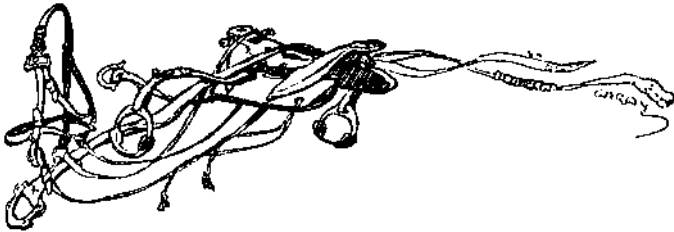
Mömmög az a telefony! — akinek mint hallom

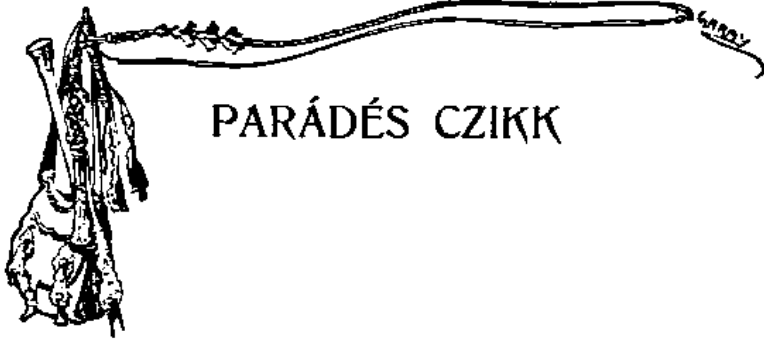

az uságbul, ha ja száján bekajáttok: hát a farán ordíjja el magát!

No, alíösz még csak nyúgodalmas ílet! Ha jítthon aszondom hogy „guberálok!“ — Pestön esik tülle hasra Bika Jóska, Muszáj Pista, Paczal Dani mög a Spogátovics doktor.

Hallom hát azt a telefonjos messze csöndest!

PARÁDÉS CZIKK

Csihaj vín esztendő!

Buknál bele miniszternek abba jaz orkusba, ahun úri vaczkot túrtál magadnak!

Hanem ott akadjon mög futó ideje, ahun letkövérebb! — mégis afféle mélaborongó ábrándos meröngésnek szaftos kátyújában szortyog az emlékezet foszladozott csizmája, ha jelgondulom, hogy megest egy esztendő fordút föl.

Hogy mö'lláltak borúlatos kedijöm egén a sitit főhöt, aszondták: ennek csak asszony az orvossága, házasodjak mög.

Megházasodni? Czoki késértő gondolat! Czurukolok előle, mondván:

— Rossz bika jaz, aki egy tehénér odahagyja a csordát!

De csak mondás vót; magam se hittem benne. Mer a múlt hétön ráfanyalodtam vóna mán e'kkis családi bódogságra, vagy minők tisztölik — mikor bejomlik hozzám Puczor Gazsi, oszt úgy földhő vágja a tajtékpipáját, hogy a plafondra spricczöt a bagója.

— Mi lött Gazsi?

— Kérőbe vótam. Mondok, nincs mán se házam, se földém. Aki hummi ócska czimerös gyűrűm, óram vót, úgy benyomtam zálogba, hogy jordány körömvei se kaparnám ki többet. A hivatalbul is kikártáztak, hát mi kutyafülit tehessek egyebet? — mögházasodok! Menek a Köszmőgi takácsból, oda ajálom magamot vőnek, hásze úri származás vagyok. Hát azon kezdi a fonálbélü, hogy semmim sincs; keressek, szőröztek! Mintha nem kerestem, nem szőröztem vóna mán ölöget. Mimet gusztáhattam vóna jel, ha nem szőröztem vóna? Aszongya rá jaz öreg Köszmőgi: „Aki disznót akar, keressen először ólat magának!”*

Gazsit oan szomorúnak még nem láttam. Bújába mögötte egy sonkámot, mög kijitta két czilinder boromat. Csak nincs emíztőbb a fájdalomnál! De magamat is elkiserített ez a kasnak is bejillő kosár. Hurczolom el a rossz kedvetem másüvé! Lekajátok Antalnak: fogjon! El a nyomoródi stáczióra. Antal a nagy havat beszélte, hogy nem győzi a jószág. „Jó lúnak nincs homok! Álló mars! Szántalpra eriszd a kis koleszt, csöngőt a „Minister“, „Kormány“ nyakába! Hadd csöngessék ki kedilembül a náthát!

Odafel mégis csak külön világ van. Akad e'kkis mívízet, tudomány, természeti ritkaság. Mondok: aztat a telefonyt még nem tapasztaltam mög. Körűvizsgállom és rá is nyitottam a hübnerire.

— Hékás, szóllok oda jaz félcsellagos postás lajdinándnak, ha mán szömnnek fülnek szógál ez a tanálmány, mér ne lőhetne neki példájul a hangval együtt a parfémot is kitelegraférozni?

Nagyot nízött a fia-levélhordó. Ha nincs is Domb-szögön akadémija, de van hozzá való ész!

— Ha experimentom vigett szüksége van objektumra a tudomány írdékibe, tesszen parancson! ja Szellómvel. Ha mustra tetszik, azzal mingyá szógáhat, a telefony mög szagúhat. Billikomos agár ez! Nem csak fogni tud ez, de kiszalajtani is!

Nagyon e tanátam dicsekönni az agaramval, möglöhet. jaj, de az a hiúság!

Az utcán, hogy a póstárul kigyüttem, a Krakszelhuber Tóbival akadok össze. Ha joda nem lököm a falhol, elesik a nagy örömtül. Csak a régi disputa keletkezőit köztünk újból.

— Niksz dajcs! Ha tagadjátok is, mégis mink vagyunk az első nemzet! — mondok neki lölkössen, amint a szömöm íppeg egy bót ablakára vetemödött. Mö'llátok benne egy úri tököt, akkorát, mint egy dominijum. No, sógor, ütöm ódalba Tóbit, könnyen szí nők czvájfeln, dasz ungarise naczión iszt erste? Lájgnen szí olzú venn trauen, dasz vasz hír zéhen iszt nikt glóbusz fon Ungárn!

Beszélt vissza ribancz nímetje, de ja Krakszelhuberek szava nem jár. Intöttem: térjen magába. De hogy térhessen magába ez a fajzat, mikor a hegyemóniátul nem tér a bűribe! Össze mög nem kapaszkodók véle az utcán, mer úgy a maga glóbusán felejténém, hogy neki tanána igaza lönnyi. Mán peig nímetnek ne löhessen igazzal

A nömös csoda-növevény után mögtekéntöttem a másikat is ott a Sugár-uton. Szakállas farkasnak vöttem mán hírét, de szakállas asszony? — mán e csak oan mint a nyöstíny bika, vagy a kan tyúk.

— Hogy vesztegetik ezt a perszónát? — kérdöm a svandra nímetöt, aki jaz ánrét kezel. Majd lejesett

a szíkrúl, hogy a dufla árát dobtam oda neki. Az ajtónálló elbődült.

— Hát az úr ki borja? — kérdöm a paszomántos urat.

Azt felelte, hogy ü csak szegény szóga. Fére hát avval a lepedővel.

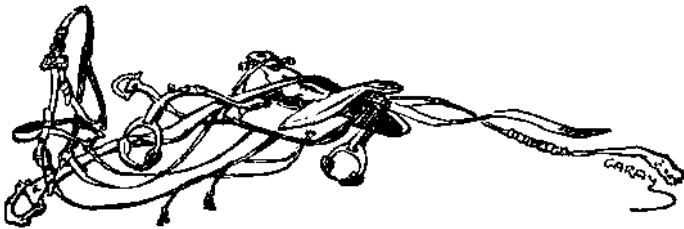
Ott álltam a nagy csuda jelőtt. A tokája alá níztem; nem azér, vájjon ragasztott-e a szakálla; de

jazér, hogy a szömömet a bögyibe ejtsem bele: nem-é luftbalony, vagy effile tanálmányos hazugság. Nem álta ja szömömet a donyesz; de ja kezemöt még úgy se, mer, ahogy mögropintom a mócsingját, oan basszusban ordította el magát, hogy kárba veszőtt tülle az egész napi víkony beszíd, akit oan keserve-sen tanút magába.

— Svindlér! — szólítani oda nömös megvetés-sel. A szőrös némbert még akceptállom, de jaz kebles férjfiut utállom.

Igazi multság, való öröm csak egy van! Hadd is szóllják hát az a tódatlan, kitömetlen csöndes!

SEMITA KÉRDÉS MASKARA BÁL

Elejibe annak a mozgalomnak! Belüliem is kifele böffen az igyeközet. Hadd hütöm hát, mert mö'ppállik, ha jaz vita ájerje köröszkül nem fujdogálja.

Mindétig azt hallom az uságból, mög a Nyakló indzsellér is váttig aztat köhőgi, hogy aszongya: „sémita kérdés“. Nem tud mögállaponni benne, peig favillának elég favilla, hogy mögáhatna a trágyába, nyomnám bele!

Trágyáijuk hát a kérdést!

A sémita kérdés ez: „*mi van eladó?*“ Ha ennél tisztábban magyarázza ki ahány hübnere vagyon a tudományak: magam lögyek akadémikus.

Mán peig én az ellen tiltakozók, hogy eztet a kérdést eldűntsék. Mer ha eldűntik, fő nem tápász-kogyik többet. Ha mög fő nem tápász-kogyik: ki vőszí mög lábán a buzámot? Ha kítaszintjuk az hazából: kinek a képihöl törülközzön a kezünk feje? Mer a cigányba hamar bele jun az embör. Eggyet vakkant, mint a Czondrás, ha jaz ámbitusba tévelyedik, oszt a

csizmám szárával figyelmeztetöm ódalba. De ja zsidó csakhogy ki nem ordíjja magából az ó-testamentomot. Szalad a törvényhöl, mögnyüzsögteti a Ludfarkszöget, a Jehova lábáruul lehúzza a csizmát, a gyerökeit sorra dütögeti, a feleségivei háttal összejállnak, oszt rágyúttanak a hosszunapi vonyittó zsótárra — ettül fölfrissül a kebel l Eztet úgy mögkivánja az igazi szittyia természet, mint a savanyú káposztát, hogy kiálljon belülié a csömör. Azé nem erisztek én ki jebit az hazából. Mien is vóna ez az ország jebi nekü I Akar a tarukk zsidó nekü! Eztet is prédikátam a külköknek, hogy közibök lohajtottam. Nem tudom ellelni a hasznát az ien akadémikus gyűjtogatásnak. Mer mit ér az a meddő keserűség, aki jaz Istóczky komám hasát csikarja, ha ki nem váthassa belülié jaz haza remínségeit? Pízt szaporíjjon, ne bötüt, gyűjtanám mög benne mécsnek mind a tizenkét pörirattyát.

Mán ha jitt akadtam: főrucczantok a maskarabálba. Melegibe el is küdtem magamot abba ja kúbül faragott nagy tulipántos ladába, akinek „Vigadeau” franczia nevet nyomtak a lapos tetejibe, de jazér magyarán csak redutt a. A Szellömöt kosztba hattam a Két kék Bakokba — máj ejádzogat a hotelosné öt macskájával’ a’mmég én ideföl magam cziczázgatok.

Még mindétig azok a kámpicsorodott küszb-állók l Az edgyiket a nyomorúság mán kistájgeróta a régi mundérjából; a másikot mög szilvamagnak aszalta belé az ínség.

— Hát a sárga csizmátokra hunnad tellik a subiczk? — kérdöm.

— Nem leheti aztat kipuczulni kírem! — remögi a pohos alázatossan. Kirtuk újat, nem kápjunk.

— Dzsogolom a keszi nadságos uriság — nyögi az atillába hullajtott nímet — nem lehedí megbuczolni.

— No, spódium-jelölt, mög te, kulimász-kandidátus, vágnék a csizmátokból harminczhét záptojást, hogy újabb díszre virradjon — netök egy-egy szál flóres 1 Ha mán a görhes csizmátok esött ki a sárgaságból, letalább magatokat hadd rántsalak ki!

Csak úgy bögték utánnam a hálát a tót császár lajbgárdistái.

Az ódalamat mögtapogattam, ott van-é ja talmi smukk, aki nekű nem szoktam maskurás czéczóba jární. Mer bárha talmi, oan mágnyes a, hogy közelembe ránczigálja még a vínjit is.

Az ánrítnál jóformán ki se csosszantottam a ragyogó czipellómet; a kezem öt ágú fésűjével még elegányossan fő se borzótam az üstökömet; a tükör előtt még helyre se riszátam a frakkom — körű se kacséntottam lapossan, se högyös szömre nem vöttem egy selyemviganós vászonkát se: hát nem oda pákoszkodik mán hozzám egy egy kebelidus honleánka? Hajnalig ha keresők se tanálom párját, oan jól fösött az anczugos földetlensége, földözném be. Rugóra járt annak mindön porczikája; mög nem tudok az ümögi hármás határba oan balhát, akit a vállán mög ne ölhettem vóna, oan kemín vót.

Rangossan elejibe lipködök, a smukkot előrán-tom, odatartom neki a csecsebecsét és aszondom:

— Szógám nassád! Fogadja eztet az arany ékszerszámot ószinte csecsebecsülésem kifejezése gyanánt. Amién arany ez a prazlet, oan igaz az én bódulatom is. Próbálja mög!

Mög is esött az aranypróba. Csakhogy én jobban

jártam: mert nem vót ám annak semmije se talmi, hacsak a hűsige nem; aki peig éntüllem mán azután ott váshatott mög a nyűtől — mit én bántam.

Sokan mozogtak körül a kecsöhölgykék. Csak a pofográfiaja nem vót azoknak elfödvel, a többi mind szabadszömre várt. Hát még, akinek se a fejire, se a mellyire nem jutott maszka!

A nagy multság hullámajinak taraján ott lubiczkol felém Bugaczy Laczi, az én búfelejtető, bánatszalajtó czimborám.

— Laczi te — mondok neki, rámutatva! arra ja magyarhoni csecsencz högyekre — láttál mán iet?

— Nem én, amöte elválasztottak — mondá ü — oszt rúgott gyerök löttem.

Véggig sasséroztattuk magunk előtt eztet a szömetlen vakparádét. Egy elibém tolakodó alpörös külköt fére is lódítottam: mit mutogassa jaz frakkos tetömit?

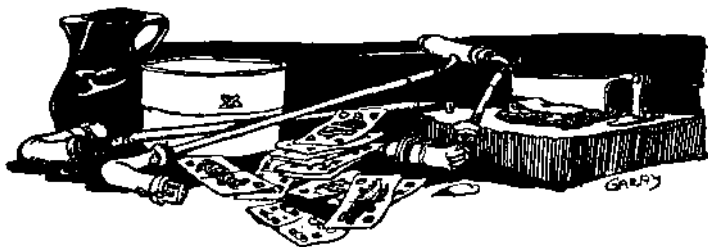
— Micsoda impertinencz ez? — sivíjja a fiókjebi. — Mivel indakalja ün eztet a erőszakot mek?

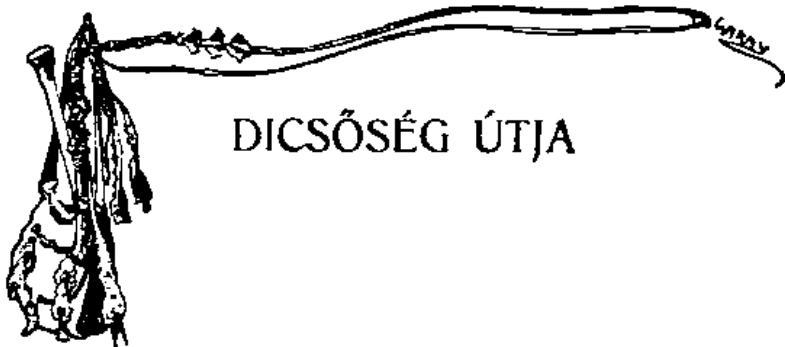
— Ne tüstinködj előttem, te az örök házalónak ájvájdekja, te l — sűgok neki oda szelideden. — Nem vagyok én kúriai bíró, hogy mög is okoljam, akit cselekszők.

Ezzel marókra fogtam elül a fnyesre kivasalt förhemedlijét és mintha nem is pakliss ginge jordány, ha' pakli vóna maga: elemeltem, oszt úgy oda temettem a Rác Palya bandájának nagy böggőjje mellé kisböggőnek, hogy azt tudták a cigányok is, segítséget kaptak. Ha jaz össze fűtyülös vót, maga mé ne lehetne gordonkás? De, hogy mégis nagyon ki ne hallódjon a muzsikája, a Pali terenyibe egy vadonnal

új tízes bankót nyomtam abból a felemás kék papirosbú, akit a nímettel özszevíresödött magyar bank a minap eresztett ki világ csúfjára. Úgy is zörögtek osztán a füstösök, hogy ki nem hallatszott annak a jeruzsálemi vikony zsidráknak a szóló agáriája.

De hát, ez is ócska vigadás már. Egy vín debar-dérosnak még csak azt köptem a vörös fülibe, hogy: „Nassád asszonyám, tehínek nem való ja gatya“ — akin ekkicsit mögilletődött. Mán a másik pörcezen-ten víg fijákeros vitt oda kettőnköt, ahun a tápén* tatos vizsgálódást nem akasztja mög semmi. Közbe egy honi gavallér még aztat is mögcelekedte, hogy lóháton gyütt be ja szalonyba. És az a telivér csikó urassabban viseeködött, mint az ü telivér gaz-dája. Ha jaz hajdani korba lúbul fellőtt konzul, az újabb korba marhábul exczellenciás — mér ne válna jóra való csikóbul az én brúderem? Mög is ittuk véle a brúdert, oszt' egy puha szobába mögszólaltattuk az igazi földött multságot — a hajnali csöndest.

DICSŐSÉG ÚTJA

Szorri!

Ahová köpök, a magam glóriája sercögteti rám vissza a ragyogó sugarát.

Más görhes mellyet fővetne a dicsőség — de jén kibírom. Hát ha piramist raknának fölibém, e'kkö-hintéssel nem fölóditanám, ha ja giczei gulya vóna jis? Föl én!

Auzlógba ott fityög a „*Mokány Bézezi pipája*!”. Oan szükre fürta az a hóduló nímet, hogy csak az Entvisztli dzsoké háhatna mög benne. De ha virgóniára szóll, hát illik is, hogy szoros lögyék. A sűrű belegyugdosástul máj kibővül a szipka. Vöttem is egy tuczettel. Lupi bácsinak is hoztam, ha győzi még szuflával.

Amoda egy bottal „*Mokány Bézezi kalapot*“ mér egy jordány mönyecske. E'ddarabot a fejembe nyomattam a jebuzellával, nyomnám viszonzásul a magam karimás kalaptyát az ü bogár fejibe, hogy hullana rája mind az a szerelmetös gondulat, aki bele gőzölt a buborékos agyambul.

— Gatt! Úgy örülöm magamat, flautázta a mozsilla, hogy leheti szerencsém híres urasághoz. Olyan szép, olyan elegánt gafelír!

És úgy ragyogtatta a szömit, hogy akar gázos világ se jégött vóna a böttyába, mégis finyössen lött vóna kijillumináva.

— Hát osztán, ifiasszonykám, hogy vesztögeti az *én* kalapomat? — kérdém tülle ingerködve.

— Gatt besicz! — szabadkozik ü. Fogadjon el mint tiszteletpéldány.

— Nömös bögyü hogy! Többre böcsülöm a magam firmáját, semhogy prezentbe elfogadjak valamit, ha rullam nevezködik is.

Ezzel oda vágtam a kármentő márványos asztalára ött szál fiatal flórest, hogy csak úgy csattogott. Mán az utczán vótam, még mindétig kefélte a bekecsömet, adnám vissza neki duflán!

Egy ibrikes botba látok egy sörös kancsót a magam úri pofonómiájával. Tyüh, aki árpalétül pohosodott mivízettye van az Holbájnodnak! . . . hát sörczégérnek gyalázod borkedvellő mivoltomat? De csakhamar möglohadtam. Jó ápetust annak, aki oan edínybül szürcsöget, akinek a belseje felé háttal állok a Szellőmmel edgyütt!

Bévül takaros honhőgyike árulta jaz kancsót.

— Gyöngyöm, poczellánykám, mondok összejütvel az bokámat, mán csak a hirijér is, hat stukkót ebbül a kriglibül.

Az embör ne smuczigoskodjon, ha tisztössig éri.

Mini! Még hamutartót is látok a magam díszes perszónájával! Magam a szélün állok a csészének, oszt ippeg készülök belespicczöni. Szembe véllem a

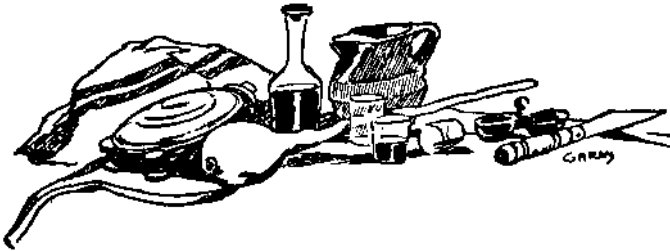

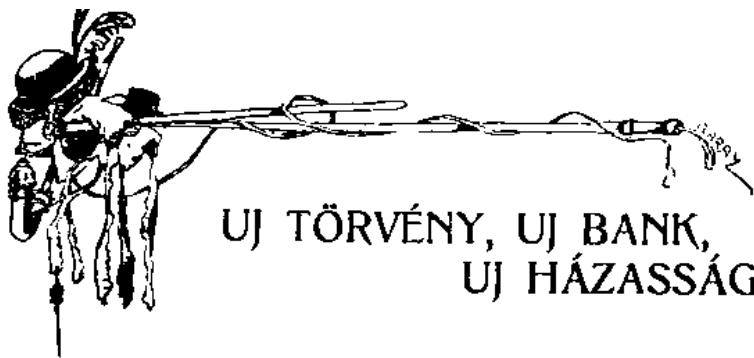
kutyám pihenőbe. E'sse kutya! No Szellő, én legyek a Rudi borbély, ha nem külön monumentumot kapunk mink ketten, mint a Széchényi István szobra, akít bálvánnak se szeretnék a szárazmalmomba, ott veretném széjjel a Számi zsidóval ócska vasnak! A Mözmer bőtyába mög a gyócs véggibe ragyogok, a szalvétába is belestikkótek. De mán ebbe csak szép

fehér cseléd merje törüni a száját Hadd csókolom akkor is, amikor nem tok felüle.

Pártulom az hőnyi ipart, ha nem vagyok is vándorló prófétája, mint fogékony bajnok-társam a zsidó asszonyok környül; s nem is sajnáltam túle a kípem mássát. De jaz ipar csak rajzolatba cselökedheti ki, ammég magam oan jó példával lipködök elül a tiz esztendök múltán mögejtendő népszámlálás érdömibe, hogy akkor mán a karafina, findzsa, szalvéta mind az én valláskülönbség nekü elszaporodó hasonmássajim kezibe lészön.

Addég is arczmásomnak a kancsó belseje felé eső nadirját egy Thonet-székre nyomván, lölkös buzditással aztat kajátottam oda: hadd is szölljék hát az a magyar nemzeti iparos csöndes l

ÚJ TÖRVÉNY, ÚJ BANK, ÚJ HÁZASSÁG

Upre!

Kelj föl sirodbul, vin Werbőczy, aki jelső sütöt-
ted nyélbe a magyar igazságot! Oszt' nizz körű ja
sok törvény-csöppentő tejourétikus közt, csavarinta-
nám a lábszárát valamennyinek §-ba, nem-e mind a
szarvát feji meg a tehénnek? Kapd föl aztat a disz-
nóbürös hármasondat, vágjad a fejükhöl, hogy tripar-
titumba hasadjon le ja fülök, akit oan kevésjen moz-
gatnak.

Mer gravámennel állok elő. Hát hummi coupon-
talan bécsi jordányokkal szúrtek össze „magyar nem-
zeti bankot.”¹ Ez ellen én protestállok, mer csak *egy*
a magyar nemzeti bank — az, akit én adok!

Mömmög a gusztusomnak is ük parancsolnának.
Aszongya az a 236-ik törvénybőffentésük, hogy aki
tizennégy esztendőkön inned neki bögyösödött fehér
cselíddel mókázik, az öt éven át eszi az álladalom
kosztját, raknám oda csemögének a Tisza Kálmány
asztalára! Mer hogy az vérmocskolás! De hibátlannak
érözheti magát az a ginge kodifikátor, hogy mocsoknak

billogozza, jaki a lettisztább gyönyörüség! Mán csak göröcsöt kötök a kendőmre, ahánszor kiszedem az ellenzőből, hogy el ne felejtsem. De még bele is slingöletetöm aztat a paragrafust a Bába Treszkával, előttem leböggjön, ha bele akarnék ütközni. Nem a Treszkába, mer ammán kiszenvedte a maga tizen-négy esztendejit. Sokat vót ü mán fogva.

Menek a Ferenczybe*), ha'tterjesztöm ott az jogi tudományomat. Még ki se rúgtam magam előtt az ajtót, mán elejibém karikázik egy oan tilalmas jérczike és uczczú, belecsimpaszkodik a nyakamba.

— Czurukk! — mondom neki, — aki 236-os kármentője vagyok az köllemejidnek! Möllát az ügyész, apró cselédöm, oszt lakolás lösz a vígé, nem lakodalom. Szaladj szógám a nyakamrúl!

Nem tágított a kis pákosztos. Csak antul jobban sikálta szakályamhol a búbját. Egyre azt állígatta, hogy mán ü tizenöt is múlt, akar a körösztlevelet is mö'mmutassa.

— Ott tartsad a kezedet a körösztleveleden, én nem keresöm.

Nem akarta elérteni, ammég az ölembe nem fészkölte bé magát. Mö' mmagyaráztam neki az jogászi heti' ujságbul mö jelentősigit annak a törvénynek, ne tögyön rajtam erőszakot, vögye tekintetbe, hogy hat neveletlen özvegy rína, ha dutyiba kerülnék miatta.

Hát aztat a czibil házassági törvényt a minyis-ter nem kötné a nyakába malomkőnek, oszt' ejtetné bele magát a Czigántóba jött, ahun letnedvesebb? — vetnék föl a jurisprudenciáját a fakadó vizek! Mán

*) Amolyan éjjeli kávéház volt a belvárosi Semmelweis-utca szögletén.

én most hit alatt kúduljam azt, akit eddétig édes ingyenbe kaptam? Ezentúl csak ú' llősz, hogy aszongya a Czilike vagy a Régyika: „Szeretlek Berczikém, de jelőbb megyünk a viczispány elibe!“ — Sarkantylus áldás, kardos miatyánk? Még az is mögessék rajtam, hogy ipám lesz a Rézfenekü zsidó, anyósom a bab-sütő Czafatné, sógorom mög a Makszli gyerök?

Törvinyes lögyön mán ezentúl az e'mmásba szűrt magyar-zsidó vír?

Hát nem öleg magyar vír kereng mán a sok jebuzeusba — az, akit a magyarbul szopott? Mög, aki legcsufabb ebbe jaz törvénybe az, hogy én *nömös* — én vetemedjek *pógári* házasságra!

Nem ijeszgetöm magam tovább — mer nem is oan szörnyű a, ha *én* veszek el jebuzellát. Ha mög jebihöl mén hozzá a magyar lány — ott verje föl a gyöp a dógát! Hásze nem muszaj vele! De mán most csak antul nagyobb drukkal várom, hogy Lupi bácsi a Cseszmöghy grófnéval kicsinyálja, hogy éngöm válaszszanak mög viczispánnak. Azok lösznek máj csak az esküvők, akiket én akasztok össze! A jordány vőlegínynek a szöme közzé köpöm azt a kérdést, hogy szereti-je azt a leányzót, aki a kezín van? Ha mög összeboronálom ükét, a Kóbit nyakon áldom, a Jancsi gyerök Fánikájától mög kiszödöm a párbért czuppantós arany értékben.

A lakodalmon peig vérvegyittő hajnalig szóllal-tatom mög aztat a zsidóba ójtott magyar nemzeti csöndest!

KUNCSORGÁSAIM TÖRTÉNETE

Hajahaj!

Na'ddolog a, jamikor az az égbeli csavargó csak főböki ézczörre jasztat a csimbókos fejit azon a pojé-táktul telebőffentött mennyei kárpiton, mög végig söpri a szoptatós dajkák tejes útját a hosszi farkával. Az asztromonyasok a lethosszabb csövüket szögeznek neki: hunnad kerüt, há igyeközik? A Vényus csellagnak keresi-é a kedvit, vagy a Cassiopeja övit akarja-é bontogatni, va'mtnás valami menyboltozatos keblű kontyos szüzhöl szeretne-é hozzá törülközni? Ammég — ne neked csellag-csösz! — egygyet fordított magán, elvágat valamőre, egy ösméretlen fősső vármegyébe, oszt' a holdforgató professzorok üthetik a nyomát a mathezissel.

Még nagyobb dolog a, jamikor tündöklő pályámbul lekanyarodok én, Mokány Bertalan. Mert nincs az a hirös főtűnés odafel, akinél különb ne vóna az én úri letűnésem ide le. Czigánypóstával, telegrófon, fonográf, veszött fényén hajszultak éngöm, hová sziveskődtem elveszni, hogy hetek, hónapok óta

nem méltóztatok mozgatni még a fülem botját se. Nem is ragyogott úgy a jelöniétével az a dónáti üstökös, mint távollétemmel ragyogok én, a domb-szögi kométa.

Peig bizony közel gunyasztottam: Bugacson húztam mög magam, a Laczi komám fínyös portáján, fínyös lévén az attul a sok tócsaviztül, akibe jött rőfög az udvarán a hízó és fürdenek az kacsák. Fínyös kapu jaz! Mer ü is szereti a török viresaftot: van vászony-nípsége, egész hárem; van ökre, egész három; van Görögországja is, mánhogy görög dinnyefödje; van három szál csibukja, kevés dohányja, sok adóssága.

Az első, amér megszöktem hazunnan, avvót, hogy aszongya: elfognának küetnek akármién progránnyal, csak szélialog lögyék. Ha zavaros ellenzék a kévánságtok, mondok, ott van Mádon Ahszbahsz teins úr, magyar felfödön németaafödi, hollandus magyar, gyalog ritter. Ahzt válasszátok, annak a politikája való tihozzátok, jó jártok, ha a bizalmába szátok, körösztöm rátok, vakapátok l

A Zsindöly Tónit akarták utánam föléptetni.

— Marha ja! — intöm ükét jóságossan. Nem *kerületbe* való ja, ha *karámba*.

De mer nem érhetek el, a Tónit mög löböcsüttem előttük, Lupi bácsira vesztögették a szavazattjukat.

Tojáss Dani komám is hét vármögyébe küdte jutánnam a kurrencst. Hej, szegény Dani komám! Jordánynak úri cselédje l Pedig örökös urnák dekretáltam ütet mán akkó, hogy heted-éve az utósó ötven hódjának a két hétig tartó torát ütük mög. Nem sajnáta az öreg a bankót, bátor a végső napokban

mán a kerítést adogatta jel, teljön borra, savanyu vízre. Híjjába! Az úr pokolba is úr, még ha zsidónak az ispánja is.

Oszt' maga vetötte utánnam magát. Osszeverbuváta az összes barátságot, atyafiságot. Az ablakom alatt elejin csak gengén kajdásztak, hogy: „Bézezi, gyere ki!“ Hasztalan! Híjjába csavargatták a Treszka gazdasszonyom czirmosának a farkát, híjjába lüdüzött bele Gönczöl Muki a tölgyfa-ajtómba, Czinkotay Gabi is híjjába gyújtott bele a disznó-ólomba—sehogy se tudtak magukhoz édosgetni, mer mivel hogy a Bugaczeumban rejlttem.

Fő joka, hogy odébb tisztelögtem, a'vvót, hogy nállam akart nízni a „Magyar Fenyőmag Ipar Meghonorítására Törekvő Tudósok Országos Egyesülete“¹, aki jaz idei saskajarást Domszögön akarván mögtartani, hozzám az „ismert honfihoz“ fordult, adjak nekik szállást, kosztot, fenyőmagot.

— Cziczke, Szellő 1 Kullancs, Pozdorja, Ászok, Balhás, Fünáncz, Zsandár 1 Belső agarajim, külső kutyáim 1 Ide mellém mind a hányán!

Mikor ott szüköltek a csizmám szára körül, a vankászlibul kiemeetem egy nagy öveg fenyőmagpályinkát, egy czipót belejázattam, oszt rádresszéroztam ükét; az orruk alá tartván a boroviczkás könyeret; mög-mögemeetem előttük, utánna kéredzködtek s csaholtak a bestiák, akar egy fia-országgyülés.

No mán most hadd gyüjjön az a tudományos banda, itt hetelhet-havalhat. A kutyáim még az nap téptek mög egy kataszteri pótbiztost, a Szkricságot, aki Liptó-vármögyéből hozta magával a fenyü-szagot.

Letjobban elriasztott a Kotlós Cziczabella*
hogy aszongya a birka-usztatómba báránycának gyünne
le feredni, ahun osztán együtteskén mártogatnánk
hő tagjainkat az enyhabokba, köhrinteném ezt a ke-
hős mulatságot a víkony ábrázatába hűsítőnek.
Fenyvből, enyvből kiszabadulva, melegibe mög

*) Lengenádfalvai Kottlik Zirzabella.

az idei termésűmet 1500 pöngőjér adval oda ja Mendelffy zsidónak (eddig Mándli vót a hívókája), Laczihoz szöktem, Unnád hasznos pihenés után neki a szezonos fürdőzésnek! A Gyökös Ádám öreg gazdámot rendütem be magamhol, hozza jel a rozsom, gyapjam árát, azzal a parancsolatval, hogy az pízze ott keressön föl, ahun vagyok.

Hát a gőzferedőbe hozta jutánnam. Ippeg az alsó tusson ültem. Hallom, öreg Ádány, a patkós csizmájával hogy kopog végig a márványos pádimento-mon. Ott állt mög azon szűrösen. Csak úgy okádja ki magából ez a spongyiás paraszt krispin a gőzt. Mondok, möttréfalom Gyökös bácsit. Láttatlanba bekapok egy hörpenet vizet, mögerisztöm alattam a csapot s a számbul spricczölöm főfele a vizisugarat.

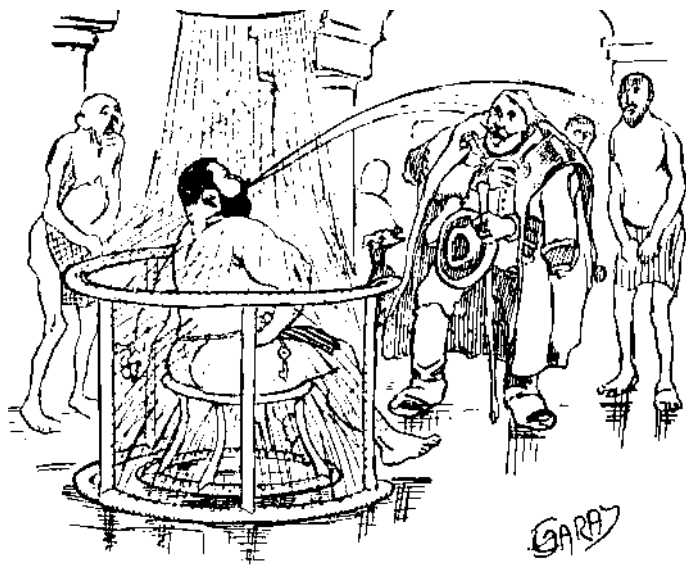
Csak elálmékkodik ezen a látományon az én Ádány gazdám. Még ilyen köpést az apám kocsisá se tudott,

— Ejnye tens uram, mondja, a lapoczkájával félvállt billentve mög magán a szűrt, hogy a bankót a vak ujjából kiszedje — ejnye tens uram, e'mmár valami!

— Biz úgy Ádám! Ez olyan vízi puska, aki véggig öblinti az embört!

— Hagy tisztaság, mondja ü.

Kivel hűségösen lejövasta a píz, úgy hogy még az este szalajthattam a lokomotivot a cseh fürdőbe. Nem Karlszbadba igyeköztem, mert én csak a fehér májú embert szeretöm. Franczenczbadba se; mer ha mócsingos is a legíny, ötszáz ehös némbörnek nem lóhet a szultánja. Marienbadba se. Ott a sok ásványos víztől máj szomjan veszök a sör után. Mög azt

a sok árnyikos helyöket se győzi a magyar viselet. Oda hátulgombolós német gyeröknadrág kék. A kövér asszonyok czélerányos mögcsappanását csömör nekü ki nem bírom gusztányi, hát ikább közibéjük se menek.

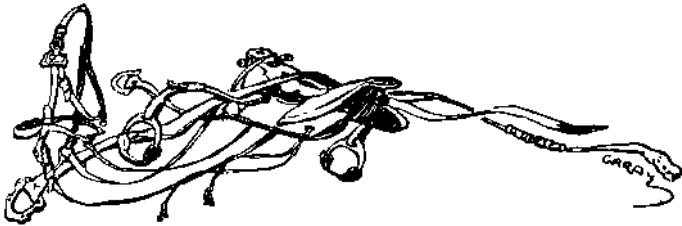
Letkülönb cseh fürdő most a Kuchelbád, ahun megúszttatták a német bursokat. Az utcán elejibém is szegődik egy oan kimustrált tejuton és nyájassan rám vigyorint:

— Ach, ein tapferer Magiare! Grusz und Hand-schlag!

— Czoki! — mondok neki nyugodtan. Zonszt szí verden háben handslag auf hebréise gose!

Dühbe gurul a makakóbi. Hogy mögkérleljem, akkorát ütök a vállára, hogy csak úgy szídút a barátságomtul. Mö'Ilátja a nímötnek mutatott kedvező barátságomat egy hasított orrú benszülött, a hazaji csergő cseh nyelvin maga mellé prüsszenti jaz frekvencziját és ott hamarossan deklarálja neköm a háborút, kihíl dujélumra.

— Hallod-é te liktáriumtul elrugaczkodott, deklarás cseh pimasz! — mondok neki illő mérséklettel. Fölkaphatnám eztet az egy száll nímét stúdencsöt és ezzel vághatnék közibétek úgy, hogy pápának níznétek a trencsényi drótost s úgy köttöznétek bele ja Palaczky apátok ölibe, aki jött a tót menyországba Libusa kiráné szölke búbjába keresi a fehér balhát! De magyar gavallér vagyok, nem ílek vissza jaz virtusommal.

NÉMETORSZÁGBÓL HAZAFELÉ

Czurukkl

Vissza jabbul az országbul, akinek híg a könyere,
lutheránus a császársa, szűz a királyja, basa a kor-
mányzója. Nem való magyarnak ez a birodalom, üt-
ném ki a fenekit!

Beníztem Rajkenhálba.

ügy mászott el a sok vendig előttem, mint a
beteg légy. Alyig akadt benne hozzám való vérbélű
asszonyka, mer a többi, az fehir cselidnek oan sárga
vót, akar a repcevirág. De mán ha neköm virágzói
asszony, piros légy mint a rúzs! Alyig akadt —
de csak akadt. A gradéros háznak sós venyige-kazla
jalatt karikázott el ippeg.

— Vohin beliben czu rádeln, czukkervájbhen in
zalcztégyel? — pördülök feléje elegányos lendülettel.
Denn venn álte gázbokk libt lekken zalcz, édle rajtferd
umzó desztó líber lekt czukker, — mondám ma-
gamra való tekintetvel.

Nyájassan fogadta a feladott szót. Kezes bajorka vót.

— Oh, — folytatám, — Bájerland stammt gevisz fon báj, ven allé frájla czu inén glájkhén.

Aszongya ü:

— Ach wie schnell Sie reiten, mein Herr!

Aszondom én:

— Gehöre ja darum czu rajter-náczió! Venn ik núr zo báj inén feszt im zattel ziccen könnte! — És olvadékonyan pislántottam a kélk szöme közzé. Szép tiszta idő járt ezen a két kis mennybótozaton. Közbe a sós páráiul csapos lett a bajczom. Aszondom neki:

— Venn gráde zalcz-inhaláczió zi braukhen, hír fon májne belégte snurbárt können inhalíren beszte gezundhájt. Lében zí mit dér gelégenhájt! — biztatom és genge derekának béfogadására böcssöre hajlítom férfiyas karomat.

Hát Bizsmárk a mö'mmondhatója, hogy esött: de ecczörre jabbul a két kis mennyországól két vilám czikázott felém, pejig be se föllegzett; oszt úgy bejütött a fülem tövibe a ménkú, hogy duflának látam túlie ja vín Watzmánn-högyet. Ószöm a patyolat ujját, de kemíyén czirogat véle! Mondok: *kezes* kis jószág, — hát *markos!* Böcsülöm a högyi virtust, és a szemírem fölháborodása sokszor kedvesebb én neköm, mint az az ócssó hagyogatás. Csömörös hátamnak a dagasztás nem szolgál! oan jó, mint e'kkis parázs pofony az ábrázatomnak: csakhogy puha, fehér legyík ám, ahunnad származik.

— Küssze dasz vájsze praczl für gnédíge stróf, — mosolygok feléje. — Iszt fon inén fii züsszer fájge auf ór, vi puszeí von francziskáner auf maul.

De jerre bögybe vágta a fejít, oszt eszaladt mint kakas elül a jércze.

Szöbbit, jobbat ú'sse tanálok itt ebbe jaz élemődött gidáknak való ginge országba. Fütty masina, vigy haza!

* *

*

A redutt ódalán látok két hosszú törüközöt kóvályogni a meleg levegőn. Hát ezöket ki szárija most? Hásze ki sincsenek mosval! Vagy úgy: a női iparkijállitásnak a lobogó hirdetése. Nem nagyon biztat a czégérje. De csak bémenek: támogassuk hogy e ne düjjön. Az első akit látok, egy úri kisasszonyba ojtott paraszt lány. Oan Böske, hogy akar meik kolonyba bejillik Elíznek. Szöszfonyalat eresztött a kis aranyos.

Mö'sszóllitom hóduló nyájassággal:

— Kisasszonyka cselédöm, mondok, de csak szaporán pörög az orsó azon a keztyübe szokott ujjadon! Tudsz-e rózsám víkony fonalat?

Hát nem ezt felelte rá, hogy:

— Ha mö'ffogod babám eszakad.

Nem is fogtam mög.

— Lássa, szógám nassád, mondok, ezzel a víkony fonállal örökre magáhol fűzhetne, ha magácska is úgy akarná. Elpirút, eszaladt. Hát csakugyan paraszt lyan vót.

Fonyalon kezdtem, folytatom a szövőszékön. Ott csapkodta a vetéllőt tüled-hozzád a Tímár Sára, a számadó juhászomnak a mönye.

— Tyű, aki szötte-fonta! Hát te möte lettél iparmívész, he! — kajáitok oda neki atyai indulatval. Akire aszondta szömérmötössen, hogy a Zichy Jenő

grófból szegődött be koncert-takácsnének. No Sári-
kám, mondok, csak e ne hibázd a nyüstöt!

Fonál, vászon, ümög: ez az ordó naturális az
iparba. Nízöm, forgatom: hátul van-é jaz eleje, elől
van-e jaz hátulja? A monyogram nyomra vezetött.

Csak szép az az ipar! Belékóstolok még a többi
termékejibe is, de jaddig e nem hagyom a magam
iparát, akar hogy piszkálja is a forrásait a kórrmány,
aki természetise vagyon a produktumainak! Csak azér
is, hadd szóljék az az igazi forrásnyitogató hazai
csöndesl

A „CZIFRA NYOMORUSÁG” ELSŐ ELŐADÁSÁN

Köp idő!

Paruplis egzekutornak, galucsnis nímeknek való, áztatná ki belőlük a hiszekeggyet, ha van imádságuk.

Nem ladik az én szandlóferem, a táltosaim lábát se neveltem evedző lapátnak, hogy rá eriszködjön az ország útjára, tőtteném fő a felelős miniszterivel.

Móte szoportyog az orromba a kéthetes nátha! Annyit tüszkölök, akar a túlfütött cséplő-masina. Máj fővet a sok szaft. Hadd száríjjam ki magambul!

Főrucczantok hát ekkicsit arra ja statisztikajilag mögszaporétott meddő Budapestre. Hallom az uságbul, Csiky Gergőnek, a proletár tatának olimpisi czuczája mögöst mö'ffiadzott. Jó magló fajta lóhet a pogány istenasszonyka, akivel összeszüri a levet, mer csak úgy dünti magábul a drámaji szüleségöt.

Ha van lú, akinek „*Boldog pislantás*” a neve, mé ne körösztúhetné a maga édös csikaját „*Czifra*”

nyomorúság“-ra? Hásze nem csak apja, de a papja is. A tavaszi ellés letkülönb csíkijének — mondok csikájának is „*Czifra nyomorúság*“ léssen az ű neve.

Hogy az a portásnak ötözött bihal ki jakar szönni a fjjákerbül: rájütök az első lábára. (Az alsó akkora, hogy álltó helyibe mög tunna halni!)

— Nem vagyok én beteg asszony, hékás! — szóllok neki enyelögve. Nem köll engöm kihámozni jaz hintóbul. Tellik a magam embörségibül.

Ezzel urassan úgy féreigazitom, hogy máj el-ejtette az ezüstös bunkós botját, vinném haza pet-rencze-rudnak.

— Jaj, hát a nagyságos úr! — nyögi a bundás vendégfogadó. Mindjárt rájösmértem a keze járásáru.

Csak ér az valamit, ha jaz manupröpriának van hitele. Aszongya jaz a prémes gözmalom: ne fárisz-szam magam az kasszából, mer ott most mán a gyüvő esztendeji márcziusi előjadásra mérik a bilétet. De van neki egy heverő, az is orkesztrumbeli. Az igazi böcsin alul vesztegeti.

Abba ja szérübe, akivel tenyér gyanánt él, bele nyomom az öt flórest, magamot meg abba ja pitarba, akit foajének híl a vidéki tudatlan. Vagy harmincz idres-bodros hógynek a máslis gavallérjait úgy ódalba nyekkentöm, hogy az új darabhol alkalmazkodva, valamennyi czifra nyomorékká lött, ammég a kad-ruphol jutottam. Nini, hát nem a vín Potifárné van már itt?

— Jaj, angyalom! — s fél szemmel édesdeden sandalítok arra ja páratlan giliezére; — már magács-kánál *nem* hannám el a köpönyegöm, de nömös ma-gamot felejténém itt.

Nem értötte jel az aranyos kis dög a bibliai példázatot. Közelebb söndörödök hozzá, gukkert váltok tülle, szorongatom a morzsa kezit, de csak nem nyílt mög az a decziliter agyacskája a szent irásbul elemeit hasonlatnak.

Elsöt csöndítenek.

Indulj csürhe! Tala te ne, publikum!

A billét-fogdosó megállít, hogy mi pakk van a kezembe? (Mer a Szellömöt kivel nem akartam hanni, hát zsákba tuszkótam.)

— Tán csak bevihetem a melegítömöt! — böf-fenök rá a nappali snájderbül estéli kiskapusnak ötözködött hunyi vitézre. Hogy én a maguk czúgos ájerüktül fejjelt náthával mönnek haza?

Nizött, de nem ámolodhatott feleltre a kecskesavóval hígitott esze, mert szakadt utánam a vászon-, posztó- és a selyöm nipsíg. A benyílóba elvakkantotta magát a zsákom. Oan keskeny alkotmány a bejárat, hogy az agaramot is csak éllel szoríhattam átal rajta.

No, muzsikus se vótam még teljes úri életömbel! A brácsás helyire szólt a zenekari bilétám. A Szellőmöt fortélyossan kisikkasztottam a zsákból, oszt rátelepíttem egy kazal kótára, akibül a pazános szedi ja szuszját.

— Tanútt kutya vagy Szellő, hát kussolj! — intöm ütet. A heverő nagybóggó nyakába rájakasztottam a gubám, a csigafejibe a tűzoktollas pörge kalapom, oszt gukker-csübe kapom a szálát. Még felet se kanyarodott a messzelátóm, mán mögakadt két kivágott keblözetü jebuzellán. Mér nem fotografus-cső jaz a kezembe! De hamarossan lekapnám ükét! Oan a szempillájuk, hogy fekker se kék a harmat kezükbe. Le-lepillognak rám, enyhító szellőt hajtva le vele a pihegő bögyükre, aki mögött ott sisterög az forró érzelmek tűzhányó méhelye, lankám benne a krátère közepibe.

Rágyújtanak a darabra. Hát nem ott ágál valamennyi az orromon? Mömmög olyiknak csak a fejit ha látom. Azt az Eszterkét akár még közelébb csavarintanám magamhol, az urára mög ráfognám a gukkerom boldog végit, hogy mentül távolabb essön tüllem. Tyúh! Mög ott a Mézesnél* No Boris, aki belém főzöl, rám mosol, hozzám hajiasz, mellém szorulsz: kifele áll az portámtul a te lábasad nyele! Ez a helyre

*) A játszó személyzet egy tagja.

gazdasszony csak! Hogy pörög, karikázik, pördül-
fordul! Mihentöst véggit szakajtják az darabnak, be-
affiroltatom magamot neki. Ha nem hagyhassa a
természettyit, van otthol az udvaromon szín is pad
is: összejábdáltatom neki színpadnak, rolléja is akad
a mángollón; gázsit mög oat rezolválok neki, hogy
az egri érseknek is csak úgy fogja mondani, hogy:
maga! Belsőnek pedig nem átallanám, ha hozzája
szegődne ja Milike.* Oan duettóhol még nem síká-
tak akkompanyrát ebbe ja zengő kármentőbe, mint
ahogy én kísérném az ő páros zöngésüköt, közbül
lévén harmadik magam.

Ahun a! Elszóta magát a Szellóm.

— Kutya az apád, eb anyád! — intöm ütet —
nem mögmondtam, hogy nem a te fújó instrumentu-
modból szabták hozzá eztet a kottákat? Bordába rúgtam
a neveletlent, amire úgy elnyikkantotta magát, mintha
ü vóna a prémadonna.

Kapóra gyütt a zavajgás, tapsolás. Én is dörög-
tettem a terenyem, kajátva neki, hogy:

— Hop, szent atyám! Gyere ki!

Alyigha rá nem ösmért az hangomrul ü is.
Kigyütt, és ahogy tellett az ájtatosságátul mög a
poczakjátul: hajtogatta magát.

Irdemös embör, igaz. De jazér csak keserves
nehez vóna tenyeren hordani ütet.

A *föstékös* drukk után, következözön mán most
a *színes*.

Hadd is szójjék hát!

*) Szintén szereplő.

BERNÁT SÁRA

Sarah-világ!

E'mmost a parola.

Ha ja kövér adóba rámegy a szegény embör sovány pizceskéje: mé ne szalajtsuk mög éccző a bugyilláris madzagját, oszt szúrjuk ki a kövér flóreseket a mívíszeti soványságér?

Jobb a *velős* csont a hájas gombócnál — ez az én eszthetikaji mottóm.

— Tessen üveg! — sipíjja a kadruppos tavernika. Mert szabad szömmel keveset fog látni Sáríbul a nagyságos úr.

— Mindétig szabadszáju, szabad szömü gavallér vótam, mondom önézetvei. De ha nagyot mutat a messzelátója, hát hadd kóstolom mög. Sokan vannak-é bévül? — folytatom nyájassan a beszédet.

— Annyian vannak nagyságos uram, hogy maga a Sarah Bernhardt kisasszony se férne bé a néző térre.

— Máj csak szorítok én magamnak placczot. Os-méröm én az olyan állapotot, mikor drukkba van az embör!

Bélebög a Sára.

A nyüstyit! Milyen profil! Ha jélnék a borbélyozással, ezzel az arczéllal borotvákoznék!

— Gott! — ájuldozik mellettem egy puczorságra készülködő, glóbusos jordanella. Gott!

— Má mé gott? — mondom. — Mé nem ikább göttin?

Rágyújtott a Sárika a rolléjára. Akárhánszor láttam már a „Kaméliás bregyót.“ Sose trafált a májamból a kehös tragédia. De most szinte mögéhütem erre ja dekrependő siralomra. Jól esik néha az embörnek, ha ja dudává fujódott lelki hangulatijának könnyebbsége okájér mögrekedt sóhajtásokat kiböfíffentheti magából.

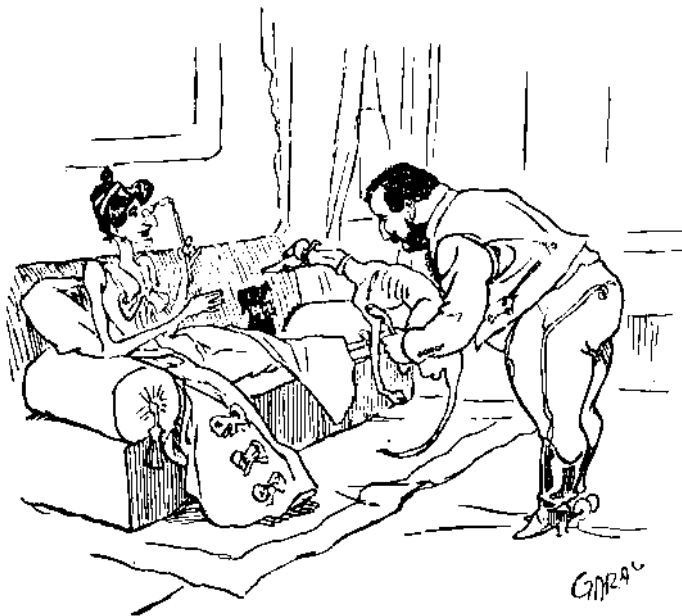
Rázendítöttem a tapsot. A tenyereim úgy is jól fognak; nagyokat is csördítettem véllek. De hogy a feszengő keztyű is explodált a kezemön, azt tudták, leszakad a plafony.

Másnap délbe egy akkora koszorúval mint egy választókerület, glanczossan bejállítottam a Sára holteljébe. A Szellőmtől pedig búcsút vöttem örökre. Két hete, hogy elejibe koplaltatom ennek a díszes pörcczenetnek, mert céljaim vágnak vélié. Fáj a szívem ezér a dögér, (mán hogy a Szellőjér), de rá áldozom ütet az mívíszet ótárára.

Alyig, hogy az inassát belöktem a vizita-jegyömmel:

Mr. BERTRAND MOCAGNE
NOBLE DE DOMBCEUGUE ET BOUGACE

már vissza is kerüt és nyitotta ki jelöttem az ajtót.

Ott ült a diva a díványon, mosolyogva nézett
telim és azt flautázta, hogy:

— Que désirez vous monsieur?

Stellungba vágtam magam.

— Madáme, madáme! Zsó szvi örő dö puvoár
vu ekszprimé la zsoá de mon kör e món adoráció
pur voter ar téjátrál . . .

— Oh, si peu de chose, — véli ü szerényen...
N'en parlons pás.

— Bón, SZÍ VU kommandé, mondok. Zsó voá ön
sién szúr vóter zsenu, ki né pa diny dö vu. Iszi mon
Szellő, kö zse preparé eksztra púr vu. Szoajé öröz
avek lüji. Hogy aszondom, látok a térgyin oan ku-
tyát, aki méltatlan hozzá. Itt hozom a Szellőt, lögyön
vilié boldog.

A fekete pudlija vicsorogva nízte a konkurrencziát. Tanát-e vóna a víkonyság istenasszonya különb ölbeli kutyát, mint az én Szellóm?

Nagyon mög vót hatval. Hallotta ő mán hírit az én agaramnak, és aszondta: dehogy fosztja mög hazámot ettül a jelössígtül. A koszorút, aztat szivessen elfogadta, és idejadt a fotografiáját és marasztalt, nizzem mög a piktori és szobrácsi alkotássajit.

Amién víkony mellű, oan nagy keblű ez a Sárrika. Hogy körű vezetött, mö'mmutatta ja kesköny magáruul faragott képit:

— Ma buste, zöngi édösdedön.

Azé nincs hát neki magának, —vélem magamba, mert hogy esztra mutogatja I

— íré bijen faragé! — biztatom, és meg akartam verögetni a vállát. Nagyot jajditottam. Beleütöttem egy szögbe. Hát a válla vót mégis. — Kommán sz'appell vóter sijen, madáme, madáme? — kérdém folytatva! a diskursust.

— Niagara, ici Niagara!

— Ah! Niagara. (Hát fekete pudli az ü agara.) Permétté, dö vu glorificare dánz ön pojema óngroa kő zsó krás szölmán komm sza! — azt akartam mondani, hogy amit csak amúgy könnyedén köppintek ki a szívembül.

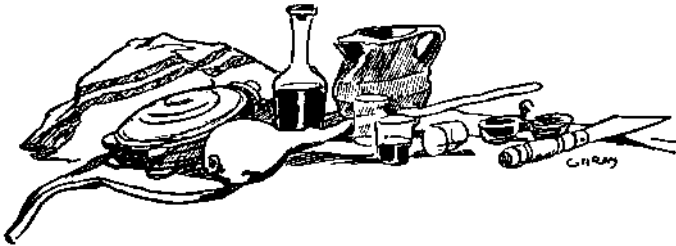
Eljöttél Magyarországra;
S az ország első agára,
Büszkén nagy soványságára.
Vágyik térgyed kalácsára,
De imé az Niagára,
— Nem hagyván az igaz jussát.
S fogyasztván pulárdnak hussát —
Hived marad néköd Sára — Trára rára!

Bele csusszantotta a keskeny kezit a markombas én nehezeket sóhajtvá, szinte elfujtam aztat a pihe teremtést.

Még látlak Sára, de elég mára.

Én mög elmenekedve: a letszöbbik blattokbul igazi virághullajtást varázsótam magam környül. Ha bele nyerek is, érted van az, Sáríkám!

Hadd is zörögjön hát az a kaméliás csöndes!

E'KKIS HUSVÉTI ÖNTÖZKÖDÉS

Abrincs!

Ez a jelszó. Abrincs az oan kaórrmánynak, aki az nemzet kegyöletös pijetássát úgy üti pofon, hogy czigánnak is sok vóna.

A kártyára méltóztatna mán rátenni osztrák ke-selyű karmajit, hogy aztat is a monyopólium dupla hasába nyomkodná bele? A nemzet ótárképejire akarod ráköpni billogodat? Vigyázz, mer ha valamikor blattrá tetted aztat a sanyarú mivoltodat, hát most!

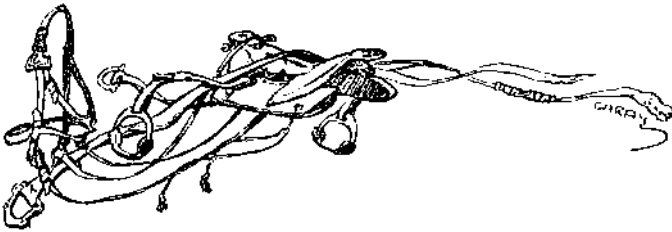
Ha jadóba visződ el anyátlan bornyúnkat — még ennek mögvan a maga nímet hűbnere. Ha süldőinket kötöd el, — még értem. Ha kikapod alólunk aztat az egy betévő káposztakövünköt is — nyomnám alád párnának! — még erre is tanáhatsz gyászos kádenczi-ját. De möggyalázni e szűz magyar kártyát, mint ahogy a sógor segödelmivel esött mög tülled a do-hány — mán e'llösz a te sírod, faragna hegyibe em-lékipiramist a Szellő jagarom.

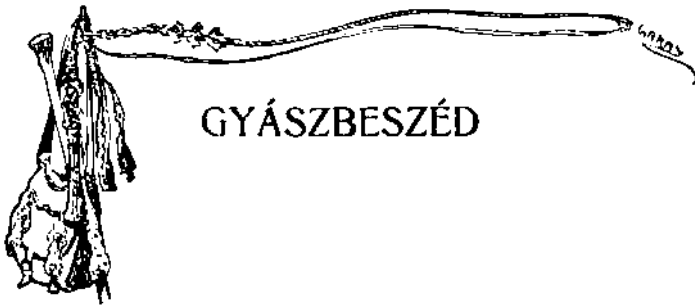
Svandra kormánynak léha jaz bírája. Még hogy oan Zsíros István-verte paragráf-magoló lát törvinyt

a csöndesnek művelőji fölött, mint az a lisztnek dicsekedő fűrészpör-bíróság odafel, aki még *magyarul* se tud! Hát nem köllött kitájcsolni neki, hogy mi jaz a „brennölés“, „káfolás“, „besszer-rebesszer“, „farba“, „andung“, „slóger“, undzovájter!?

Abrincs! De abrinca ám a vármögyének is. Előjérzetös kebelem gyanító sejtelminek sugallatos volta azt rebögi fülem öblejébe, hogy utójjára vótunk restóráczió.

Mindnek abrinca . . .

GYÁSZBESZÉD

Áczi!

Möghótt Mohácsi bácsi!*)

Akaszd szögre a zengő szerszámodat Csóri Muki testvályogvetőm és kebel-czigányom! És utánna akar a magad füstös tetemit is melléje aggathatod, mert aggodalmas vagyok most magam is. Nem piros flóres járja ma, hanem fekete flór.

Ácsi, hallgasson a muzsika!

Ha vissza fele kutyagol az emlékezetem, mik is jutnak eszembe!

Akármién vastagot káromkodtam valaha íle-tömbe: az mind csak gyíkin-káka vót a Mohácsi bácsi termetihöl fogva! Hejh! — mikor úgy néha napján, ha jól drukkót, elvittem magamval a „Kis pipába”¹, hadd lakjon jól. Mindétig is sajnáta: mér hogy a czet-halat nem lőhet paprikásnak mögfőzni és mér hogy a pulykát kicsire, az elefántot mög nagyra szabta az anya-termíszet.

*) Ismert fővárosi alak. (L. „Utazás Pestről-Budapestre“ ez. könyvemet.)

Vörösmarci, az a híros pojéta, hogy elsőd ízbe látta mög az öregöt, letkülönb versibe így kajátotta el magát, hogy aszondja: „*Has* — alkoss, gyarapíts!“ Alkotott is, gyarapítóit is, legyen könnyebb neki az föld, mint ő vót az földnek!

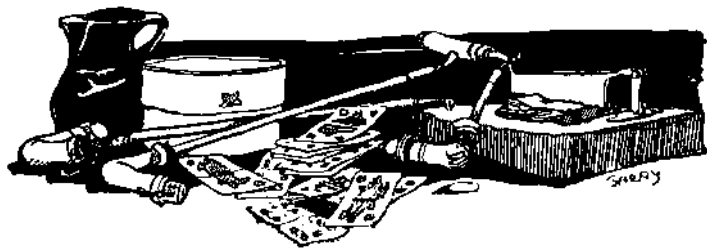
Kidöltél, nagy férfijú! Hitvány, két mázsás, czingár süvölvények űnek majd a helyedbe, hogy kitöltésék. Lejütött a kérlelhetetlen halál. Két lábad fejének vármegye-csizmáját nem kerekítette ki jaz kórmány, lakna el a szarában. Pedig az egyikbe Bugaczy Laczit, a másikba Gohér Pistát szántam főispánynak.

De jaz fakó enyízet azt nyerítette rá, hogy „troppó“ és lefeküdt a hős — kilépett az ideigvaló csöndesbül az örök csöndesbe.

Möghótt Mohácsi báci!

Áczi!

He is szójjék ma jaz a csöndes!

LÁTOGATÁS GÖDÖLLÖN

Sahaj!

Még mindétig a bánat kukoriczamaléja fekszi mög az gyomrom. Mán ennek gyökeres kúra kő, mondok. Mögkérdöm a jórdány kilörgos zamatos felesígenek a birka-pofografiáju törvínýös urát: mit komendál az kebelbeli gengesígemrű? Mer a gégámon nem szalad le mán úgy a falat, ahogyan muszájna neki.

Rosszat is mutathatott a czifferblatom, mer aszondta a dr. Jacques Arisztotabeles: *kumiszt* igyák. Eleinte azt tudtam, nímetül értette a dr. Jakhecz. Dehomejopatikássan gondúta. Komisz állapotot kumisszal!

— Heős a nyögés, — nyögök vissza — ha ja hasonszenvészet *hason* gyógyítást komendál. De hun szörözsek én kumiszt? Az első ősapám óta egy Mokány se jélt lú-borral. Mér hogy a zsöndicze nem használ, vagy a savó? — önteném Széli Kálmányba! A kilörgos nem tágított a kumisz mellől. Hun mérik hát? Hun szúrik? Hun isszák?

— A gödöllői kastélyban.

— Micsa! A gedellői kastélyba! Jancsi, hamarosan a szandlóferomat, oszt el a stáczióra. Egy italon lönni az udvari vászon-nípességgel: e'kkó neköm csak! Régótátul is szomjas vagyok hummi udvari belső peszrára. Gyi te!

Szép zavaros délelőtt érkeztem a udvari udvarba. Az anya-galamb kiszállott vót a dúcz alul, csak a kicsi görlicze maradt otthol, ejtenék alattvalói engödeímes csókot arra ja csöpp kacsójára. Távvul röpködött, csak a kaczagását hallottam.*) Mimet lögyek, ha szóll így a bugaczi toromba pünkösd hajnalán a kis harang! Szerettem vóna, ha elejibe léphetők — de íppeg a pispek-tanítója. jaczintgatott véle egy ménkü vastag gyeográphijával. Mán peig ne háborgassuk az tanuló ifjúságot! Még ha király is az apja! — mondogatta apám, amíg élt.

Egy keszeg lokáj keveredett elejibém. Oan sima vót az ábrázattja, mint a szérű.

— Hékás, izé, herr fon bedinter! Vó iszt miskulancia fon ferdemilik?

— Mán uram, mondá ü csöppentett szittya dijalektusba, ha nímetül akar beszélni vélem, hát ezt magyar szóval tessén cselekedni!

— Szervusz, földi! Hát magyar maga? — mondom örömvei. Sose néztem vóna ki ja koppasztott képipből, hogy valaha magyar szórszál! bujt ki belülié!

— Már csak magyar sorban vagyunk itt.

Bementünk a kumistállóba. A hetvenhetedik szakács kavarta benne a kancza-levit; szúrte, habar.ta, erjesztötte, üvegre is fejtötte. Mán pókni akartam

*) Mária-Valéria.

bele akkorát, mint a Czigánytő: amikor möllátom, hogy hátul az egyik udvari kisasszony szopogatja magába, mer hogy ginge vót bögyre. Fölgaskodott bennem az lovagijas gavallér. Fehér cselédet nem ejtök utállatba! . . . antul is kevésbé, mer azt sajdítottam a plánumból, hogy ital erjedése után az kebel gerjedése következik. Elegányossan oda jis köszöntem a belső peszrának. De jez, az ő fehir ánglius csukaszömivel, akkorát nízött, hogy elfelejtettem Sasku Károlyt mindön díszes társaságostul. Mire avval akarom biztatni magamot hogy: Bézezi no! — mán hült helye volt a hideg kisasszonynak, akanna mög benne a magyar szó!

Keserüsígembe egy decziliterkét magamba hazudtam abbúl a lú-sompányerbül. Szinte jérzöttem, hogy kéredzkedik ki belüliem ez a savanyó ital vissza az ides anyjába.

De hát azér orvosság, hogy ne jítassa magát! Végre is csak megszavazta gyomrom a sanyarú be-terjesztést. Gyógyulok-e máj tülle ides hazám, aki egy sorba vagy szenvedő fijaddal!?. . .

Menj utambú, ezoki hon-bú! Ott látom sorjában a kisasszonylábu paripákat.

Hogy a lóhölgynek a budoárjába nyitok: fejembül lekaptam a sipakot. Tisztölet, hódulat! Elötte tükör, mellette csokoládé! Azt a száraz okos fejit mosolyogva fordította felém. Mögírzötte bennem az nömös istállótermíszetöt.

Belépett az ápoló nevelője is. Szép körszakállu magyar kocsis.

— No honbarát, udvarfi, hazám kocsisá! . . . tudom a luat kívül-bévül; de ha ehöl foghatót valaha

füsült még halandó vakaró: anglius dzsoki lögyek egy álló hétig.

A magyar kocsis egy darabig rám néz, oszt azt ereszti ki a foga közzül, hogy:

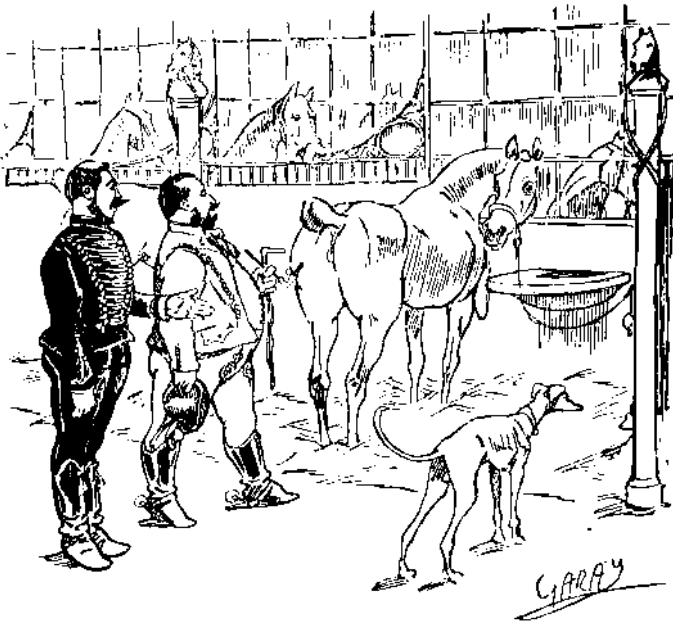
— Szőr, áj du not öndersztend ju, szőr.

— Az ám mondok, a szőrihöl fogva a tükör is vakablak.

— Áh! Áj du not naó ju I

Hát ez a magyar nem oan egyesített hármás királyságbéli brit vót-e, mint akar Derby, futtatnám mög! Avvót biz a, bökné mög Bökömföldi, hönyi szója ki máli páncs!

No, még azt a másik páncsot, kumiszt is itt

úgy szűrik együve, mint ángliust az magyarval. Akár aszondanám: Porczmút-vármögye, akar pedig ezt, hogy Domszögshire! A gyöngy pejkó vékonyanyerintett utánam. Csikómadiner, gúd najt! Tisztölet, lódulat!

Az alsó épületnél elmenet, hamarossan összerelgettem vagy egy fogásra való domesztikot. (A donyesztikok és egyéb alsó-udvari baromfi-csibék, tojók, csak távulrú szömlélgették úri szöméjomet.) A lokájokat csak a vígbül zavartam együve, hogy mondok möghíloom ükét ekkis udvari csöndesre. Máj főveti ükét a píz. Mines hova kótsék. Vágok szelelő likat a portmonéjukon; ha'ppárologjon el belülié a fölös! Elfogadták nagy örömvei, mer a heverő szófogadás máj feltörte tenyerükön a bürt.

A nagy korcsmába oszt röndütem nekik szujarét. Elgyütt a kumisz-svajezer is, nem hibádzott az ánglius magyar kocsis se, kompáreált, akki csak tisztöletnek tarhatta, hogy úri magamval mögüsmarkedjen, mer azt láttam, hogy nem vagyok előttük idegöny.

— No Szalvaládi Jóska, kajáttok oda az kernyelnek, váz gut und tájer! Csapra jaztat a grand sató dományi vinkót! Ádám, Pétör: a javábul reszeljete a nagyságos cselídek srófos fülibe, ha jaztat nem akarjátok, hogy a fölsíg-adta donációs czimerömnek mind az öt ága a képetekbe dagadjon bele!

Hozta a Jóska, húzta az Ádám.

— Tyuhahaj! — uhongott a magyar ánglius és a gyalult pofája fölibe egy tizes flórest ragasztott oda; az ójtott lábajit mög lökdöste szét magátul, mintha nem is az övéji lóttek vóna. Nem hagyta el

a magyar vér. Jó mulatós, győzős, kibiri gyérük vót.
A fajtáján nem fogott a beretva.

Az ánglius magyar nagyokat ivott és hallgatott,
mint a gerenda. A többi se koplalt.

Mikor ki vótak mán kízülve és elejibe szántva
jaz vetísnek: nem kíméltem a magot, öreg rostán
hullajtottam. Lőtt istermís! Mikor dufla högyivel vót
a tányér, négy disznó szaladt a markomba.

Oda jis tűzettem ükét a tükörbe, oszt nekik hú-
zattam a győzedelmi marsot.

Hadd is szólják Gedellőtül Dombszögig!

BŐJTI BUSONGÁSOK

Fére, búkor, mer átugorlak!

De nem jó kedvembe ugornálak átal, vetne föl a Mózes égő tiz parancsolattya! Ha mesztélláb ugór-nék körösztü rajtad, asse tisztöletbű történne, ha' nyomoruságbul. Mer ma-hónap nem lösz mán lábtyü se! Mőte Rómába kitanáták a szakadó csizmát (taliánul sizmának ejtik) itthol is szakadozunk széjjel a sok párttul. A mi csizmánk legalább avval dicseködhet, hogy tánczba likadt ki ja topa, csattogásba türemlett mög a szára.

Mer ha ja régi testámentombéli jordányok isteni filelembül járták el a megsopotámijai két nyüstöst: mink mé ne tánczolnánk a sanyaruságtul?

Tánczótunk biz ott.

Mer hogy megest oda vótam egy csöppet Köpibe. Jaj, de hun vót az a régi duhaj, úri, nömös mulatás! Mikó tavai nyitok be ja szálába, vagy húsz vérbélü szüz prüsszentette jel magát az örömtül, hogy möllátott. Csak úgy döglöttek utánnam a jérczikék! A sarkantyúm élkes szóllása kifogott a java tojasz-

ton, a Hernyó Lajcsi hegedűjin is. Mikor a szömöm pillantásának mő nézésit eresztöttem valamely női högynek a szömibe, hát a szömérömtül máj lepörkölődött az a harmat patyolat bőre neki I Most ásitag néztek rám. Csak az az egy Kocséri Józsiné, a Jutka, az a fogásos özvegy, a legjukkerabb gavallér asszony, aki jután vonyitt a kebelem — csak ez az egy vött eszre, ennek az egynek vót még egy csöpp szinbor kedve. Belém is ragadt, jártassam mög a négyesbe. Mondok neki:

— Hej nassád, mikó kikopik az embör az ötös czugból, csak így leptikássan möngyön a tánczolás.

— Az ám, mondá ü.

— Hát eztet aczéczót kiknek köszönhessük? — kérdöm.

— Nekünk, mondá ü.

— Röndözik, vagy adják? — firtatom tovább.

— Az urak rendezik, mink adjuk, feleié ü.

Értettem a szóbul, de csak nem ágaskodott benem semmi jobb impulzus. Gyatra kedv, slajfer állapot! Pedig mán a kredencz előtt áltunk, akit a vastag nímet pékné nyitott, a Prézlimájerné, mer bálokba czukrásznénak adja ki magát. Kék stániczliba mogyorót is árut. A Jutka nassám meg, ha

Apró mogyorót recsegtet,
Hej engem azzal kecssegtet.

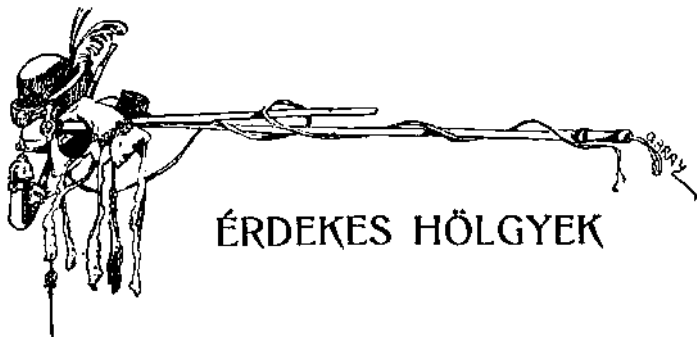
De nem fogott rajtam semmi biztatás, peig azelőtt a tökmaggal is többre möntem. A vastag pékné is incselködött véllem, szeretném le rátákba. — A szép jebuzea, a kilörgosné is ott vót, de nem tágított a pápaszemes ura mellől, sóhajtánám pofon, mer

hogy nagyon bús lelki kedéllhangulatba vótam. Lupi bácsival semmire se möhettem, se Bugaczy Laczival, mer mind a kettő a sárga föld középpontja felé igye-
között. Parázs, blattos multság semerre.

Iszkojunk innét, kő üsse a muszkát, Isten nyugosztalja mög a császárját, ha még életbe van, a bosnyák meg Beszarabiát, Banjalukástul!

Haza, haza, mer ott mindétig akad ekkis csöndes. Szójjék is hát!

ÉRDEKES HÖLGYEK

Csihaj politika!

Csak a mívésznet tartja fönn az embör bendőjibe az nömössebb szuflát. Pártolom is, ahun elibém csuklik. De jakad ollik is, akkinek magam lipkődök elejibe.

Hallom az uságbul, hogy odafel valami czifra két szál hógyi néمبر mutatkozik. Mondok: Bérezi, pártfogdosója vagy te ja ginge gyénusnak, aló mars! Szaladj Budapestre!

Hogy a Súgárutba nyitok, mán messziről hallom a gyalog nímét prédikációt. A bót fölibe egy nagy ponyvát látok akasztval, akkiön egy húsba dagadt honleány állvást veti mög magát, mikor arra ja vármögye-mellyire hágat föl két urat.

— Oszt mind igaz e, professzor úr? — kérdöm a zöd pápaszemvel védekező sörínyes kecshirdetőt.

— Jewisz, mein Herr!

— Ír herr? — mondok néki fölháborodással.
Venn vére ik ír herr, vürde szí ausz májne porta
hinausz rugdalíren, váj! zolhe czifferblatt vi írigesz,
nikt fertrágt májne konstituczió, di pedig besser iszt
vi landeszerfassung.

Hogy erre ja nímet mosolyogva csóválta mög a
frakja farkát, hát megkéméltem tülle magamat.

— Erste placz! Fére az hamvással!

Elejénte csak a Szellőmmel vótunk ketteskén.
Körül níztem az mívíszet honyában. Nem vót ott
ögyébb csak egy nagy köpóláda. Éltem is vélle. Hogy
oszladozni kezdett szömömrül a homály, látom, hogy
mázsák hevernek benne. Tán biz az óriás delnyő
köpései! Respekt! Csak azt tunnám, ha ja bögyire
mászok, hogy nem-e szakad le tagos voltom alatt.
Közbe ja mívíszet templomába még öten felejtöztek
be, mög egy jordány. Itt vótak mán hát a hívek, csak
az ótárrul hibádzott még az istenasszony.

Ebbe ja minutába möglódul a mozsdatlan föl-
leglepedő és placzra rendül az ótárkép. Az a! . . .
igazi bálvány!

Üdvözöllek hármás tokáju mangalinda, hasitta-
nék belülied magamnak két szeretőt, hagyván a többit
fogyasztási jadóba Széli Kálmánynak! Begrüssze szí,
séni dáma!

A mívíszné oan pukedlit csinyát erre, hogy ott-
hol az öt Keszeg kisasszony, ha egy kévébe kötnék
se tunna elkövetnyi.

Osztán azután Mangalinda elsőbe jis az ílete tör-
ténettyít bugyborékolta elibénk ékesszólással. Aszonta,
hogy:

— Binamreingeborenzwanzigjahrealthabegelebelechnemdechnefirlefanzigedriledrultstslsprömekekräfts— derendelebendelejewaltermalterzuseinnichtzujedenkendi ehrejahbtzuhaben.

Ezt ugyan egyhúzóban gargarizáltad el aranyom Úgy szórta magából a szómagot, mint jóllakott hízó lúd a fölös kukoricza-szömet. Csakhogy ennek itt sásfonatu kollié heött száz funtos vas lógott a nyakába: Erre ja köpöládából emmás után szálligatta jelő a mázsás vasakat. Úgy hagyigáta szanaszét ükét, mint azelőtt a bötüt.

— Karsamadiner! Ez oszt a mívízet! Ik gratulire, Frau Kulesz! Denn können szi ja nikt szájn Herr Kulesz.

Tetszött a bók a tetemös mönyecskének. Most gyütt a koncert főpontja. A nyakába odajakaszt egy tőke-deszkát és bejinvítál, másdomagamval álljak rá. Hát csakugyan igaz? Nem svindlérség? Mán honne kapaszkonnék föl erre jaz hőgyi tőgyre! Usgye! Úgy rátermettem a két hemisferájára, mintha ja dajkám lött vóna. Jól esött rajta a ringatódzás. Akar ballo nyon emelkedtem vóna a levegőbe. A szive dobbanásával akkorákat lökött rajtam, mintha nem is a hullámzó ballo nyon, hanem a hullámzó balatonyon vónék. Ekkor vöszöm eszre, hogy mellém az a jordány is fölázsiózta magát.

— Czoki inned, jebi! — mondok neki felebaráti szeretetvel.

— Wie heiszt czoki? — köhögi az abeiesz. Ich habé bezahlt, die Frau Riesin hat mich auch invetirt, folglich bin ich da. Zéderandá!

— De jaki zéderandája vagyon a hármas ösöd-

nek, én véllem egy kebelen nem nyugszol! Ábrahám, Izsák és Kóbi keblibe, abríncs!

Ezzel úgy fenéken trafáltam a csizmámmal, hogy háromszor pöndörödött mög a levegőbe.

Mangolinda elmosolyogta magát, látván, hogy lakozik bennem is e'kkis erőmívíszet. Mien gyenyeráció is származna kettőnkből! Rekommendátam is néki magam, de aszondta, hogy háremnek van elszegődve az új török diványhol. Gondulom magamba: nem háremnek, de háromnak is elszegődhetött vóna, föltéve hogy öleg erős az a török dívány.

— Az istenét, nassád! mondok neki elegányosan — ik bin czvár nur ájnfake vüsztling, id est puszták fia: dók vájsz czu secczen di kunczt. Ik hábe gevézen auf dér czibaker veltausstellung, áber zolhe vájblihe muszkuatúr hábe nők nit mit májne praczen tapogatirt. Gratulire, servus!

No jodébb egy műsátorral. Emböri pók. Csupaláb kisasszony. Lefüleltem magamban mindön édössebb gerjödelmet, mer kutyamód szíttok az ien fejelt vászoncelídekhöl. Bánatossan kavargatom elmémben mostand is aztat a két-egy cigány csalogányt, akitül úgy elszakadtam azok miatt a kutya ejurópai kulturás fogalmak miatt, hogy még most is hasztalan keresik rajtam a kétfejű, négy karú, négy lábú szélmalom magzatkam után az apaságot.

Mint főhőbül az istennyila, úgy kapalódzik ki ja tarjagos alsószoknya alul az a harmadik lábszár, akasztatnám ki kaszának piros kukoricza-fürt mellé a cselédházam pallás-ablakába.

— Hát meikkel méztatik sétány!? — kérdöm.

— Monsieur?

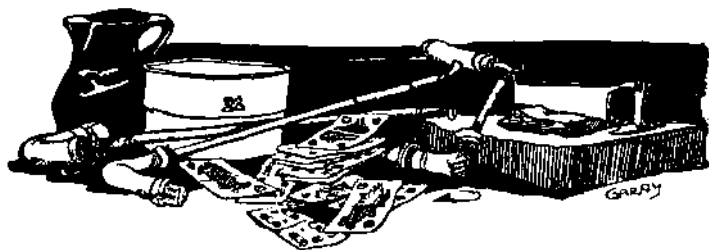
— Ja szó? Vuz et franszéz? Dit moja szilvu pléh, et vu szűr, kő vuz avé troa zsám? Biztos-é benne, hogy három a lába.

— Monsieur! . . . mondá a tengeri rák, méfiez-vous. Jamais de blague I Toujours la science I Hogy nem svindlérség az, ha'tudomány.

No ha sziánsz, én nem kotorászlak. Nem is tunnám, ha möbbarátkoznánk, hová hagyintanám hamarossan aztat a fölösleges harmadik térgyödet, akivel a legpojétikusabb ömlengésnél hasba tanálnál rúgni.

Bón szujár madám, vigyen el póknének a há-lójába Herrmány Ottó. Elegendő vót mán arsból és scientiából.

Ha'sszójjék ikább az a hervadhatatlan, Feffurrmán kedves, tudománynál tudományossabb, mívészi akadémikus csöndes!

HUSVÉTI ELEGIA

Sahaj Maglód!

Csak vínül a legíny! Mikó mö'fforgatom szüvem bográcssába jaz emléközet kásáját, oszt a múlt hólyagjai pöfögve emelkőnnek a kedj fölszinire, mömmög ha rásörcentöm a remínység zsírjába mö'ppirosodott vöröshajma gerizdek: hát mögilletődök.

Na'ppéntekön holló a fiját, husvét hetfejin legíny a lányt mossa. Amaz egérnyállal, e'mmög rózsavízzel. Öntözni, locsónyi, spriczczőnyi! Van-e édessebb mulatság legínynek, lyánnak, mönyecskének effurmán?

Halom most bús vagyok akar a nádasbul kivert bika. Fenékre esött bennem a szerelembírás.

Kotormányba jártam akkor a Lupi bácsi házába. Serkedzött a természet fába, tagba. Hajnalba ja Pankát, a konyhabéli fruskát, Duhaj Danival kihámoztuk a pokrócz alul, oszt oda ja kuthol I Genge jegecske vont hártját a csáva tövibe lévő sertés-marienbádon, mer hogy nem vót mán nagyon hideg. Dani fogta ja Pankát, Lupi bácsi merögette a rocskát, én mög zsupsz! — a tőzek-tündér nyaka közzé, hogy csak úgy no! Böggött a bolond, peig Lupi bácsi váttig mondta

neki: Panka ne ordíjj! Mikor oszt csuromviz vót a padka-dragóner, elerisztöttük. Neki ment az udvarnak, mint ökör a ködnek, visszabútt a vaczkába, ott mög úgy csattogtatta a fogát, hogy azt tudták a piarczon: megest kerepúnek a toromba.

Hát még, mikor mögköröszöttük a Shmachelesz Náczi öreganyját, pirított szalonnát csöpögtettünk a máczeszra és úgy diktátuk bele! A nagy ájvájdalomra beszaladt az unokája a Czilike. Fogtomra gyütt a jordanella! Míg a százáncz Ribéket locsolgatta föl a locsolgatásbul a Blumenkól kilörgos, addig a Czilikét karszügyön sétáttam, az ölemben ápolgattam akar a dajka. Csakhogy le nem fáslizhattam a rugdalkozó babát!

Hej, aranyos üdők vótak azok! Tenne most iet az embör, nem belejütné mingyár görbe orrát az ujságirodalom, hogy aszondja: rüpöksíg l

Mér hogy ez nincs mán úgy? Keserög is benem a lilék, mint fazékban a hurka.

Sött, aki némi nemű, főképp nőnemű szórakozása vagyon az embörnek: aztat is elliczitálná ja modern állami rönd — hullajtana rá gvánót a morál. Peig illik néki, mint tehénnek a gatya. Drabantjait eresztötte rá a búkergető játikra, akivé szerény rőjtélybe búvik az bánatos kebel, mer nem akar dicsekönnyi. Ez a jutalma jannak, ha jaz nőmössebb írzis nem hetvenködik és nem áll ki jaz placzra, hanem mint az ibolya sitítbe virítt.

De jazér jobbrul lator, balrul lator: mégis középütt a Krisztus! Szójjék hát a föltámadásos húsvéti csöndes!

GYASZ

Nyekk. Es ezzel vége.

Hogy döglök az halandó embör az után a csöpp
ilet után! . . . Ecczörre csak gyün az az éhön hízott
csontos legíny és aszongya: gyere inned töpörtyüs
szájú, hogy más valakit is gázoljon a nyomorúság.
Peig de jól esött nyomorogni ebben a siralom völ-
gyiben l

Écczörre csak azon veszi jeszre magát az em-
bör, hogy möghótt mint a malomkú. A férjfiu csak
áll, áll bátran, mikor — ucu vesd el magad! —
rátehenkődik a sors mög a mors, aztán ffinisz.

Begyün tegnap az a hosszúra szopott gölődiny
fejű tudományos gyerökcsősz és aszondja, hogy
meghalt.

— Kicsoda?

— Hát ő l A Duhaj Marczy.

És mutatja a sitit vonalakval bekerített keserű
lapu újságszámot.

Errül bökött szüvön ez az egész gyászshir.

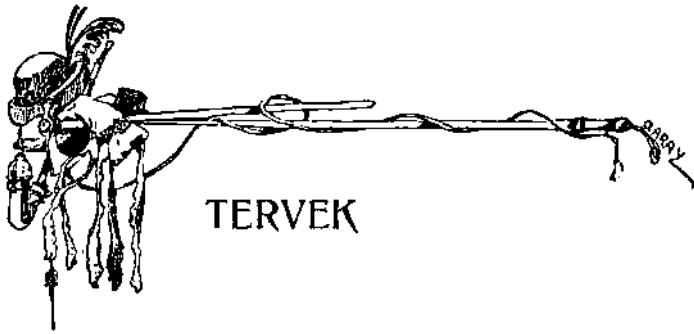
Mit ér neköm az egész határ! Peig oan

termísöm ígérközik, hogy a kutyám is rétest fog
 önni; hogy még ez a hétsovány tanító is ki fog
 daganni az isten markábul; mög hogy a Czinzen-
 fresser INáci alpári regálebérlő alpárin alul fogja
 vesztögetni aztat a nyirkos bankóit, köpnék nömösi
 diplomát a markába. Ijdedttjibe oan véknyat is felejtett
 a ház tövibe, hogy a czímörit akar mingyá bele jis
 véshette vóna.

Bus vagyok mint a dütt fa.

Hadd is szójjék hát az a gyászos csöndes!

TERVEK

Frecandum puci!

Ezön a hétön a bitó-minyistérium kormányzott. Rózsafán termött a Pista. Kár érette. Na'vvitiz vót! Ha korábban születik, Jókaji drámát hasít belülié. Most életfogytiglan való akasztófára ítélték. Mő'bbukott.

Főmöntem az utósó fölléptire, mer hogy ebbe jis pártulom az mívíszetöt. A pódijumrul lefaragtam egy forgácsot, mer aszongyák: szöröncsét hoz. Máj mög-vállik, szolgáláH-e? Mer hogy még ma duflán lészön applikálva: asszonyon is, játíkon is.

Hogy hazajárok, östvel vót mán. A hajdú-laká-jommal előpofoztattam Csőri Mukit dőgmászó harmad-magával, oszt el a néma écczakának szelíded koro-nájában a ződ zsalugáter alá. Mondok, naktmuzsikát nyögetök az Eszterkének; hátha kihajlik az ablakon l A puha karján a balyuszomat végigszalajtanám, mint a flaután, mijalatt az ujjamval billögtetném a kis patyolat keze ujját, mint a klapnyit.

— Csinyád hát, — köpök oda a zengő vályog-vetőnek. Ezt cselekedő, hogy aszondja:

Sajó kutyám jaj de mélyen aluszol!

Hát a kisasszonyka nem ébredt föl, a Sajó kutyám mög vonyított. De még hogyan! Mán azt tudtam madzag lótt a hangjából, oszt a gégájával azon lóg le a hold szarvárul.

Nem szuperát az akasztófa-forgács! Odavetöttem fehér grétával a nevem öreg bőtüjt a kis kapura oan jó rözögös vonyásokba akar a tót barázda. Értse mög másnap rögvel, hogy mögártott a harmat.

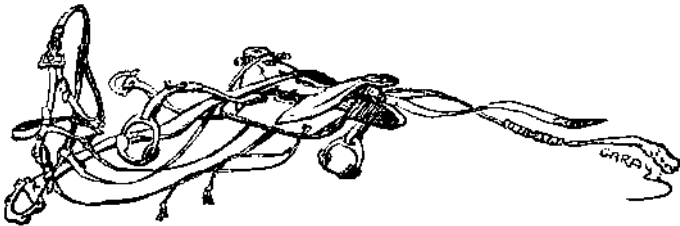
Menek a na'ffogadó ambitussa végibe, abba ja kis szobába, hogy mö'sszóllaltassam a csöndest — hát ott mind egy szállig Hozom gavalléroknak van rám ehötnékje. Ott lestek Bugaczi Laczi, Kanyó Pista, Lupi bácsi, Kócz Mengyi, Czafat Gyurka, mömmög az az eláporodott, göthös Tojáss Danyi bácsi, borítanám rá jaz keserves felejtés szemfödelit, mer öt esztendő óta az én könyeremtül bőfög, az én borromtul csuklik.

De amúgy se jesik mán jó neköm az otthol való létei. Möhetnékem van szörnyen. Menek Párizsba! Ott a na'vvilág bucsus vásárján, ott van az én helyem, hun anglus milédivel, francia lotyorcttel, nímet asszonykával, spanyol mönyecskével, tálján szinyorával, szerecsöny nassádkával, mulatós mulatkával, eszkimó nyöstínkével esik máj örvendetös tanálkozásom. Bémutatom nekiek az nömös magyart, a mócsingos virtust, az uraknak mög a csöndest.

Bécs fele a gőzösön két plezuros katonával kerütem össze. Az edgyik török vót, barátságossan nízött; a másik muszka vót, haragossan nízött. Beszédbe egyelödtem véllek és kifundátam: mér megy neki a halálnak oan vígan az muzsulmány, mér kedvetlenül a körösztiny?

Hát honne szalanna vígan az ágyú torkába a turkus, mikor, ha meghal, a hetedik mennyországba kerül, ott mög hónaljig dúskál a java hurikba. Én mög, ha möghalok a tekintetös hazájér, hát mezte- leny fenékkal ott ühetök a hideg földön, oszt pazánon trombitáhatom le ja siralom vögyibe jaz főtámadási indulót.

Ótvaros multság! Ha még legalább szóllana ott az a mennyei földi csöndes!

A PÁRISI KÖZTÁRLATON

1.

Hejh Párizs!

Möte a frankobárdok mög a lombarytánusok, mömmög tunná ja czibaki bakter miféle nácziók taposták Gallija ősi földjeit — azótátul óta ien bajnok vitíz alatt nem nyögött ez az ország mi'mmost, hogy beléje kegyesködtem írkezni.

Marasztottak otthol mind a brúderek. Lupi bácsi csűrön írzi vót, úgy elázott az bucsukönyvedzéstől. Fonyák Marczi bánattyába akkorákat káromkodott, hogy meglódult bele a góré. „Ne menj Bérezi! Hogy hannál mán itt bennünköt 1“ Bíbicz Misi ammög csak öregessen búst. Rásózott a duflával a Czondrák kutyára, mög pofon illette a Pankát, amér ráhágott a Föcske agara farkjára. Bugaczi Laczi okosságval akart kipiszkálni a szándékombul, hogy aszongya az ű blikkje szörént veszödelmes flaszter az a párizsi, az erkölcejim kárát vallanák. Akibe van is néminemű igazság, mer drukkba vótam magam is. Hanem se

tartomány, se maradás! Akit elhatároztam, azt elhatároztam. A kilörgos is aszondta, más lebegővei szíljam tele jaz tudómöt. Persze kommendál ü néköm: akar ítélet-napig feresszem magamat idegöny ájerba, csak a jebuzikájátul maradjak távul. De hozok is neki prezentbe oan vásárfiát, hogy sasé fii tülem többet.

Ott átunk a stáczió előtt a sínyekön, vidám enyelgéssel lefogva a Rézfenekü zsidót a váltó közepin, hogy, aszondjuk: a masina e'kkicsit lapíjja mög ama másik váltók mián.

— Ahun a! Füstjit látom a gőzösnek.

Összefentük az bajszaikat. Czinczér Gazsi még a Szellömet is megölelte. Szörnyen sírhatnékem vót. Hogy visszáníztem az vaggony ablakából, úgy feszült a szívem, mintha babot övött vóna. Alig győztem sóhajtással. Szerbusz!

De mán a szotyori határon túl helyre ugrott bennem a kedíly. Gyű no! Végges végig ezen a hosszi nímet országúton! Párizsig mög se állj!

Húzott arra e'kkicsit Berlin fele. Mondok, annak a kártyakeverő diplomatyi kompániának mög kék mutatni ho'llöhet három komisz blattal levágni a három kirát. Mer mivel hogy ketten se bírnak egygyel! — mondanám, ha nem utánám, ütne bele valameny-nyibe a béke!

Vót aventúrós kalandom elegendő Párizsig. De fütött kemencze mellé valók. Máj őszvei a kaszinóba, mikor akkorákat hazudhat az ember, mint egy templom.

Hogy a grániczon átszaladt a vaggonyunk, ki-lapultam az ablakon, visszáníztem Nímötországra, oszt egy nagyot köptem rája. Az első gallus kalauznak

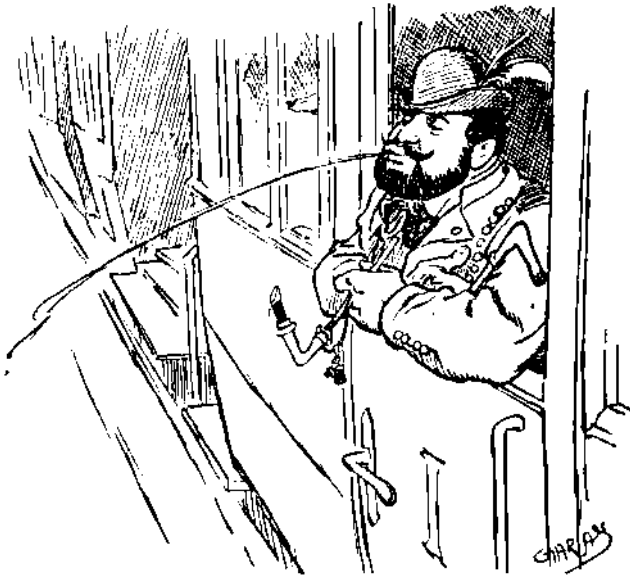
mög egy lázsiás frankot nyomtam a tenyeribe és elkajátottam magam, hogy: „vív la Fránszl“

Az első francia vármögye, akiön átgurulunk, az a Sompányer-vármögye. Jobbra pözsgő, balra pözsgő, közbül pözsgő. A früstökállomását Epernyésnek híjják, ahun elsödször is abbul a bizsergő francia borbul köll innya mindön legínynek. Mán ez, is mekkora külömbség: Nímetországba az ember kiköp, Franciaországba meg beköp.

II.

Mő vojala — va'mmi nyovolya.

Átúsztam Sompányer-országon. Úgy mögtetszött, hogy sehogy se jakaródtam kimennyi belülié. Mer házasodhatníkom gyütt szörnyen! Annak a hirös bor-

jártónak az idős özvegyire, a vöv Klikóra szomjaztam mög nagyon. Tudakótam is a kastéjját. Aszondták, mélyen a föld alatt lakik márvány kriptába. Maga is

— de mög a bora is. Peig ha itt vóna: dongái szent Kádár heveder ucsse, kriptogámiába keveredők véllé. Alig hogy a vaggonybul a málha-pajtába szorútunk, mán odaszagút hozzám a francia fűnán cz.

— Rien á déclarer Monsieur? Van-é nállam vám-köteles jószág?

— Zsö nő szvi pa deklarán, párszk zsö nő szvi pa cseh. Magyar vagyok l . . .

— Cela n' empêche pás . . .

Hijjába, minyorításba estem. Kus itt a neved, ha nömös vér vagy is. Kihalászott a nóbel átalvetőmbül vagy három szál magyar nemzeti cigarót, ögyében át se szilná magába Széli Kálmány azt a lebegőt, akire szüksége van, hogy főfujhassa véllé a budzsetjit l

Hogy kiszedem a lábam a fogadó kapujából (aszongya „hótel *de Bercy*“; hát csak nem öttem csigába szorított tengőri náthát, hogy ne ide telepödjek)

— ott a kiskapu mellett mindjárt örvendetős tanálkozásom esött a francia iparral. Egy vak kódis katoná ul a pádon, nyakába ez a czédula lógott:

	2 1
Campagnes	
Blessures .	2
Enfants . .	5
Total	9

Mi lóhet az a kilencz? Azt vesse ki ja Maróthyba ójtott Széll Kálmány!

Hanem má most szaladjunk a kijállításba. A hirtőba szállók ippeg, mikor mívészi hangok ütik mög a fülemöt. Az odavaló Dunaparton czibaki komédia!

Mögnízöm a donyeszt. Hun is láttam mán én eztet a gyöngyharmatot? Dolmabagoson-é vagy az isten ucssa! ... az a czirkuszbeli fruska vót, akit a tavaly protegyáltam lórul a nyerögbe. Mikor mögösmért, iejugrott a mű-hidlásrul, felém köntörködött oszt oan puhán nízett rám, mint a meleg czipó.

— Kuczika ne! — mondom neki, érényössen rájütvel a kezure: itt nem rajesulozunk. De jazér mégis kijolvasztott belüllem egy odavaló pöngő flórest. Nem sok, mer hát véknyabban csurran a sajnálat, mint a szerelöm.

Möigigértem neki, hogy a csodatevő koncertjükre elmenek, akibe az a balkízürl való apja művészig dreszérozott szuszt fog mutogatni. Ezön azt értötte, hogy klárinétot fuj; mert hát abbul igaza van, hogy a klárinét szó voltaképpen nem is ögyéb, mint dreszérozott szusz. Csak a neve lögyék czifra, akkor a beteg varnyu is fáczány számba möngyön.

Ahun a, a Trokadéró!

No, te beszílj most Páris! Hadd hallom aztat az öt világvármögyére kajáttó dicsösségedet!

III.

Sahaj perzsa!

Enyves kezejivel még egyre rángatta le jaz álom a szemekbe belefáradt szömejimét, mikor bepörög hozzám a csúcsos fejkötőjü pikárda (ez szolgál ki engöm), hogy aszongya: valaki van kivel.

— Nyeh? — kérdém ütet francziávu, erőssen dörgölve eszem házának pislogó ablakjait. Mi baj?

— Mössziő, il-y-a Iá un mössziő, qui veut parler á mössziő.

— Möcsöde, vagy már no: micsoda? (Úgy rá csücsörödött a szám a högyös ajkú peszra szavára, hogy egy mommájig azt tudtam: Mökény a nevem.) Ke vő? Mit akar?

— Azt beszéli, hogy az ő királja küldi, a sah.

— Micsah? A sah? Kúdje be hát azt az Ostábla ministert. Ha csakugyan kúdúni jár a gazdájának, ne mondja, hogy nímöt küszöb előtt állt mög. Herrájn!..

Begyün egy túlkös muzsulmány, háromszor is mögcsuklik nőmös színem előtt. Láttam is mán valahun eztet a rabinyusba ójtott pogányt. Igaz a! . . . a csengöri na'ttrafikás ajtaján csibukval a szájában l A Deichesz Móricz maga pingáta joda, lódittanám el a felesége mellül! . . No! — fordulok oda a kajmakámhol, va'mmi vót — és a paplany alul kivágva a bal lábam szárát, nobilissan rámutattam a him-apéra, üljön rá, (gorombán úgy is hílják, hogy kan-apé, pedig hát vegyös nőmnek szógáll) — hiszen az az ü álmos mestörsíge úgyis, hogy díványon ül.

— Csüszi, müszli bügyüszi, kerüm csuhaj püm sak in sak! — imádkozta alkorányul.

— Nem értök én szógám perzsávu, sakkinka! De ha tudsz ugatni, Szellóm lögyön a tómács közöttünk.

Halom e'sse futotta. Végtire kifejtvei e'mmásba fonott két karjait, akivel tisztöletbül remegött előttem, valahogy csak kitelegrafonyozta, hogy ü nem kúdúni jár az urának, ha' jikább ne sajnánék elmennyi hozzája mulatnyi, mög magamval hozni a színjátéket.

— Hát ü fősiége honnad ösmér, hogy én vagyok annak a főimprezáriója?

— Sneplé böm, sneplé bum! — bizonygatta a főregpor-mágnás.

— No ha bömm, hát bumm! Gyerünk.

Csak hogy a srófja nem hullott ki annak a három sak-figurának, mikor mö'llátták, mien nyájasan fogad éngöm a nap fnyes pofájának földi ragyogványa, Nasr-Tetveddin*) Bolhamid, per-sah, Teherán vármegye örökös főispánja, aki smuczig létyiire is nagy köttő, amér Mirza-sah-fi az ü irodalmi neve, ütné Bodenstedt a jámbusát a fenekibe.

— Fer-bli? Kakaó, makaó! — makogja.

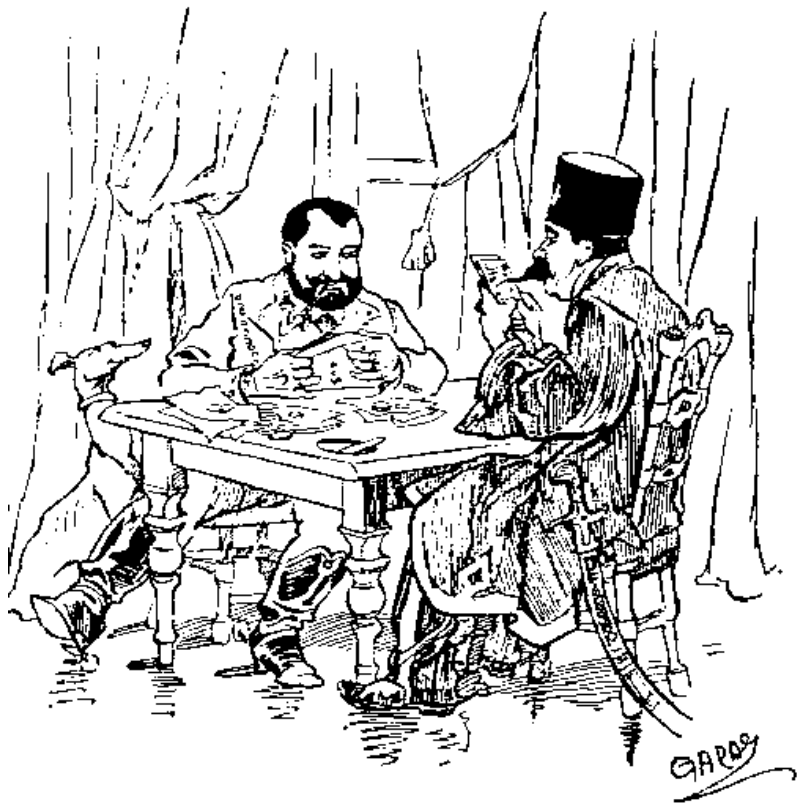
— Az a! — szűrnéd le muskotálynak. Ne jis méztasson oan szaporán mö'sszóllaltatnyi aztat a perzsa csöndest és ári ul mögemplékezni, hogy a rózsák hazája, Sirász, a fősiéged birodalmába van!

Erre ü fősiége az egyik sak-figuráját kípén köpte, ammi azt jelentötte, hogy hozza be jaz portmonéját azokkal a perzsa flóresekkal.

Oszt hozzá fogtunk az igazihol.

Nem tellött bele fél óra, a jobbágyok verejtékétől dagadt a biró-mándlim két belső zsebe. Ha mög akarja ösmérni Nasr-Tetveddin bácsi a magyar virtust, hát tőgye le az árát. Ha alantabb győzte jis, de ja zsebe mellyékét mán nem győzte szuszval. A figura-ministerek szemlehungyást bámúták a mívészetömet. Mán elnyertem a sahinkátul a persa tengeröbölt, mikor aszongya, hogy hásze én u'sse vöszöm hasznát, nem löhet abba vetnyi se vasmacskát, se búzát, — adjam neki vissza egy ordójér. jó van,

*) Naszr-Ed-Din elhalt perzsa uralkodó.

— mondok — eb lögyék az országod királja. Ikább vagyok otthol harangozó. Hoczi hát aztat a nyakbalóggót!

Ki jis húzta a zsebibú, én mög a Szellóm vállára jakasztottam: tőgye mög nagyküetnek a dombszögi udvaromba.

Sok fura dógot szemlélttem itt, az igaz; de mán az nagy hazudság, akit az uságbul hallottam, hogy aszongya: ja sah a kezibe törüli bele jaz orrát, mer magam láttam, hogy a firhangba türüte. Halad a czibilizácziójó mán arra fele jis.

Hogy kísűbbed a pikturákat birágttam az edgyik

mű-fészörbe — csak elkajátja magát valaki mögöttem,
hogy: „Um gattesz villen!“

— Ver színezi lanezmann? — fordulok feléje.
Denn zéhe ik dasz zind zi ungár, van spreken dájcs!

— Hehe, hiszend én vadjok a Károlojos.

— Kicsoda? Károlyi Alajos? A berlini nagyköét?

— Még nem! . . . Hanem gratolálom o kitöntö-
téshez a tekintetes kotyának. Gatt, miijen nóbl állat!

— Azér hát csak köszönj is neki pennaslájfer,
oszt abrincs!

Nem szeretem a konfidenciát.

Ezön az egy östén pihentem, bátor akadt vóna
kompánia. Mer aszongya a *mi* biblijánk: ahun hár-
man vattok edgyütt magyarok az én nevembe, ott
mögszóllamlik köztetök az én csöndes tudományom!

Ölég vót egy napra ennyi. A kis búbos pikár-
dának is hadd jusson.

Nem slóger hát, hanem puszi!

IV.

Na'ssor!

Fogva! vótam! De nem úgy mint a kezeli ezi-
gánylány, mikó mö'ttapogatta jaz Danyi esküdt;
halom úgy, mint akarmeik csejországi rézöntő van-
derpurs, ha nincs nálla marhapakszus.

Most áhat mán franczija isten igazába ja hátúsú
lábára Vadingtony, hogy nagyhatalom, móte *éngöm*
mertek becsukni; mer ahó mán nagy hatalom kíván-
tatógyik. Amég ott ugrát a Bizsmark ebédlőjibe, ahun
a kongresszusba gyógyították bele Ejurópa nyugodal-
mát — ammeg magának is egy faralja szaftos da-
rabot nízött abba ja törökhusvágóba: csak mutogatta

az erejít, de nem élt véle. De ha mán annyira kisörken belülié a hatalom, hogy Domszögi Mokány Bertalanyt besóznia is van ereje: akkó bátran a szönie közzé nízhet nagy e hét világréznek, vagy mennyinek tisztölik a gyeographusok.

Úgy esött sorja tunnillik, hogy megest ott ebédütem az hőnyi csárdába, mer a hazafijasságot kivel csak úgy kultiválok, mint bévül a határon. Élkössen húzta ja Lajos,*) peig csak apró frankjával biztattam.

Nini, te vagy, öcsém mázoló? Hát ü vót, a Miska piktör.“) Legott a barátságomba fogadtam, amér a világtalan Miltonyt habarta le oan hűségössen, amikor épp aszongya a fruska lányainak, hogy: „Zsuzsi, jutka te! Ide jazzal a maradék *paradicsomos* káposztával, *vakapátok*!“ Kapott is érette jakkora medáliát, mint egy tepsi.

Hordattam föl én is a faintesnál faintossabb ítelöket: nömös tejföllel kitüntetött zöd paszujt; nemzetös karmenádlival a tetejibe; csak úgy rözgött a szílin a rózsaszínre pirított víkony szalonna! Következött erre ja tekéntetös tötött káposzta, utánna ja nasságos libapecsenye uborkasalátával; erre jazután rányomtuk a méltóságos kapros turóslepínyt; és nagyméltóságú kulacsból bugyogtattuk mindezek hegyibe a fölséges magyarádit.

Csemögének osztán — muzsikátunk. Azt úgy köll értenyi, hogy amint a genge kukoriczát öttük, a meleg csutkáján végig billögtettük az ujjainkot, amin az a tanulatlan franczija nem gyözött bámulni.

— Quel instrument jouez vous la monsieur?

*) Berkes Lajos. **) Munkácsy Mihály.

(Hogy mi instrumentumot méltóztatik neköm fűjni?) —
kérdi egy kappan-husba lévő gallus.

— La coucourizette, — mondom. A paczalközi
kukoricza-himnyust.

— Tiens, tiens, tiens! — mondja.

— Non tyen tyen, tyen! — séd sülülü, món ser
szitoájen! — világosítottam föl a pógárt.

Elhitte. És másnap rögvel mán is azt hallottam
a „Figaró¹¹ nevezetű uságbul, hogy a csárdái cigá-
nyokkal egy hírös magyar kukoriczamáivész versengött,
aki moszjő Mönkácsyval, aki jeles muzsikus is, külön
dujettöket fog röndözni a Trokadérijomba.

Hát ebbe ja Trokadérijomba történt véllem az a
stikk, hogy az ünneplő ebéd után szétnízve: hun
IThetne jerre valamőre az jóllakott férfiú — mög-
szóllitok egy guberálni irdemös franczia honleánykát,
aki pizér méri a könnyebbséget. Hajlok oda hozzá és
szivessen megcsípve ja tokáját, kérdözöm: hová való.

Azt fütüörészi vissza mosolyogva:

— Je suis Bordelaise.

— Fajnul van — mondok szives gerjedelömmel
— vigyen magával az idevalósi Ittebére. Szi vu nő
fét pá szökré dö vótr éta, tán mijő I Hogy, mondok,
ha nem titkolja a hivatalát, antul jobb. És erre kör-
nyülnyalábolom. De ja gyerök úgy mö'llökött, hogy a
szomszéd Túnisig mög se jállottam. Az ódalam is
úgy mögnyekkent bele, hogy oldalbordelaisvá éroztem
változni magamot. Aki illemhőgyi virtussá van az
öklödnek, békás! On nő trét paz ön nóbl hongroá
komsza! Így nem szoktak bánni nömös magyarral.

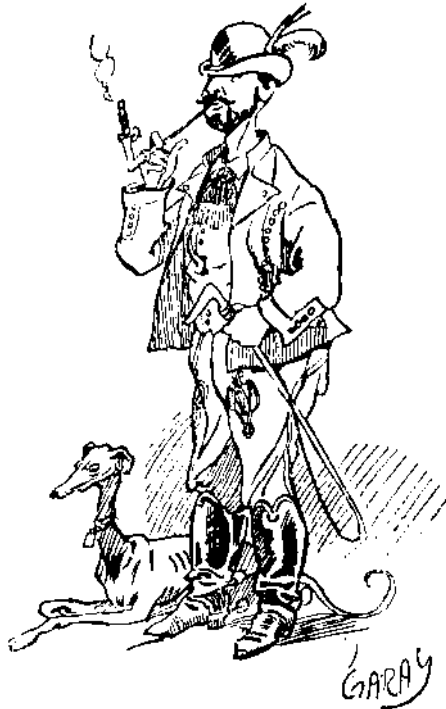
Nagy rijadalom támad. Nép összeszalad, szere-
zsán dö polisz tízesével rohan oda. A kabinétkulcsos

vitéz delhölgy úgy el kezd hadarni, hogy harmincz Ollendorffal se jérhettem véna jutói. Erre jén bátran odább lépök, de jutamot állják. Csak azt hallottam ki a zsvajbul, mikor a bordeléz váttig ezt hajtotta:

— Niksz Szolimán! — kajáttok oda. — Niksz hárem! Eli ma envité, ell . . . ell . . .

El ám! Vittek a komiszáros elejibe. Ökölvei döngettem ártatlany keblömet. Rá se hallgattak. Csak késű tudtam mög, hogy a kúcsos högyike *Bordeauba* való voltát magyarázta mög neköm francziávul. Én bizony ögyébre érttem a *bordelaise* vallomását.

Kóterba kerütem, mintha csak czigány vagy

zsidó vónék! Azér is nem hallott felüliem az árva hony annyi idejig!

A hívösbe vót elegendő alkalmatosságom gondúkozni azon, hogy könnyebb ám franczia bort sillacbizálni, mint franczia szót. Oan víkonynak is kerütem ki jonnad, mint az igazság. Hát mikor azt hallom a lapokbul, hogy az oláhoktul élezödték Beszarábiát! De még ez hagyján! Hanem hogy a kongresszus még azt is megtiltja nékiek, hogy többet nem szabad jordányt agyonütögötni! E'mmán pekk!

Az oláhok nagyobb szerencsétlensége lögyön az én éldes hazámnak vigasztalása.

Mögszünt az a kis fogság. De jazér, ammég ujbul beléhizok a lajbimba, hadd szójjék az a kongresszusba toszintott világbékéltető csöndes!

IV.

Nyuf!

Hagy melegek járnak; a birómándlimrul mind leóvadt az ólombul való ezüst pityke. Csak hajnalba nízök le az ablakombul a nagybuleváradi nípsígre, aki ott törí magát a mindennapi könyérért, tönném mög a cselídházamba piszkafának — mer oan hosszi mög víkony.

De jazér csak letellik rullam az idő, mer még afrikai Vámos-Györkön is akad embör, aki ja csöndes iránt való hajlandóságul úgy ráesmér e'mmásra, mint a szabadkümives arrul a jelirül, hogy a mutató mög a közbülső ujján kidugdossa a hüvelykit, ha tanálkozik a másik frank-maczkóval*) — mer úgy hijják ittend ükét.

*) Franc-malon.

A maradék-napocskát mög csak lemorzsolgatom azzal a barnára pörkölődött honlyeánkával, akit egy nímet-alföldi czukornád-kapálló plantázsbirtokostul hajlítottam magamhol. Nem hijjába, hogy a szógámnak *mulat* a fajtája — de *mulat* is! A Kafe Amerikénbe fogtam szalmaszálon, akit a Serikobler nevezetű pályinkás légyvesztő italba böknek bele; azon szilják magukba jaz franczija szót.

Elmöntem véle még az östve ja czirkuszba.

No, ha jez a czirkusz nem nagyobb Szabócs-vármögynél, én lögyek a forsponttagadó viczispányja! Na'ddarab föld ez, bejillene valameik nímet hazának. Oszt földél alatt van, hogy a nízó publikum, mikor a madám Oczeána kisasszony tapossa rózsaszín czipellőjével a simli tomporát: ezön való nagy örömibe ki ne tanáljon röpüni a szálából.

Láttam mán sok mívísz. Nem mulasztottam el egy czibaki vásárt se; nem sajnátam a vasuttul magamot, ha kerút valami bokorugrós lovászhögy Pestön; főszalajtottam nőmös valómat nem egy háromlábú, dufla nemű, egyfejű, félhasu, kezetlen koncert-nyomórékért; aki vadállat, szolid marha vót menazserijába, eleveny muzejumba: mind farrul-pofáruł ösmerém; vót bennem rísze a két egyfenekü szenegáli füstös csalogánynak is (egy százágu peniczilus-kölyköm még most is rijja az akkori szelességömet.) Láttam fivészt, bivészt, mívészt — de még oan kóklerságot, mint akit a sampsz-elizé mezőkön mutogatnak, a'mmán oan, hogy a pádimentomot lábujjhögygyel csiklándozó madáme Pillangón! Libella kisasszony is esetlen bivalybornyu hozzá kíppest.

Hát Kü-Li-Szi mongol és Lü-Nyü-Ling mongo-

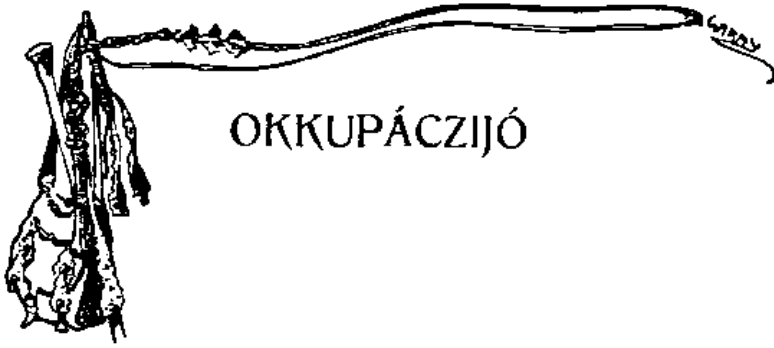
licza léghajtó mívész-pár a lebegő ájterban összejölel-kezik és mire a hálóba jesnek le, mán mög is van a kis japáni kinézer és elkezd a kötélén tánczolni.

Ez oan gyorsaság, aki még a mikropofotelegráfon is kifog, akit én tanátam ki és akinek az a virtussá, hogy még csak jó napot se kívánt Monyorókereken a dögbürös Ajzig zsidó az ispányomnak, mán én itt Dombszögön úgy nyaltam pofon, mintha magamhol szömélyössen lótt vóna szöröncséje. Ki jis akartam állítani az magyarhoni cséplők mellé, de Harkányi aszondta, hogy ez tudományos tanálmány, ien osztálya pedig a magyarnak nincs.

A hippodrombul oszt egyenest bele ja hop-podromba, a Büllié tánczházába, ahun a marokkói szultán kótyavetyére került háremhölgyeiből válogat-hattam; de nem éltem a kedvező szerencsétlenséggel, mer mögkezdődött egy új balét, akit *magam* fundátam ki: *az eleveny csöndes* élő figurákkal, szoknya-lebögtető gusztálással, túró makkdisznóval.

Hadd rőföngjön hát az az eleveny csöndes!

OKKUPÁCZIJÓ

Puff neki — bumm!

Szólt az álgyu a grániczon, tágittanám ki helette jasztat a Herczegoszvinyás magyar nemzeti kaormányt! Mírges vagyok, hogy nem Parisba hazafijaskodhatok, hanem vissza kő fanyaronnom az én idős idegöny hazámba, akihöl úgy hozzá tódják most a fejelés rongyországokat, mint csonka márvány Vénuszból agyagpraczlit a czibaki göröncsér.

Magyar bakkancsos mönjön paczifikának Bosnyába? Hát odalikadt ki a szittyaturkus barátság, adnám el gvánónak. Bele jis estünk az okkupáczba.

Mán látom, ebbül a Zács-bihácsbul csak az én diplomatyikus tapéntatom kaparintja ki jaz én nemzetömet. Nem a kanja végzi jasztat el e'mmással! Mer azt tanútam Párisz várassába, hogy aszongya: sersé la fámm! Asszonyrul kő neki kerüni az várnak és nem harsogó népjussal vagy menydörgös ukáczijussal.

A pik-dámáimot, akiket azon frissen hoztam haza Franczijaországbul, föl is viganóztatom jó bö-

gyöstre. Menek vélek igenyöst az lógerba. Elsőbbet a Czapáry regenientyihöl állítok be, oszt a Filipóczky*) gyenerálishol. E'kkis makkdisznot is eresztök közibéjök. Máj mö'ttanuják ebbül, hogyha nem fog mán a bécsi tudomány, akkor a kúbányai filozófia röffintse el magát. Ha nem tanújják mög a verist, máj mö'ttudják ebbül az *ütest*. Mer aszondom én: kőfálnál, vas-toromnál erősebb az *kártyavár*. Mö'ddönti jaz kalmukányust, mohamedányust: csak nem rá — ha' belülié kő puskázni.

Hadd is szóljék hát az a strategyikus mentő csöndes.

Püf neki — bumm!

* *

*

Herstellt!

Nem neköm való mulatság a!

Hát hogy a lógerba szétterögetöm az pillantásajimot, úgy tapasztaltak engöm a környülmények, hogy heössebb lösz otthonrul késérni hazafijas átkajimmal a gyászos háborút; tanácsossabbnak fundátam ki ja kaszinó ablakából nízni szegény honyhazám pusztulását; különbnek vallottam a Sáríka ódala mellett okkupálni magamot az okkupácziójával.

Mer lúnek ám ott, ahun, mint a költő nyögi, csak nem akar átderöngeni egy jobb kor hajnala.

Csak fél napig vótam a Száva környékin, fordúna föl az természet rendje, oszt szakanna bele jaz Tisza; de hamarossan is elkaptam onnad a lábam.

De e'kkis mulatságom mégis akadt. Röndre ott láttam azokat a honfikákat rongyossan, akik honatyás

*) Filippovics.

korukba fnyössen rányomták az igent az kormány kúdulásajira. Hízott az kebelöm azon az ösztövért delegációs külkön is,*) aki jaz leginsíg pipaszárábul is vörndlit csinátott vóna — tönné mög az apja tülökjit Uhácziusnak, oszt nyomnék bele két funt puskaport tubáknak! Keresi most Pestországot! Mö'mmög az a bank-megadó sáfrányos gavallér is mögbánja is mán, hogy az idős anyjának az eszibe jutott. Akár égisz magábul csavarithatnék most bankó-papirost, oan rongy az állapotja. Telik hát belőle fujtás az Uhácziusba. Még ü merte möganni a bankot! Hát én ki vagyok, ha nem a nemzet első bank-adója?

Λ negyediket, azt már nem láttam, csak hal-lottam, amint a forposzton ugatott. Csiba vitéz az ü neve.

Haza is hoztam a blattjaimot, hogy amíg bella gyerant álii, én mögnyugtassam a szórna özvegy-asszonykákat, mer azoknak is csak kő csekélyke beszerölés.

Hadd is szójjék hát az a vigasztaló özvegyi csöndes!

*) Pulszky Ágost.

LÓGERBAN

Ott vájja ki a béketollu sas az karmajival, aki status-döglesztő, magyarhullajtó politikája nagyon ennek a kétegymonarkhijának ... no!

Mán mégis csak nálla nízök, hogy urad magával kehegjön elejibe az örökkévalóságnak. Veszünk hát mutyiba!

Mer hogy legyúrtuk a bosnyákat, mé ne beszélle nék ien nőmös bátorsággal? Mé ne ádoznám fő magam ekkicsit? Komtnóczijónak is jó.

Hogy lejugrottam a kocsirul, mindjár a lóger szélin mö'ppillánt a Kovács gyerök, a verdungos szomszédomnak a'ffia.

— No gyerök, szerbusz! Micsinyátok errefele Jóska?

— Hát maga jaz tekéntetös közlegény alattvaló uram? Hogy jutott el idájig?

— Csak így la, gyalog szekerön.

— No, innep legyék ma jaz lógerban! — kajálja el magát Jóska. Tort csapunk nagyot! Mindön lösz, még prófunt is lösz! Hát idös apámékat mikor

látta? Könnyen ért ide az tekéntetös közvitéz úr?

— Apádék nehezen várják a békét. Nem is hittek benne jaddig, amég magam nem mentem el háborúba. Az idejérés se vót valami nyugodalmas. Mökkavarodott az Duna és csak úgy verte-vetötte ja sleffsippet.*) Hun a hajó hányt mög éngöm, hun én hánytam mög a hajót — kvittek vagyunk. Hát nini, Jóska — vászony cseléd akad-é jebben az új vármegyében?

— Akadni jakad, mondá a Kovács gyerök. De ha mö'ttanálja csókolni a tekéntetös közvitéz úr, úgy

*) Uszályhajó, amelyen a legénység egyrészt szállították a harczterre.

oda ragad, hogy le nem engeszteli rulla egy akó meleg víz.

— Hát béke lösz-e valósággal?

— Tudja a tudós! Az embőr mellé még csak mindétig csapódik le egy-egy ólom babszem. A Far-matring Danit is tennap emelte el a forposzt mellől.

— Hahó, no! Jóska ne szeleskődj! A halált, azt csak utójjára hagyjuk.

— Soha mög ne szánjam — hasze én se jélek vele. A lénung is kijár röndössen. Csakhogy nagyon sok a bádog fazekunk. Fagyos kutyalábot nem őszünk. Embörhust mög csak nem főzünk benne! A marhát pedig, azt nagyon kéméllik. Mindétig is nagy úr vót nállunk. Hanem hát oda se neki — több is veszött Bihácsnál!

Csak szíp az a magyar vér, ha bévül van is a bürön!

Bejártam az egész lógert. Mijelőtt mögtisztelném úri magamval a gyenerálist, ledütem ekkis pi-henőre. Hát ki jakar a nyakamba szakanni? — a Seiffensteiner Salamony.

— Igazán a nodságos úr? Gatt, miilen tonál-kozás!

— No csak arrább öreg! Distáncziára is örúhet. Micsinál itt Salamon gazda?

— Micsinálok? Vadjok tolán markotányos! Hála isten, megtonitottam a jerekeket koplolni a hazáér, büjtülni a dicsőségér. Csak moszáj élni a szegény embernek. A Háromdab-otczából otánam küldött a Czili feleségem, meg a Régi sógoraszon, ami csak vót a botomba. Van itt minden, még ój mapa is. A nagy orak eladják a monarchít, én árolom a kicsit.

Moszáj lenni proporcióznak. Mindenféle hozafiakat is tartok a lógerba. Tegnap épen két portrét adtam el. A Polszki tátit és a nadságos ifiórt. Mikor ed pocze-fekált boszniákus meglátta ükét, aztat az *orrot*, eztet a *fölet*, hát viszketett neki a hondzsár az első lá-bába. Azotán meg, mikor a . . . szerrvosz, nadságos herr von Mokány. Úgy örülöm magamat, hogy csak angyit mondok: gevált!

Bizony megillette a szivemet a vín jordány, úgy hogy eszembe se jutott mögutáni.

Közbe sitit lett. Egy rossz ponyva-hányásbul valami fein parfémszag üti mög az orrom. Pedig az ellenkezőjét remélte vóna erre fele az embör. Bekukkanok ... az isten Jézus bosnyák miatyánk ucssa ... a Monyokles!

— Kommám? Ön is itt? Hogyan töttögeti napjait?

— Áh, á Mokány Berreczi! . . . Köszönöm, á náppálokat csak eltöltöm váláhogy ... de áz *éj-szakák I*

— Gödöllői futtátás, rrökli vádászás és én itt á gyálázatos új áláttválók között. Mais, il faut fairé, bonne mine aux mauvais sujets! A helyett hogy Míczi . . . csak inimici! Otthon hángverseny, trillázás . . . itt süvítő golyó és ázás trrill nélkül ... ez sok, by Kincsem!

Nagyot vakaródzott és fogát vaczogtatva a másik oldalára fordult.

— Egy kis parázs „szilánsziő“ nem volna kedvére? — kérdöm. Biztattam, hogy máj felköttöm ha telik kompánia a hadseregbul. Addig csak dor-mérozzon.

Odább lípködök, mikor écczörre víkonyka hang dűnnyög felím. Hát hunnad a Czigánytó partjárul veszeködött ide jebbe ja hidegbe ez a nyöstény szűnyog, a Zirzabella?

— Bajnok honfikém, egy hörpenetke ebből a lelkészre neheztelőbül nem ártana meg.

— Czurukk! . . . három köpésnyire tüllem! . . .

— De hősikém! E kitűnő nedűből a nemes Ali és Musztafa is éldeltek . . .

— Mit, én bánom! . . . Zirzabella gyerant Alii et Mustaphae, de jén nem! Nunquam, soha! Szöröncsére mölláttam egy oszlopos vádlival ékeskedő bosnyák új honleánt. Honleánnak új vót, némbörnek azonban Dusán császárnénak löhetött az udvari dá-mája. A Szellóm szagúgatta egy darabig, de oszt az is elvágtatott tülle. Én is.

Puttómba a kommandáncs palota-sátra elibe érök. Seri koblert szortyongatott. Az egyik szóma-szálbul szíttá magába a hadi tervet, a másikon mög visszajeresztötte. Azé van hát két csüve ennek az italnak.

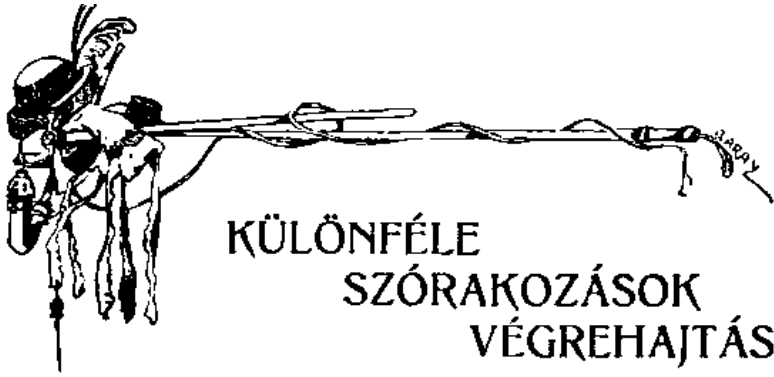
Visszagyüvet a Jozef Kovács a következő stiklit mondá jel:

A minapában mégis esött ekkis szöröncsénk. Hárman tanátunk egy tál főtt keményítöt. Hagy örömvei neki fogunk, mert azt hittük: babcsuzpáz. De csak faltuk. Arra gyün az gyeneralstób, kérdi jaz óbester: „mit osztok fiúk? „*Haptákot*, jelentjük alássan!“ — mondjuk mink. Azt tudták, hummi nemzeti eledel, hát mind sorba kóstolják. Mikor észre vette az óbester, hogy csirizt etettünk meg velle, nagy dühössen ránk förmed: „Frajtcros Jozef Ko-

vács, hogy merte kend velünk megetetni eztet a keményítő eledelt?“ Amire azt feleltem: „Vitézlő óbester urnák jelentőm alásson, nem is mondom én, hogy *eledelt* öszünk, hanem hogy *haptákat*, mert a komisz ferflegolás mellett a derekunk keményítettő nekü mán ki se bírna egyenesennyi, mikor szalutérozunk.“ Erre elnevette magát, oszt tovább mentek.

A Monyokles mán lesött. Hamarossan összeboronátam e'ppár keserves harczost, oszt szólaltattuk silbakváltó hajnalig az lógeri csöndest.

KÜLÖNFÉLE SZÓRAKOZÁSOK VÉGREHAJTÁS

Snasz!

Ragya blattokat osztogat az gondviselés, tün-
ném mög cigány hitvallásnak! Oan unalmak járnak,
mint a Mátra, amikor tőgyei.

E'kkis nömös házi multság véna kívánatos.
De ja cigányom leszokott mán a kezemrül, mőte a
maga kódissa lett az 500 válykombul, akit ellopát-
tam véle a maga putri-portájára. Jó dóga van most
neki, még a disznó-ólját is kipingátatta. Jebi se jakar
mán a terenyemnek állni, mőte a törviny előtt elhi-
tette, hogy a szeretóm az ű felesége, ami oan szö-
mérmetlen dicseködés, aki csak zsidóiul telik.

Hogy az anyóssa, az a százáncz Ribék, möllát
a patyika előtt, azzal fordul felém, hogy jaj! —
aszongya, — jelös mezőgazda líttömre segíjkek az
bajáarul, mer a tehenyibe beleszorút a kukoricza-szár.
Biztattam, hogyha van, aki ebbül a kinjából kigyó-
gyíjja, az én vagyok.

El is mentem a tehenyhöl rögvel (a lányáhol

östve járok) hoztam is magamval görcsös faggyutyertyát (a lányának nem ezt viszek) és a riska fogajit végig kenetöm azzal a cibaki gázvilágítással.

Mondtam annak a bibliabéli angyalszalajtó ősmáminak, hogy mondok, ettől az orvosságtul drága madám Rifkelében, úgy fog tejelni a riskelében, hogy ne is zsajttárral, de akós hordóval menjen alája.

Futott is be jaz istállóba, kinágatta szénával, de csak nem köllött a párának. Böggött a riska jobban, mint valaha bornyú korába, mer hogy mögvásott a foga. A vín fölpörösríe rázogatta jelötte a korpás kolompárral tele japritott szakajtót, amire a riska még jobban böggött. Ha jeczettel ki nem mosatom a száját, még tán most is bögg.

Ez az ártatlany tréfa is leszedett bús mellyemrül vagy egy font bánatot.

Menek haza. Bevágom úri tetemöm a szandlóferem ölésibe, akit, ha gyalog sorban vagyok, kanapénak tartok a szobámba. Becsosszan hozzám Venyige Mátyás, a rektor, hogy kettesbe fujjuk el magunktul a nehéz állapotot, akitől nem bir főbillenni bögyömben az hajdani nőmös mulató kedv. Hát lejutem véle zsidó örömré: ekezdünk tárklizni. Csak aztat a fűszert hintöttem bele a kínszeredett szórazozmányba, hogy aszongya: ha négy főssője vagyon, muszáj-é néki egy hörpenetre beköpni egy liter bácskai repczeszagu csigert?

Ez is csak beteg multság. Nincs mán igazi öröm ebben a garasos országban, ahun a szógabirót még csak mö'sse méltóságolják.

Épp aszondja a rektor: „Négy kilencz és ausz!“ — mikor egy szöcske fattyú, aki még a mútkori ku-

pak-ministerijumból neveződött a nyakunkba, négy ebed-magával billeg az ebédlő szalonyomba.

— Mi nyovolya legyintett erre, Maxi? (Nem böcsütem mög, mert ösmértem az idős anyját, még mikor első özvegységibe Nyaklaveczné vót.) Látom a hosszi levelet, aki jaz kaftányodbul kikéredzködik. Tán üzen a fűnáncz izgágató, fordíttanám bele fejjel a czefrémbe.

— Az biz a, nagyságos uram, kehögte. E'kkis végrehajtás!

— Hajtod ám az ártányom farkát, pedig az mán kunkoros. Mért egzekvánál? Tartozók én tinektek?

— Kérem, a negyedévi termésből is egy kis restancia van még hátra. Most keményen köll elbánnunk a felekkel, parancsolta a méltsás úr. Nem engedhetünk. Szükségben van az állam l

— Ott vesszön az államotok, mikor ínségbe van az honyhaza! Ha nem tekénteném, hogy az ídes anyád fija vagy, azé a derék víg asszonyságé, aki ja köpi búcsún háromszor is ráájult a térgyömre, még mög is haragudnék rád. De így csak antul jobban üdvözöllek szerény hajiokomban. Ám ha mán rájad-tad magadot erre az állampezéri hivatalra és fűnáncz-ságot tanultál, hát csak körmöld le jaz mobiliákat, aki ingóságos tudományja van a főgazdád ő Exequen-cziájának l Diktállom — te meg körmöld!

Fogta a kalamust és írta:

I. A Szellőm billikomának, akit a bugaczi agár-konczerten nyert, a debreczeni zálogczé-

dulája 200 forint

II. Egy rajpajcsli 350 „,

(Mer mán ennyit költött fizetnem a vele való legyintésekér.)

III. 3 tuczat máriás, 43 tuczat tisztább
ferbii és 17 makaó-kártya. (Értéke a múlt évi
haszon szerint) 2600 „

IV. A magam ábrázatos portréjának arany
foglatatja fábul. 10 „
(Mert a szent képeknek csak a rámáját le-
het lefoglalni.)

V. 8 pár glazé kesztyű (hernyószedésre való)
kopottas 15 „

VI. A magam alkotmányának francia fog-
laltványa, akit a maskarabálban szoktam vi-
selni ... - 45 „

— Oda nyomtad mind Maxi? mondám én.

— Igenis oda! — monda ü.

— No már most Maxi, invitállak bennötöket egy nagy koplaló-traktára. Ha ki jis fosztogattál te nímet, maradt a spajzba még annyi, hogy a minyisteröd betéríthetné véle az álladalma adósságait.

A Bábi gazdasszonyomval oan dinét főztem, hogy a Maxi, mög a négy kopó-pajtása úgy jóllak-
tak, hogy amikorra főkeltek, a Maxi azt hitte magá-
rul, hogy ü a bugaczi nagy torom, a többi mög
egygyenként letalább is titkos tanácsosnak képzelte
magát, de aminek mán ikább a sok folyadék vót az
oka, mer az akczizolatlanbul úgy ittak, mintha ki
jakarták vóna jáztatni magukbul a nímet szót.

OTTHOLI KONCZERTOK

Abrincs!

E'mmost a parola! Ez után igazodik most minden: akar fi, akar némbör, akar úr, akar cseléd, akar muzsulmány, akar jordány.

Abrincs! Huszonöt fonatos pedig! Mer többjébe van ám a nemzetnek mindéggyik handzsáros vitéz egy bitang flóressinél, gyuvontatnám mög a kajmakámjukat Marcsi bácsival.

— Öcsém Bertalany, mondá busán öreg Duhaj Mártony, hogy belépett hozzám: mögvásott mán az én íletem szekerin a tengő. Erős kenyís kő neki; de mán kifottam az kulimászbul. A maradékát is ország adajába a bádog pikszisbül a fűnánzczok kimártogaták. Mártonynap még a zsidó is ludtoron vigasztalódik, oszt én magam ögyek faggyus kolompért az özvegy takácsné konyhájáru, a kinél kosztolok? De csak nem cselekszöm. Él még az én gyöngy nevelísem Bérezi, akit Lupi bácsival oktattunk, ho'llegyék nőmös szitytya oszlopja az árva nemzet hajdan nagy-elejü házának fényes csarnokjába, éjjen!

Könyvedzeni kezdett a fél szötnire, de magam is mögilletődtem a jóízűven eldekklamált lölkös mondasán. Szegény Duhaj Marczi bácsi, hogy úgy kifirunczvangzigolta ütet az új magyar gondviselés a régi jó illetbül.

— Heössen cselekedött Marczi bácsi, hogy bízik az háladatosság virtussában, felelém neki, mögcsolkolván a bajúcza hajszos ágát. Van itt még embörség, mer mind ki nem taposhatta belüliünk a gyászos minyistérium. „Ünnep lögyék a háznál!“ — kajátottam el magam. Zsófi, tőzek-tündér: pördülj, szaladj l Szólj a Kata nagyasszonynak, hogy Márton napját üljük ma! Csirke, liba, südő — mind elő a ketreczbül, ólbul, páskumrul, amég fej-adóba el nem számolja túllünk az nemzeti peczérhad. Aló mars!

Ki vót adval az parancsolat és történt oan ebíd, hogy a Kullancs kuvaszomnak is tellett a bürös karmenádlibul. Egyél eb, kutyába ne menjen!

Hogy jóllakás után ekkis mulatságos csuklás segíjje elő az emésztést, beszóllítottam az öreg Andrást, a hintés kocsisomat, aki idvességbe szorútt ides apám nevenaptyán spriczczöte mán ki tulipántosra jaz ámbitus végít, mivel hogy kipingátatni elmulasztottam.

Azótátú nagyot haladt Andris, mer úgy téli időbe több módja lévén a bagóban, az istállóba foltatja az mívíszetjit.

Behíloom.

— Tunna-e kee Andris oan köpíst, akit eddétig még nem tett. Mer Mártony naptyát valami kinczlérdarabval szeretném főmagasztalni.

— Tunnék-e teins uram? Hát a torom tetejin

annak a vak varnyúnak ki nem sütöm a szömit egy sörzentésemmel?

— No no Andris, csak ne nagyon dicsekedjen, — mondtam én.

— Micsa, teins uram? — monda ü. Oan zikker bele trafálok én oda, ahova nízök, hogy a katona öcsém mutácziós új puskája se különben. Csakhogy világgal nem győzöm mán, mer a lámpássajimbul ki akar fogyni az olaj, monda a két szömire emelve ja kézit.

— Bizony Andris, öregszünk, — böffentő oda Marczy bácsi busán is, vígan is, mer nagyon jó tanát lakni. De a kedvemér valami különössel csak produkáhatna ke?

— Tisztöletbül mé ne? — monda Andris.

— No ha bízik kend magáhol, hát ezen átal tunna-e?

Ezzel lecsavarintottam ujjamrul az czímerös pe-csétgyűrűt, oszt oda tartottam elejibe.

— Tunnék biz én, tekintetös uram. Má honne tunnék!

— Hanem Andris aszondom, ha egy morzsányi kocsis-nyál ott ragad rajta: két hétig kukoriczát morzsol kend, a lovajit mög cigánnyal vakartatom.

— Na'ssor; de jazé nem lösz hiba.

Elejibe tartottam a családi klenódiومت. Andris a fél szömit behúnyja ... — czéloz ... — oszt écczörre akar a nyíl, átal sörzentött rajta. Mögvizsgátuk a gyűrűt. Nem tapadt oda egy sziporkányi, pirinyó, morzsa se. Nacczerü koncert-köpés vót a! Marczy bácsi ja kebelire ölelte és aszondta bámuló csuklással: hogy ha fölkavarja a hét világérszt mög

tíz falut, akad-e ien legény benne, mint ez az öreg? Nagyon mökköszönte, hogy nem csak a testjít tartom ételvel-italval, de a lelki örömeirül is gondoskodok.

Ammint így gyönyörködéssel bele pityizálnánk az östvébe: beszalad a bába Treszuka (a Treszka bába küllemetes lánya a szomszédból) hogy aszongya: ippeg most gyütt mög egy a nagy mívész, egy faliján, aki késből rakja ki az embör furnáját.

— Rakja ki jaz anyját, mondék legyeskedvel a Terkával, akinek, ahogy sietett, csak úgy jádzott a bögye, még ki jis pirút bele. Hagyjuk azt hugám, igyunk egyet arra ja gyöngyharmatos egíssigire! — mondék, gengén környülfonva ja darázskarsu derekát, mer nagyon jóba vagyok az ides anyjával. Igyunk egyet, csöngő aranyom, ha csak egy csöppet is. A Mártony bácsi nevenaptyát üljük.

— No már annak az egészségire — de csak kvaterkát.

Kocczintottunk.

— Eszem a zúzáját, fürjecském, mondám galántossan. Takarás oltá de jól kifejlődött. Igyunk a magácska egészségire is. Terka kvaterka beata — éljen!

Nem tudom hova tévelyedek az gerjedző érzésejimmal, ha ebbe ja minutába nagy zavajgás, ugatás, sikótozás nem hallatszik az ambituson. Még ki se szalajthattam Zsófit, hogy mi ja? — mikor betolja a czifferblattját a Rézfenekü zsidó fia, oszt elkezd kajabálni:

— Nadságos ór, ittend ez az itáliános művész, aki todja bicskával kipingálni az embert. Akarja itt magát producizirozni, mer asztat halottá, hód ittend önnepél van, a névnap a Morczi bácsitul.

— Bácsid a borotvált juhkecske, te jordi! — fűjja haragossan Mártony úr. De csak mögnyugtatom, hogy máj mindjárt mög lösz büntetve a konfidens fiók-fölpörös. Ezzel intök Andrisnak és egy csavarintásra az ajtóhol czöveköltük a Maxit. Böggött a gyөрök mint a cséplő masina oczláskor.

— Sziéte ártiszte? — kérdöm a sörényes taljánt. O-e vájjon a mívísz.

— Sí, signore Mocagni. Son'il celeberrimo Matteo Spazzacamini. Voi immaginate, signorina e signori, che... Hogy igenis ü, mög hogy azt tudjuk, hogy...

— Lassáte, amice, il vostro saporitaccio di parole. Voliámo vedere, la vostra circonfaragazione di questo kölko giordano. Hagyja el a szószaporitást. Lássuk, hogy bicskázza körül ezt a zsidó kölköt.

— Vabbene! . . . mondá ü és stimmelni kezdte markába a késeit. Mutogatta valamennyinek az élit. A Zsófi hajából kitépett egy szálát, oszt a fogán úgy ketté vágta mint a vaját.

— Jézus Mária! — sikította a Zsófi.

— Jaj!... Gatl... megülnek engimet! Ze brengan mach üm! — böggi a gyerök.

— Ne ordíjj Makszi! — biztatom. Ha eltanálja vágni a füledet, nem fizetök neki.

Most neki düt a tálján és szabatossan odatanát a jebi füle mellé, még az ujjai közé is. Mentül jobban nyerített a Makszi, a tálján csak antul sűrűbben vagdosta melléje a későket. Csak úgy ficzánkoltak, mikor hegygel szaladtak bele a puhafa ajtóba. Máj meg-

szakadtunk neveivel. Csak a Treszka kérlelt. Az Andris pedig mög-mögbillegtötte a fejét, hogy aszongya: ez a tálján se kutya a trafálásba.

Hogy víg é vót a dobálásnak, oda mentem a haldokló jordánhol.

— Gratulálok Makszi! Mõmmondhatod a tátidnak, hogy most több vagy egy grádussal a zsidó bírónál is. Mer nem csak környül vagy *metélve*, de környül *késelve* is — akivel még szent Mózsésöd se dicsekõdhet.

len vígan és nõmõssen ültük mi mög a Mártony napját, ártatlany falusi enyõigíssel.

De jazér nem hibádzott az a másik se.

Szóllaltattuk is másnap hajnali délebédig.

GŐZFÜRDŐ – NINICHE

Upre!

Mán ennél komiszabb üdőt, muszkába öjtött nímet lögyek, ha fasszolnak Bosnyába az osztrák nemzeti száras csiszmáju bakancsosok.

Mögalszik bennem a nőmös vér; görcsbe szorul mindön mócsingom. Aszongya a jebi kilörgos: nincs ennek más orvossága mint az a gőzferedő. Ott eriszszem ki magambul a fölösleg erőt, gyúrossam mög a lapoczkám, dagasztassam mög az karjaimot és sikáltassam mög a lábszárájimot, mer fővet az egíssíg.

Nem csuda az ien szigetön mint az én Domb-szögöm. Mer aki vászon cseléd akad benne, az is mind selyöm hogy világ, ötöztetném figefa-levélbe, oszt kergetném bele az paradicsomos kertembe.

Az igaz, hogy egész gyenerációk erejét érzem a lágyíkaimban és szeretném magam depopulálni.

Máj segíjjün.k rúlla oda fel.

A Tapló Ferenczet, a pihenő vinczelléromet vittem föl magamval szobalyánnak, mer mondok: bába vót az anyja, ü is jól ösméri ja kenyést. A Zsuzskát fogtam vóna magam mellé, de asszonyfélit nem erősz-

tenek bé ja kan-gőzölőbe, hímruhába gyugni mög nem akadt oan nadrág, akibe ez a fenekes jószág beletért véna. Peig a terenyekre a Zsuzska tán még különb mint a Ferencz, mer oan izmossan gengéded tapintása nincs még az országos bábának se.

Hát csak szúrjuk le ja szemérmetség adaját és érjük be Tapló Ferenczvel.

Jó az a gőz. Szinte hallom, a bűnös büröm pórussal hogyan nyiladoznak és szalad ki rajtok sziszegve az erő-főlsleg miatt öszeállott izmaimbul a köszvény. A vályogvetőim delelő kánikulai napon mindegyütt nem izzadtak annyit dolgoztukba, mint én ott hevertömbe, mikor a fa-lóczán széterpeszkedve: az egyik lábamat Czibak, a másikat Kotormány fele nyújtottam ki. Oan jól éreztem magam, mint a harminczhárom hízóim a hig meleg sárba.

Tapló Ferenczem el nem tudott telni, hogy mien meleg van itt; nyilván, aszongya, istálló van alatta? — Mer hogy nincs szaporább meleg az érő trágyánál.

Nem is tőtte volna le ja subáját egy házér, mer aszongya: ebbül az úri melegbül akar magába szilni vagy két felhőnyit. No még úgy izanni emböri állatot nem láttam. Akkora csöppek gurultak le rúlla, mint egy-egy szőlő-szöm.

Hogy tanulságos mulatsága is kerüljön, mö'm-magyaráztam neki a feredő mindenféle tussait és ögyébb spricczölő szerszámjait. Az edgyiken nagyon elejtette az állát. Ez mondok, oan ugró viz, aki jaz embörön főfele végig szalad, oszt a száján árkusba gyün ki. El is hitte. Mé ne hinné? Nem azé magyar tán, hogy e ne higyje a bolondot?

A köröm-piszkáló nímét a tojalettosba kezembe nyomja a czédulát. Ma van a „*Ninís.*” Akár le se vessem a lepedőmöt, csak uszógatyát váltok szárazát, hogy az darabból méltóan és rangomhol illően állíjjak be. Mer azt hallom az uságbul, hogy ez afféle csűrön darab, aki a lettakarossabb feredő-kalyibákkal van beépítve, mög fáintos vetkezetökkal főruházva.

Úgy is ültem bele az lózsiba. Még a Szellőmre is csikos hozedlit huzattam, ne mondják, nem tudom mi jaz párisi szokás?

Heraus, Kalocsa!

Élkes darab, csupa csiklandozás végges-véggig. A Gyerőffiné tomporos honleánka vót mint Niniss, még pedig dufla s-ü, mint a czédulán ki jis vót nyomtatva!. Oan bak-szag illant szét a szálában, hogy a'ffagylaltnak is brinza ize lőtt tülle. Ha ja Gyerőffinét níztem, a *kerekdombi* puszta jutott eszembe, ha mög a szálába gyugtam ki jaz orrom, azt hittem *Kecskeméten* vagyok, vagy *Gedellőn*, mög hogy mindön férfit *Gedának* hílnak benne. Úgy ágaskodott az a sok úr mintha valamennyi óaA-huszár lőtt volna, vagy akarna lenni. Csak a *Bogyó* Pista komám hibádzott a díszes társaságbul.

Hamis annak a Gyerőffinének nem csak a zúzája, de a vádlija, mög az íneklise jis.

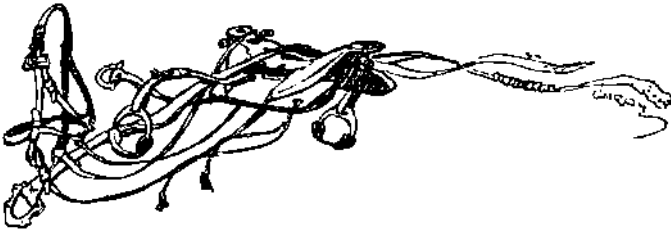
Mikor a firhang szömérmetössen ráborút az első fölvyás aktussára, akibe heös *főfogással* jádzottak: kigyütt elejibe a főbódvasli, a rendező, Lukácsy, hogy mö'kköszönje a publikumnak, amér nem húnyt szömet a mívíszetre.

A kapu jelött ott strázsát a Tapló Ferencz a déczbundámmal, mer hideg vót. Szinte küvé meredt

a fagyon. Szóllok hozzá, nem felel. E'kkicsit fölfricskázom: hát a füle oan kemény vót, hogy letörött oszt a lábam elejibe esett; csak úgy pöngött! Ejnye már no! A közel Rókusba vittem, ahun fölengedt. Hát a dologba a'vvót, hogy ü mög puczéron nízte a letfösső emeletrül a darabot, mer azt tudta: ez a regula. Darab után, hogy el ne tévesszen, leszaladt és a sarkon lesött. Ami meleget a gőz-feredőben mö'ttakarított, azt mind magára erisztette, de hijjába.

Amég a Rókusbeli kilórgosok fölengesztelték, a fület mög visszajolvasztották a tüvire: addég abba a jó meleg buvókába vöttem magam és addig szóllaltattam a csöndest, még valamennyőkrül lejolvasztottam a gúnyát, hogy akar mingyár jádzhatták volna a Minissel!

Hijjába! Csakis letkülönb opera jaz csöndes!

AZ ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON

Szoppints kehes!

Odajártam a bogoméri szigetökön aranyhalacs-
kát fogdosni. Fogdostam is.

Jó az bor, élvezem is az melegítő csöpjeit. De
ja tövin mégis jobb szeretöm. Oan kedvessen esik,
ha szömön szödhetöm, magam rizlingossan mögszür-
hetöm, oszt lefejtve!, a magam ides használatára
külön eltöhetöm.

Borban arany hal, — ki látott iet?

Csak én néköm szukezédál az efféle zamatos
ekszpediczijó.

Az országos pincze flaskái körül tapogatóztam;
hát van ott borvirág! De nem oan, aki a Lupi bácsi
orrán virít, ha' oan, aki rózsá lóhetne akar a perzsa
császár kertjibe is.

Hát annak a bögyöcskéjén szőlőfürt rengedez,
mindjárt mellette rózsabimbó lengedez. Haj be sze-
retem is a csecshalmi bort!

— Korcsmárosné, szivem tulipántja, még ien
szöllődombot, ien virágos halmot nem láttam. Ha
néköm virítana ennek a rózsának a bimbaja . . .

Oat csattantott a kezem fejire, hogy szinte le-
ejtettem. Hát tövissé vót a rózsának, darazsa a szel-
lőnek.

Antul ikább mö'kkivántam. Azon kezdtem, hogy
bejálltam hozzá napos kuncsaftnak. Ott szürcsölöm
délestig a borát, e nem lakhatok véle. De mán úgy
becsiptem attul a bársony szömitül, hogy a bora mán
mög se járthat.

A Jenő gróf tudja ja dörgést csak! Aki lány
van takaros, aztat mind ü nyomta be kaczeros meg
pinezér frajlának a muzulmány, a bosnyák, mög a
többi csárdába. Be se várta, hogy én fölül tapétsam
őket. Bízott magáhol.

Hallom az uságbul, hogy ott abba ja tormos
alkotmányba szép keleti háremlik fátyol nekü méri a
szüretien török kávét. Majd bele kóstolok, csak előbb
a panorámába gyugom bele a fejem.

Magyar fürdők! Hát hun van itt Párád, Siófok,
Balatony-Füred? Fürdő az oan, akibe csak fürödni
járnak? Daganna egyyüvé az a három Smeksz, oszt
borítotték rája tátrányi vizes lepedót, ha jegyéb-
bre se való, minthogy az idegöny nyovolyákat gyógyítja,
idegfeszejtő multságurul mög nem gondoskogyik. Osz-
t mit szárigatja aztat a szliácsi fehér ruhákat, lucskos
flanélokot, ha nem ad chartám nyújtják az orvos-
ságot?

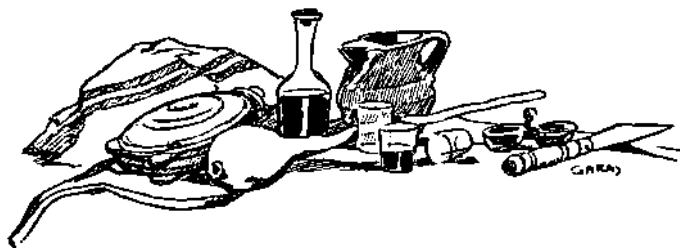
— Úgy-e, hogy jó beszilek? — fordulok egy
köllemetös külsejű, selyembe rekedt vászonhölgyhöl.

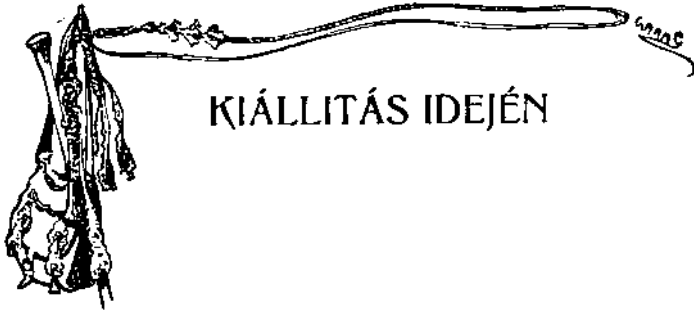
Oda támaczkodik a karfáhol, jártatja a szömit
a halmos-vögyes vidékön, én mög az üvéjén. —
Igaz-é nassádkám?

Nem felel.

— Pöt étr vuz ét etranszér madame madame? Alór zsö vő vuz ekszpliké, la szignifikáció dő szé tabló kollektív. (Nem szól.) Ha tán idegöny, majd megeksplikáalom neki a föstményeköt. Oder zind sí dájcese fremde óné beglajtung? Dann ik ínén áufbíte májnen sucz und fertájdigung. (Erre se felel.) — Perhépsz ju ár en inglis lédi vizaut kompénion? Aj em in al lingvidzsesz ze nécsörel protektor of vimen: ju nó, bijutiful Imsó? Luk hír! Vagy tán angoly hogy kísérő nekül? Én mindön nyelven természetös ótalmazója vagyok a hölgyeknek. (Erre se hajlott.) — Forzán kapiskáte szoltanto italijáno? Anke in kveszta lingva poszszo la amuzáre. Avagy tán csupán taljánul ért-e? Mert hogy ezön a nyelven is mulattatom. Quid? — quaed? — quod?

Se magyarú, se nimetú, se taljánú, se ángliusul? Mán csak *magyarán* szólítottom mög a kedvest. Oda csípők kiméletössen, hogy ne hirtelön ijedjen mög — hát ipp úgy nem irzötte az ujjamat mint ahogy nem hallotta a beszídemet. Siket-néma vót az egész testjire! *Hamis* néمبر végges-véggig, de nem az igazi fajtából, — tömné ki ja hazafi gróf.

KIÁLLÍTÁS IDEJÉN

Fü haj!

Sémerre e'kkis luftos ájer, hacsak ott a béka-nevelő medencze tájékán nem, ahun annyi a suhogós fehir szömély, mög annyit tolják környülöttük a szelet. Tán itt hüvössebb lösz. Mer hogy nem szeretők bévül a városban. Ahun egy hotél mellett elmöngyök, mind rám ereszti a gazda a tizenkilencz csuhasz legényit, a komondor kapussát, az emeletbeli szobanyitogatójit, vinnének be magnak. Nem is vendégfogadók mán ezök, ha' vendégfogók.

Ucczú dárom madárom! — csak ikább ott kari-kázok el a locsogó viz előtt. Aki jarra fele hajlong jobbra-bóra é' cssöpp úri gyüvevény után: az megannyi medenczei Vénus. Addig járnak a korszóra, amég kútba ejtik a balekot. Onnéd oszt mö'ppillant-hassa az iftyu, ha föníz az egökre, mekkora feneket kerítöttek az ű elhódítása vígett.

Betérek a dzsentrí sörházba.

No jó, a pinezér ne a könyökivei törüjje föl utánam a borralalót. Hopp legínsig, uppre!

Hát oda felejtkezik elejibém az a dufla czigányba ójtott kilencz-puttonyos subiczk másolás.

— Hajahaj, pörkölt kávébukron világgá termött öcsém, ugyan ki szilta ki ien tökéletösre aztat a taj-ték fejedet?

Nagyon meleg vót ráníznem. Vigyorgott a maki-magyar és hozta a sört.

— Amurád, mondok neki szövennen, magának forditval kék öltözködni, ügy, hogy aki jaz többinél fehér, magánál az lögyék a fekete.

Nem értette, hát hamarossan emlékezetbü lepo-fograféroztam. Ezentül a kávé mellé mán ű csak a tejet hozza, — verné föl az áfrikai fehér himlő!*)

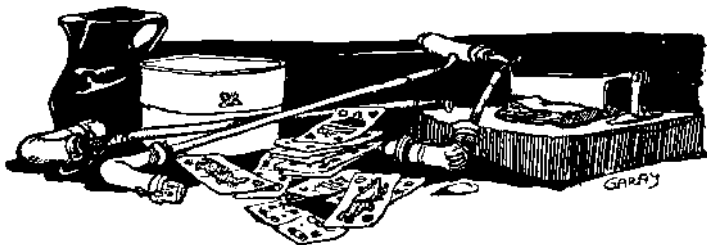
Ájnye ájnye Iza Pajne,“) te csakugyan kilónéd a százos bankóbul az ötven forintot! De jaszondom én néked, komám amerikánus, ha jén előttem is oan takaros jankédudlis hogy vóna ja czélpont, mint a felesége, szöm-lehunyvást oda trafélnék.

Trafálni, tréfálni, treffezni, töközni, makkozni, makaózni, guberálni és takarni aratás előtt is — ez az én világom.

Hadd is szójjék benne az a csöndes kivilágos kijállításig!

*) Szerecsen pinczerek szolgáltak fel ebben a vendéglöbe.).

**) Amerikai czéllövő.

ORSZÁGOS KIÁLLITÁSI BORKÓSTOLÁSI BÜBÖFFENET

Abrincs kiállítás!

Néköm nem köllesz!

Kornyikálhatnak rulla egy kötetrevalót, néköm
nem ér egy köpetet.

Tetszhetik a csehnek, mer a' csak cseh; tetsz-
hetik a nímetnek, mert a' csak nímet; de néköm nem
méltóztatik tetszeni, mer én úr vagyok és magyar.

Snassz ájropéerkodás!

Ott rájcsulozni azon a kijállitási korzón, akin
az embör fia a köpöládát keresi, amikor högyöset
szeretne spricczöntenyi, oszt még annyi reváncsot se
kapni, hogy müjértő elragadtatásának nallelküen kéz-
zelfogható kifejezést adhasson, ha egy libazsíron hí-
zott, dagadó mellü jordanella kacsázik el mellette —
speczerájos legénynek való unterhaltung.

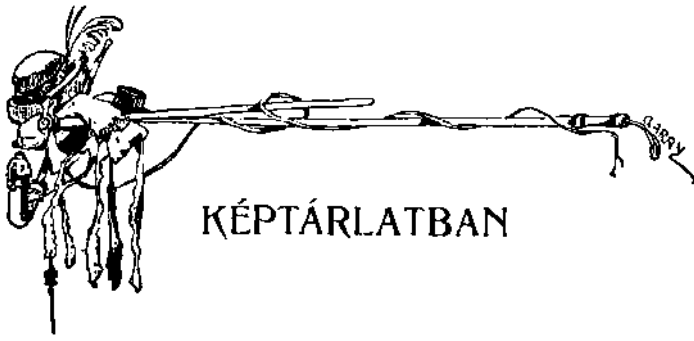
Írják föl, ha tetszik, a porczolány vatterklozety-
tyükre, hogy „*Ne tessék hozzányúlni!*“ — de kívá-
natos asszony elejibe néköm ne rakjanak tilalomfát,
mer főrugom.

. . . Egyetlen egy hely vót az egész komédián, ahun az embör fölengedött, oszt főtámadni érezte magába ja szittyá jókedvet: ez a borkóstoló. Ott szoktam búsulni fűnánicz-német-héber szentháromságot kinszenvedő honyhazám baján.

Ha már úgy is divatba van a fuzijó, ütne bele a monyostori ménkű, hát én is fuzijonálni igyekeztem a borkóstolót a lyánykóstolóval. Soha egy pohár „Erdélyi Lánykát“ az ajkamhol nem emeltem, hogy ahhol a nemzeti színekben főszolgáló magyar lánykából is le nem ereszködtem vóna, mert első kötelesség támogatni-támadgatni mindönt, ami szép és jó. Pártfogdostam is, amennyire úri valómtul tellett; már pedig tellik. Én befészkeltem magam a Tercsi marczipán szívibe, a Tercsi mög befészkelte magát az én ölembé. Bor mög lyány vót, a cigányt pedig azzal igyekeztem pótúni, hogy nem sajnátam sajátkezüleg klavéroznyi a Tercsi turnúrtagadó glóbussán. Szóval: az a vén hunczut görög tanító, az Anyakrejon, főgimnáziumi professzornak tudta vóna magát, ha oan idillt bir fösteni, mint amiét én csaptam.

Ennek is dikhecz. Egy szuszra végít vetötte neki a Matlekovics ukázja. Mer neköm a dohányra is csak úgy van ándungom, ha szűz; de a lyányt meg ippen nem szoktam avval a ginge kormányval mögfinániczótatni.

KÉPTÁRLATBAN

Csak aszondotn, hogy rotyy!

Az a jordánság mindenünnet kinyomkodja a nőmös magyart! Disznóba is disznóba van! A Slajmi szomszédom oan mangaliczákat röffentett ki a placczra, hogy külön mindédgyik prépostságot vállalhatna. Mink má csak osszuk a karmenádlit.

De mö'mmaradt a mívíszet. Nála níztem annak a műpajtának ott az Andrássy-juton és röttön mö'sszimatótam a Fleury párisi piktor hattyúval ingerkődő Lidijit. Szinte meleg a bőre, oan ekt. Végig nyaldostam a szömömvel aztat a balha-ölő kerek idomajit. Ez az igazi ars pingendi! Csipnám mög!

Vonni nem vöttem főstményt. Mőgvan neköm a magam guszussá: a vászoncselédöt pingálatlan vászon szeretöm.

Már ha jide főrucczantok, az eleveny fehér nípek közt eksztrát keresők, mint az a fia-próterbeli szakállas Vénus is ott a kijállitás mögött. Vagy ragasztott a bajcza, vagy hólyag a bögye. Még a riszálást

is hunyán cselekedte. Az első panamai szóló-kalamajka után felém kaszmatol egy elvetélt képű kinsztlér kölyök és tányért ereszt.

— Te kis kókler, mondom neki, barátságosan mögbubozva a kesköny madárfejit, — a te mamád ez a mívisz hogy?

— Ez az én *papám!* — sipíjja a csipasz Ámor.

— Mán így gilt! — mondom nyájassan. — Ikább is bejillik a te apád asszonyinak, mint vasas nimötnek. Pedig a'vvót. No szerbusz, te kis tökéletlen!

A mívíszet után sorba ejtöttem a természetöt. Az állatkerbe is betekéntök. É'cczör csak e'kezd szü-kölni a Szellöm. Hát kutyafékom agara! . . . rájös-mért a zsiráfban az ő dárvini származású öreg aptyára.

— Ez hát a te ősöd, he? — kérdöm a bolond dögit. Ez a tigrisbúrbe varrott agaromegathon? Mög is hühet benne az íté, mire a szájából a hasába jer.

Továbbad ott lelöm a mindönfelé kiragasztott oroszlányszeliditöt, a Gora kisasszonyt. Hogy fölerjedt bennem mán annak a gyanúja az elébb, nem-e tomporos nyöstíny apához van-e mögöslegszőröncsém: mögropintom asztat a vállába akasztott czombjait. Csakugyan: az genge nemhöl tartozónak nyomoztam ki. Bátran kibuggyanó keblin bátorsági medáliák lógtak, mivelhogy harczkivivott hölgy ü nassága. Azelőtt jegybe járt az oroszlányával; úgy is hílták, hogy az: „Arszlán arája.“ Most ugyan bejillik arszlán anyusnak. De jazér még helyre asszony.

— A líbiai sivatagba mé'ztatott kitanúni az állatszseliditést? — kérdöm.

— *fesz!* . . . — mondá ü és úgy szílta magába eztöt a szót, hogy szinte utánna lódultam a szélinek. Máj' bekapott. Annyi igaz, hogy eltértem vóna benne.

Nízem a vad állattyait. Mán csak aszondom magamba: *bósziteni* ezöket, — ez volna a kunczt! Ki jis fejezte erányába respektusát az én Szellöm.

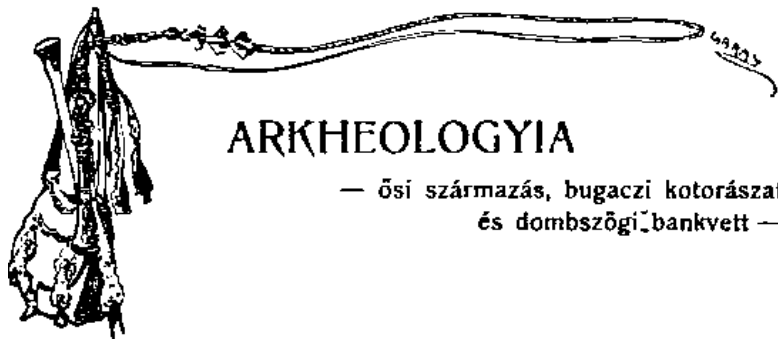
Nene, a czibaki sátoralja cigányóság most mög bejállott szomáli szerecsönynek. Ott futkosnak a struczmadár környül.

— Czoki füstösök! — kajáttom oda nekik. Nem

tudtok hozzája. *Én* ülöm mög észtét a sivatagbéli szandlófert!

Mög is ütem, mérgibe akárhogy rázogatta farábú' a drága strucztojút. Egy szálat el is kaptam a daru-tollam mellé. A kilórgosné máj elkönyörgi túllem. Oda jis adom, ha ü is idejadja.

ARKHEOLOGIA

— ősi származás, bugaczi kotorászat
és dombszögi bankvett —

— Ősi származás, bugaczi kotorászat
és dombszögi bankvett

Kaparj kurta, néked is lösz!

Lőtt is.

Hogy ki-kijártam a bugaczi határba mö'rroppin-
tani a merev mócsingjaimot, mög hogy mögnyújtóz-
tassam a Szellő, Cziczke agarajimot — ecczé csak
azt vöszöm eszre, mögöttünk lohog a Zsandár, Fünáncz,
Zsidó, belsőígemnek három egzekutorszalajtó ko-
mondora.

— Csiba vissza, te! Azt az adószedőköt be ne
jeresszéték! Hát ha gyünni tanának, essen beléjek a
restáncziám!

A kuvaszaim egy csöppet elmaradtak, de alyig
hogy odébb lépködtem, megest a nyomomba vótak.
Hanem eczerre csak mögának, egy hancsiknak mind
a hárman neki jesnek, oszt kezdik kaparni, mint a
kommencziós arkheologusok.

— Dögszagot éreznek tekintetes uram, mondá
az én öreg Czirok Andrisom, aki még beszorulás után
is ott sétáltatja a maglóimot. Tennap is erre vót már
a fünáncz, de mer maga nem gyözte, tán besúgta a

pajtásainak. Áztat is gondútam, hogy kénes akar itt fölvetődni; de ja csordám vakon mönt el mellette. A kénes fölvetődés peig *disznóval* jár. Hát nem is a — halom dögszag.

— Andris! — mondok. — Egy hétig megügykődi ke. Még a madár se röpűjön el fölötte. Addig dróton kiszalajtom ide a régész urakat. Mer én meg összagot érzök ittend.

Neki rándútam az telegrám-írásnak. Hát másnap röggel nem ott nyomkodták mán a portámat a vármege kotrologussaji?

— Tisztótt kaparó akadémija l — mondok ükét üdvözölve. Sajnálom, hogy e régészeti expedicióban nem ó-borral jut erősítenem az tudományt. De ja szalonnám antul avassabb. Az ideji szűrősemmel összeve elegyedvén, kitellik a két elementumbul e'kkis *középkor*. Az is jó ebben a szűk időben.

— De nagyon jó lesz! — mondák. Sebtibe egy ódal avasom eltúnt bennök — ásnák ki e'mmásból, ha magátul ki nem kéredzkedik. De nem eresztette a karezos, úgy összehúzta az a hasukot.

Fogattam, mentünk. Ne mondassák, hogy én csak az mívésznököt párttotojázom; hozzá járulok én az tudomány fejlesztésiből is. A műkedvellő kutyájim tudományos előcsahosszággal jártak az akadémija előtt.

Láttam sörtvést, amint ehessen hazafelé vágtat, oszt a vályúban a két első lába is benne van, amikor moslékok Láttam üvegös tótot három napos koplalás után fölöstökömölni. Láttam száraz spongyát belejesni a tele lavórba. De még oan mohóságot, mint akivel ezek a kotormányos urak estek neki jannak a hancsiknak, oat még nem láttam I A czibaki akadémija

tudományosan rugdalta szét azt a kis dombot. Egy darabon mind *Mezőúr* volt ott a határ.

Ecczer csak pengett a kapa, ásó. Kűre akadtak.

— Inskripczijos darabok! — bődült el a só kontra.

— Lapulj tudós, fejtsd ki a küeket 1 — bízta-
tám ükét.

Kifejtették. Az Jézus ucssa! Csupa petrifikáló-
dott antik vályograkás vót. Mindegyiken egy-egy bötü.

c	V	z	c	z	V	G
V	z	c	B	c	z	V
z	c	B	A	B	c	z
V	z	C	B	C	z	V
G	V	z	C	z	V	G

— Mi hát ezeknek a jelentősége? — kérdem ükét?

Forgatja a négy szál kotrologus, nízi, fújja, kaparja.

— Ez semmi más, mondja a pápaszömit a kobakjára főtolva a só-kontra, mint CABAGLJS1US hires római fotográfusnak a síremléke!

— Az nem lehet — mondja a tisztötös — hiszen ez anakronizmus! Akkoron még nem létezönek fényképirók. Ez GUSBACIUS, közönséges római légi-onáriusnak a tumulussa.

— Már hogy volna az? — pattant föl a patyikus — mikor nem is egyéb, mint egy római feredös asz-

szony feredőjének az insignuma: *balneum AncHlarum Sive Cubicu/um Vbi Gentes . . . scilicet nascuntur.*

— Skandalum! Nevetség!—vág vissza a penzió-nátus pattantyús kapitány. Ez GLJSCABA, vagyis CUSBAGA, Hektor dajkájának a sírja, kit a nagy hős édes anyja, mert az öregjével kaczerkodott, számkiűzött. Hiszen . . .

— Bököd, kocza akademija! — rontok bele a meddő disputába, /f/fejteni küet tud a kutyám is! De megfejteni! Hoczi aztat az ódony válykokat Andris, kajáitok oda a kondásomnak. — Kezdem öszszerakogatni a koczkákat. S amint rakogatom ükét e'mmás högyibe, hát csak ámul az egész kotrológium. így van ez, urak! Ez a széries aztat jelenti, hogy „BVGACZ“, anagrammatikus elrendezéssel pedig azt, hogy „ABCZUG“, még pedig a középpontjából kiindulvást, ódalt, alatt, fölött, mindéig csak aszongya, hogy: „ABCZUG“! Abczug hát a tudománytoknak is

— Porta triumphalist e kövekből a mi jeles Maecenásunknak, Mokány Bertalannak! — indítványozza a só-kontra lelkesedve.

— Nem ettem avast, hogy rám szakadjon a magam édes tudományá, te rúgott akademija! — mondám szerényen, elhárítva magamtul a dicsőssíget. — Hanem . . . nini! a kutyáim!

Zsandár, Fünáncz, meg a Zsidó tovább működtek. Szűkülve ástak mélyebbre.

— Mondom tekintetes uram, szól az öreg Czirok Andris, nem ös-szag, ha' dögszagot éreznek ezek.

Ecczer csak a Zsidó a nyirkos fődbül kiránt valami búrfélét.

— Ne Zsidó, ne! — csábitgatom magatnhol. De már kezd neki jesni a fogával. Zsandár, Fünáncz meg eldisputálja tülle. Oda szaladok . . . hát egy ősi nemesi diploma kutyabőr vót. Hogy első is a Zsidó kapott utánna! Még kutyába is élelmes. Ódalba rugóm a négy lábú régész-társulatot — kezembe kapom a diplomát — bele tekintök — hát a *Mokyanus* palatínusnak az ármálissa pöcsétestül! No, kaszslábu frekvencia! Itt a dicsőség! Palatínus vót az egyik öregapám I A szittyá hét vezérek ágyékábul fakadok, azoknak a virtussá fajzott én reám. Mindig is éreztem, hogy valami extra nömös öntudat feszejti a mellyemet.

A czibaki akademija bögni kezdett a respektustul, a kuvaszaim meg díjadalmas vonyitással gratuláltak. De csakhamar visszazompolyogtak s tovább ástak. Mondok, nem elég dögszag nekik az ősi kutyabőr, kő még ott lenni egyebnek is. Má most mind a hányán neki! ... és, szinte rözög bennem a büszkeség, ha rá gondolok: rá jakadtunk egy ősmagyar kutyának, meg egy ősmagyar lónak az csontjaira, így temetkeztek a mi őssejink! Csakhogy a palatínus apám csontjaira rá nem akadhattunk. Maga nyilván ott szunyókál Árpád kebelibe, Hadúr a halálában is éltesse.

Szinte könyvedzésre fakadtam.

— No akademija, alloquáalom a czibaki túrkományokat, most ebédre m'öffforditom a dolog sorját: *új* húst osztok, *ó* bort isztok!

Csak úgy szakadt le szájukból a boldogság nyála. Titokba mindegyike bekéredzkedett a gráciámba: hadd ü legyen a főfödöző, úgyis enyém a palatínus. Bántam is én, mikor én vótam a főfödöző!

Csaptam is oda nekik oan traktát, hogy az üköm installációja olvasztékos néptanító-paszita vót hozzá képeest. A só-kontra, akit lethamarabb fogott el az érzés, könyveit hullajtva lelkössen köszöntött rám. Nem köllött aztat megértenyi se, oan szép vót.

Aszongya hogy:

„Engedje az ősök és unokák istene, kinek nevét természeti böggőjével olykor-olykor bárányhordó fülemüle hangon dicsőítjük, hogy a díszes homlokárul elhullandó arany hajszálak, melyeknek árva kopárait hasztalan csufolandja a késő nemzedék, a boldog élet farsángi szánutján vissza származzanak és duflán meggyökeredzenek; romladozó torkomnak iszkábás alkotmányát pedig mennyei szavakkal reparálván s az ó-bornak áldást osztogató erejével élvén, kívánhassam, hogy minden jószágoknak atyja száz egyesült zenebandák hatalmával öregbítse létét s köszöntse gazdánknak arany oszlopokat érdemlő virtussát ősi gégére méltó fény aszúval, megtelvén vele a halhatatlanság ötszáz kulacssa. Engedje is az isten megérnie a kánai menyegzőt, melyben szent Ivónak násznagysága alatt mint öreg vőfél foglalatoskodhatván, szent Dávid ugrós nótáját csetneki pengős ezüst sarkantyús csizmában épséges testtel, dagadó izmos-ságban tánczolhassa el. Ama hatalmas öreg úr, aki a mennyek és a föld viszontagságait a kis ujján forgatja, támasszon ősi származású amfitrionunk lelkes feje fölött száz puttonyos tokaji mászlással töltött nagy, tarjagos fölleget, csapra veretve udvarló szolgálai által s méhéből kolbász módra lekanyargó, sült kappannyal bélelt, telegráfrót hosszúságú ménkövet eresztvén rája s árasztván úri portájára gatyakötésig érő záport,

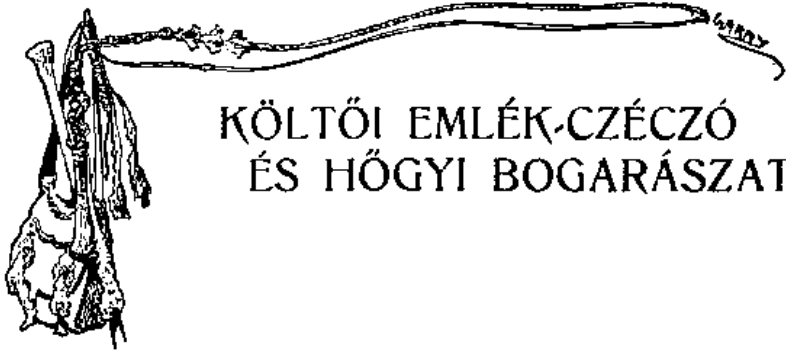
ha majd mentül későbben ez ide-oda kóválygó földgolyóbisról magasabb régyiök mennyei dalidójába szorul lelke, ott lelje Mokyanus össé ölében azt a hét országra szóló tyukverőt, mellyel a paradicsom almafájáról leverheti a boldogság legpirosabb, kukacztalan almáit s onnan egyenest nyithasson bé az örök örömök piros palaczkokkal tündöklő, malacz pecsenyeszaggal parfümerezott száliájába, hol a bibicz-tojással övedzett pástétom, mennyei máié, kolibri pecsenye s a föltámadás pillangójának mézzel töltött hurkái elégítsék ki nagyra törekvő lelkét! Éljen!“

Nem maradtam adósa a jó köszönéssel:

„Urambátyáméktól pedig ne sajnálja a sokat hivatolt öreg úristen a judicziomnak aztat a bicskáját, melylyel meglékelvén az egymás tudományos koponyáját, szelelő lika nyíljék ott a dohnak a kifelé való repülésre és útja a kritikának a befelé való lengedezésére, trójai dajkának csak akkor nézván a bugaczi határkövet, amikor böggőnek a menyországot, komfortáblinak a gönczöl szekerit, kisasszonykákat vezérlő angol gubernátnak a fiastyukot, földi pattanásnak a Mátrát, klárinétnak a pipaszárt, kéncös szekrénynek a köpöladát s professzornak a Rudi borbélyt: — amire e pillantásban bőséges alkalmatosságuk nyílik. Éljenek!“

Aztán megeredt az össejinkről ránk származott nőmös multság, ammidőn rongyos új flóreszek szál-lingóztak kora éjjeltül öreg hajnalig.

Pillantott rám ősapám, szóllott az hajdani palatinális csöndes.

KÖLTŐI EMLÉK-CZÉCZÓ ÉS HÖGYI BOGARÁSZAT

Drukk! Szór rí! Ez most a mottó! Ha mán megholt az az obsitos versöntő, a Garaji bácsi, hadd éjjön letalább a hóttá után.

Még más országba ja keserű literaturó sirjárul legyek hordják el az monumentumot, mink torozzuk rajta emlékebe sült libával, halhatatlan italokkal, küszentnek szánt maradandó tortáival és örökös tojasztokkal.

Azér hát az múlt hetekbe elejibém is rőndótem a szandlóferemet. Mondok: nizzünk nálla jannak a bikavér csorgató Szegzárdnak, akibe világgá kéredz-kedett az a jámbor pojéta, hogy rigmusba ojtja Hári János vitézi cselekedetjeit. Eresztek is egyet a nad-rágszíjjon mer a kedviér jó akarok lakni.

Furcsa sorba is van ez a téntás újjú embör fajta, ammég a Párnaszuszon inned lohogja véggig a siralom vőgyit, hogy a dicsőség hegyibe kerűjön, ahun osztán akar mesztélláb is helyet foglalhat annak a vín Homérusnak a morzsalékos toránál, rekedt vóna benne ja kilenczvenkilencz kántusába, akit az úri fajta

diákság keserűsígire szopott ki jobbul a köszvényes kis ujjából.

Valameddig élődik az ien czinczogametrum-ko-vács, feléje sem níznek; mikor peig a halál kilódíjja a kezibül a tamburát, aztán má nincs nyugta nekie. Oan akar a ballangó kóró: ammeg él, mindig áll — hóta után szaladgál. Főkapja a dicsőség szuflája, oszt hordja szanaszerte jaz hamvait; a sírjára, a bóczsójére kütáblát akasztanak, elejibe szalajtják a helbéli kántust, az dalármázik egy himnyust, akinek a szárnyán megest csak röpü az örökkévalóság tetejire és csak akkó nyugszik mög, ammikor száz esztendő múlván mögállíjják ökörtérgyü monumentumnak.

No, ha jez az a bizonyos hirdicsőség: ikább vagyok adóegzekutor. Áztat letalább nem bolygatják a sírjába; még örünek is rajta ha jött van. Egy tál disznótoros káposzta, akit én életembe mögöszök, többet ér húsz márványtáblánál, ha kádencziáva véskelik is tele. De hát módiba kapták most: a möbboldogút pojétákér lelkesüni; a boldogtalanok úgy is hóttig élnek a maguk idejális koplalásán.

Gyöngyén fogadtak bennünköt. Ha ja magam alkalmatosságán nem gyüvök, én is csak tudósi sorba jesök úgy, hogy befíjakereszttem volna a híres bortermő sarakon gyalog szerrel. Egy czipófaru menyecske, mög az akadémija követsége rimánkodva kérezködött fő hozzám. Ahogy bele tértek: úgy vittem várossá a szípséget az tudományval. Ezt a kettőt is csak én tudom össze-egyeztetni.

Az első icczakából az alvási jussommal csak másnap röggel éltem. Mire leszuszogtam az álombéli rátámat, akkorra a tudós férjfiak már leránczigáták

az tábláról a ponyvát, körül is órátk, két csecsemő zászlót mög is körösztütek és nállarn nekü jestek át a sákramentomon, úgy hogy éppen kapóra pönögtem bé jaz bankvétré.

Ha kondizó kedvembe vagyok, csak a szeme közzé tudok én pislántani akar meik szép asszonnak; de hogy a szálába léptem, azt tudtam, itt van a vin Mohammed hetedik mennybéli paradicsoma! Tyúh, aki muzulmány édenkertje vagyon ennek a siralomvöggylenek, Bérezi! . . . ennyi néembernek felejtett édes angyalt nem láttam még egy karámba eleventen.

Ez a paszita, csak! Se baba, se bába, halom egy csomó ragyogó körösztmámi! Ha mán pántlikás új zászló nem löhetök, lennék ecczer rongyos vín jordány, hogy éngöm is hadd ezek a patyolat kezek tartanának körösztvizre. Mer ha jaz meleg vérü embör nem szán juháskutyának lenni egy takaros menyecske kedvijér: ekkicsit lehet zsidó jis. He jugassák, hogy antisemita vagyok.

Csak én rajtam is sort néztek vóna mind a hányán, mint azon a két zászlónyélen! . . . Szisszenés nekü kijálltam vóna a szögverést.

Sajna! nem tudtak rajtam összekapni. Mer én, ha török lithurgiát vallók is: ük még a szent háromságra se jakartak rávetemedni. Hagyom ükét; máj fővilágosíjja tán genge elméjüket az a pogány istenkölyök, aki ha ecczó a nyilával bele trafál a bögyükbe: máj turbékol, geggent utánnam az egész fehér had.

Lemennek az utczára. Egy csapat vászonceléd tárgyig husszinü, veleszületett meleg trikóban kari-

kázik el mellettem. Jó helyt tapogatódzok: itt a dalle-rino csürhe mellett ballerina falka működgyik. Űk is csak úgy vannak ötözködve, mint a hogy a színház-beli tánczos frajlák szoktak nekivetkezni a lábi munkának.

— Há valók légyetek, két száron termett virág-szálak? — kérdöm az ikrássabikat.

— Eöcsénybe, — veti joda kurtán.

— Eöcsénybe? Pejros rúzsa középebe? — foltatom nyalkán az ü beszédjükön, hozzávaló griffel a duzzadó tarka puszi felé.

— Ne veszeőködjék ám mán no! — mondja ü el-pördülve s úgy felém rúgott a csörgös körmive, mint a hogy a szelidebb nénjei szoktak a baléto pad-dedőben.

Nagy nevetist hallok mögülrül — hát ott gyün-nek a jóllakott akadémikusok.

— Mit mivel kegyed? — kérdi nagy fújva az egyik tudós.

— Buvárkonni jakarok a lányok népviseletjibe, mög ennek a vidéknek a szavajárását észlelem.

— Azt! — böffenti felém a tanárok tanara. A *lába* járását.

Erre úgy erőhintette magát, mint harminczöt ár-tány, — túrná föl a nyelvbakter szemetjit, akit új magyar szavakból rakott egy halomba jaz a Szarvas Gábor!

Invitáto, tisztöljem mög a tűzoltók gyakorlatát.

Láttam mán, mikor a nímetet ötté a fene a kötülön; de hogy magyar embör, annékü, hogy bolond gombává ellakott vóna, mégis falra másszon: még iet nem faggyúztam.

— Köp az ien mulatságnak! — mondok nömös főháborodással. A gyújtogatást, azt értem, az magyar tempó; de locsóni tüzet másmit szeretők.

— A Fillandába csak elmenjünk? — ajájja az egyik doktor, aki nagyon ki tanáta öblögetni magából a józanságot

Mondok, tán kontesz a Fillanda, hogy ien fillok-széra formára köröszttüték?

— Amennyiben álladalmi intézmény mindakettő, magyarázza ü. Ott váltják be a selyemgubót, mög tojtják a selyempillét.

— Ne te, ne! — adom vissza aszót. Nem vagyok én ehes kotlós pillére.

— De ha tudná, hogy ott a legszebb kisasszonyok működnek az igazgató alatt! — biztat a bötü-abrakos.

— Szaladjunk! — kajáttom el magam. Ez neköm való mulatság!

Hogy mö'llátom a direktort, felösmérem benne jasztat a szomszédomat, aki jelüllem mind fölette a krumpligarnérungot. Kérdöm, kotkodácsol-e valameik tojhatnékos pilléje?

— O, mondja ü, már letojtak.

— Kit? — kérdöm én.

— Úgy tessék érteni, magyarázza a bogárménes számadó csikósa, hogy a tojás évadjának vége, most az eredményt szortérozuk.

— Ugyan mutissa meg a szortérozó masináját, — szóllitom föl a gubó-basát.

Oda mutat vagy öt darab karcsú hajadonkára, akik virágszálanként egy-egy kihúzó-betoló, a viknyabb véggive lefele jálló szerszámba kukkintanak bele.

— Mér nem szíveskennek főforditanyi eztet az instrumentumokat? — kérdem andungos kebelpuffanattal az ustorhegyest.

— Ok most bakteriákat keresnek, magyarázza a selyem lányok gyapotfülü eunúkjá.

— Fránya munka, mondok. Pállunk a bakterokat még éjjel is szabad szömmel látjuk. Ha'nízzeke bele e'cscsöppet. Ahán! . . . ezön válogatják ki a hím tojásakát a nöstínyektül. Az a hosszi jamarra nyilván apa állat?

— Éppen azok a baktériák! — világosítja föl elmémet a szerszámtartó.

— Nini, tűnődök, hát a selyömkukacz kanját is baknak hilják! Mög ott az a sok apró zacskó mire való?

— Kérem, eksplikája a kolompéros kukacznajszter, ezekben párzanak a tojandó pillék.

— Aj, aj, látom. Még peig törvényes házasságba, kettesive. Oszt minden ien házasságnál uraságod a násznagy? — fordulok a tojató mikádóhol.

— Nem, feleli szömermetössen a hernyóprofessor; ezt a funkciót a lányok végzik.

— Ha jegy lepedőre valót főmotollátak magácskák, intézem nyájasdadan a szót az apró némberekhöl, én leszek a megvevője. Majd ha nyugszom rajta, édös elandalodással vegyest állhatatos hű érzésekkel fogok erre a rám való nézvést oly tanulságos pörcczenetekre visszadögledezeni, mondám gavallérossan csördítve öszsze ja sarkantyúmat. A direktorból fordulva így szólítani: legyen hozzám szöröncsíje; jól tartom én krumplicukorgyárat. Nálam is járja a kukaczkezellés, fejezem be az alloku-

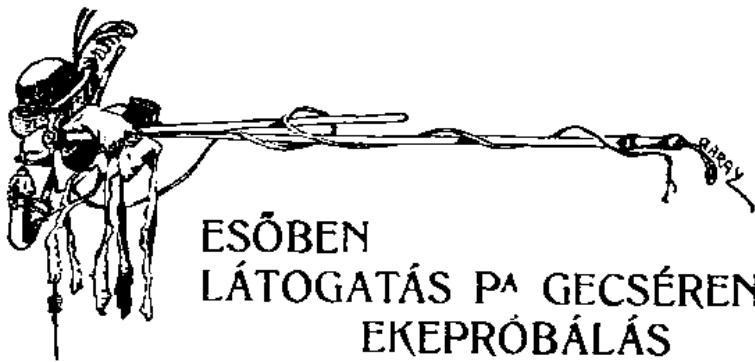
czyót, csak hogy más zisztéma szerint. Gyűjjön, tanuljon és tudjon. Gyakorlás teszi a mestert

**
*

Drukkféderes a szandlóferem, akin hazakerütem. De ezön az országúton varnyu legyék, az is pápista, aki e tud gyünni. A rázástul még az én mócsingjaim is úgy mögpuhútak, hogy nyersen is beválnának bőftöknek.

Csak nincs párja a gyöpös, szíjjas útnak.
Mög a csöndesnek.

ESŐBEN LÁTOGATÁS PA GECSÉREN EKEPRÓBÁLÁS

Környékez a melankólia. Akkorákat ásitozok, mint a templom kapuja szent Jakabkor; nyújtzkodok mint a szalmakötél. A Szellőm is aszongya az asztal alú, hogy: *au!* Szegény pára is unja a dógát, mer nincs neki. Nyirkos a föld, gubanczba ragad a körmiből a televíny rög. Ebbe ja pocsék időbe disznótor se jeshetik uras, mer mitű merevödjön mög a kóbász? Peig az csak úgy smakkol, ha faragni lőhet. Aki most meghalna, az nem is porrá, ha tapasztanyi való sárrá vána. Akár válykot vethetnének belülié az angyalok, ha nem sajnánák összekeverni vélle jaztat a tömzsi kis kezüköt.

Dani bátyám, ienkor csak te lőhetsz az programon. Hízzuk, nem-é megzápút azótátú, hogy a czibaki marhavásáron segítettem a kezire a Duhaj Misa ökörkvartettyíbul a maga hármát? Nem-é verte ki a penészgomba a tanulmányos agya bográcssát ebbe ja náthás időbe, akit nyilván a meterológiai bagazinbú fasszót a mezőgazda.

A szegzárdi innepen sármászó kordéllya degradál szandlóferemen behajtok annak a vörös pelyhözetű fölöpörösnek a nömösi birtokára. Elig-alig sebös tempóba dagaszt a két pejkóm még a major udvarába is, amidőn a hig sarat a lekókadtt szárnyaival szántó, négyszer leszüretőt ludfalka közzül elejibém sántifikál az Árpi gyerek. A puiykatojás czifferblattyán tavaly óta kikéredzkedett mán egy pár bajuszhatnám vörös szörszál!, trágýázná libapomádéval. Mőte elvitte a Favorit a rókabürt husostú, azótátú nem tetszett föl előttem az a pomeráncs fej.

— Szervusz Bérezi pojtás, csakhod eljüttél már egyszer! — voníjja a nátha tokján köröszttú amúgy mágnásossan.

Nem akarom besározni a rittersiblimet, hát kézfogás heött rátámaczkodok a görhes két válla csúcscsára, a kocsi-ülésbü mö'llóditom magam, oszt, mint botján a kanász gyerök az árkot, ugrottam át rajta a sarat. De biz nehéz vót az én terebélyes termetöm az ü térgybe csuklós két lábszárának — minek okájér a rabbinusfalatját oda nyomta a szerte totyogó kóser csürhe közzé.

— Szervusz, jordikám! Gyere ide, ha'szögygye-lek fő, eszem aztat a biliárd golyóbis fejú, törülköző kendővel fészülködő mindönit az ides tatádnak!

Főtápáczkodik az Árpi és fère rándítja a dufla száját.

— Vagy te tolán tag az atletikos klubtul, hogy így átváltizsirozo! engemet? — kérdi, me'ttapogatval a bekevert saráglyáját.

— Tellik tüllem oan is!

Erre a szóra kitolja a nádaskastélybü a deres

szakállu képit Tojáss bátyám, a szájába möglódul a profánt kemenczének szánt pipa s vággyá ám üőmibe fődhöl a konya kalapot, osztán úgy csókol fültövön a lucskos bajczával, hogy az Árpi gyerök hátúsó fertája is száraz pozdorja ahhoz képest.

— Bérczi, lelkem öcsém!

Csak ennyit mondott; de jebbe benne vót az érzelmes szeretetnek öreg ábéczéje fiástul.

Bévül tessékötek. Az Áрпи a Dani bácsi ünneplő magyar nadrágyába ejtette bele a tetemit, hogy felszikkadjon.

Mögtisztótük a cselédházat, a hun a telepítvény nyőstínnye fosztotta ja tollút. Hogy az Áрпи gyerek bekullog utánnunk, oat visítottak, mint a farkatekert malacz. Hát az ülepivel elől húzta fel az ünneplőt a jebike. Maskara parádénak gondolták, mert tán, vélte

a főfosztós alázatval, izraelita farsangnak méltóztatik most lenni.

Mesétek: hallgattuk. Eresztettem a szót: állták. Pirított tökmagot ropogtattunk gesztönye gyanánt. Az Áрпи annyit evett, hogy a nyelve bűrit főszedte a csippós olaj; mer kedveskenni jakart egy vérbélü pajzán menyecskének, aki csak műkedvelleni gyütt el a szomszéd tanyárul. Ahogy a kölyök nasságos úrral beszét, azt láttam, hogy nem csak a toll fosztásához ért a Ferhécz Kata. Ódalba intöttem; genge könyökjárásom virágnyelvből mög is értötte a gondolatjaimot. Mer mentül sitétebb van, antul világosabban beszéllek.

— Berczikám, kezdi a fiók Vöröshegyi, tudod-i mi újság? A tatám kődött a vasóton egy ekét, aminek van három vas, aztat fogunk holnap kipróbálni.

— Jeles vévmánnny, igenis, tódijja meg a szót öreg Dani bácsi, mert az háromannyit szánt mint a közönséges eke, és csak egy béres kell hozzá.

Rögvel ki is möntünk ekepróbányi.

— Milyen ápropos hogy megfadjott! — kukorékolja az Áрпи. Mert aztat az új ekét főteni lehet. Az benne a tolálmány!

— Igenis, bizonykolá Tojáss bácsi.

Hat csupagerincz ökröt fogott be a háromegy ekébe egy sömörös ködmönyü béres.

— Hajj el tel Uram Jézus! — mondja.

Tele merték a három üres vasat forró vízzel; de a fagyos földet csak nem járta az eke.

— Meg kell várni, amiglen némü nemüképp engedéndött az üdő, véli komolyan Dani bácsi; akkoron a jeles módszer foganatja elmaradhatatlan — igenis.

— No, maga igozán a Kalumbus Tojása! — mondja boszankodva a vörös kis nemes. Akor nem is kel sem hármás eke nem, sem főthető apparát nem. Akor közönségesen is lehet szántom!

— Úgy is jó, mondja helybenhagyólag az öreg.

— E' mmind csak kétes probléma, meddő tévelygés! — mondok, egyébbre terelve a beszédet. Tehetünk ennél hasznosabbat. Nincs nömössebb, mint éhomra e'k kis farbajáték. Két forint a vízi, három a zsidó!

Früstökig ki is bibliáztam az apja fiából tiz béresnek az esztendő kommcenzióját. A felit oda suttintottam Dani bácsinak, másik felivel a Kata keblit növeetem.

Ne csak a szegény ember verejtéke, de szép menyecske szerelme is hadd tapadjon ecczó hozzá az uzsorapizhöl.

Akivel bebizonyítottam, hogy letáldásosabb munka a csöndes.

AZ ÉN NEVELÉSI KÓDEKSEMBŰL

— IDŐSB GYERMEKEK SZÁMÁRA —

Mihelest a világra gyüsz, ne sokat bögj, hogy az édes anyádékra rá ne ij Jessz malacz visításoddal, mer meg tanának sajnányi, hogy világgá hoztak.

Ha jeszrevöszöd, hogy mögapadt a dajkád teje, fordulj el a keblétől s tégy úgy, mintha a fali képeket nízned, hogy a dadus ne gyanijja magadviseletének az okát, akivel önérzetét találnád mögsérteni.

+

Szüleidnek jogában van annyi testvért adni neked, amennyit jónak látnak, a nélkül, hogy szabadságodban volna e miatt megjegyzéseket tenni.

Ha jaz ídes apád tisztos pofájáru az óvasod le, hogy szeretné kiporolni a fenekedet: gyorsan gombold ki a hátul nyíló plundrádat, hogy az öreg ne fárissza magát.

Ne piszkád az orrod, de még kevésbé piszkáljad az oly személynek az orrát, aki idegöny előtted.

Soha gombostűt, penicizlust, ollót úgy rá ne tégy a székre, hogy valaki belé ühessen, ha csak olyas valakit nem tréfálsz mög, akivel bizalmas viszonyban vagy; de még ebben az esetben is jobb mellőzni az ilyen enyölgést.

Az varangyékos, vagy akár leveli békának a hasába ne tűzz bele szalmaszálat, hogy azon által felfűjjad, ha csak a béka erre nízvest a kívánságát különösen ki nem fejezte.

Mindég zsebbevalóval jársz és ne fűjd bele az orrod az ümegöd ujjába, sem a parádés szoba firhangjába; vagy ha cselekszed, legyen rá gondod, hogy észre ne vegyék.

Soha a nyáladdal nőnek le ne ragaszd a haja-választékát, ha csak be nem vagy neki mutatval.

+

Ruhádat a szalonyban le ne hánd magadról azzal az ürügy alatt, hogy valahol balha csíp.

+

Parádival a hasadban ne tégy látogatást, ha jannak nem akarod kitenni magad, hogy egyszerre csak elveszítéd a társalgás fonalát.

Nem illendő dolog idegöny helyre ebédre magaddal vinni a kutyádat, ha csak erre nézve külön meghívást nem kapott.

Ha jaz asztal alá hajolsz, hogy fölszedjed onnad az asz' talkendődet, ne kapsold le a hölgyek harisnya kötőit, mert indiskrétnak tarthatnának.

Ha egy hölgy azt kérdezi tülled: lősz-é üdövíáltozás, ne rúgd le a csizmádat, hogy a tyúkszemedtől kérj tanácsot; ezzel a barometrummal csak akkor élj, ha egyedül vagy.

Soha ne adj a kocsisodnak dufla borralalót, ha felbori' tóttá a hintót, melyben a feleséged ült, nehogy észrevegye, hogy ez nagy örömdre szolgált.

ELEGYIA

Hej no!

Mikor az embőr nem csak a lovat üli mög a szőrin, végig is farsangolt téli, nyári szezonokon vegyest, és kezdi mán elhányogatni a 'bölcesség fogát is: elméjében placzot tūr magának az a gondillát, hogy hallod-e hékás, elég vót mán a máséból, tán magad *mellé* is kerítenél valami néemberkét, hogy poroszkálnátok együtt azon az országúton, akit Hétnek szoktak nevezni. Hopp! — a kátyúnak. Szorri! — a kapaczkodónak. Az egymás biztatásával végtire is csak oda vergődénék a Nyugasztó tanyára, ügyet se vetve arra ja sok Becsali csárdára, aki magába szédíget uton-utfelen, bontaná le a tetejit valami jószágos forgósziel, az ódalait mög düntené ki e'kkis jószágos árvíz! Mer nímelkor oan zsíros néköm a szomszíd kosztja, hogy csömör üli az kedíllömet, és nehezeket böffent rá a lelke, az ősi ház fala mög úgy rám hidegít, hogy bele náthásodok.

Abba ja Nyugasztó tanyába szeretnék bele hurczókanni másodmagamval s ki is níztem a Boriskát,

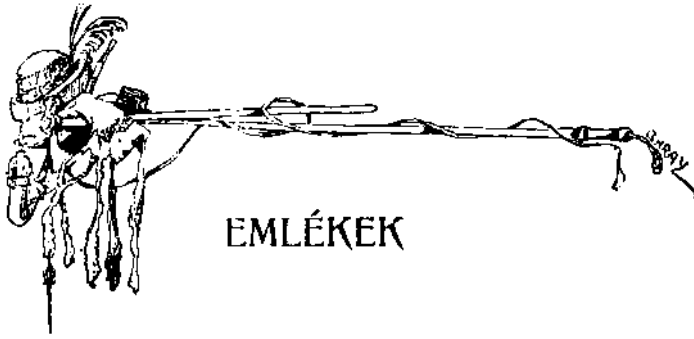
a Mócsing András mézszárosnak iker lányai közül az egyiket, aki szakasztott mássa a Mariskának, hogy mondok: egybe is kettőbe lögyön ríszem. De a gengehúsmérő aszongya, nehéz az ű házának ekkora szöröncse. Ű csak a czimerös ökörrrel szeret mö'bbirkózni, a czimerös vőtül fázik. Csakugyan, nincs más, mint a zsidó, aki ja vótér jad valamit Hásze jó is vóna az a sok gyöngyöm Czilike, Zálika, csak anyós ne járna vélek, oszt szabad vóna az ambitusnál beljebb nem eriszteni a Dávid apóst.

Hát nem szuperált, Bézei komám! Maguk nem akarják, hogy lemúljon rúlluk az kísértés veszödeme; maguk akarják, hogy lopjam azt, ami eladó; hogy magam mellé szédíjsem, akit más valakiből kovácsolt a sors; hogy ne jén lögyek az gyerekeim aptya s hogy sógorságba keverődjek minden takaros menyecskének az urával.

Gyöpre markos, viríjjon hát mind halálíg a glanzos legény-sor!

Csak úgy lösz mán, hogy oda se nizek a gyüvendőnek. A tűzhelyemről parazsat kaparok a pipám högyibe; családi köröm: a Lupi bácsi, a Bugaczy Laczi, mög a Madzag Danyi; udvari högyem: aTrézsi gazdasszony; házi ministerem Pista, a hintó kocsi-som; külügyministerem a Csóri Zsiga, a válykos czigányom; szekretáriusom a Szellő; programom a csöndes.

EMLÉKEK

Mikor úgy ellakok estve, kívü kavarog a hó, hévül mög önti a melegöt a kályha, és karikázik a dohány füstje, a gyövendőbe átallok belenízni, a jelönt mög úgy is esmérem: kicsapom gondolattaim csürhégét a' mmútba, oszt az őssejim böcsségin csemcsögve andalodik el az emlékezetem.

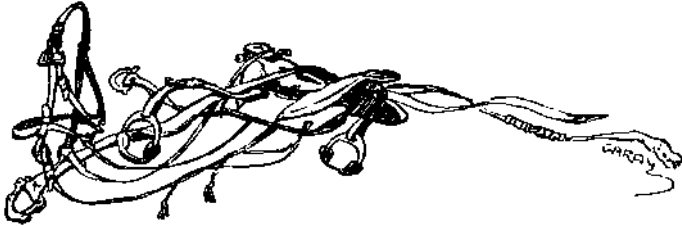
Sahaj! A bubánat a lilék fogfájása! Szegíny bódogult uram apám! Oan finum kedillű úri embör vót! Czenczi néni beszíte nem eccző, de sokszó, hogy mikor ídes anyáméknál vót háztúz nézni, mán a kilenczedik duránczai baracznak a magját nyelte le a jegyösse eránt való tisztöletbül. Az öreg apám mög arrú vót hirös, hogy kocsin nem bírt gondúkoznyi. Mikor a Hirtelen Dávid zsidó kérte túlle a gyapjút, leszátt a hintóruul, mert különben nem tudta, menyinyit kérjen érte. A Szopkó Blázi bácsi mög a letjelössebb prókátor vót a vidéken. Mán íródiák korába beszéték rúlla, hogy a két ódalú szerződist egy ódalra leszorította. Nímetű az igaz, nem bírt mögtanányi. A bajor pék felesíginék kurizágotott az öreg

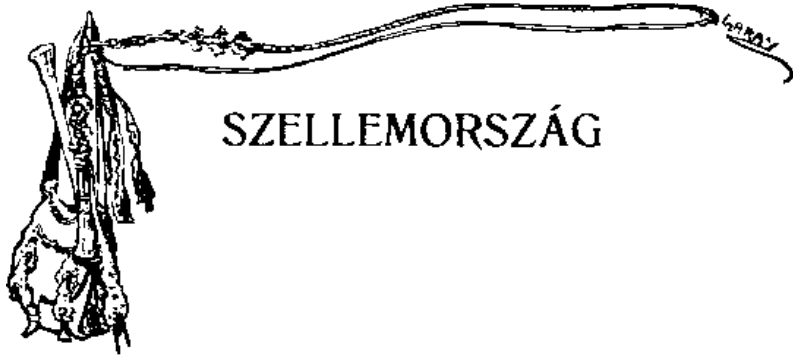
s mindég az időn kezdte, hogy aszongya: „dasz Tág bakt sön.“ Amit az ura mestersígre vonatkoztatott az ifiasszony; mer hogy azt jelentse: „szépen süt a nap“, álmodni se jálmotta. Mikor a pipájából a bagót akarta kiverni, így fordul a bajorkához: „Hábe genug gepfiffen“ (eleget pipáztam) „bitté vóhin kann Eule auszkraczen?“ — (hová verje ki a bagót.) A fiát szegínynek, a Karit, valahogy benyomtam a távbeszélő irodába, de a boldogtalan oan sebössen beszítt, hogy erontotta a telefonyt . . .

Átcsapongok a nyári szezonyaimra, mer jólesik rájuk emléköznöm . . . Nini, az a köllemetös Magduska ott a bajor högyekbe, aki jaz én bünejimet bánta mög az ammergauai passió-játíkon, éczzörre, hogy elejibém bodorodik! . . . Mivel bennem erős a játékpassió, mondok, elnizek a hires passiójátíkba, akinek ugyan másfurma biblia az alaptya, de mégis csak biblia. Takaros Magdolna vót az aranyom . . . Juhászputyává is löttem vóna a kedvijér, hogyne vátam vóna érette istenné? . . . Mer úgy esött, hogy a Krisztusnak möffájdút a zápfoga, oszt nem vót, akkit főfeszjetsenek helötte. Rám níz a Magduska, könyörög, hogy ha szétfésülöm, oan Krisztus szakállom van, hogy akár leborújon elejibém; tógyem mög, feszítössem fő magam, nem fáj. És csak eztet a három szót mondjam: „es is vollbracht!“ — consummatum est.

Honne húzattam vóna fő magamot a körösztfára, hogy aszondhassam: consummatum est! Mög mi vót az a külső genge főfeszítés ahhol kíppest, ahgogy én bennem feszút mindön porczika, hogy a Magdus fehér vállajit nyalogattam környül az ehös

szömömmell? Oda támaszkodtam hát a köröszthöl. A Munkácsy pemzlijére méltó látomány vala jez! A műpajta tele ángliussal, nímettel, taljással, franczijával. Máj lelőttek a níző csövejikkel a feszületrül. Angoly misz, franczia donyesz, tálján szinyorinka, nímét jungfrau, mind imádkozva szögezé szöméit a dagadó izmajimra ... De jén csak Magdust láttam, s hogy elejibém omlott, átfogta a térgyeimet és elvilágosodva főpillantott hozzám, összezavartam a rol-lém szavajit és e heött, hogy: „es ist vollbracht!“ — úgy jött ki a számon, hogy: „es ist brachtvoll!“ Valamint hogy igaz is vót . . . Nevettek a szent tragyédián, de mit én bántam! A főtamadási vacsorán pedig a közös bűneinktől fölódozgattuk egymást az én Magdolnámmal . . .

SZELLEMMORSZÁG

Ti csitnbókos ősök, vín magyarok, mosologtok az unokátokra? . . . Mokány Uszubu, hetedik öreg apám, rúllad is pogány stikköket beszél a családi krónika. Úgy érzöm, rád ütöttem. Te mög, ídes apám Bertalany, tudom: a blattjaiddal nagyokat csattogtatsz odafel a mennybéli kaszinóba, mikor szent Péternek efogod a pagátját. Vaj, mien rangba lóhet ott a csöndes, mikor ide le jis halhatatlan? . . .

Jelőnti a Pista, a kammerdineri miniszter kocsi-som, hogy komédiás gyütt a faluba, a nagy vendég-fogadóba szállt a masinájival. Itt a ezédulája. Aszongya hogy:

Szellemidéző és gondolatolvasó.

!! EGYETLEN ELŐADÁS !!

:: A domborzógi műértő közönség kegyeibe ajánkozik. ::

MASTER BOUMMERANG

Londonból.

— Kezdeté esti 7 órakor. —

Kapóra gyűtt. Ippeg a kedíállapotomhol talál ennek az ángliusnak a tudományja. No öregem, lehozzatlak egy kis diskurzusra a paradicsombul!

Ott vótunk mind az intelligencia mög a plébános. Bekötöztem a londoni professzor szömit úgy, hogy uborkává nyúlt bele a feje. Oszt a bába Treszkának gombostűt szúrtam a derekába. Tanálja mög! Hajrá, nímet! . . . Möffogta ja kezem, rohant vélem előre-hátra . . . écczörre mögállt a Treszka jelött. .. oda kapott, és egy kis tudományos tapogatás után kihúzta belülle a gombostűt. A Treszka bögyin fogta el az én gondolatomat.

E'mmá valami! No Boummerang, idézd elejibém az apámat!

Besötétödött a szála. A mívész a firhang mögé bútt. Csönd vót, csak a plébános szuszogott.

— Naú! — kajátotta az ángoly . . . Most! . . . Erre fire röpút a lepedő . . . hát *harmadmagával átt ott az apám!* Jobbra túlle a Csetneky Boldizsár, néhai alispán; balra túlle a doktor Spitzer Jakab, hajdani kilörgos.

Tyúh, a ki gondolatfogdosó, szellem-abajgató mestörsíged van, te ködös ánglius! . . . Úgy a falhó kenlek, hogy freskó festmínynek níz maga Benczúr Gazsi is! ... Az a szöröncsíje, hogy késértet létyüre hamarossan e'párolgott.

MÍVÍSZET

Pestre jönjek? Mikor a Hétszélpadra se bír elvergődni a jószág! Öles a hó. A szandlófer peig nem snélófer. Mire elnyomorgatom lovajimat a stációig, akkor jut csak eszembe, hogy magyar állami vasút! Nem oda Buda, se Pest! Máj ha megunom az ítetem! Ikább itthol maradok. Engesztölésig van multság Dombszögön is: hun e'kkis választás, hun e'kkis gyújtogatás, jótikony nő-veterán-egyleti koncert, zajos tor, csöndes játék, mög vándorló kinczlér. Mer annak az útját be nem fújja a hó, átal törekszik az a jégzajlásan is, ha píz-szagot írez a túsú parton.

Ahun a l . . . mutogassák a szerecsöny külköt az állás alatt. Most hozták Zanzibárbul, a Kongó partjárul, eleventen eszi mög a csirkét, apja oda való császár, de most kibuktatta a berlini konferencia, az ídes anyja nyöstény gorilla, tessön besétányi! . . . ordíjja a talián.

Ott áll akis pogányka; csöppentött szerecsöny. Az anyját könnyen ehiszöm neki. Fekete kávé löhetőtt a szoptatós dajkájának az emlőibe, nem fehér

tej. Ugyan hogy szokott az ien gyerök esáppadni? Mőg epirúnyi? Ezön tnög se látszik, ha sárgaságba jesik, se ha kékre veri a gazdája.

Hogy így eltűnődök, a Szellőm kezdi nyalogatni a szerecsőnykének az edgyik lába-száracsckáját, mer szereti a gyerököt, ha füstös is. Hát — kopik le rúlla a feketesíg! Csak nyalogatja tovább ... a gézengúz taliánya füstött portékát mutogat!

— János, mondok a hajdúnak, kapd föl eztet a hamisítványt, vigyed haza, oszt bele jaz esővizes kádba ott a csurgó jalatt, ha úgy kapálódzik is, hogy elhányja azokat a hitvány végtagocskáit. A gazdáját mőg vigyétek be, ammég a hivatalos disznótorokrúl haza gyün a tekintős Bugaczy László szógabiró úr. Úgy!

Feresztik az ármányos kis szerecsőnyt. Hát amint apránkint kimosakodik, rányitok, hogy nem is mórocška ez, halom a Móriczka, a gözüjárasi sakternek a fíja. Kóser léttüre is úgy sivitott, mint a malacz.

— Az aptyának mőg vigyétek haza eztet a honi szerecsőny-gyármányt! — parancsolom a hajdúnak.

Hogy a kaszinóba menet a garádicson főfele lípködök, a gaszt-szobábul az ivó mellül nyöszörgist hallok. Berúgom az ajtót . . . hát nem ott subiczkolja megest szerecsennyé azt a kis hébert a betyár talián?

Hogy kerühetett ki ja kóterbul, mikor itthol se vót Laczi? Kit mert az a vándorló hunczut mögvesztögetni a szógabiró távollétjibe, mikor csak ötet illeti? . . .

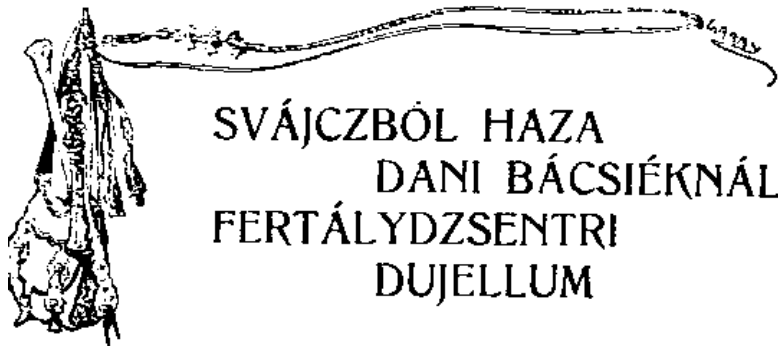

Jó száraz fagyon behajtatok Mucsára. Lupi bácsi bandukol elejibém, hogy rossz a vásár, még neki jis rós, akár be se menjek. He fárisszam magam. Hát nem is, ha nem muszáj, mondok. De mán ezt a czirkuszt csak mö'ttisztölöm a böcsös úri jelönlétömmel, majd kísübbet mehessünk haza.

Ippeg, hogy a mívészi czigánysátor fele mön-nék, nagy vihogást hallok. Oda hajulok, hát látom, hogy a szandlóferemre főkapaszzkodval: asszony, lány-ság onnad nízi, bévül mi folik a czirkuszba. Egy fo-hász, egy gondulat . . . lassan a kocsim ferhéczére lopódkodok, osztán hirtelön közibe jannak a két vérmös csikónak . . . gyíh! . . .

Vót sivakodás, jajgatás ... de csak mögjúhoz-tak, hogy a portámra értem velek. Oan vigasztaló soros vendégszerelőmben vót részük, hogy tán még most is visszakivánkoznak utánna.

SVÁJCZBÓL HAZA DANI BÁCSEIKNÁL FERTÁLYDZSENTRI DUJELLUM

Czurukk!

Vissza jaz nömös hazába! Ikább látok zsidóbul vált új körösztinyt, mint körösztinybül zsidónak avasodott vendégfogó náckiót. Már ez a sovájczy mind szalvétával a hónya alatt igyekezik világgá. A temploma is hotel, az ótárja tetején is messzelátó van, a harangozója portás, a báránykája kecske. Högyös ország, lapos kebel. Csak a teheninek van tőgye, csak is ez hord sleppet, mivelhogy farka vagyon. Nem lehet ott agarászni, mer szarva van a paripának. A vín szent, a Gotthárd, kifúrva, míg a „barát“ fagyosan áll a „szűz“ mellett; a „Pilátus“-sa meg nincs krédóba. Azér mentem oda, hogy a tövin tanulmányozzam a Stüsszi vadászt, a Tell Vilmost, mög a többi jelös hősöket, — hát kisül, hogy az mind csak magyar tanálmány, akar a svájczyi kává, aki ja tőgyfán teröm.

Czurukk haza, egy hajtásra! Mög se jálltam, amég a csöszmögi stácziön meg nem pillantom Bu-

gaczy Laczit. Maj hogy oda nem tapasztott a mándli-jához nagy örömbé. Hogy haza se mönjek Domb-szögre. Bugacson vár a szandlóferje, mennénk min-gyarást Dani bácsiékhol, ott jó világ van, megest kö-rösztúnek az öregnél, a nasságos zsidaja távol, az Árpi gyerök a pusztán — tiszta sor.

Egy kis parázs házasságtörísre vótam ugyan hi-vatalos egy karczos menyecskéhő — de, mondok, előbbrevaló tudomány és a kegyölet, osztán ha'ggyüj-jék a szerelem. Mer hogy szép dolog a, ha jaz férjfi szívet puffasztja az gyengéded érzelem is, de ja'sse kutya, ha jaz férjfi kebel a gyapjú árátul dagadoz — aminthogy be jis következött.

— Tennap vette föl ippeg a jordi, hunyorgatja felém Laczi.

Fészkelődik a jebike,
Öreg píz van a zsebibe;
Gyere pajtás! — Egy-kettőre
Majd kikotorjuk belőlle!

— De neki pojétásodtál, Laczikám! — mondom neki.

— Hát a letszebb randevúra való készülődés van-e oan bizsergős, mi'mmikor ien ekszpedicizjó ele-jibe vágyakozik a csöndestül hántorgatott benső? — feleli rá lölkösen Laczi. — Antul jobban, — így foly-tatá — mer az a tökéletlen fertálydzsenti kölkök is gyönyörúséggel csuklik elejibe.

— Fertálydzsenti? — kérdöm én.

— Ha van fertálmágnás, lehet fertálydzsenti is, — magyarázza ü. — Mer az igazi dzsenti egész dzsenti, ha szömélyes kereseti adót se rónak rá. Az dzsentriséghöl nem köll vagyon — ölég, ha vót. Azér

a karakter mö'mmaradt, A fertálydzsentrinek pedig lehet domíniuma, de jazér úrnak fogyatékos ú.

— Heős a tejóriád, brüder! — mondok nevet-vel. Menek veled!

A paszitan rakásra veródtünk többen. Oan élkesen köszöntöttem föl a gyerekágyast, hogy bele vinyonyogott az én túlságosan mögáldott Örzsébet komám-asszonyom; a gyerök is mind böggött, Dani bácsinak mög a szive úgy mö'nnáthásodott bele, hogy az orra versenyt szortyogott a pipájával. Nagyon érzelmes jelönet vót.

— De má most jó lösz szödelőzkönnyi, intött Lupi bácsi. Komámasszonynak mög tanána ártanyi a fölös beszéd, mer hogy a szívbeli kólíka görcsejit nem löhet csutakkal helyre dörgölöni.

Mind bemöntünk a lugasba: én, Lupi bácsi, Bugaczy Laczi, Dani bácsi, a Csöszmögi Abris, a Czipó Rudi marhadoktor és az Árpi gyerök. — — — —

Ezek a striklák aztat a határ rongyos csizmát példázzák, mely a köztünk való társadalmi állást e'mmástul megkülönbözteti. A többiek mind ténykedő hazafiak vótunk: ki ja kataszterben, ki ja más portáján mint benevolus fogyasztó, ki meg a jobb jövendő reménysigibe, vagy hirtelön penzijóba, mint Lupi bácsi, aki vármegyei komiszárus korába a lókupecz Dodi zsidó talpábul úgy ki tanáta csiklándozni a más paszszusával utazó paripalovat, hogy mire kijadta, mán három kancza csikót is ellött. Öröm rá nízni az öregre! Még mögvan a régi mündérja, zöld posztó, pitykés birómándlija, a szürkebőrös, véggig gombos rajthúzlija, a csizmáján ott rikoltoz a sarkantyú, a fehér bajcza

mög akkora, hogy écczakára a füle köré csavarhatja, mer különben rögeere úgy bele keverőzne, mint a kis csibe lába a kőciba; a szömöldöke peig oan bukos, hogy ha megrándíja, csakúgy harsog, mint erdő a szélben. Új embör csak az Ábris köztünk. Az aptyának vót 500 hód repczetermő földje, cserépszindelyös kastélyja. Az Ábris öröküt utánna 50,000 forint adósságot. Most ennek a kamattyábul él urassan.

Mögeresztöttük a csöndest. Dani bácsi csak drukot, mög a poharakat tötögette, hogy ne üressen düljenek föl.

Rebesszeröt czukassza vót a táczán. Szorri! Az Áрпи kinyom harminczat vörösbe, Laczi harminczegyed tőkbe. Én Lupi bácsival neki támaczkodtunk, mer neköm kunczustukkom föstött. Aki valaha ien drámai stimmungba vót, az tudhassa, hogy az embör nem sokat bánja a környezetit: se lát, se hall. Csak úgy ereszti el füle mellett a beszídet. Mégis úgy rémlett, mintha Laczi, mög az Áрпи gyerök közt a nem magátul magzott tökdisznó mián hu'mmi eszmeváltás támadt vóna. Eczző csak — ippeg, hogy Dani bácsi elfordúva, egy savanyúvizes üvegbül szabadította ki ja dugót — nagy csattanásra érzek föl. Oda vót a kunczustukkom, nyóczassá csavarodott a harmadik tizesöm. FŐnizek, Árpit nem látom, Lupi bácsi mögszólal:

— No mi ja? — kérdöm.

— Harminczegy tőkbe! — mondja nömös flegmával Laczi.

— Úgy éljek, a tökászt sanzsirozta! — hallatszott ki az asztal alul. Eccző csak előbujik onnad az Áрпи gyerök, kendővel fogva be a fél pofáját.

— Huh, aztat a bürfejtő, mancseszter ülepi, bi-

zonyítékok elégtelen voltán fölgazdúlt maczeszropogató, jobbrul-bóra kanyarodó miatyánkját a vellaszkállu öregapádnak! . . .

— No, no! — mondok csillapítva. Mer tudom, hogy mikor Laczibul ennyire fakad föl az ékesszóllás, széklábbal szokott ágálni hozzá. De Laczi csak dühödten mondja tovább:

— Portmonénak cserzem ki a füledet, ha el nem repülsz vele mindjárt, te! . . .

— Minek sapja üssze az órom előtt a két tegeyerit, hogy a szümüm is szikrát vetett tüle!? . . . — csahogja vissza jaz Áрпи gyerök a Dani bácsi széke mögül, ahová mögreterált.

— Még ű meri rám fogni a csalást! — csikorogta ki Laczi a mérgit, mikor az öregapád is az ötvenkét bür heött csak ötvenér akart fizetni. . .

— Ez nem becsületbe vágó dalag, — szól vissza a fia Vöröshegyi, — hanem özlet. De mikar a disznó a paklibul asztás *otán* jün ki . . .

Laczi erre át akart ugrani az asztalon.

— Erisszetek! — ordíjja — hadd kergetöm köröztül a nadrágygán, hadd szaladjon ki jaz irhájából I...

— Semmi szemékedés! Ha akar satisfaction, hát legyen duejloom! — így az Áрпи.

No lám! Hogy veti föl magát a láng a ganéjban, ha mögfülik. De mindegy, mondani is elég tülle.

— Én madjar gentleman vadjok! — kiabálta nekihevesedve a kis Makakóbi. De, hogy kiszalajtott a száján, e'kkicsit mögrottyant. Dani bácsi a könyökivei ódalba bátorította. Föhajtott erre egy kvaterka szíverősítöt, de ja fogán zörgött a pohár széle. Mer pisztolyra mönt.

— Hát azt most hamarossan hunnad szörzünk?
 — kérdöm, mint az Árpi szekundánca. — Dani bátyám! Az urasági öröklött zsidvásáron, ott a nömösi palláson nem kerülne efféle szerszám?

— Mines abba ögyébb, ecsém, mint eltérdelt ágú ganajozó vella, patkányfogó vas, meg több efféle... De hopp! Mégis! Egy néhány rozsdás cseszszentőt tudok... de azok ki vannak osztva! a kukoricza csőszöknek. Beszödjük hamarossan ükét s aztán választunk belőlük.

Be jis hoztak vagy öt darab Mária Terézia inszurgens pisztolyt: de ki jaz kakassára sántétott, ki oldalt szeleit, kinek meg tőcsér módjára állt szét a piramidlije. Csak kettő jakadt aki csettöntett, de jezeknek az agya kőczmadzagval vót megenyvezve.

— Ez a kettő teszi! — adom ki a röndölközést. Az agyuk nem határoz, úgyis a markukba fogják. De jelőbb mö'vacsorálunk, úgy-é Dani bátyám? Mer üres hassal még az menyországba se jó mönnyi.

Vacsora jalatt a két ellenfelet szömbe ütettük egymással, hogy a jordán gyerök fíltibe, Laczi nevettyibe valahogy mö'lohanna. Elő is hozakodtunk mindenféle dujellum-históriákkal, hogy a Karancsi Ferdinek a lépjit ütötte mög a golyóbis, attul a minútátul jobban is lött, a hideg elhatta. Pedig annyit sanyargatta őszszel, hogy amikor rágyütt a paroxizmus, a Boriska tántija leküdte a gyümócsösbe, fogja mög a szilva fát, mér mer, míg a hideg törte, a rázásátul lepotyogott mind a szilva a fárul.

Mög ezt, mög amazt. Lupi bácsi övött mint a puezor, csak az asztalt ütötte néha a kivátott címeres gyürűjivel. Árpi mög nervozításában azon rágat-

lan hányta magába a mácsikot, mint pióczát a kacsá. Ebéd után oda hajlik hozzám a jebike, oszt egy sóhajtással, aki böffenetnek is bejillett vóna, ezt nyögi egy oldalpillantással Laczira:

— Bár sak már átestönk volna egy a másón!

— Mingyá mög is lösz a'! — biztatom. — Aló mars! Lipködjünk az böcsület szérüjire! — adom ki most a parancsot.

Kimöntünk a libalegelővé vált párkba. A hódvilág akkor tóta ki a pofáját az északi menybolt fekete plundrájának egy nagy likábul, akit az esti szél hasított bele.

Diktálom ki a főtételöket. (A főtt ételöket most diktátuk be.)

— Távolság *három* lépés!

Árpi nyögött.

— Avándzs *négy* lépés! . . . Míg én óvasom egy, *kettő*, *három* előre! . . . mind a két vívó félnek előre kő mönnyi. Mikor a *négyet* mondom, lúttök!

Laczi somolyogva kacsongott felém erre jaz diszpozícióra, de jaz Árpi csak a száraz nyálát nyeldökölte.

A pistolyokat mögtötöttük. Én léptem ki ja három lépést, Lupi bácsi jelölte mög tavaszi kukoriczászár ízikkal. Czipó Rudi kirakodott a marhadoktori instrumentumajival — ű vót a párbaj-orvos — és e'tnmás mellé sorgyába tette le a jegesverem küszöbire az érvágót, egy ajtófürészt, egy fehérvári bicsakot, mög egy vödör vizet egy halom jéggel.

Stelléroztuk őket. Hogy az Árpi kezibe nyomom a pistolyt, mögsugom neki: jobb lösz, ha mindakét szömit behúmja.

— Hiszen az első doéjlmomba, és a vodásza-
ton is mindig így szoktam lüni! — hebögi a boldog-
talan. Békéltettük ükét. Árpi rá is hajúit véna már,
de Lupi az istennek se! Nem ú! Ikább a vargyak
osztokodjanak a tetemibe, de ű nem engöd! (A selma!)
Oda jálltunk hát a kévevontató mellé, mink segédek
és onnan kommandéroztam:

— *Egy... kettő... három...* Avándzs!

Az első kommendóra e'mmásnak indultak. A kis
Vörösbecy csakugyan behumta aztat a két fehér szö-
mejit s nem is vette jészre, hogy a negyedekre Laczi
a háta mögé lépött.

— *Négy . lüjj! . . .*

Hogy az Árpi esütötte a maga pistolyát, a la-
poczkái közzé kapta be a nyakát, mint az orron ütött
tekenyős béka. Laczi mög tudva, hogy amaz ijjedtjibe
nem lát se jeget, se földet, visszafordulva, a jordi job-
bik füle mellett sütötte el a magáját és bal kézbű úgy
tarkón'teremtette, hogy a kis vörös vitéz hasra bukott.

— Trafátál! — kajátja Lupi bácsi. Nem *puf!*
vót, ha' *pof!* De hát töszi így is.

— Hamar oda Rudi doktor az orvosi tudomá-
nyoddal! — nógatom a baromfizikust. Rudi főkapja
a vödör vizet és a nyaka közé zuhintja a Dávidlova-
gijas fiának. — Mög se mozdút.

— Vizsgád mög doktor! — ordítom oda Rudinak.

A Rudi doktor odamegy és hanyatt fordíjja egy
hömpörítéssel, oszt a fülibe trombitálja, hogy:

— Jó van mán mindön, talpra áhat mán!

Én mög:

— Az lovagijas becületnek be van lüve. Főkee-
hetsz, Árpi!

Főtápáczkodik a gyerök.

— Élek-e, vagy már meghalva vadjok? — nyögi.

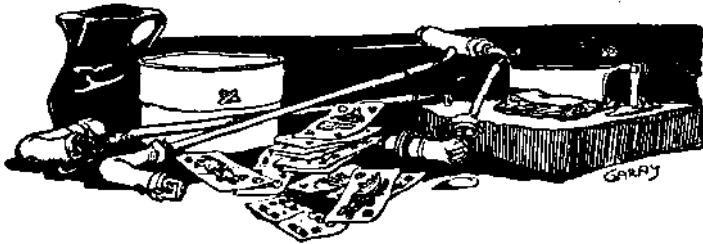
— Szerbusz Áрпи! Most lettél csak igazi dzsenti, hogy fölavattunk.

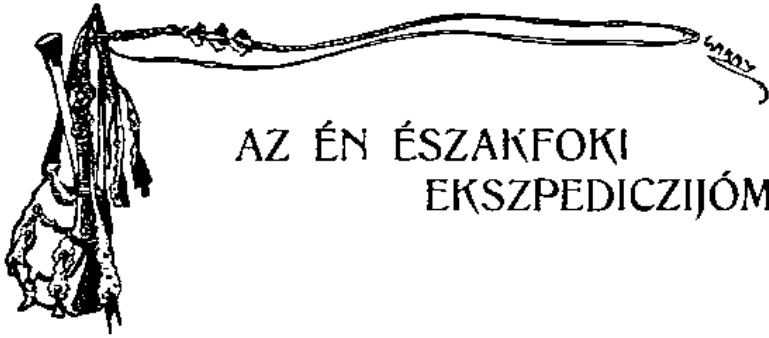
Akkorát ugrott örömbé, hogy kilódút zsebibül a degesz pugyilláris.

— Korán lösz még, mondom neki jóakarattal, visszatömködve a tárczát a kabátja zsebibe.

Valamint hogy nem is maradt az ott. Mer kibékülve ellenfelével, majd hogy fő nem vetötte a vitézség! önérzet. Guberált, besszeröt, rebesszeröt, hogy csak úgy csattogott a sok bankó az asztalon. Le is nyírtuk róla szöröncsészen az aptya gyapját.

Nem szóllott még se jazelőtt, se jazóta úgy a telivér dzsenti csöndes, mint akkor este hajnalig.

AZ ÉN ÉSZAKFOKI EKSZPEDICZIJÓM

I. MERENGÉS A KUKORICZAFÖDÖN.

Fokra magyar!

Ölöget icczakáztam mán nappal — hadd nappalozok ecczer icczaka is abban a messze vármegyében, a hun félesztendős napvilágba turkál a foki mangalicza.

Fokra menek. Föhágok a gyeográfia létráján amién magasra csak bírok, hogy onnad a világ vég-girül lóggassam le a lábamat, bűnbánón betérve lelki ösméretemnek elhagyatott tanyájára.

Vezekelhetném van! Koplalni akarok mint a vá-rasi diurnista — virrasztani, mint a Szercsikné báb-asszony.

Mer vagyok úgy néha, amikor érzelmejim sűdőit kicsapom a múltnak göböly-járásába, hogy vissza-röffint felém az ellohogott üdők emléke, kérődzők a volton mint egy numizmatyikus, és kiböffen belüliem egy-egy rosszul emisztett fájdalom.

Ezen ábrányékos stimmungban letjobban szeretek kijárni a kukoriczásba. Ott neki döntöm fejemet egy hancsiknak: haagatva, amint a csorba élű sáslevél csöndessen sikálja a szárat, mint üveges tót a lábát, oszt' a hogy messziről ehallatszik hozzám a felesem káromkodása, fejem fölött a vadlud geggen, a fehér barátok templomának a rézgombgya meg ki-gyul, mint a Pakovecz marhadoktornak az orra.

lenkor botlik az eszembe a Lupi bácsi druszája, a Götthe Farkas János, amikor így nyögi, hogy aszongya:

Bamba nyugalom az tormokon,
A különben szátyár lombokon
Alyig jár a nesz I
Elnémútt mán a'mmadárzene —
Megáj, nem sokára a fene
Téged is megesz.

A kukoriczás mögött, ahogy legurul a nap piros pofája: ez is csak oan *tengeri alkony*, mint amiennél különbet ott se mérnek az icczakai fokon. Hát az ien pörcczenetekbe hátba üt a kebelpuffasztó bánat, s mer a csőszkunyhó eremitázsjá is kastély neköm e bus pillanatokba, világgá szeretném lökni magam, hogy elzaránbandúkolva a búség mellül a szúk illetbe, a keserű honytalanság úgy meggyógyítja a kedíj-jömet, mint latymadt gyomromat az englis bitter.

II. RUGACZKODÁSOK STOKKHALOMBAN.

Svéd keztyüt ölöget uzovátam, svéd masinát ölöget gyújtogattam, svéd puncsot ölöget szürcsöl-gettem, svéd gymnásztikát is ölöget tróbátam, mikor

a Treszka kinyomkodta belüliem a csömört — mán csak nálla nizek a hazájának is, mer arra viszen az országút a jegös tenger fele.

Stokkhalomba írve, elsőbe is azt pillantom meg, hogy az ottani váras erdejibe czigánymuzsika lösz az este.

A Csóri Náczi bandája!

Ahogy mö'Ilátott, a muzsika-dúczbul máj' hogy a nyakamba nem röpüt. Sirt a marha, örömibe. A tisztöletömre mög elhúzta az én saját ídes nótámat, akit otthol a jordány kilórgosné ablaka alatt csinyát, mikor a takaros jebuzellának naktmuzsikát csapattam.

Míztek a svékusok: tán én vagyok a magyar császár. Gavallérosan ácsit legyintöttem nekik, hogy , mondok: itt e szölke hógyek tetszésire húzza, ne jengöm nizzön most.

Osszepöndítve a bokámat, mögállok egy búkor arany hajú rózsabimbó előtt, oszt aszondom nekik:

— Zekkerhécz tendsztikor után sváfel och foszfor — upszála!

Ami svékus szót tudtam, azt mind elmondtam nekik egy vágyó szuszra.

Összeniztek erre ja kedves kölkök és vígan nevettek. A fehír szemű ídes anyjuk maga mellé intött, hogy megtudta magyar voltomat. Egy szál húron csodákat mívelt az a Pagyaníni, aszongyák. De csak slajfer vót ü hozzám képpeszt, aki ezen az egy szál svéd mondáson mindön érzelmejimet ki bírtam muzsikálni azoknak az aranyos kis czudaroknak — ójtanám beléjük az magyar vért!

Ecczerre: bum, bum, trará 1

A szomszédos czirkuszbul azt hirösztelte egy

nímet birok-professzor: hogy aki üt levágja, annak száz svéd tallér lögyön a jutalma.

Fölágaskodott bennem a szittyá erő-érzet.

— Fröken, tüsszk kraftmájer jag ledöntöm! Amivel azt jelöntöttem ki, hogy: „kisasszonykáim, aztat a nímet izom-tanarat magam alá gyűröm!”

Maszkássan léptem ki a placczra. A kotlós az ő csibéivel páholbul nízte, hogy mi lösz. A publikumban hamarossan hire ment, hogy egy álarczos magyar hős bírókra megyen a még soha le nem győzött germán herculesselel.

— No Arminius, teutoburgi Sámson! ... ha jeddig niebelungen voltál, ez csak onnad van, hogy a tarajodba nem ragadt még bele magyar köröm. Hogy ki vagyok, nem kő tunnod — hogy mi vagyok, máj mögérzöd. Egy, kettő . . . gyöpre nímet l

Mán a midőn látta a büröm alatt a hús játékát, meghókölt. Mikor mög az oda vágott karomon úgy ugrott ki elejibe a mócsing, mint a malacz: mö'ttán-torodott. Hogy átulkapcsoltam, lenyekkent.

Csak úgy recsegett a hurrá-bógéstül az a nagy alkotmány. A mama, kicsibe mút, hogy az ölibe nem ütött — ikább ringattam vóna a lányait! — a publikum verte össze a tenyerit, a mutterka édes babái meg oan szaporán zöngették felém az ü puha nyelvükön a himnyuszt, hogy a büszkeség és szerelem máj fővetött. Hát még mikor a száz tallért fájdalom-piznek oda prezentütem a gyatra schwacholaynak! Megtussoltak a trombitások, kivel mög a nép a maga nyakába ütet, ha szerényen ki nem rugóm ükét magam alul.

Tele vöt a híremmel másnap minden dagbladet,

a képes újságlapokba meg ki volt rajzóival az „ál-arczos vitéz győzelme a nímet ringmeister fölött!“

Marasztalt a Butterquist mama, könyörögtek a frókenek is. Biztattam őket, máj ha megtérek onnad föllűrül, löszök az udvarlásukra. De most parancsol a prográny, a kemény határozat: *fokra magyar!* Máj hozok onnad nekik ölbeli tengeri kutyát, poláris papagályt, ájder-dunyhát, fin-ugor édes gyökeret, mi egyebet.

* *

*

A királi palotában lettöbbre böcsütem a játik szobát. Takaros asztalkák, a középen mög egy nagyobb, posztóval bevonyva, ne hogy csattogjon rajta a blatt — mer csönd illik az csöndesből. A neszfógó szőnyeg is arra vall, hogy itt szintén művelik eztet a nőmös magyar virtusi játéket, amér szömélössen is megdésértem vóna ü fösígit, ha nem járt vóna oda a hadi hajóinál, pánczélba boríttani az országja békéjét. Az inassa e'kkis puncsravalójér aztat is eláruta nekem, hogy az ü gazdája maga niz utánna szántásnak, vetisnek. Meg is látszott ez azon a szé-rűnyi biliárdos asztalon, akin a golyóbist akkora dákóval bökdösik, mint a petrencze-rud.

III. KEDÍJES APRÓSÁGOK.

Hogy ellipködtem egy ablak alatt, valami erős czuppantással vegyes köllemetös nevetís muzsikált le hozzám. Fögusztalok: hát ott áll egy kenderhaju, fogásos fruska, már hogy egy ifjudad *fru*, ami aztat jelenti nálluk, hogy: asszony. Egy beretvakéssel po-

fozta ippeg a félfa gombgyára jakasztott szíjjat — az hangzott oan csókossan. Én főniztem, ü rám nízett — alyig ha meg nem igézett.

Hát nyóstíny borbély vót az a beretvaszíjj csatogtató!

No szakállom, aki vadon szüz erdő vótál eddétig szállankint lehullajtalak, hogy részem lögyön a gyöngéded érintésbe.

— Itt hozom, nassádkám, mondok a beretva tündérnek, megdörgüve az állkapczámon a szórt. A maga kedvijér lekapatom, pedig bajúszom után legfőbb élkessége a czipferblattonnak.

A görlicze madár nem kaczag idősebben, mint

ahogy ez a borbélyka, mikor oda zökkentem elibéje a forgó székbe.

— Hogy híjják magácskát, kecses fosztogatója az hímek díszének? — kérdöm én.

— Rosaura, feleli ü; és ahogy verte a szapanyt, a tepsijébül má szivárványos hólyagok buborékoltak föl az plafonyra.

— Rosaura, rasaurázzon mög! — íneklöm oda neki.

Mintha csak fehér rózsalevél hullott volna a puha tenyeriből az államra. Mindön egy vakarintásába bele bizsergött a hátam és szikrát hányt a szömöm, de csak a gyönyörüsígtül; de szikrát hányt a szívem is. Mikor a patyolat keze szagos langyos vízzel klavérozott végig a tokámon: egy griffes fogással az ölembe röpítettem és meleg jégesső gyanánt csattogtattam csólkos ajkaimot orczáinak bársony barackjaira, szájának fölmetszett piros megyszemére. Kivel azt hihették, hogy a késít élesíti — bévül mög azt hittem, az eszömet tompíjja. Kár, hogy nem tehettem benne kárt! Mert errefele a virtus alatt azt tudják, hogy erény. De jazért nem nagyon panaszkolta a magyaros magyarázatot. Csak hogy nem értötte meg alaptyába. Pedig szerettem volna lefordítani!

**
*

Meleg ám ez a fagyos ország is, így nyár idején. A dombszögi pörgémet valami kukoricza kalappal kék tán föcserénem.

— Van erre szórna kalap? — kérdem egy bácsitul, aki a nagy meleg mián permetező biliárd golyóbisát nyomkodta szárazra a zsebbevaíójával. Nem értötte az árva.

— Strohut! — mondám neki. — Kopfdekkel-
handlung!

Rázta a fejét.

— Strauhaut! Köpfdikkelhendling!

Oan rosszul beszéltem neki németül, hogy gondútam beválhatik mán svékus nyelvnek. Még se tudta a boldogtalan, mit kívánok tülle. Kezdtem a homloka körül könnyen billegtetni az ujjaimot, oszt pantomimikával előjadtam neki a szándékomot.

— Ahha! — mondá ü, és máj ledöntött a luft-
czugos fújásával.

— Strahat! — eksplikálom neki.

— Ja — ha! — mondá ü, és máj magába szítt

a nagy lélekzetjével. Menjek vele a botba, ott válogathatok.

Menek vele. Lögyön jó naptya a szegínynek. A bótajtó fölött egymás mellett lóggott a sok panama, mindeniken rajta az ára. Tyüh no! ... ez az ócssó világ csak! Egy darab öt krajczár. Kiválasztom a letöblössebbet és gavallérossan oda hagyintok húsz darabot az ü játék-krajczárjaikból. Óre a nevük.

— Hir czvanczig óre. Hábe di óre! S tovább akarok lípkönni.

Dörzsöli a Buttergrén a kézit, hogy csalatkozni sziveskedök.

— Behálten szi, mondom neki na'llelküen. Szi szágen fimf, ik gébé czvanczig.

Hát kisírja nagy valahára, hogy az a *kr.* nem *krajczár*, de *koronát* jelönt. Ejnye a Árr.-istéjját a bábaasszony eszednek, mé nem köhögysz értelmessön?

így van ez, ha jaz idegöny náncziók nem bírnak mö'mmagyarosodni!

**
*

Az idevaló nagy-utcán az a tempó: min' nálunk a lánczhidon, itt is tüled főfele — hozzád mög lefele lóstat a publikum. De én csak akkor éreztem rá erre, ammikor valami halom ember tetőszint a gyalog utrul.

— Kit lükdös az úr? — harsogok oda neki.

— Ikke ferston! — adja vissza a szót. Hogy nem érti, aszongya.

— Dejszen, aki gölödínyre szopta jzatat az abroncstalan szöke fejedet,, te Butterlund, főrstar ni det? Értöd ezt?

Erre úgy neki tisztöltem a falnak, hogy a ház tetején a szélkakas északról keletre fordút, arra fele, ahova én való vagyok, ahun ienér tiz nyilatkozatos duélum járja. Gyere ki nímet, ha svékus vagy is!

Térségössebb helyre taszigálódtunk. Erre oda reng a felesége, egy mély járatú asszonyosság, aki a dagadt kecséjével gripsholmi bástyának állott elejibe az urának, ne bántsam.

— Ungersk ryddar allsid schoonen quinnor 1
Hogy mondok a magyar gavallér mindig kíméli az asszonyt. (Ha vín.)

— Ungersk! Hí ar madzsar? Ön magyar?

Ezzel a nyakamba zöttyent a bástya, a felocsúdott öregje meg a karomba fogódkodott s vittek triumfusba a házukba, ahun annyi puncsot könyörögtek belém, hogy még másnap is háromfele ágozott előttem a hajó árbocza, mikor az ólmos tagjaimot rábíztam a ringató tengerre.

V. AZ ELSŐ NAPFÉNY.

Arra jébredtem, hogy oldalba ütött valaki. Főnizek — senki!

Hát maga a tenger vót, aki lököldözött. Kissebb úrtól e se türtem vóna.

Nagyon gyorsan alhattam, mert mán teljes napvilág vót, hogy főniztem a dobogóra. A csuklós székben egy fáintos vitorlavászony cseléd szundított, lévén ű, mint a kapitány mondta neköm, hajósnak a felesége, akit a minap temettek el. Most élvezi az özvegységinek a mézes hetejit. Kappanhágóbúl való vót az ura, hát azért nem siratta nagyon a dánus donyesz.

Csakhogy még se donyesz — bátor mosolygott rám. Nem értött a mondott szóból. Mer hogy én mindön nyelvekön magyarul beszílek, nem kételkedhetött a dánika a szándékajim tiszta voltában. De még ha bizonytalanságban lőtt vóna is: a kezemvel pótoltam elégtelen szavaimot, nyomatékai érintve) az homályosabb helyeket.

Mit értem vele? — mikor a hajón mög sehun se vót homályos hely! Szokott vitézséggel meghódítottam vóna a gyászos özvegykét is, csak hogy *sose jakart sitit lenni!*

— Nyugodalmas jó reggelt, nassád, — mondám neki, hogy leszaladt a kalyabinába aludni.

Mög amikor kimászott onnad, kedves egésségire kívántam a nappali virrasztást.

Még se jó az, mikor az embernek finyösködik az örök világosság.

Sose tudtam hányadán állok: ma van-é tennap, vagy hónap lesz-é hónapután?

Ezek vótak az igazi kutya napok, peig a jegős tengör felül úgy oda szógált a karczos ájer, hogy mán csak ezér is jó lőtt vóna ekkis melegítő összeszorulás. A gubám alatt oan heössen fértünk vóna el kettecskén!

Főczibátam odvábul a harmonikás matrózot, rángasson e'ppár talp alá valót. Alyig hogy elnyekkentötte magát az a zengő fűjtató, tele lett a sima palló ugráló párokkal. Mikor mi bóra hajoltunk, a hajó ekkor tüled polkázott. Ecczer csak azon vettük észre magunkot, hogy minnyájan a *róka*-tánczot járjuk.

A Szellóm is gengének mutatkozott a szél ellen.

Oan ebül hánytorgott, hogy a legszebb tengeri nyúl után se bírtam vóna megfutamítani, mer hogy ü vót a mi gőzösünkön az edgyetlen tengeri kutya. Otthol a kukoriczában hány derék csúnek okozott ú tengeri betegséget, mikor a fogaival lefaragta rölluk a tejelő szömeket! Hát kóstolja eb a lelke maga is, mien az a vízi nyavalya!

V. HALÁSZAT ÉS MADARÁSZAT

Körülöttünk mentül jobban sűrűsödik a viz, antul kevesebbet fogyasztunk belülle. Csak igaz az, hogy ott isszák a legtöbör bort, ahun nem szűrik.

Se határ, se gát, amöre csak nízök. Mán erre fele vége is van tán a gyeográphiának. Nem szeretnék zsidó lönnyi otthol se, hát még itt! Hásze ha itt ráderül a *hosszi nap*, a letkegyössebb jordány se bírná kibűjtölni. Nord-kaporesz lenne bele a jebi.

Antul jobb dóga vóna itt az Abszi gyeröknek. Iczigjének aszondaná: „Ma nincs nállam apró, gyűjjön *hónap!*“ Mer hogy itt áprilisban kél és augusztusban áldozik a nap: adgyig csak előteremtené az ötödik czulágot.

Csakugyan úgy lösz, hogy a világ véggin lóg-gatom le jaz lábam.

A dán asszonyka mán szépen kezdett hozzám simulni. Ami veszött vén szikla bökte ki a bóbitás fejit a vizbül, annak mind én túllem kérdözte mög a nevit. Elköröszttütem ükét hamarjában. Ennek „*Szatyorszög*“ lött a neve, a másiknak „*Vínfog*“, a harmadiknak „*Ránczhalom*“ — ha *Randshohn*-, *Sattersag*- vagy *Vönfaggnak* ösmérik is ebbe ja meddő vármegyébe.

Hát amint így magyarázgatnám a szöszkének a kidomborodó és bemélyedő természeti kecsöket, mi-
jalatt az ő külön glóbuszán vezettem végig ekspli-
káló kezemet — persze csak tapogatódzva, mert még
járatlan vótam ezön a vidékön — hirtelön előterem
a tánti, akit erénycsösznek fogadott maga mellé. No,
együtt vót ebbe fél Norvégia: az orra Szatyorszög, az
ábrázatja Ránczhalom, a szájában az egy száll Vínfog.

Jelös országnak dicsérik eztet az icczakai tar-
tományt, de mégis tökéletlen neki a törvénye, hogy
az ien akadékoskodó satrafát tilalmas a tengerbe
dobnyi. Mégis mögcselöködtem vóna, — de mé csal-
nám mög aztat a böcsületös czápákat?

Így értük el a Madárszicklát. Mögátt véllünk a
hajó. Amég tötögették az ágyúkot, hogy a dörgé-
sükkal fölriogassák ültő helyükből a sirályokat: a
matrózok minden úr kezibe oda nyomtak egy hor-
gászó masinát. Én a magamét a dán asszonyka
kezibe nyomtam vóna, de ú nem fogdossa, mérmer
sajnáta a szegíny lazaczkot.

Mer csak úgy hemzsög ebbe jaz öbölbe ez az
úri hal. Alyig hogy lejerisztöttem, fürtössivel húztam
fel ükét. A Berettyó öntéseibe, mikor kötésig jár
benne a Lehók Zsiga válykos cigányom, garabóval
félnap se bir annyi cigányhalat összehordanyi, mint
amennyi lazacz egy óra jalatt az én horgomon tüze-
ködött meg.

Kezdtém mögelégüni a mulatságot, ha'llátom
ammint a durrogás és rakéta-füttyentés elhessögeti
fészkeikbül a madarakot.

— Herr kommandáns — mondok a kapitánynak,
bitté um fögelperspektive um hin czu zéhen. Endlik

háben vir genug lachsirt — vann endlich kommt di rajhe an uncz?

Ebbe ja minutába sült el a négy mozsár. Akkora főhő lebbent föl ecczerre a lebegőbe, hogy sitit lett bele az egész környék. Bérezi, most ragyog föl a te szöröncsecsillagod . . . szorri! A madár sivalkodástul még az ágyuszó is alig hallatszott . . . Éltem az alkalmatossággal és a bus asszony virág arczára lebocsájtkozott az én billegő bajuszom szerelmes pillangója és teli szíttá magát idessigvel. Csak a széleiről nassolhattam. Hátha még a rózsza kelyhibe szánhattam vóna le himporos, harmatcsöppes ekszpediczióra, mög mindenféle jóra!

VII. TALÁLKOZÁSOK

Amire partot értünk: felfűzve-aggatva, mint nállam a dohány, sárgállott a száradó hal, aki buzájaborra ennek a vad országbeli nípnek. A disznaját evvel hizlalja, a tehene ebbül eresztí a héringszaftos tejit. A háza is nígy lábbon áll, akar a tehene, — lakna benne!

Ha vóna libája, ugyan hogy híná? Meg aki van házi állatja, hogy szóllíja? „Papaj!“ — „Csiba!“ — „Kus ki te!“ — „Pocza ne!“ . . . Ezt fordíjják le Budenz, Hunfalvy, Halász magyarra! Mőg bornya van-e jaz czethalnak, avvagy csikaja? Bőgg-e az anyjuk vagy nyerítt-e? Én kék oda jaz Akademiájába, mer fogyatékos benne jaz igazi tudomány. Azt se hallották még azok a lohadt bácsik, hogy ami jerre fele *landkart*, az földi abroszt jelent, nem pedig *országos kártyát*.

Mömmög ha messzibbre elámadozok, és kezem alatt a hajóbéli szalonyban aztat a röngeteg papiros tekét görgetöm egyik sarki vidékről a másakra, és észreveszem a fél pofáján a *Csöndes* Oczejánt! . . . Nem-é onnad szakadtak az én őssejmem, oszt átcsavarodval a finnusokhol, lyukadtak bé ebbe ja mi mái hazánkba, kezükben a hadverő Stüsszi vadászszal? ...

len gondolatok szortyogtak lelkemben, hogy a mi lapp atyánkfiái tábora fele lípködtem, amikor . . . ne ne I . . . főlegenyesezik előttem a *Gassi Ferkó* barátom, aki Norvégiába a *tiakbárth* és *Szigne* sírjaira gyűtt . . . mer itt külön-külön vannak eltemetvel, nem úgy mint otthol abba ja nagy kú kriptába az Andrásy-uton, ahun e'mmás mellett fekszenek örökre, Mihálovics arkangyal akárhogy fűjja nekik a feltámadás saxophon bumberdóját.

— Szerbucz Gassi fiam! Te már nyilván az icczakai fokrul gyűsz és most az ősök nyomát keresöd fel te jis? Dal *Capo* al *Fine*? — mondok muzsikálissan vicczögetve azzal a zöngő árbocczal.

Csak úgy taposta le az apróbb ormokat, amöre jártunk; ahun meg vízmosás vót előttünk, ott lejemelt a högyrű egy sziklát, oszt odahempergette átjárónak.

* *

*

Tromzöbül, abbul a gyufa-katulya várasbul, dögivei gyűtt át a sok takaros néember a mi csudánkra. Csak úgy rángatódzott a karom az ölelgetésükre. Nem az az ajtódereku nímet fehér níp rondíjja el eztet a vidéket, aki a Svájczot! Tomporos, fogásos asszonyok, lányok, gyerökök ezök itt mind. Hja! Könnyű ien gyenerációt lökni a placzra, mikor hét hónapig tart egy écczaka!

No, a fin-lap atyafisággal kár nagyra lönni! Úri nép ehől képest a mi sátoros cigányunk. Tarthatja benne jaz dicsőséget a hány fin-ugor gyökfejtő akademikusunk van: én kitaszintom ükét a familiábul.

A vajdájuk ehössen lóggatta felém az ű finn nyelvit. Azt tudtam e'kkis bagójér. Nem a'kköllött a lucskos szájúnak, mer állat ű oda, hogy élvezze a dohánynak ha csak az izékjit is. De tisztöletbül cseleködte — bökné másüve!

Akkora erre a szúnyog, mint a daru. Dárdával jár a hunczut, mög sarkantyus csizmába. Alyig maradtak el túllem, peig ugyancsak vagdostam ükét pofon.

Hogy lejértünk a ruzsnya rokonyság táborába: egy halom kölyökség pöndörödött elejibénk. Az egyik kukacsz oda ragadt a nadrágomból. „Hogy füstölne föl a Forgó bácsid, te *kis lap* . . . mászol le rullam?“

Takaros tromzói menyecske magyarázta nekem, hogy ez a lap gyarmat itt a letelső családok közül való — mán hogy a maga fajtájából.

— Ez úgy-é a pizokráczia? — kérdem tülle, amire elvihantotta magát.

Egy nagy karámban vótak együtt a tábor dámvadai.

— Ien karám háremben tartanám én az én dámáimot, mijután megjuhoztattam vóna ükét egy nacczerü dámavadászaton — mondom nekije és a pillantásommal méjjen a szemibe nehezödtem.

De jaszondta erre a szolid dámvadacska, hogy „hand fon puttony!“

Hát nye dám asszonyka vót biz ü, pedig dám-bikának állni melléje még akkó se játallom, ha tele rakja is a fejem a letterebélyesebb aggancsokkal.

Kikéredzkedett belüliem a meleg indulat. Oda simulok a szöghaja alul kirózsálló viráglevél fülhöl és bele szuszogom, hogy:

— Hej, aztat a sátoros czigányfáját ennek a görbe világnak! . . . mondja meg szivem aranyos bogara, meik csirkéjét zavarjam ide a kötényibe annak a menybéli fiastyúknak!? . . .

Vagy úgy ... itt se jakart icczaka lenni. Hun mutassak má neki csillagos eget? — borúnék vele asztronyomikus egyetértésbe.

VIII. A FOK

Hammerfest várássánál nagyobbat kapok én a Váczi-utczán Brunner bácsinál két kurta flóresért. Nem hijjába, hogy ez a letutósó lakott hely Ejuró-

pába, de az is a. Csak a házak tetején kapaczkodik meg e'kkis füvecske. Akivel a rátótiakat mögboszszantjuk — itt megdésérjük vele, ha aszongyuk: kötélén húzzák fő a tehenet a kémény mellé legeenyi, mer csak ott kódulja ki magát e'kkis paraj. A tehene meg oan apró riska fajta, hogy ha nem utánám, kettőt ehetnék meg belülié früstökre paprikásnak.

Az utósó meridiánus madzag végít itt kapdossa a viz játika: mer ami ezen túl küetkezik, a'mmán csak pusztá póre tudomány! Be vagyon itt polarizáva a természetnek tüestül! Vegyetáció annyi sincs, mint a vín angol papunk koponyáján, akin hanyatt vágódik az éjfeli napvilág.

Svindlérség ez az éjfeli nap! Ha otthol kijállok a Czigánytó partjára nyári este nyócz órákor, oszt oda dirigálok a falut és aszondom a nípeknek: „ne te falka, oda bámulj! Mer most sitit icczaka van, mégis süt a nap!“ —hát az én parancsolatomra nem elhiszi mind? El a! Ócssóbb is ez a gyeographikus multság, mint ez a másik, akiér ezer mérfődre boldondíjja hazúrul az embört a nímet.

Hogy annak a vín napnak csakugyan nem akaródzott leszányi: kapom magam, a messzelátóm boldog véggirúi lecsavarintom az ókulát és átterelve rajta a nyeszlett sugarajit, likat égettem velük a gu-bámba. Mind megindútak a példámon, ük is valamennyen égették bele a gúnyába a lyukat.

A dán asszonyka is azt cselekdöte.

— Lássam a magáét, nassádkám, mekkorka?
— mondom neki.

Hát parányi vót biz a, mer nem igen győzi mán szuszval az az icczakai napsugár. Nem esött kár vele

a koczkás plaidjibe. Jó takaró lett véna az kezecskéknek, ha jértene a mondott magyar szóból az a gazdátlan, hej! — de mégis oan harapósán őrzött özvegyke.

Kérdezem a kapitányt, more is van az a poláris kör? Mondok, ez a letszelső ícczakai klubb, ahun a kompánia a hosszi vak telet elemeli a szömtelenül szömös látó nyárig.

A kapitány az ujjával maga elé döfölve mutatja a tengert.

— Igenis értöm, hogy „vízi“ klubbot tetszik gondúnyi — mondám nyájassan. — De tán csak nem czápa jádzik a delfinnel, se nem bálna a válrosszal? — folytatám müveltössen.

Erre azzal világosit föl, hogy hiszen aztat a kört csak mathematyikussan kő joda gondúnyi, mer az valójába nem egzisztál — fűjna föl a poláris szél keltyibe, dohogok magamba, mer csakugyan svihákság ez a ti glóbus-játíktok.

Végtire kiböki magát előttem egy árnyík.

— Ez az éjszaki fok! — kajátja büszkén a kapitány, hogy elhozhatott idátig.

— Micsa? — mondok. Ezér a buta sziklájér, ezér a kű kuglófér kaszmatútam én el ennyire? Azér költött neköm tromzói czethal-olvasztónak a halzsir szagátul bőfögnöm? Hasze, ha e'kkis 76-ik fokon nevekedett nátha nem szoportyog bennem, akitú némi némüképpen megsüketútem az orromra — a lebegőbe száhattam vóna a sok belém rekedt gáztul, akar a luftballony! — Azér szenvedtem el én annak az előhasi lappos menyecskének a körme érintésit, hogy még itt se borújjon rám vagy egy morzsányi écczaka?

Azért tapogattam meg aztat a többül ácsolt tengeri szógállót, hogy még itt is utamba lögyön az a lenyughatatlan, keshedt éjféli nap? Azért biztattam aztat a sánta fülű angoly papot, hogy belejártottam a Zsíros uram bibliájába gyertya mellett, hogy még itt, a hun letéczakább van, itt se lögyön letvilágossabb?

Nagyon e vótam keseredve!.

Oda düntöttem ki a hasamot a korlátan, bánatossan nízve bele abba ja fekete fokba. A fehér níp-síg, mint a ketreczbű kiszabadút libasereg, boldog gágogással röpködött lefele az ingó létrárul, be ja bingó ladikba. Takaros vádli szimfónia vót, ami kisésg mögvigasztalt.

Az utósót magam segítóm le. Mondok: ne lögyön férjfi-támogatásnak a hijjával. Hogy magam mellé ójtalmazom a pozsoga asszonyt, még egy szót se vátottunk, mán én csehül köszöntöttem neki, hogy: „Ja gye miluju!“

Mirű tudom, hogy ű csejországi?

— Nem csak csejországi maga, adom fel a szót, de *prágai!*

— Nagyon hízelgő rám nézve, povedaiolja vissza zengő kaczagással a bögyös cseszka donyeszka. — De mégis mirül ismert rám, hogy prágai vagyok? kérdezi.

— Rájösmértem a *sonkájárul*, moja dusinka!

Enevette magát, és nyájassan a könyökivei ódalba taszipuszintott.

* *

*

No hát, fokra magyar, ha cseh, ángoly, dán, amerikánus vagy is!

Rá léptem a szélűre. Bele nehezködtem a főenyibe. Késű utánam bolondulok is ha'ttudják, hogy én jártam itt. Szép monumentum az, ha jerre is az én nyalka csizmám nyomadéka látszik.

A kap hegyibe főnyomakodval, megtisztoltam a vidékit. Széjjel tekéntöttem a zöd, veres hullámok színjátékán, amibűi eszembe jutott az a hazai, melynek intő árnyékai itt ragyogtak fejem fölött a lebegő főhőkben. Egy szikla kű laptyára oda vágtam a csatogó blattokat, melyekből a zöld meg a vörös versenyt ragyogott éggel, vízzel, földel, tűzzel — és rámutatval e nömös levelekre, főjavattam az icczakai fokot örökkön örökké ragyogó ótárrá, hogy a magyar nemzet tisztölettyire folyton harsogjon fölötte az igazi magyar szözat:

KELETRE MAGYAR!

— RUCCZANTÁS JÉRUSÁLEMBE —

Kivátottam a dijurnista koplalásbul az *Éhenbeógh Franczit*, oszt benyomattam Domszögre níp-nevelőnek. Mer annyira nevelem magam is: hogy kő mán valaki, akinek elejibe járjon az az ábéczés csürhe. Azóta a háladatosságot hizlalja föl magába erántam a jámbor s amikor csak módgyát ejtheti, kiröfenteti magábul, hogy emondja nekem ami újságot csak tud. Egyébbel úgy se szógáhat rá az úri gráciámra.

— Tekintetes uram! — kaszmatol felém a mi-nap is. — Mésztatott-e már olvasni?

Ezekkel a szavakkal állított meg Domszög egyetlen és ennél fogvást fő utczáján a tanító, hogy ippeg az „Olvasókör“ czimezetü Csöndes-akadémia fele lépködök.

— Nem vagyok se pap, se jordány, hogy óvasással gyöngíjsem az eszemet! — legyintem oda neki.

— Akkor tán mésztatott hallani, rekegi a gye-rekójtó, hogy szeptember 10-én Budapestről nagy utazó társaság indul Egyiptomba, Jeruzsálemba, hogy elza-

rándokoljon ama szent helyekhez, ahol az emberiség bölcsője ringott!

— Mög a hunnad zsidó, pap, kolera, váltó, katékizmus, perczent, matematika, meg minden egyéb keleti nyovolya-csapásai származnak annak a vín Jehovának . . . kötöm rá a görcsöt a Domszög reményei öntözőjének hosszira szalajtott beszédmadzagjára.

Hanem azért mégis megilletődtem rajta.

Ott a tüvibe élvezzeni valami jó barnára kiszívott arabus menyecskét, oroszlanra agarászni, ladi-kázni a Nílusnak tisaöntéssejin, kétezer esztendős múmiákat forgatni ki a pólyából, a piramisok árnyékában kabil sátor alatt nízni az alkonyatot, ammikor a horizonyon lehajlik a nap, mint a gusztált blatt, oszt kóstolni jasztat az esthajnos mennyei ferbli játékot... „*Menek!*“ kajáttom el magam; s hogy ehiggyem a saját nőmös határozatomat, pöcsét okáért akkorát ütöttem öklömmel a tógyfa asztalomra, hogy rést kapott a lapja, a *Trézsi* meg beszaladt, mer azt tudta: földindulás, égszakadás van.

— Nem a föld indul, ha' magam, harsogom oda neki. Hamarossan a czókmókomat! A *Pista* fogjon, az *Ehenbeöggh* meg *Csóri* czigánnyal üzenjen át Czibakra *Lupi* bácsinak, Bugaczra a *Laczi* gyerekek, Gecsérre meg a *Dani* komámnak, hogy nem lesz Árpi-koppasztás, mer arra tökélttem el magam, hogy hámozatlan jebuzeust lássak Zsidóországba. A kaszinóbul szöméllössen köszönök el.

Czoki nyugat! Keletre magyar! Abrincs annak a heptikás civilizácziójának! Ha mán semmiféle orvosság nem segitt ezön a megsémisült, megsmülese-

dett, eljakheczosodott hazán: tán segített az homeo-
páthija . . . hajtatok fürdői szezonyra a Jordán vízibe
— elzaránbandúkolok Jéruzsálembe!

Egy órával rá vitt a négy sárkányom igényest
— *Makóra*. Mer ha mán erre ja nagy útra szántam
el magamot: Makóiul Jéruzsálemig mög se jálok.

* *

*

A pesti stáczióon ki se szátam, csak az ablakbul
köppintetem egyget, nízvel jasztat a kerge-forgást,
akit a zarándék társajim ekövetek. Mind összekava-
rodott egy nagy nyüzsgé gubanczba: utas, kuffer,
hordár, pléd, konduktor, konyakos fiaskó, búcsú ölel-
kezés, piros könyv, angol sisak, zöd fátyol, gamáslis
fejelt lábszár. Nem bírtam kinézni a nagy karavánból
nekem való czifferblattot . . . ammint ecczer csak
mő'ppillantom a vín Zájfenstájner Salamont. E'llősz,
mondok, az én lábzsídóm Egyiptomig. Ű vigyen el
az ősseji redves böcssője mellé. Ha nem tudja is a
járást, máj csak a szaga után indul.

— Szerbucz Slajmi! Derék, hogy maga is gyün.
No, kapaczkodjon az én ketreczömbe.

Le jis szálltam a kedvijér, hogy fősegíjjem a vín
jordit; mer, essön bele jaz Istóczy tudományja, sze-
retek lenni véle.

— Há, o tekintetes ór! Ödvözlüm, oleszalgájo!
Hojd én medjek el o Jerózaletbo, oz természetes: én
ótaozom todnillik *haza*. De mit keresi ottand oreságj?

— Mér ne mennék én Jéruzsálembe Slajmi, mi-
kor a zsidóság nyöstényje meg furton-furt Rómába
utazik? Csak ide mellém! Közbe-közbe máj mög-
eresztünk egy kis csöndest. Mer tudja szomszéd, oan

ez is mint a suba: ahun fázunk, ott ránk melegít; mög ahun meleg van, ott máj hűsset tart.

— *Csöndest?* feleli az öreg. Küszünüm; ez nekem nadjon *zojos* mólatság.

**
*

Hajde!

Mögránditott bennünköt a masina, oszt kiköhögött véllünk Afrika fele: oda, ahun teveháton lovagol a muzulmány csikós, ahun a tarhonyát is rózsalevéllal főzik, ahun a kanja szoknyába, a nyóstínyje bugyogóba jár és ahun az élelmes köröszvény kiéli az éhetetlen jordányt — oda tartok én most.

Hogy végig nyargalásszuk a Dunántúlt, felém fordul a Zájfenstájner és rámutatva! a sok telegráfos póznára, kérdi: mind akasztófa-é az? Mondok: hogy gondúhat ollan bolondot?

— Hát őzért, feleli ü, mert mivel éppen mast van ittend kihirdetve o *statárium!*

— Húznám föl a drótjára magát is! — enyelgek hűmorossan az öreggel.

Tán a masina leszaladt vóna véllünk a fődrü, mint a kevi kutya, ha útját nem állja az Adria Trieszt alatt. Amöte a szoftás időkbe meghagyigátuk e'mmást: ük éngöm rohadtas tallián — én ükét magyar nemzeti friss lócitrommal, azótátú nem tisztölöm mög, hanem most is igényest neki az *Akhilles* hajónak, annak is a sarkába, mer mán a körösztanyám mithológiájából tudom, hogy *sebös* neki a sarka, hát ott hamarább érem el azokat az ó-kori túsú vármögyéket.

Bemutatkozik előttünk a Lojdgözös kapitányja, hogy az ü neve *Zelenka*.

— Részvéttel vagyok a kapitány úr neve éránt, de nem tehetek rólla. Végtire: cseh embernek is muszáj lönnyi a világon. Esött ennél má nagyobb maiér a világtörtínetbe, vigasztalom mög ütet.

— Sadálotos, dünnyögi az én saját külön izralitám; kapetán oreságt nem hinak *Flaksz Fáik?*

— Már miért hívnának engem *Fáiknak?* — kérdi a kapitányunk mosolyogva.

— Mú, mert oreságt ed Llojd güzüstül o kope-tángy . . .

— Slajmi, intem ódalba a jebít, nem lösz jó vicczöni, mert tele van ám antisémíta czápával az itteni kikötő!

— Ho onteszemít, moj megint ki fogja adni mogábul engemet, tréfázkodott a Salamony, mer szörnyen jó kedve derült, hogy mögcsapta hajdani hazájának a szele.

* *

*

Mink locsogtunk a habok fölött, azok meg locsogtak mi jalattunk.

Kifértünk a sik tengörre, akit azért hlnak úgy, mer torom magasságú habokba ágaskogyik ott a víz. Mem tudom még, hogyan ring oda átül az emböriség böcssője: de nem hiszem, hogy erőssebben löbbálódná mi'mmost alattunk a híres *Akhilles*, tört vóna beléje a *Hektor* dárdája, mikor még ínekötletlen állapotba szuszékolt annak a vín hegedüs vak kódisnak, a *Homerosnak* a feje bográcssában! . . .

Csak nyomkodtam vissza, hogy a gégámba fötöreködött a vocsora: ezurukk! Éngöm, aki a szandlóferemen fagyos utón Dombszögrü Czibakra szoktam

ellátogatni minden kár nekű — éngöm tegyen pocskékká ez a híg elementom? Rajtam, aki a pitli malmomnak a rebegő csapjára is rájállok, pedig egy minuta alatt jobban összekeveri a csontjaimot, mint én a kártyát — én rajtam ejtsön csúfot a viz, hogy oanná tögyön mint üszög a kukoriczámot — hogy én belém is a tengeri betegség üssön bele?!... szaladna körösztü rajta a megszopotámijai kenyetlen isten nyila! . . .

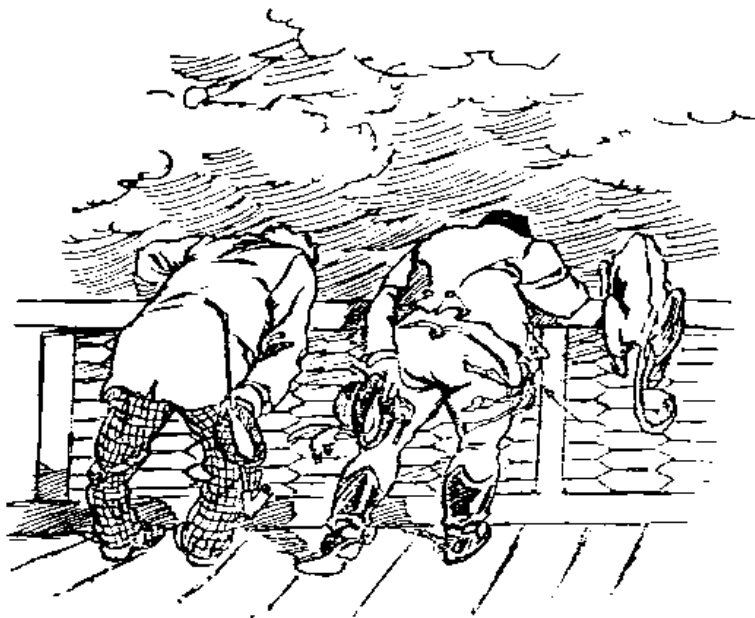
Mer mán forgott vóna velem a föld, ha lett véna; de csupa viz környéközött. Nyilván mögémelyedtem tülle.

— Gyüjjön Slajmi, istápoljon e'kkicsit — nyögök oda az öregnek. Otthol akkó fordú föl a bilem, ha zsidót látok . . . Most mög az Adrija okádja . . . oah! . . . mondok okozza eztet a pogány állapotot. Fordijja felím az ábrázattyát Slajmi, tán akkor vissza igazodik a bilem l

Hát ez a ludon nevedett igazhitű jordány is malaczkodott. Velemmel edgyütt hajúit ki jaz korlátton . . . a Szellóm mög erőssen szükölt, hogy megszi-matúta a rókát, de mög nem foghatta. Az a sok tengeri fóka is nyilván mind rókábul lőtt.

Ágyúlóvéssel, üvöltéssel fogadtak a túsú parton, ahun a fekete ország kezdődik. Még a mi rókáink után a vasmacska feneket se jért: mán mind a hájónkon termett a hány népszolga, targonzás, bizománnyos, express csak van ezen a füstös túlvilágon és mind hadarta elejibénk, hogy: „hardárr gefallig?!“ — de persze, hogy afrikánusul, arabusul, czigányul, zsidóvul.

— Leszármaztok rullam, te férgek! — ordítom

hasba ükét. De ük csak egyre hajtják, hogy: „tnasallah chalavallah macharavallah!“

— Kus te! Alhandore vaskandoreh! Cszszmanduli birganduli! Gülü büm büm búh!

— Nacczeró, zo vár ich léb! — ámult el az én Salamonom a keleti tudományomon. — De mintha ed kicsit cigányosan hongozná?

— Persze, hogy cigányul van! Hásze tán ez itt a *fárahók* hazája. A Rudi borbélyom a voiapüköt rekkommendáta ugyan az útra, hogy aszongya: ölég, ha jaz bagázsia közzé gyugja az ember, mögértik azt mindenütt, csak jó sok ű-t meg p-t köll bele apri-tanyi — de én mégis csak a vályogvetőim füstölt nyelvivel élek. — Hej more! — fordulok oda az egyik barnáihoz: bír kuffer dure románó sziklaribenger csenger!

Hatan is felém kaptak ecczerre.

— Csibakéro! — dörgöm oda nekik. — Csak egyen gyűjjetek!

Magam alá gyűrtem az egyik morét, Salamon a másikat, úgy igyekeztünk a partra.

— No Slajmi — piszkálom az öreg jebit — ez nem a Veres tenger ugyan, mégis száraz lábbal megy átül rajta. Hát osztán — évelődök vele tovább gyalovagolvást — mer-é maga kiszányi ezen a földön, ahun még most is adós azokkal az ezüst kanalakkal, amelyeket az ősseji kaptak kocsson Fáraoiul?

— És ho kücsön is kopták valna, mi von ebben benne? Oz ilyen dalag eczerően váltazza mogát o módival. Ozelütt o zsidók kérték külcün o királaktul, most o királak kériük külcün o zsidóktul.

**
*

Hej te nagy ország, akiben megszületött az első Fáraó nem csupán királynak, de játíknak is; akibül Dárvin és Lupi bácsi fajkiválasztási tejoriája szerint fejlődött ki jaz honyalapító magyar fejedelmi játík, melynek primordiális nyomait már ott leljük a Csön-des tenger vidékin. Mégis csak valami jaz a tudomány! Mindön rejtött dologra rátér, mint disznó a szarvasgombára.

Hogy Kajiró alatt mö'ppillantottam aztat a nagy pusztát, akin a zsidók gazdálkodtak s végig szalajtottam a szömöm azon a sok homokon: eszömbe jutottál, nömös hazám. Inned kipusztult a jebi, otthun megpusztásodott. A nagyfejü svinksz onnad tulnanrul átkacséntott hozzám: tovább is mondhatná ü a magyar sorát, ha tunni jakarom, mivel hogy ü kétezer

esztendő óta mondja jaz gyüvendőt; de elejibém nyújtotta a praczliját, tennék bele baksist, ami ó- és új-egyptomi, ó- és új asszír, káldeus, török, persa és arabus nyelven csak azt az egyet jelenti, hogy borralvaló. Nyilván kápráztott a szömöm a sivatag verőfínyitül, aki jaz odavaló délibábot szokta fővetnyi, hogy ilyenek tapasztaltam eztet az élelmedett.honleányt is, — mer itt még az öreg isten se hullajt esőt baksis nekü. A füstös hordároknak, akik a pirámisra húzták föl úri tetemömet, nem győztem a kezök fejit főrugnyi, valahányszor csak elejbém meresztötték aztat a keselyű karmaikat. Mingyarást ki is szimatúták belüliem, hogy keleti faj vagyok, török basával atyafiságos vérbül származók, aki nallelkü vagy kegyetlen, de jalkudni nem szeret — mer nagy alázattal huztak-tótak föl annak a rengeteg kűsövegnek a tetejibe, ahovaaZájfentajnerzsegyómmal oda tüzeködtem bokrétának.

— Slajmi, hegyibéje kerültünk ám!

— Éhem — makogja vissza az öreg.

— No, módjában van most, vín jebi, letekénteni abba ja nagy vármegyíbe, ahun a maga össeji vótak a vályogvető cigányok, akiket égyptomi hajdúk libánoni czédrusbul hasigatott mogyorófa pálczával biztattak a nehéz napszámra, amíg ecczörrre csak előpöndörödött az a Mózsi gyerök, oszt kiterete magukat a másik határba, onnad mög messze valamőre bökögte az újját, hogy aszongya: arra vagyon Kánahán — és úgy esött, hogy maguk bekőtöczködtek Magyarországba.

Így évelődtem a dobutczaji botossal, közbe nagyokat kurjogatva bele a Fárahók országába —

amikó csak eszre vöszöm, hogy nagyokat trombitál bele a kék zsebbevalójába a Salamon.

— Nem dül le azér, Slajmi; jól mögépítették maguk eztet a bolond granáriumot, jobban, mint Jerikhó falait! — viccelődök véle bibliai történelmi alapon.

Amire még erősebben harsogtatja a bőr tülkit, meg utánna csuklik is vagy hármat. Feléje fordulok — hát zokog az öreg, mint a likas fűjtató. Az ősi emlékezet kéredzködött föl benne, oszt oda tolakodott orrába-szömibe.

— Mégis csak jobb a dogotok a magyar rab-szolgaságba, mi? — vigasztalom ütet.

— Épen egész bizemoságot nem todnék megmandani — adja vissza a szót az én Zájfenstajnerom. Omi engimet heti, folytatja: én inkáp hurczalam o nehíz követ o hátomon, mint oz eszlári vádot o szivemen — és inkáp verjenek véresre o testemet, mint karbácsaljanak véresre o lelkemet! ... No de mire való mast ez o keserőség! — végezte be hűmorossan. Ledjünk víg, tekintetes oreság! Hiszen mólatni jötünk ide! ...

És együtt fűjtuk, nagy danolásra kelve, a vín Rámzses király mausolójumának a tetejin, hogy:

Esteiegyik, hajnalogyik,
Turista nép takarogyik —
Arabs hatnál vakarózik
Tovább ű nem várakozik —
Éjjön az hazai

Hamálhátrul tevehátra,
Nézzünk ki a nagy pusztára —
Nílus fele is tereljük,
Ne mondhassa, hogy kerüljük —
Éjjön az magyar!

len impromptut se sokat faggyúztak még a piramisok tüvébe.

— Oz obaliszkot is jú valna ed főst alatt megmászni — vélte az öreg.

— Vín gyerek maga oda Slajmi—hunyorítok feléje.

Hogy leérünk, eczerre csak kitolakszik egy nímét asszony keskeny bögyiből az ijedt visítás:

— Um Gotteswillen . . . ein Löwe!

— Vo iszt löve? — szólok, oda pöngvel a középre. — Iszt áber fillájk nur Lövi, vasz in díze gégend czuhaúze. Áber venn isz auk löve, mit kompléten czánen, máne und svájf, ik för im nikt entspringe.

A Szellóm rákezdte a szükölést, nyszogást,

vonyítottam vonyított. Az utazó kompánia mind a város fele szaladt, a Salamonom is utánnuk vágyakozott — csak egy nem hátrát onnad, sőt előbbre ment, maga mellé parancsolva a kutyáját, mög a zsidáját. Hogy ki vót? Ki más, mint a bátor szittyá: Mokány Bérezi! Csakugyan ott üt a sivatag elejin egy hím oroszlány, mereven, mint a bálvány. Szilárdan lipköttem a vérszopó elejibe, kezem a revolver markolatján ... a fene fenevad még csak a füle botját, a farka bojtját se mozgatta . . . valamint hogy nem is mozgathatta . . . lévén ű nem egyéb, mint afféle férbankos masina mázsa, akit a nimet mán idáig tolt ki a sivatag pusztába. Tátogatta felím az áfrikai barom a száját, vetnék bele egy piezulát. Mő'ppróbatam egy új-kairói ólom piczulával. Nem kihányta magából a kutya? Nagynehezen visszakajá-tottam az egész frekvenciát. Vissza is loholtak, meg is mázsáلكodtak és triumfucssal vezéreltem vissza ükét a városba, ahun körü nízélődtünk.

Mindenféle szük sikátor, sok bottal, de még több kirakattal, úgy, hogy nem győztem átalugrányi rajta. Jó, hogy a kéthetes nátháiul, aki szontyorodott bennem, siket vótam az orromra. Nyalka csizmám nyomadéka sok helyütt ládzott, hát térségössebb helyre taszigálódtam. Annyi kódis tán még Pestön se nyüzsög, mint amennyi itt nyomorodott elibém. Högyibe még nagy meleg is szakadt a nyakamba. Férenyomval a vásárt, hílom Salamonyt: vennénk e'kkis hűttő dunafüldöt a Nílusba.

— Hátha rájakadunk a Mózsika böcssőjére, Slajmi! Oda jadakozzuk a nemzeti muzejumnak, ha előkerül.

Javába mártakozunk a vízbe, lubiczkolunk kedvünkre, amint ... no mi ja'mmán? . . . erőssen megzördül a sás . . . hát ott üti fel a zöd fejit egy nilusi kaimán. De amöte legyöztem a sivatagi oroszlánt, mögfürtösödött a bátorságos eröm és az össejim címerös pöcsétgyürüjét befele fordítval várom a támadást Csörtet előre, mijalett Salamon, döngetve a mellyit, mind a tizenkilencz jordány szenteket leimádkozza magáhol, versenyt rezegve a kákával, akinek a tövibe nem rucza, ha' krokogyélus kött.

— Dejszen galambom, égyiptomi vizitündérem, nem oda Buddha! Előbb csinyáttatok én portmonét a bőrödből, mint hogy magadba temessed Bugacz és Domszög urát, a magyar haza örömitl . . .

És hogy felém kapna, úgy teremtöm tarkón és úgy megbúbozom, hogy ott melegibe mingyá kijesött vagy huszonöt zápfoga. Ippeg annyija maradt, hogy beleharaphatott véle a parti fűbe. Tisztóhetik én tüllem istennek akar a Nílus, akar a Duna partján: de jén a független magyar hazafiségomot nem hagyom sehol sohase!

— No, Slajmi — szólok oda a vín ivadéknak: ez itt Jaffa. Ennek az öblibe termett az a hires anti-

sémíta czápa, aki első lükte ki magából a zsidót, mer nem vette be jaz természetet. Vigyázzon, hátha utódja jakad — intöm ütet, hogy megest hamálháton nyargaltunk át a vizön a kikötő fele.

— Nem félem én mogomot tüle — feleli. Oz otúdok már vannak degenerálva . . . ozok már csak stokkfisok!

De ammikó megszitáva-szürve megátunk az Olajfa högyön, oszt leníztünk Jéruzsálem várassára: én belém is belém kapaczkodott valami fura jérzelöm . . . szinte megbizserögtette a víremet . . . hogy mondok körösztiny, zsidó mind e'ffurmán inned hozatja jaz igaz embörsíget, de ja mire otthul kipakolódik, nagy rísze mög van zápulva, vagy beléje üt a doh, úgy, hogy sokat kő neki harangoznyi és szentőt vízzel mögspriczzönyi, hogy élvedzhető löhessön. De még mög is hamisíjják a papok, vetné fel ükét a dogma!

Míg az én Salamonom a fölsíges druszájának a hires templomát támogatta, én, kiszabadítval magam három vallásnak ez összehajló árnyikából, aki jalatt az egy igaz istent szaggatják háromfele: a negyediket hajszulom, aztat a kis pogány imposztort, aki nem a hamisított szeretetnek, de jaz hamisittatlan szerelemnek a hamis istenkéje. Ott valahun a Magdolnaközön csillant ki egy deczkaház rácsos ablaka mögül egy pár fekete parázs pillantás. Én, aki mán akkó is szerelemre gyulladok, ha a kerítésen pöndölyt látok kiakasztval: a meleg pillantás sugarajitul vulkáni lobbót vetettem. A kapuba egy slájeros alak hajtogatta magárul a legyet egy pálmaággal. „Ruczuj lompos!“ mondom neki. A kipányvázott csikótevét

lejódani, a púpjára kapaczkodva az ablakból leje-
melni a fogoly Zulejkát, oszt nyeregbe kapval elvág-
tatni véllé: ez, mint a Rudi borbély mondaná, egy
pillanat mivé volt. Mire az erénycsósz, az a legyező
csoroszlya, eszre vette magát: mán én, ott hagyval
Omár mecsetjét, Betlehemöt, templomot, kapufélfát,
vígán vágattam vissza a tengeri stáció fele.

És hogy egy a csöndesnél is édössebb csöndes-
ségü pillanatban fére legyintem rúlla a fátyolt — hát
nem magyar beszíddel fogja körül a nyakamot, szí-
vemet? Árucizknek hozták ide az jártatlanykát, ma-
gyar dadának egy vín mufti mellé — én peig most

visszarablom ütet a megfosztott hazának. Még öreg Salamon is rá-rásunnyogott és aszondta: többet ér sok ereklyénél — mer azt folyton csak jártják, ez pedig „ächte Waare“.

Csak jólesett, hogy megest hazakerülünk. Mer ha igazán való Zsidóországot keresők, különbet éldes hazámnál sehol se tanálok kerek e világon.

Nagyon szivessen köszöntöttem ujjvást. Fődhő vágtam a sisakomat, mihelyest kiléptem a pályaház ambitussára, ahun az én Salamonom a cselédjeivel ölelkezett.

Mégis csak jobb itt, ahun nincs ugyan Csöndes tenger, de van tenger csöndes.

PÁRIZSI RUGACZKODÁSOK

Ájffel!

Ez a mottó. Heted-havadhét ország fölé merevedik föl ez az intő szózat, látna el rúlla a bugaczi csöszöm, mikor a kukoricza végibe ienrül riasztaná el aztat a komisz tolvajokat!

Letelső dógom az is vót hát, hogy hamarossan hegyibéje másszak. Márhogy nem is én másztam föl rá, de úgy szalajtott a tetejibe egy tíz ménes erejű szuszogtató. Hogy ott átam a gombján, puczorrá dagadt bennem az önérzet, hogy én foglalom el most mind a huszonkilenc világrészben a letfössőbb helyet. Oan köphetnékem is lett, hogy högyöset szercentöttem alá arra ja kuczorgó faluvégre, aki jazzal dicsekedik, hogy ü Párizs.

— Ájffel — szájj le! Úgy is mindig ez a vége a büszke mászásnak.

Hátha negyvenháromezör czibaki búcsút megfejelnek ötvenkétezőrháromszázhetvenhét köczmörögi vásárral: telne-é belülle ekkora sokadalom!?! Tán csak nem magam lődörgök benne, hogy elveszsek!

De mert bőtü nyomán sasé szerettem mögeredni, mondok, kerül valami nyomatlan kalaúz, aki körülzónázik véllem a nagy nyüzsgödelömbé.

Karikázik is elejibém egy kívánatos bögyörella. Rangossan melléje pöndörödök és aszondom neki:

— Madáme, vulé vu zéter món csecseróne? Nem vezetne környül ebben a Bábelben az ű bábeli tornyának a világító árnyékában?

Egyet gondút, kettő lett belöllünk. Valami kedvessel is csilingelt a fülembé, hamarossan belém ragazkodott, oszt mingyárt tudtam a járást.

— Hová való, görliczém? — kérdezem tülle a naczionálét.

— Je suis bordelaise, zöngötte az aranyos és mellet vetött.

— Mingyá gondútam, mondám.

Mög hogy én hun lakok, azt kérdezte.

— „Hôtel de deux mondes“, felelém.

— Mais c'est très cher! — sipogta ű.

— Jaj galambom, föl is vátottam aprópízre! *Deux mondes*: ez Maróthy szerint ippeg négy *demi-monde* . . . így osztán nem kerül oan drágába, drágám!

Mögértett a kis madame Aimée — m'ölláztott rajta a körösztnéve — és így a kijállítás első benyomásaival nagyon mög vótam elégedvel.

Tapasztalni az embör mégis maga járjon, márha komolyan törekedik a nömös gyöngyszem után, aki nekű oan az ílet, akar a babhüvely. Azér is csak félszömmel hunyorgatva a sok mindön túre-sorra, hogy a kártográfikus osztály fele lépködtem. Mondok; itt lelöm fundamentát annak, amit embör fiának tudni lethasznoosabb ezen a gyomos világon. Mer hogy a Kártézius tanában gyökeredzik a teljes mögváltás: az *emelő* érzet, az *osztó* igazság, a jövendőnek sejtelmes ándungja.

Környöskörű szalajtom szömejimet, hogy melyik fairül is pislánt rám a malaszt — hát nem hummi gyatra mappák zódelnek, piroslanak, kékellemek onnad felém I?

Ebbe ja ekszpediczióba ugyan bele nyertem!

Mit én bánom, hun mikor mennyit ágaskodott, vagy kókkadt lejobb a kolera, a forgalom, a valuta, nípe-sedís, mi egyéb nyovolya. Hálá annak a magyar is-tennek, hogy még eddétig nem akart rámfajzani a meddő tudomány l

Ikább nála nízek az etnográfának. Menek a nípek utczájába. Ott lüktet a sanyarú czivilizáció kel-lős közepibe jaz ingre vetkezett sátoralji ősi tanulat-lanság. A hány füstös, rezes, fülíg mesztélláb gyer-meke csak van természet ides anyáknak, mind ott kuczorgat, lohog és bög, csámcsog, böfög, nevet a maga nyelvin. Lássam a mostoha testvérejmét, akik-vel együtt valljuk a családfát, tetejébe azzal a makogó vín gorilla dédapánkkal.

Még ki se fordútam a mappás pajta küszöb-fáján, ehun gömbölyödik mán felém egy pozsoga dada. A ragyogóját, hogy más hozta tejre l Ott bibis-kót a kerek pógárka a világjelentő két hemiszférán. Mán ha glóbucz, ien lögyék l — gusztállom magamba. Hát e'vvót az első nemzetiség, aki elejbém kerüt: ez a vér és tej szörént való apró csecscenz.

— Jaj, zsö mánzs iö hotel dö vóter mármó l — őszöm a vendéglőjét a kölykinek l . . . sodorodok melléje illő magatartással; de jó kosztón van a kicsike l

— Ah, que c'est dröle ce que vous me dites la! (Hogy aszongya fura a beszédem.)

Fogott a csiholás l Mingyá kijugrik ebbül is a szikra. Megest feladom a szót, hogy nem-é tanítottana ki a francziába? Mer hogy sántítok a deklinációmra. A konjugációm még töszí. Nem-é alapítanánk össze-vetött ügyekezettel hamarossan egy kis parázs tej-

szövetközetöt? Csak nízött és rázogatta a búbos fejit. Magyarázom neki:

— Nem jönne-é magácska az én vörös főssöm, mán hogy az én herczdámám? — De mán akkor szó nekü is mögértött. Mert rögvest tudomást szorzott magának felüle, hogy van e'kkis tapintatom, bú főfogásom. Magamhol füztem hát, a'mmíg mögkerülöm vélte a világot ott abban a meleg utczában, a hunnad rőffent, vonyított, sivakodott mán felém a kultúra szógalatjába szegődött szüleség.

Előbb valami öntött barátba ütközők bele, akit a római emlékbizottság rezöltetött ki magának, hogy megharagíjja véllé a szent atyust. Vizsgáltam a léttyit ennek a vaspapnak: a *Giordano Bruno*. *Kτ* isten hétszélpart ucssa! . . . szakasztott az én főpörösöm, a *Braun jordán*. Ha vasba vernék, szeretném; de hogy rézbe jöntik, e'mmán nagy lukszus.

Maliik mán a tengerentúli népismeie csürhe zúgása.

Mingyán elül ódalt gunny ászt a „*Tülkös Gunár*“ nevezetü indián törzsfőnök, akinek vérbe serkedző puntumokkal kipötyögtetött megült ábrázatja, karja, lábaszára azt mutatta, hogy balha vót, aki ütet kitátüvérezte ilyen cifrára. Elibém nyújtotta a békepipáját, tennék bele egy czigarót. Vettem neki tizet, amiért háládatosságbul elropta-bögte jelöttem az ü ottholi harczi tánczát. Mien csodállatos viletlen tanálkozás! — szakasztott így rugják-ordíjják az én dzsenti véreim is a pesti redutba a szalony-csárdást. Eztet az atyafiságot süsse ki Dárvin vagy Hunfalvy Miska bácsi! Ha pedig eztet a fajkeletköztető szelekciós tejoriát ki nem süthetik, hát süssék mög a tudományukat!

Ecce homo Katónisz . . . mán hogy ellőhetne a Tüdő Katának az ura, ez a vín maláji császár.

— Maláji szolgája, cserhendrüm dikherdüm! — szóllitom mög ösméretös vályogvető hangokon. Kurhungye varungye! E'mmög itt, ez a jól kiszívott öblös tajték pipa, a császárné? Rosszú szeleehet ű föl-síge, mer nagyon szuszog. Ez a póre stilus úgy-é a maguk nemzeti vetkezetje?

— Gügyéié vugyele rittyom ritty, csókli mókli fittyom fitty!

— Tudlak mán more! Mégis csak te vagy az én Csóré Petim.

Még csak aztat kérdeztem túlle, amint a czombját napnak fordítval rühellődzött a Kata, nem-é vót mán ez a testje része hajdanában füstöt sonka az én komorámba?

Erre a gazos erőhintette magát.

— Hát csak ránk ismert á nácsságos úr! Bizsony, bejállottunk mink ide máláji nemzsetsígnek, mer hogy jobbán megfizetik itt á nápsámba való heverist, mint Dombsegen.

— Nini, szógám császárom, vallatom tovább: hun hattad el az Orzse lyányod?

— Ott kanyarog ázs istenádtá hummi csengettyüs rókátáncsbá.

Csakugyan! Níztem a kölyköt, amint lejtötte aztat a Czigánytóparti ballétet, és oan köllömetössen, hogy rögvést feléje rángattam a szemődököm. Rám vigyorogtatta a fehér fogait és nóbel árkusba hajtva felém a kígyó derekát, rengette magán a bidres-bodros víkony szoknyácskát.

Mögértött.

* *

*

Arrébb lődörgök, de mán akkó mellőlem elpá-
rázott Mamellina, a pucczos-puczéros dajka.

Gombház!

A nyomozó sétámba mögsozilalt a másik appé-
tusom is: az, akit csak sütt hússal löhet mögenyhesz-
teni. De mert magányosan e'sse tud jól esni, egy
ehös pillantásu honleánykát invitátam magam mellé.
Csicsergött, mint a pintyőke, mög oan högyösre
csucsoréjtotta a száját, mintha ü is fütüörészni akart
vóna.

Hogy mögvót a fölöstökömös ebéd, valami csí-
pösét áhintottunk.

— Kitűnő sajtok, dicsekedett a garszony. Hagy
érmét nyertek a „concours de fromage“ tejgazdasági
osztályában.

Oan sajtokat hozott elejibénk, hogy sportbul előbb jól mögfüttattam ükét. Csakugyan, hun szét-szaladtak, hun konkurráltak. Hogy *vín* lítettükre ien *frissek* tudtak lönni l De hát ez a vívőrös tempó: kukaczos túró, bizsergős asszony.

— Keglevics a konyakadba, hun marad az ebéd szeszi? Mög osztán a garszón! . . . apporté moá dő pti noár!

Híz a legíny, oszt bámiskodval verdesi az ódalát a légyhajtó rongyával.

— Ne csapkodd aztat a szegíny barmot, kajáitok rá, halom upre l . . . hozdad a két kis feketét!

— Malheureusement nous n'en avons pás! — lehögi a kernyel.

— Ne csárogy! — indút ki belüliem a hevedelöm.

Erre jelfutott a meleg utcza fele és kis vártai-val hozza a „két kis feketét“ — egypár zanzibári purdét. A nevetüstül léket kapott a haragom.

* *

*

Fonyográf!

Hásze Lupi bácsi se vót utolsó a tanulmányokba, erőmívészeti virtusokba. Főfogta kostökbe a ménkút, palaczkra fejtötte a főindulást, a Montblankra visszalapátóta a hógörgetegöt, mög Nápolyba oda tartotta a lavórt a rókázó Vezúv elejibe — de jez az Edizony egy öllel különb nálánál: a mondott beszídet farkon csípi, oszt főgöngyölgeti a viak-szos motollára.

Mint duncztos öveg a póczon, úgy áll máj ezen túl glédába a mondott szó. Mi lesz mán ezután! Nem írott, de köpött váltó, akit csak valami hang-imitátor

fog hamisíttatni. Mer az írást letagadjuk, de ha ránk berrögtetik a saját ídes beszédünket, vége a régi jó közmondásnak, úgy lösz mán ezöntul, hogy: „*scripta volant, verba manent.*“ De amire mögvínülök — *ha* vínülök! — hájkenős élvedzéssel fogom elsorjáztatni a fülem mellett a sok donyeszom kebelvallomásait, amikor először kahintotta el magát a győzedelmes griffjeimtül.

Megkínál a masinájával éngöm is maszter Edizony. Hej! ... de kijeresztetem vóna bele élkös-szóllásomnak karikás ustorát, ha a czugos ájer be nem tapasztja a gégámot. Már engenné mög, hogy a billikomos agaram beszíne helyöttem. Mer hogy ínekszó, szavallás van mán öleg ebbe a kis köpöládába — de agár-beszéd még nem vakkantott ki belülle. Sok itt a szép hölgy, mondok gavallérossan a czifra vászon nipség fele fordúva és összepöngetvel a sarkantyúmat — igazi angyalsereg, csöppentött paradicsom. Hazudtoljam mög most az ecczó a magyar példabeszédet, hogy kutyaugatás *mégis* elhallatszík a mennyországba.

Tetszött a lovagijas beszídem. Intögettek is felém a madámok, mamzellkák.

Ezzel lejakasztom a fonyográfot, a töcséribé beléjütöm a Szellóm orrát, rálípek a farka tövire és diktáliom neki: „Voníjj!“

Még ien jajgatást a Lejár kirába se tudott elérnyi az a vín Sekszpér Dávid — peig na'ddisznóba vót ezzel a darabgyával — mint amiét én ezzel az én ecczerú methodusommal.

— Imé, hölgyeim, mondám prófétai hangon . .. vonyítátum vonyítás!

Folytattam vóna, ha jabba a pörcczenetbe hónyom alul nem dugja ki a tincses kobakját valami vakarcsos falulépegető, gyűrött ábrázatu jebi, akit valahun a Dimbovicza meliyékin efelejtöttek agyonütni — hogy ü is hadd imádkozna bele.

— Hátra jaz agaram elül! Sort várgy, aki tojjú lebögtető svandra tízparancsolatot löggatsz bele az ójtott lábszárad csuklójába, kehös! Előbb a kutya, osztán e'nnagy határ foszlott papucs, mög Olájország, akkó gyüsz csak te!

— Gén ze á vekk! — sivíjja a jakhecz, Liberté, égalité, fraternité! Hogy ü is akarja bele jöntení panaszos szózátyát, vigye világgá a fonográf.

Erre mán se türedelöm, se tartomány . . . akkorát suhintottam a tarkója tüvire, mint egy malom.

— Ejnye, aki jargonauta származásod van! . . . Nesze *pofonográf!* Ez is jó neköd.

Vót Jeruzsálem pusztulása l Fújta is rá a salamonyi zsótárt. Zörgött bele a Smüle füle, szöbben, mint a fülemüle. De vót gondom arra jis, hogy a zsótár dudját el ne feledje . . . nótának százfrankos banknótát tapasztottam a sajjó barometrumára. Min-gyá szép üdöt is mutatott.

Hogy a vírmessígemet lehűtsem, betekéntöttem a spanyol bikaheczbe. Kétlábú ien hímes mulattságon mán ölöget vettem részt magam is, de a négy lábú

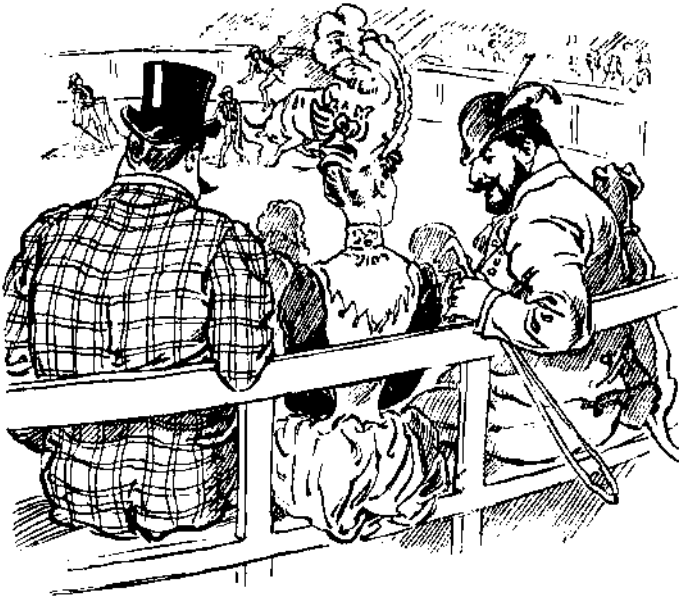

előjadás új vót előttem, ha csak aztat nem tartom vígodalmassabb vijadálnak, mikor a Paczal Dani mög a Muhoray Pista remeklésekor üztük-fogtuk négy szeléndekkel együtt a bikát. Ott csak csupádon ecczó esött mög, hogy kidüntötte a „Csöngő“ kutyának a hurkáját — de jitt kétszer e' mmásután hasigatta ki annak az olvasztékos eleven dögbür lovaknak a lágyikát.

A szomszédasszonykába több kedvem tellött. Igaz, hogy az ura is bikányi kondiczijóba levő hegytámasztó legíny vót, hanem azér, biztattam magam, hogy a'sse a bakja! Mer hát mért feleit vóna más-különbén a mócsingos nyomintássajmra?

* *

*

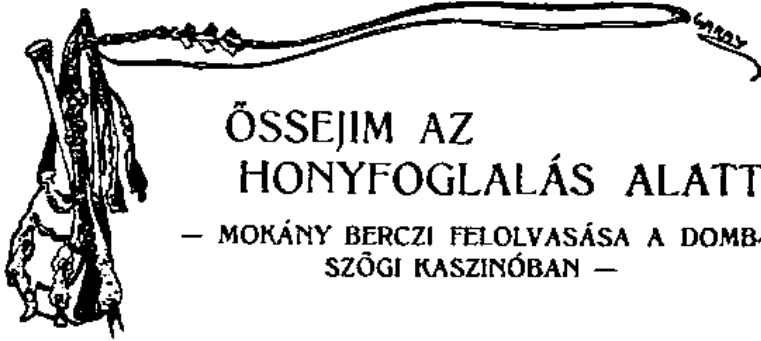

Mit-mit nem deputátam, faggyúztam, láttam, öttem, ittam, karútam-kerútem még ezökön kivel a Szajna partján: majd előjadom tán kísűbb a Zagyva partján. Csak e' nem akartam mulasztani a respublika elnökének kifejezni úri mögölégödésömet. Megkínált a böcsület légyiójának a letfössőbb csillagjával. Mondám neki: nem szorútam rá, mer vótam mán árvapíztárnok, még se veszett el a kezemen egy árva garas se. Bévül-hordó az igazi böcsület-ordó!

Csak a „magyar nemzeti színjáték“, a ferbli iránt kértem ki jóakarattját: merhogy csömör az ajja annak a rulettának. Egy igaz, vérmelegítő, férjfiás, nőmös tudomány van: *le silencieux!*

Hadd is szójjék hát egyetemes tárlattul nagy világkijállitásig, de mög végges végig mindön nemzetségek glóbucczán az egy igaz *csöndes!*

ŐSSEJIM AZ HONYFOGLALÁS ALATT

— MOKÁNY BERCZI FEOLVASÁSA A DOMB-
SZÖGI KASZINÓBAN —

Puff neki!

Történeti kijáilitást akarnak rëndözni az előcsa-
hossak, bötücsöpögtetök, mpg a csont-szúférgék, tün-
ném űket spirituszba! Kódekszbül akarják kisütöni,
hogyan esött mög az honyfoglalás nagy munkája.
Mintha bizony az őssejink ráfértek vóna az irka-fir-
kára! Hogy aszongya: nekidütek, mint Klopánek Náczi
indzsellér a mappa-pingálásnak, hogy ez itt lösz Sá-
rombereg vármögye, amaz mög a köczmörögi járás.
Hásze írni írtak űk, csakhogy piros bötüket vetöitek
Ajrópa hátára. Még a vérszerzödésüket sé jiratták mög
prókátorval. Maguk szörkesztötték, mint ahogy a neve
jis mutattya: *vérrel*. Kard vöt a vaspennájuk.

Nem is dohos krónikákból, pállott-mállott papi-
ros-czafatokból löhet kitanányi, minö pofografiája is
vöt akkor a dicsö ősvilágnak, hogy apáink honyszö-
rözni rajzottak be jide. Nem is való jarra az hótt bötü,
halom az eleveny tragycizijö.

Ha jén mö'kköpném a markom, oszt összege-
reblyézném mind aztat a hagyományokot, aki a csa-

ládunkba szájrul-szájra nyáladzik: csak abbú magábú telne vagy öt kijállításra való tárogatós, parádés mil-lenijum, a maradékábú mög annyi külön dicsőség, hogy káprádzana tülle jaz Lujéger szöme, ha vóna neki!

Most csak úgy a nagyjábú markolászok össze ennyihanyat.

* *

*

— Tán hogy mögöblintenénk előbb egy kisség a gégánkot, — hápogott közbe Lupi bácsi; mingyá könnyebben csúszik akkor a szó.

— Okos embörnek van esze, — hagyta helybe a beszédet a tudós előadó.

Ittanak hát az ősök emlékére. Azután kétfelé is szercentve, megeresztettem a tudományos értekezést.

* * *

*

A *Mokány* név eredete bizonyossággal nem tudódik. Edgyik száj aszondja, hogy *Mak-kán* vót a név megalapítója. *Makk*: mivel a négy nemzeti szín közül a „m<a/iA“-ot kedvelte letinkább; *kán* pedig ázsijávu aztat jelönti, hogy: vezér. Másik szájhagyománya pedig azt tartja, hogy a mokány név eredetbe úgy hangzott, hogy: *Mohi-kán*. A *Mohi* szó elő jis fordul a törtinetbe. A mohi pusztán verte mög a tatár *negyedik Bélát*. E'vvót az első eset a magyar históriába, hogy *kvárt Bélára* mö'bbuktunk.

Az első *Mohi-kánról* eztet beszéli az agg rege:

Nagyon mögunta mán ű fősíge az Etel-közit; szeretett vóna szabadúni belülié. A'mmint éccző jaz sátra jelött tanyázik, oda settenköd'k hozzá a csömörei *Vércsevér*, a vín tátosné, aki hátulsó Indijának a fenekibú hozta magával aztat a tudományt, hogy

nem a fehér lúbul, hanem a kártyából köll mögertenyi jaz gyüvendőt.

— Nyálom á séntédet, vitézslő Mohikán! Adjál égy fél pofára való bágót, kijolvásom á tényérédbül, micsodá séréncsé nízis rád.

— A terenyemhő hozzá ne értessed aztataz ehes karmajidat, vén sibilla!

— Hát ákkor hádd á kártyán vessém ki á séréncsédet!

A *kártya* szóra az öreg mö'bbillentötte a fülit. Akkortájba hozták az indus mágusoktul eztet a búbájos mestörsígöt. Mingyán mög is bűvölte az ösdédükömet.

— Nem bánom, hát csapjon belé ja zimankós zomotor! Ide vele!

Erre ja vín csoroszlya lekuporodott a földre, oszt düntötte magából a gyüvendőmondást!

— Csóré máré dikhecs! Vitézslő nágy uram, rémistő séréncsé kényékezsi á házsa tájikat. Á zselde nyócsás ázstát mutássá, hogy rövidédén elhagyják ázs Etel-közsit. Nágy út áll eléte, messi földre ménnek, ott orságot sérézsnék. Ezs á tek-disnó ázst mondjá, hogy nágy séréncséje lés ázs ássonyníp körül. Csák úgy bomlik utánná á vásoncelíd. Hágy itt maga után ányai ivadíkot, hogy még ézsér éstendő mulvá is él á némzsétsíge. A mákkcsikó ázstát hirdéti, hogy kiskirály lés ázson á féden, ákit mégsérézs mágának. Fusson ki á bál sémém, há ném igázsán látok á jévéndébe. Itt sülyedjek el álltó helyémbe!

— Avendule dikhecs! Itta bagó! — mondá az én ösöm. De most mán hordd el magad, mert mingyár ezzel a szüzén maradt tenyeremmel simítom el a

ránczokat azon az okleveles pergament-lapon, aki ábrázatkép rezeget a boglyas hajad alatt! — szólt az én ős öregem kegyős jóindulattal.

* *

*

— De már erre iszunk edgyet, italtványozta Lupi bácsi harsány hangon.

— Heős a javallat! — hagyta helybe a felolvasó.

Ittak hát és Bérezi a bajuszát megnyalva, a szájával csettintve, három hegyeset is köpve s a pipát a jobbik agyarára billentve, folytatta az előadást:

* *

*

A táltosné jóslata mind egy bötiüg bevált. Az ősapám ott háttá Etel-közit. Mégis sajnáta, mer ho'ssok jó napokat töött ott. Osztán neki a napvilágnak! Nem úgy utaztak akkoriba, mint ebbe ja maji vigéczös időbe, hogy előre mö'cssinyáták az úti prográncsot.

De nem is úgy gyűttek mint az a nímét vanderpursok, hogy aszongya: „i pit, i dank!“ Nem kértek azok sehun semmit, halom rangossan evötték, amire mögehűtek. Még csak mö'sse köszönték, mer hogy ez az ő úri méltóságuk alatt állott vóna. Valahun az Don tüvibe mö'ppihentek, (mer hogy Donna útközbe nem akadt) oszt' neki hirös Muszkajországnak. Még csak nem is kopogtattak a kapuján: szabad-é? De még a muszkák se jértek rá aszondani, hogy: „kivel tágassabb!“ Csak vágtek keresztül-kacsul az országon, torom irányába, amöre letrövidebbnek igérközött az útja. Vót préda. El is prédáták azon mód, ahogy szörözték.

Mégis belejuntak vóna ebbe ja rengőteg bódor-
gásba, ha nem vét vóna velük az ősi hazából hozott
vigasztaló multságuk: az őstermízet letbiztatóbb
hajtása, a reménység foglalatja, abajgó idegszálak
nyugtatója — a sors fájának lombsátorából alapörgő
csöndes *blatt!*

Öreg Mohi-kán ősdédük-öregapám ott hordta
magával mindétig a nyereg-kápába. Ha környös-körül
folyt is a véres zajos csete-paté, ú mindétig tudott
e'kkis csöndest összehozni.

Le se száttak a lúrul. Amúgy harczijassan, azon
fegyverössen láttak a nőmös munkáhon.

A'vvót ám a jelős multság! Csattogó csöndes.
Pízük az igaz nem vót. Vármegyébe jádzottak, mög
csordába, gulyába, nyájba, falkákba, kondába. Ebbű
ja sok pecusbul szármadzott kisébb az a tengör
pecunia, aki jaz méltó unokáknál osztán elúszott.

len játíkrú dunczja sincs ennek a nyeszlett maji gyenerácziónak. Még a próziczzerje is vitéz-számba mönt. Az oan össi vértés játíkot nem is löhetne az ien nyeszlett kaszinóba jádzani. Na'ttárség kölletött ahhon.

Mer hogy így esött az:

Vízi: e'ppár ökör. *Ma'/zli:* egy falka bürge. *Besz-szer:* négy tinó. *Rebesszer:* hat ökör. *Blind:* két fíjas tehén. *Niksz blind:* vemhös kancza. *Rostáltás:* hat üsző, va'nnégy csikó. *A hívás, visszahívás:* két hátas paripa, négy fehér lú.

Mikor az ős-öregöm besöpört edgy-edgy czu-kasszát: két gulyásra, mög három csikóásra vót szük-sége, aki jelterete onnad.

Sokszor virradtak ott a mezőn a csöndes mellett. Az örtüz is kijaludt. Csak a gönczöl-szekere világított nekik a gusztáláshoz.

Így teltek a napok, így múltak az esztendők.

* *

*

— Nem száradt még ki a gégád, öcsém Bérezi, ebbe a nagy beszídbe? — szólalt meg újra Lupi bácsi. Néköm a hallgatásba is kiszáradt. Közlocsolás lögyék!

— Má mé ne? — pártolá az est hőse a bölcs indítványt.

Oltás után újból vigan sziporkázott a tudós fel-olvasónak az ő tudománya, aki így vette föl megint a szót:

* *

*

Munkácsnál mö'ppihentek a magyarok, aszongya az írás. Az én üköm *Mohi-kán Börönczér* ü kegyel-messége azonba sose vallotta az írást. Most se ragacz-

kodott a száraz bötükhön. Mindön krónikás nyavalyáju krónika ellenire Munkácsnak még csak oda se tüszög, halom amint mö'llátja, hogy itt az új haza, sarkantyúba kapja mokány táltossát és csak annyit mond: „*Gyöpre magyar!*”

Mögelözte a hire a vitéz csapatot. Ahová jértek, vót terített asztal, vetött ágy, Hogy minek kölletött a vetött ágy, mikor a nyerögbe hátak? De nem aludtak ám mindég! Vocsora után előkerút a nyerögkápából az ázsiai bűvös blatt. Röggeere az embörit mö'kkopasztották, az asszonyát mög levetkőztették. Valamöre jártak, a kanja mö'vvadútt, a nyöstényje mög mö'sszelídút.

len kalandozás után écczó jelérnek e'ffábú faragott, ménkü nagy kalyibáhó. Mö'kkérdőzik a kivel ácsorgó tótocksátul:

— Mi bódé jez atyafi?

— Kézit csokolom, nen bódé ez, hánem zenyim králi pálotá.

— Mi csinyá? Királyi palota? Miféle király vónál te, hékás?

— In vónám a Szvatopluk král, ha megengenyi miltoztatná.

— Hát biz ott nem igen engödjük azt, öreg Szvatyi! Halom azé betérünk hozzád egy kupicza borovicskára.

Az öreg tót kirá máj hogy tótágast nem átt örömbé, hogy ez a nagy tisztesség érte. Mingyán a letjobb vocsorát hozatta be. Vót ott kása, podlupka, zsöndicze, mög cziböre.

Mohi-kán Börönczér főrugta a királyi asztalt.

— len óvasztékos traktával mersz kedveskönni

messzi Ázsijából kigyűtt magyar ősnék? Hijjába: tót-
nak tót az embörsíge!

Ezzel hozta be jaz nyereg alul az omlós csikó-
pecsenyét

— Ezt kóstold mög, te savón nevededett víz
Szvatyi! Sajtkukacz abba ja brinzás bodzafa-trónu-
sodba! let nem ötté mőte krájnak csufótatod magad.

Az öreg nagy alázattal kóstolta mög a magyar
kosztot, osztán úgy bepofázott, hogy a mohó rágásba
lelazútt fejrül a korona.

— Most gyün még csak a jója, nászom, szólt
Börönczér vitéz az östvéli ebéd után.

E'ppeig az ősi *csöndes* vót.

Az öreg Svzatykó hamarossan belerühelődött
a gusztába. Úgy mő'ttanúta jaz drukkot, mintha dogma
vót vóna a tót miatyánkjába. Peig csak magyar bib-
liából fakad az ien malaszt. De nem is mérték neki
ingyér. Egyik nyáj a másik után úszott el. Utánna
gyűtt a ménes, falka, csürhe.

Hogy kifogyott a guberálásbul, mán annyira
haladt a tudományban, hogy hozómra akart jádzani.

De Börönczér vitéz fővilágositotta:

— Nem tudod komám fölsíg aztat az őszásijai
szójárást, hogy „*Píz beszél kutya ugat*“?

Most mán osztán vármegyébe jádzottak. Edgyi-
ket a másik után rakta föl Svzatyi a blatra. Hajnal
fele mán az egész országa ott vót a czukasszába. Utol-
jára a koronáját tötte be.

Börönczér ősem oszt. A tót kirá drukkol, hogy
nem csak ződ disznót lát, ha' kiket is. Nehözet lélög-
zik. Kigusztáta a négy disznót.

Börönczér vitéz erre kivillantja a girigárét.

Szvatyi hanyatt vágódik ijedtibe. De jaz öregöm gavallérossan odaszóllt:

— Az éjjeli szállásér tartsd mög a koronádét. Köll a fenének. Csak fő nem tőszóm a fejembe, világ csúfjára? De jaz országod az enyim.

Avval lóra kapott oszt neki a határnak.

Szvatopluk pedig ennyihány hét múlva eladta a koronáját e' ffehér lójér, bútt vóna bele!

*

* *

Lupi bácsi mögszólt:

— Emlékezzünk ősiekrüll ... de jazé magunk-rul se felejközzünk mög!

— Mé nem szótá jelőbb, hogy ihatnál?

Negöblögetvén a torkát, Mokány Bérezi folytató:

* * *

Hírös embör vót akkortájba túl a Tiszán *Mén Marót*. Ahány embör, annyiféle a gusztusa. Edgyiknek az, hogy szép lovat tart, a'mmásik agárba leli jaz örömit, harmadik összevásáná a világ mindön pipáját. Mén-Marótnak asszonyba tótt a passzijója. Vót is neki oan gyűjteménye a letválogatottabb fehér-nípül, hogy csudájára jártak vóna, ha jaz öreg majszter zár alatt nem tartja ükét.

Vót ott szőke, barna, bogárszömü, kékszömü, karcsú, patyolatos, gönde vegyöst.

A híres ősem odavetődött. Mingyán e'mmásra ösmértek, valaminthogy vérbeli atyafiak is vótak. Ki-virágzott az öröm, mög főderűtt az áldomás. Hanem az asszonynípet dugva tartotta jelötte.

Borozgatás-közbe jelbeszélgettek a világ sor-

gyáru: lúru, asszonyru, mirú. Jaz öregöm világbölcse vót ebbe jaz részbe. Oan mondással vótak, hogy krónikás könyvekre löhető vóna fejteni. Ez is túlle maradt, hogy:

„Könnyebb egy zsák balhát együtt tartani, mint egy asszony hüségit mögőrizni.“

Vagy hogy aszongya:

„Mindég jobb a más asszonya, mert azt nem köll őrizgetni.“

Va'ppeig:

„Asszony mög lú hasonlatos egymáshoz: mind a kettő akkor töszü csüffá az embört, mikor a legtöbbben látják.“

Mén Marót feszelőgve hallgatta az ien beszídet. Csak antul jobban vigyázott a feleségeire. A vége a'llött, hogy Börönczér vitéz a letsőbbik asszonyát elemelte. Nem is kártyába, ha' más módon. Mi módon? — e'mmán a mi családi titkunk. így lött az üvé a lethírössebb szép asszony.

*

**

Lupi bácsi közbeszólt:

— De azér nem vót csekélyebb az a bizonyos kábái asszony se, akitüi mög az a hírós mondás ered, hogy aszongya: „Igyunk edgyet komámasszony l“ A kábái bölc asszony mondását követvén, az előadó az ő értekezésének utolsó fejezetéhez jutott.

*

**

Mikor osztán elfoglalták az országot, a pusztaszeri vérkontrektusra fecerunt magnum áldomás. Az öregem itt Bugacz környékin telepedött mög. Nem

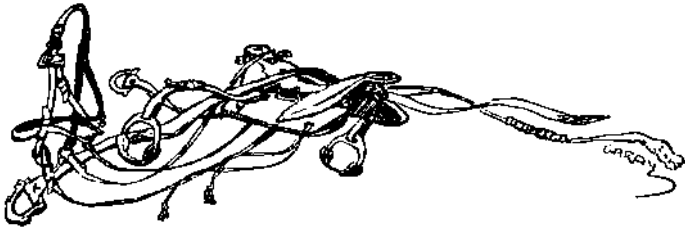
igen kíváncszott többet véres háborúba. Jó erős házat építettőt magának, a déli napra fordított az ámbitussa. Itt éldegét nyugodalmassal A fegyverös házába fölakasztotta a régi véres kardokot, buzogányokot. De háládatos szívvel mögémleközött a híros blattokrul is, akik nagy szorútt helyzetibe segödelmire vótak — mán hogy bejütöttek. Rámába foglalta ükét és nagy kegyölettel őrizte. Mindedyik blatthoz világra szöllő esemény füződik. Ez nincs mögirval krónikába, de antul jobban mögőrizte a családi száj-hagyomány.

És most a görbe girinczű etnográfusok, gyeogra-fusok, fotografusok, papirosbú jakargyák kinyiszongatni az ezör esztendő jelött való dogokat.

Látni való, hogy magam is különbet tunnék kanyarítani.

De minek az az országos lárma? — mikor sokkal, de százszor előbbre való az országos csöndes.

Hadd is szólják újabb ezör esztendeiig!

ARANY KÖPÉSEK ÉS SZAFTOS MONDÁSOK

A fene aztat a mai vegyes francia-magyar beszídet! Kérdöm Lupi bácsit, hun háttá el Laczit? Aszondja hogy Foncsory Dezsőéknél van dejeunén.

Addig szeresd az asszonyt, amíg meleg.

Az is szívesen veszi a friss csapolást, aki nem iszik.

Asszony akkor jó, váltó mög akkor rossz, amikor esedékos.

Szép az a házasság, csakhogy soká tart.

A boldog házasság poharában a férfi az olaj, az asszony a víz.

Ha ja vászonceléd erőssen riszálkodik a székön, akkor zikker valami titkon ül rajta.

Nem csak a vak, de a szemes is szokott a sitítben tapogatódzni.

Az neköm nem ölég, ha jaz asszony csak a lelkit tárja föl előttem.

Ha jaz asszony titkot súg a füledbe: indiskréciódra számít.

Baj, ha kimarad a baj.

Nem bir annyit köpni a gróf, hogy a démokrata fő ne nyalja.

A jó pap nem csak a meny felé, de a menyecske felé is pislant.

Kövér feleség — bigámia.

A hamis kutya csak a kabátod kapja le — de a hamis asszony egészen levetkőztet.

Legsnasszabb fráter a bicziklista, mert az még a levegőt is megpumpolja.

+

Mindön asszony gondolat-olvasó. Csak ránézek: mán tudja mit akarok.

A kegyelmes asszony is csak hanyatt fekszik.

Ha van lülőkivándorlás: bóha szeretnék lönyni.

Csúnya asszony: baj. Csinos asszony: gond. Szép asszony: veszedelöm.

Azt ríjja a régruta, hogy: mind viszik a legények elejit!
Baj is a! Csak a lányoké maradják itthol.

Kinek a pap, kinek a gazdasszony.

Akinek az országút szélén szőlleje, otthon mög takaros felesége van, annak so sincsen nyugodalma.

Férfitul pofon: gyalázat. Asszonytul: dicsőség.

Az embör nem tudja, mitől — a némbör nem tudja ki-től hízik. ’

Lőhetetlenség az nincs. Tőhetetlenség, az van.

Aki az asszon yban válogatós, azt már magát is köll mustrányi.

Vegyes házasság: már hogyan ójtsak én hagymába szekfüt?

Aki asszony soká öltözködik, gyorsan vetkőződik a l

A vérbélü mönyecske semmit se mutogat, de mindent látni enged

Aki parasztlányba habarodik bele, bujtassa Pankát divatos ruhába és ki lesz gyógyulva.

Panorámánál, turnürnél sose tudhassa jaz embör, hun végződik a természet és hun kezdődik a mivízet.

4

A szűzi ártatlanság oan, akar a járatlan vadon. Az *asz-szonyi erény* mög hasonlatos az örsébettéri promonádhoz, aki tele van tilalomfával.

Mindön asszony kendőzi magát Hásze igaz is, hogy senki se látott még angyalt, aki füstve ne vóna.

Abba ja kosárba, akit Tercsiké osztogat, Terézia dugdos petrezselmöt.

Adámot mö'ttanította a felesége önyyi. De ki tanította mög *innya*?

Fura dolog, hogy a lány mindéig félelőmbé van, amikor reménységbe van.

Nem köll éppen oan lenéző módon beszélni az adósságcsinálásról. Nagy kunszt a!

Hogy benizök a kerítésön, látom Bugaczy Laczit a lugasban, öliben egy takaros kis feleség. Csak hogy ippeg az ő felesége vót-e, mán azt nem tudom

A néembernek ikább a szöme lögyék hamis, mind a bögye.

Aki egy asszonyt legyőz, az mög van verve.

A sajt, komám, akkurátussan ellenkezője az embörnek: akkor kezd mászni, mikor vénül.

Egynémely duellánc golyóbis közt — gatyát vát.

Lyánnak, vasúti bilétnek egy a sorsa.

Amikor kává mellett neki jered az asszonyi pletyka, akkor csóka mondia a varnyunak, hogy milyen fekete a holló.

A női fekvősegek súlypontja három arasznyira van az állátul.

♦

Venni könnyű — de adni még könnyebb — tartja olyik asszonyka.

Ne irigyeld a férjtől a felesígit. Ű az a derék embör, aki a szeretödöt tartja ki.

A boldogtalan szerelöm sóhajt, viszonzott szerelöm szuszog.

Anyós ha vízbe jesik — baleset. Ha kimöntik — szörön-csétlenség.

A titkos betegség a nyilvános szerelömbül támad.

+

A csúnya asszonyba mögvan a szép asszony mindön hibája és högyibe még csúnya is.

+

Bolond dolog az, amikor a tyuk kukorékol, a kakas meg tojik.

A kutya a világ kezdete óta ugat.

Az a bizonyos plátói szerelöm oan, akar béke iuején a hadi gyakorlat: sok muzsika, semmi veszödélöm.

A házasság bilincse oan súlyos, hogy néha három is kell az elviselésihő.

A ballétot legszívesebben a sugólyukból nízöm.

A nő mindenkor a fennálló rendszer hive.

Sokra képes a nő, ha szorul a szoknyája.

Ha egy asszony asszondja neked hogy unatkozik s hogy az ura beteges: bátran öleld meg.

Nem bánja az asszony ha mögcsalod; — csak meg ne rövidítsed.

A szerelem vak. Tán ez okból tapogatódzanak nappal is szerelmesek.

Katonára orvos, férfira asszony mondja ki hogy „tauglich“.

Lakodalmon ölég ha csupán a vőlegényt köszöntöd föl.
A menyasszony úgy is alatta értődik.

Az asszony joga egy a nőmősi joggal: mind a kettő véron szőrzött. >

A böcsületös gólyamadár abban különbözik a többi jó' madártul, hogy csak amolyan nyílttéri helyreigazítással éri be, mely az anyakönyv lapjain olvasható.

Az önmegtagadás a legszebb női virtus.

Ha vin házaspár zördül össze, sok baja van a papnak, amég békíti ükét. De ha fiatal pár vészén össze, nem köll oda kijengesztelő pap, ölég a paplan.

Csak egy szoknyás istenteremtésit tudok, akihön nem jó hozzá nyúlni. Ez a pap.

Új német grammatika: *gát, beszer, rebeszer.*

Ha ja zsidónak a vetésibe üt bele a féreg: egygyel kevesebb a fölporós, két jebuzellával kevesebb van a lózsiba, hárommal mög kevesebb Siófokon.

A szúzdohány fölfele megyen a pipába, mer még nem látott fűnánctot — hát *kiváncsi*. A trafik mög lefele húzódik, mert a fűnánct látta mán — hát *szígyeiös*.

Közel esnek e'mmáshol a diva mög a díván.

Ha egynémely paraszt mönyecske nem vöszí be jaz női természetöt: rajta vagyok, hogy beléje ójtsam.

A vendégfogadó 11-es szobájában lakott az aranyos, de nem volt bátorságom, benyitni hozzája. Féltem a fucsstól.

Egy hamis hang elrontja a letszöbbsz hármoniát — egy i rossz kártya elfucsantja a legandugossabb blattot.

Akit a patikaba kijadsz, azt be is vöszöd; — akit a korcsmába vöszöl be, azt ki jis adod.

Képzelní sem tudok szebb övét a karcsú asszony dereka köré, mint az én két ölelé karomat.

A hamis menyecske csak az igazi.

Gyerök-boldogság kezdődik a böcssön, végzódik az esküvőnél. Házassági boldogság kezdődik az esküvön és tart a böcssőig.

Fura jaz némbör. Ikább erős legénnyel gyözetí le magát, semhogy ginge legénnyet ü hódíjjon mög.

Asszonyt reménység nélkül szeretni: abszurdum.

Sok asszony szeretne hű maradni, csak tunná kihő?

Ami nem illik. Nem illik ebédnél a melletted ülő hölgy tányérjába köpni. — És nem illik kontrát mondani tarokkba, ha a pártnered kártyáiba pislantottál.

Vin asszonymak a szöme szúrós: amoan kifordított nürenbergi szűz.

+

Aki némbör elhullajtotta mán a csikófogát, nem érdemős az a patkolásra.

Az igazi főtámadás csak a síron inned van.

Nem igazi szömérem az, mikor a műveit kisasszony Sardout Kakadunak ejti ki.

Aki a szerelóm országában nem vöszí eszre a járt utat — az az igazi ökör.

A nő lögyék dijadalmas — a férfi lögyék győzős.

A tüzet a forró víz csak úgy kiójtja, mint a hideg.

A jó asszonyt sokan szeretik — a rosszat még többen.

A szerelóm még a samarat is átkergeti a tűzön.

Magányossan álló hogy nem szók ögyedül hálnyi.

A czölibátus arra való, hogy a papok el ne szaporodjanak.

Minden nászút Rómába vezet, csak hogy Grószvardajnon át.

Az asszonyt nem az erős attack buktatja mög, ha' ja ginge ellenállás.

Ha asszonnyal járod a francziát: sose vögyed vizavínak az urát.

Ebben a mai vattás világban az asszony öltözködése és vetkőzése között csupán az a különbség, hogy öltözködésnél a hogy azt rejtőgeti, ami nincs; a vetkőződésnél mög azt mutatja ami van.

Feminizmus a mottó most. Olvasztékos beszíd. Ha mán eredet óta högyibéje kerültünk a vászon-népnek, ott is maradunk. Mert ide-joda egyenlőség: alattvaló nélkül nincs uraság.

Pogány az asszony — mind ahány a tüzet imádja. „

Mán csak ikább oda szeretők én benyitogatni, ahun e'vvan kiírval, hogy: „*tilos a bejázat!*“ mint oda, ahun az van fölirval, hogy: „*omnibusz.*“

Mafla beszíd az, mikor azt köhögi ja pojéta, hogy: „*A nőiség hímpora.*“

Szép asszony az urátul birkatürelmet, a szeretőjétül mög kutyahüséget követel.

Disznó vége a kalbász eleje.

Mikor naktmuzsikát csapatok hummi érzelmes asszonynak, még a *nagybögő* is úgy hehög mint a flauta. Házasság után mög az a *kis böggő* (a kölyök) tulharsintja még a trombitát is.

Nem szeretöm a más gyөрökít; azért nem is házасodok mög.

Aszondják: borzasztóak az asszonyok, ha fúriák. Én nem tapasztaltam.

Ujjat mutass a lyánnak, mindjárt a gyűrűs újját nyújtja.

Apasági kereset: anyai tanálmány.

Fiatal pár, ha összeházасodik: mondják róla: egybekel. Pedig fenétl Egybefekszik.

Sok férfi még csak gondolkozik — olyik asszony mán gombolkozik.

A maga levibe szeretöm az asszonyt. Fürdő után olyan akar a szűrt víz: nincs íze.

Nincs asszony, aki őszintén ne gyónná mög a barátnéja bűneit.

Az erény útja oan kesköny, hogy ha két asszony tanálkozik rajta, az edgyik zikker leszorul.

Kaczér asszony oan, akár a fösvény: möghal anélkül, hogy a kéneseit kiélvezte vóna.

Olyik mőnyecske még a patakban sincs, mán is emelgeti a szoknyáját.

Nem is telivér asszony, aki akkorát nem csókol rajtam, hogy a foga között ott marad a fél bajuszom.

Szeretőnek az asszony oroszánt, férjnek bárányt szeretne.

Aki asszonyra cserkészik, el ne felejtse, hogy erénnyel bélelt tíz némbor közül öt hozómra élt, öt meg hamis bankóval fűzetött.

Az a kis lány aki egyetemre jár, jól vigyázzon, hogy maga is valahogy alma máterre ne lögyék.

Fölületes népség ez a mai vászonnépség. Rögvest az első impresszió után mond véleményt.

„Legyen rám figyelemmel Mokány úr,“ mondja neköm a bálba a takaros kilörgosné. Felelöm gavallérossan: „Rajta löszök, téns asszony.“

Hasonmás — hímzés — előnyomás — mit is értsön ezökön a tudatlan férfi?

Möte mögismerkedtem a Zichy Jenő gróffal, értöm csak mit keresett ü a csecsencz asszonyok között s hogy az uráli altájon kereste a magyarok születési helyét.

Oan lyánt ne végy feleségül, aki takaros is, müveit is, gazdag is. Mer bolond, ha hozzád megy. Bolond feleséget mög minek vönnél el?

+

Szükség törvényt bont. Néha nadrágot is.

A Treszka emlíny-versöt könyörgött tüllem az albumjába. Azt diktátam bele, hogy: *tempora mutantur*.

Lányba, körtébe nem szeretöm az árpával érótt.

Az a fehér szömély, aki már az ördögnek se köll, istennek ajálja föl magát.

A könyves kaszlimban még mindig tartom a Virág Marcsa millenniumos könyvit, hogy aszondja: „Idegen forgalmi statisztika.“ Kimutatja és fölállítja V. M.

Lukács: vöt minister. Lukács: van minister. Még magam is a`vvagyonok.

— Mi a, hogy „kicsi híjjá“? — kérdi tüllem a Treszka. Felelőm neki hogy: zsidó.

Azon a Siófokon má mindön második körösztván: zsidó.

Letszivessebben szúk női körben szeretek mozogni.

Könyvből lovagolni, kottából csókolódzni nem löhet.

Akkor legjobb az asszony hire, ha rossz.

Mán ha mögházasadtál, ú' szzeresd a feleségedet, mintha a másé vóna.

Nizi Marikát öreg Dombódy Miska. „Mán édös bátyám, hasztalan gusztálja a kicsikét. 68 a 17-be nem megyen.“

Párisi asszony felőtözve, dombszögi vetközve szép.

Sovány asszony oan, akar a rák: a csontján bévül viseli a húsát.

Ml a söprű? Boszorkányok veloczipédje.

Nem fura dolog az, hogy a tekenős békának, aki ja füsüt szógátatja, magának nincsen haja.

Az Izidor: az csak amolyan szublimált Iczig.

Megházasodni? Én? Mán hogy én? Rossz bika jaz, aki egy tehénért odahagyja a csordát.

Szeretóm néha-nap démokrata mondásokkal csiklándozni a parasztnak szőrös fülét.

Ha ja kétnejűség bigámia, akkor a soknejűség amalgámia.

Tudok én öleg érényes asszonyt, aki fügefalevéllal legyezi magát.

A kefekötőbűi tellik oan minister, mint a mien kefekötő a ministerbül.

Egy záp-tojás elrontja a letjobb levest — egy rossz blatt elfucsolja a letsőbb játíkot.

A na'llelkú a lajbija zsebibe hordja a píz, — a drukker a nadrágja zsebibe.

Ikább lú rúgjon mög, mint számár.

Tehéntül tánczot, borbélytul tudományt ne várj.

A kórrmánnyal úgy van az embör, mint a lúval: a jó csak annyi zabot öszik meg, mint a rossz.

Ha ja smuczigságot úgy ki lőhetne mosni mint a paradicsom szószos pöcsétöt az ümögübül; nem győznénk szappannyal.

Nem haragszik a bugaczi Rudi borbély úgy a szakállas embörrre, mint az udvari cselédség a szabadságra.

Van oan, aki könnyebben tartja mög magában a laxatívát, mint a titkot.

Ha jár neki: a jordán mindétig egy órával gyün korábban. Ha mög hoznia kék: egy órával késik.

Jó asszonyoknak nem árt a hír. Ahun nincs puskapor, ott nem tilalmas a dohányzás.

Sokan úgy nízik a politikát, mint paraszt a komédiát: igaznak tartja.

A szöröncse a tökfilkónak természetes gyámja.

Otthol ugass — kompániában inekölj!

Van játíkos, aki annyit ért a gusztáhol, mint medve ja sakkhó.

Lába van a hitnek: elmászik. Gyökere az észnek: m'ömmarad.

Ésszel csinyáhatsz píz — de pízszel nem csinyáhatsz észsz.

Amikor rád mosolyog az asszony, ez oan sorsjegy, aki-nek mán ki van húzval a szériesse.

Varnyú a bihalyon nem a bihaly, de a maga kedvijér bogarászik.

Mokány Bérezi *udvarol*, Kóbi *házal*.

Amíg kicsi a lány, játék-bábu a neve és mink jádzunk véle. Amire megnyóí, dívat-bábu lösz a neve, és ü jádzik vélünk.

Asszonyt arany karperecczel versz béklyóba, nem pedig ha versekkel döglesz utánna.

Aki asszonyt védelmezni kőik ki van arra mondvá a szentencia.

Tisztösséges asszony, akinek szép a vádlíja: nem mutogatja, csak láttatja.

Vín lány: elveszött tőke. Vín asszony: forgalombul ki-került bankó.

Manapság sok kérdést döntenek el hanyatt.

Szeretem, ha ja menyecske az ő titkát jó more rejtőgeti, mert csak antu nagyobb gusztussal löhet azt onnad kikutorni.

Amikor hallom aztat a sok kelepelő asszonyt, világos előttem, hogy csakugyan ü köti-hozza a gyereköt.

Mikor mirges a vin lány, sose tudhassa jaz embör azér haragszik-e, mer valami kellemetlenül érintötte, vagy hogy az köllemetlen néki, amér érintötlen marad.

A vászon nipsig hasonlatos a postai levélből. A hajadonon csak otrecz van, de még kézbe nem sítötték. Az asszony, arra mán rá van ütve a billog. Vén kisasszony: az a posztresztánt.

Asszonymnak az ü hagyományos levélszekrénye a kebele.

Az a póczos turnúr voltaképen hátultöltő ágyú.

Oan portéka jaz asszony, hogy lefoglalni nem lóhet, mer hogy az „igénypörösök“ kutyába se vőszik a bírói zárt — bátor azt tartja a közmondás, hogy az asszony verve jó: a ráverés meg az árverés között pedig csak egy bötti a különbség.

A kutyát még rábirhadd, hogy visszahozza a csontot — de nem az asszonyt arra, hogy letögyön az akarattyáruul.

A vín lyány: vízi malom szárazon.

A puszi csattanós előljáró beszid, egy mög nem írható fejezethő. (Én letalább mög nem tunnám írnya.)

Mán aki két lyány közt azon haboz, kit vögyön el, aztat válassza, aki jobban bánik a kutyával.

Fura, hogy a szerelmesek között mindig van valami mögödani való.

Az apácza nem csupán szüzességi fogadalommal, de vasrostélyos ablakkal is védekezik a kisértés ellen. No nó! A fogadalmon csak átfurakodnánk valahogy, csak mán bévül volnék a tilalmas rostélyon!

Mondok! Találós mesét mondok. Hát melyik az az állat, aki letkönnyebben bírja el a hidegöt. Hát a bóha. Mérmer az tilön is ingben-gatyában ugrál.

Az asszony mint a szélkakas forog jobbra-balra. Csak amikor mö'rrozsódodik, akkor marad vesztög.

Az özvegy asszony szüve oan, akar a gyertyaszál, akit mán éccző m'ögygyújtottak. Hamarább fog tüzet.

A szép asszonyi pofikánál annyival mégis különb a csúnya,, mert *igazi*.

A félelöm az erényesség gardedámja.

Szerelöm az asszony életjibe történet, a férfi életjibe anekdota.

Ha az asszonyi nőmöt általánosságba rovogatjuk, mind nekünk esnek; de ha csupán egyőjüket hibáztatjuk, mindjárt igazat adnak nekünk.

Protekció a vínülő asszony utósó szerelme.

Kérdöm a francia donyeszt, mikor fogad? Feleli: „cela dépend de vous“. Mán most ezt a választ hogyan magyaríj jam? Úgy-e hogy: „ez öntől függ“, vagy hogy: „önönáll¹¹“?

Könnyű szeretőt tartanyi. De eltartanyi!

Korán szokjál hozzá mö'pprezentúni jaz asszonyt, — különben azt fogja rád, hogy vínülsz.

Asszony, aki visszaríjja a fiatalságát: oán akar a czicza,
aki a maga farkát szeretné mö'ffogni.

Az asszony akkor a harapósabb, mikor a fogát mán
elhullajtotta.

